

Jaarstukken 2023

raadsvergadering
9 juli 2024
(Vastgesteld)

Inhoudsopgave

DEEL 1 Jaarverslag

Inhoudsopgave	2
Inleiding.....	3
Leeswijzer.....	3
Bestuurlijke samenvatting.....	5
Jaarstukken 2023 in één overzicht	5
Financiële samenvatting	9
Programma 1: Bestuur en organisatie	16
Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie	17
Product 1.2 Dienstverlening.....	21
Product 1.3 Veiligheid	22
Programma 2 Sociaal Domein	30
Product 2.1 Algemeen sociaal domein.....	31
Product 2.2 Werk en inkomen	40
Product 2.3 Jeugd.....	43
Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning	45
Product 2.5 Volksgezondheid.....	47
Programma 3 Maatschappelijk domein	54
Product 3.1 Sport	55
Product 3.2 Onderwijs.....	55
Product 3.3 Cultuur	59
Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling	65
Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	66
Product 4.2 Wonen	68
Product 4.3 Economie	74
Product 4.4 Verkeer en vervoer	79
Product 4.5 Gebiedsontwikkeling	86
Product 4.6 Duurzaamheid	87
Programma 5 Fysieke omgeving	95
Product 5.1 Beheer buitenruimte	96
Product 5.2 Afval, riolering en begraven.....	101
Product 5.3 Vastgoed	104

Financiële producten.....	108
Paragraaf 1: Lokale heffingen	112
Paragraaf 2: Verbonden partijen.....	121
Paragraaf 3: Grondbeleid	140
Paragraaf 4: Onderhoud kapitaalgoederen.....	145
Paragraaf 5: Bedrijfsvoering	150
5.1 Bedrijfsvoering algemeen.....	150
5.2 Rechtmatigheidsverantwoording 2023	151
Paragraaf 6: Openbaarheid	151
Paragraaf 7: Financiering	160
Paragraaf 8: Weerstandsvermogen en risicobeheersing	167
DEEL 2 Jaarrekening.....	172
1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	173
2. Rechtmatigheidsverantwoording gemeente Zuidplas 2023	181
3. Balans	182
4. Toelichting op de balans.....	187
4.1 Vaste activa.....	187
4.2 Vlottende activa.....	194
4.3 Vaste passiva	199
4.4 Vlottende passiva	216
5. Overzicht van lasten en baten	222
6. Toelichting overzicht van lasten en baten.....	223
7. Begrotingsrechtmatigheid	244
8. Incidentele baten en lasten	248
9. Wet normering topinkomens (Wnt).....	252
10. SiSa verantwoording specifieke uitkeringen	253
Bijlage 1 Kerngegevens en bestuursstructuur.....	270
Bijlage 2 Overzicht investeringskredieten.....	272
Bijlage 3 Baten en lasten per taakveld	281
Bijlage 4 Stelpost prijs, groei en loon	284
Bijlage 5 Interbestuurlijk toezicht	285
Bijlage 6 Lijst met afkortingen.....	288

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2023 van de gemeente Zuidplas. De jaarstukken zijn de afronding van de begrotings- en verantwoordingscyclus. In de programmabegroting staan de kaders. De zomernota en de najaarsnota gaven tussentijds de belangrijkste ontwikkelingen en afwijkingen weer. Het doel van de jaarstukken is terugblikken op 2023 én verantwoording afleggen over het gevoerd (financieel) beleid. Er wordt antwoord gegeven op de drie “W-vragen”:

Wat hebben we bereikt?

Wat hebben we ervoor gedaan?

Wat heeft het gekost?

Het college van B&W legt hierbij verantwoording af aan de gemeenteraad over de geleverde prestaties en de inzet van middelen. De accountant speelt hierbij een belangrijke rol, met name bij de jaarrekening. Vanaf deze jaarrekening 2023 velt het college zelf een oordeel over de rechtmatigheid via de rechtmatigheidsverklaring.

Leeswijzer

De jaarstukken 2023 bestaan uit twee delen:

Deel 1: het jaarverslag: in dit beleidsdeel staat wat in 2023 bereikt is, hoe dat gedaan is en wat dat heeft gekost.

Deel 2: de jaarrekening: in dit financiële deel staat een uitgebreide toelichting op het financiële huishoudboekje van de gemeente over het jaar 2023.

Voor de lezer die geïnteresseerd is in de grote lijnen zijn de volgende drie onderdelen ontwikkeld:

- [Bestuurlijke samenvatting](#)
- [Jaarstukken 2023 in één oogopslag](#)
- [Financiële samenvatting](#)

De indeling van het jaarverslag volgt die van de begroting 2023. Per beleidsprogramma is de standaard opbouw als volgt:

- Het algemene doel van het beleidsprogramma en de doelen en prestaties per beleidsproduct. In tabelvorm zijn de doelen en prestaties zichtbaar. Met een prestatie bedoelen we beleid, een maatregel of een activiteit die bijdraagt aan het behalen van het gestelde doel. Per prestatie wordt aangegeven in hoeverre die prestatie gerealiseerd is. In de kolom “Werkelijk 2023” wordt beschreven of de prestaties in 2023 ertoe hebben geleid dat het doel in 2023 is gerealiseerd.
- De financiën van het programma:
 - In deel 1 is per programma een samenvattend overzicht opgenomen van de begrote en werkelijk bestede middelen. In deel 2 is een analyse opgenomen van de afwijkingen per product, uitgesplitst naar lasten, baten en mutaties reserves.
 - Informatie over weerstandsvermogen, risico's en dergelijke is apart samengebracht, mede vanwege wettelijke bepalingen voor het jaarverslag.

- In de financiële tabellen zijn de vergelijkende cijfers van 2022 opgenomen. De financiële tabellen zijn onder voorbehoud van afrondingsverschillen.

Beleidsindicatoren

Tot slot volgt een tabel met de beleidsindicatoren die horen bij het desbetreffende beleidsprogramma. Beleidsindicatoren zijn statistieken die elke gemeente dient op te nemen in begroting en jaarverslag. De statistieken geven cijfermatig inzicht in diverse ontwikkelingen zoals armoede, veiligheid en duurzaamheid. Gemeente Zuidplas maakt deze statistieken niet zelf, ze worden beschikbaar gesteld door CBS en VNG. Voor een aantal beleidsindicatoren geldt dat deze op het moment van schrijven nog niet beschikbaar waren. Het jaarverslag van gemeente Zuidplas toont ook de statistieken van referentiegemeenten. Referentiegemeenten zijn alle gemeenten in Nederland met 25.000 tot 50.000 inwoners.

Bestuurlijke samenvatting

In 2023 is het college ambitieus verdergegaan met de uitvoering van het collegeprogramma met als motto “Ruimte voor iedereen”. In goede samenwerking met de gemeenteraad is er ook afgelopen jaar een aantal belangrijke stappen gezet in het nog beter maken van onze mooie gemeente. Dit ondanks de uitdagende omstandigheden waar onze gemeente mee wordt geconfronteerd.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Hoewel we internationaal en nationaal nog steeds in turbulente tijden verkeren, hebben we vastberaden gestreefd om het welzijn van onze inwoners op peil te houden. Ondanks de stijgende energiekosten en toenemende financiële druk op zowel onze inwoners als onze gemeentelijke organisatie, hebben we in 2023 ons tekort weten te beperken. We blijven echter benadrukken bij de rijksoverheid dat samenwerking essentieel is om onze financiën ook voor 2026 sluitend te houden. Ook als gemeente Zuidplas zien we 2026 als grote uitdaging op financieel gebied. De hoeveelheid taken en de door het rijk beschikbare middelen lijken steeds verder uit elkaar komen te liggen. Deze boodschap hebben we in 2023 onder de aandacht gebracht en dat zullen we de komende periode in regionaal en landelijk verband keer op keer blijven doen. Als het rijk niet adequaat met extra middelen over de brug komt, zullen de maatschappelijke voorzieningen nog meer onder druk komen staan. Dit geldt ook voor meer ruimte in de geldende wet- en regelgeving.

De groei van Zuidplas maakt dat de omvang van de werkzaamheden groeit en de opgaven waarvoor het college en de organisatie zich gesteld zien staan steeds complexer worden. Ook vraagt het blijven voldoen aan strengere of omvangrijke wetgeving ook om specialistische kennis. Naast de natuurlijke vacatures door arbeidsmobiliteit, heeft de gemeente Zuidplas een groeiende vraag naar personeel. We hebben hier in 2023 flink op ingezet, maar zagen dat het desondanks moeilijk was om personeel te vinden en vast te houden. Dat geldt niet voor de functie van gemeentesecretaris. Het college is verheugd met de aanstelling van een nieuwe gemeentesecretaris per 1 januari 2024.

In 2023 werden we vlak voor de zomervakantie ook verrast door de val van het kabinet. Dit maakte dat we afgelopen jaar niet twee, maar drie verkiezingen organiseerden.

Opkomen voor kwetsbare groepen

Het afgelopen jaar zijn er voor een meer kwetsbare groepen inwoners belangrijke besluiten genomen en stappen gezet. Zo is er in Zevenhuizen begonnen met de nieuwbouw van de Zevenster, een mooie stap om te voorzien in kwalitatieve huisvesting voor onze ouderen. Voor inwoners die het (tijdelijk) financieel zwaar hebben is er ook extra aandacht geweest. Er is hard gewerkt de energietoeslag te kunnen uitkeren aan iedereen die dat nodig had. Daarnaast hebben we, onder andere door inzet van witgoedvouchers, geprobeerd voor langere termijn energiearmoede te voorkomen. Begin 2023 is in de gemeenteraad het eerste gesprek gevoerd om te komen tot een nieuw beleidskader armoede en schulden. In 2023 is input opgehaald bij diverse maatschappelijke partners, wat heeft geleid tot het aanbieden van het nieuwe beleidskader begin 2024.

Op het gebied van sociaal domein hebben we in 2023 een aantal belangrijke regionale zaken voorbereid. Er is intensief samengewerkt om vorm te geven aan een nieuwe gemeenschappelijke regeling sociaal domein, om regionaal nog efficiënter en effectiever te kunnen samenwerken. Afgelopen jaar hebben we daarvoor de kaders van de inkoop van jeugdzorg en Wmo vastgesteld en de inkoop voorbereid.

Begin 2023 is de Verbeteragenda Gemeente Zuidplas en Stichting ZO! met de titel 'Samen Verbeteren' opgeleverd. De Verbeteragenda heeft de gemeente Zuidplas en Stichting ZO! concrete aanbevelingen gegeven om verder te gaan met de doorontwikkeling van de samenwerking en het verbeteren van de bestuur- en beheersbaarheid van het sociaal domein. Het college heeft vervolgens in samenwerking met het managementteam van Stichting ZO! de verbeteropgave verder uitgewerkt naar concrete prioriteiten. Dit heeft eind 2023 reeds geresulteerd in onder andere jaarplannen, rolbeschrijvingen en (her)schrijven werkprocessen.

In 2023 bleef het op een aantal plekken op de wereld onrustig. Dit heeft ook zijn weerklank gekend in Zuidplas. Zo bleef de vraag naar opvangplekken voor vluchtelingen van de oorlog in Oekraïne onverminderd hoog. Naast de reeds bestaande opvanglocatie 'De Oase', is het afgelopen jaar hard gewerkt aan de realisatie van een nieuwe opvanglocatie op bedrijventerrein 'Kleine Vink'. Het college hoopt in de loop van 2024 hier vervolg aan te geven zodat opvang op lange termijn mogelijk blijft. Tevens is hard gewerkt aan een opvanglocatie voor statushouders en kansrijke asielzoekers uit andere plekken van de wereld. Naast deze verantwoordelijkheid, heeft het college nadrukkelijk tot doel gehad en zal blijvend tot doel hebben om de harmonie in onze samenleving te bewaren.

Verbeteren van de veiligheid

In 2023 hebben we nadrukkelijk stil gestaan bij de vraag, hoe we met elkaar in onze gemeente naar veiligheid kijken. We deden dit op de veiligheidsconferentie, waar we een avond lang het gesprek voerde over diverse veiligheids-gerelateerde onderwerpen als zorg en veiligheid, ondermijning, maar ook overlast op straat. Dit resulteerde in een nieuw integraal veiligheidsplan welke de gemeenteraad in het najaar heeft vastgesteld. De komende jaren blijven we aan de hand van het uitvoeringsprogramma stappen zetten om Zuidplas voor inwoners en ondernemers nog veiliger en leefbaarder te maken.

Rentmeesterschap

Onze jonge generatie inwoners is van vitaal belang voor de toekomst van onze gemeente. We hebben ons daarom afgelopen jaar bijzonder voor hen ingezet. Voor ons onderwijs hebben we een besluit genomen over huisvesting de komende jaren middels het Integraal onderwijshuisvestingsplan. We zien echter ook dat dit tijd kost. Om een antwoord te geven op de acute ruimtebehoefte van onze scholen, hebben we afgelopen jaar voor het eerst gebruik gemaakt van duurzame, modulaire onderwijsunits, die we eenvoudig kunnen inzetten en eventueel ook weer kunnen verplaatsen zodra dat nodig is. Onze kijk op onderwijs hebben we vastgelegd in de onderwijsvisie, aangevuld met de lokale educatieve agenda.

Het afgelopen jaar hebben we hard gewerkt aan een programma duurzaamheid. Dit is begin 2024 vastgesteld. Samen met inwoners zijn we begonnen met de wijkuitvoeringsplannen voor de warmtransitievisie.

Oplossen van de woningnood

In 2023 bleef de woningnood groot. We hebben maximaal ingezet op het ontwikkelen van nieuwe woningen. Voor huidige zoekers zoeken we de oplossing in de vorm van flexwoningen, waarvoor de inzet onverminderd hoog blijft. Voor toekomstige generaties in meer permanente vormen. Het afgelopen jaar heeft de gemeenteraad daartoe de Nota van Uitgangspunten vastgesteld. Met betrekking tot het Middengebied zijn de voorbereidingen getroffen om te komen tot een onherroepelijk bestemmingsplan. In de bestaande dorpen is echter ook een aantal stappen gezet. Zo hebben we het bestemmingsplan voor de jaren '50 buurt in Moordrecht vastgesteld, een belangrijke stap om extra sociale huurwoningen te bouwen.

Verbeteren van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid

Met de toename van woningen in Zuidplas is het belangrijk ook oog te hebben voor mobiliteit en bereikbaarheid van onze dorpen. Het afgelopen jaar heeft de minister een belangrijk besluit genomen rondom de voorgenomen verbreding van de A20. Eén van onze belangrijkste toegangswegen. Daarnaast hebben we het afgelopen jaar bijzonder ingezet op het gebied van verkeersveiligheid.

Verbeteren van de participatie

In maart 2023 is door de raad de participatieverordening vastgesteld. Sindsdien is de organisatie bezig geweest met de implementatie en is het meenemen van inwoners in beslissingen beter geborgd. Ook zijn we in 2023 verder gegaan met de ontwikkeling van gebiedspaspoorten. In onze gemeente maken we per dorp een gebiedspaspoort, waarbij een concreet toekomstperspectief wordt geschetst met daarin de belangrijkste ontwikkelingen. Dit doen we samen met inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden. In januari 2023 is het gebiedspaspoort van Zevenhuizen vastgesteld, in het vierde kwartaal die van Moerkapelle en in juni zijn we gestart met het gebiedspaspoort van Moordrecht.

In 2023 hebben we ons ook voorbereid op de komst van de Omgevingswet. Dit hebben we gedaan door goed in beeld te brengen hoe de (ruimtelijke) processen binnen de nieuwe termijnen gaan verlopen. Hiervoor is het bindend adviesrecht van de gemeenteraad en de verplichte participatie van belang. Tegen het einde van 2023 is er een enorme toename geweest van het aantal bestemmings- en wijzigingsplannen dat nog ter inzage is gegaan. We hebben voor de invoering de gemeentelijke website aangepast, waarbij er duidelijke beschrijvingen zijn opgenomen en links naar het nieuwe indieningsportaal.

In de programmahoofdstukken kunt u meer lezen over hetgeen er in 2023 is bereikt om onze gemeente nog mooier te maken. Als college zullen we naar de toekomst toe ook het goede, constructieve gesprek hierover in de gemeenteraad blijven voeren, maar uiteraard zijn wij hier ook op aanspreekbaar voor al onze inwoners en ondernemers.

gemeente
Zuidplas

Jaarstukken 2023

in één overzicht

Inkomsten
€ 164,6 MILJOEN

Waar komt het vandaan?

INKOMSTEN VAN HET RIJK
€ 94,7 MILJOEN

LOKALE HEFFINGEN
€ 24,4 MILJOEN

OVERIGE INKOMSTEN
€ 45,5 MILJOEN

Uitgaven
€ 165,1 MILJOEN

Waar gaat het naar toe?

BESTUUR EN ORGANISATIE
DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID
€ 7,2 MILJOEN € 152,- PER INWONER

MAATSCHAPPELIJK DOMEIN
SPORT, ONDERWIJS EN CULTUUR
€ 12,9 MILJOEN € 274,- PER INWONER

SOCIAAL DOMEIN
JEUGD, WMO EN PARTICIPATIE
€ 57,3 MILJOEN € 1.219,- PER INWONER

FINANCIËLE PRODUCTEN
ALGEMENE DEKKING, OVERHEAD
€ 28,6 MILJOEN € 608,- PER INWONER

RUIMTELIJK BELEID EN -ONTWIKKELING
€ 33,8 MILJOEN € 719,- PER INWONER

FYSIEKE OMGEVING
BEHEER OPENBARE RUIMTE
€ 25,3 MILJOEN € 539,- PER INWONER

Totaal aantal inwoners
Gemeente Zuidplas
47.006
PER 01/01/2023

Hoogtepunten uit 2023

- Aandacht voor veiligheid dankzij Integraal Veiligheidsplan
- Uitkeren energietoeslag aan inwoners
- Onderwijsvisie opgesteld
- Programma Duurzaamheid opgesteld
- Organisatie drie verkiezingen
- Ontwikkelingen Vijfde dorp
- Een UIT-agenda ieder kwartaal

Het saldo van
inkomsten en uitgaven

€ - 0,5 MILJOEN

Financiële samenvatting

De jaarrekening 2023 sluit met een nadelig resultaat van -/- € 0,46 miljoen.

Verder stellen wij voor om een aantal budgetten met een totaalbedrag van circa € 1,16 miljoen over te hevelen naar 2024 en daarmee resultaatbestemming te doen. Dit om niet-bestede middelen beschikbaar te houden voor toekomstige uitgaven. Het resultaat na bestemming komt daarmee uit op circa -/- € 1,62 miljoen (nadelig).

Resultaat na bestemming 2023	Bedragen * €
	1.000
Werkelijk resultaat voor bestemming	-459
Voorstel voor bestemming voor besteding in 2024	-1.162
Resultaat na bestemming	-1.621

In de Najaarsnota 2023 was de prognose van het resultaat circa -/- € 5,7 miljoen. Vergeleken met het resultaat na bestemming is het werkelijk resultaat circa € 4,0 miljoen hoger.

Resultaat na bestemming 2023 en afwijking ten opzichte van begroting na wijziging	Bedragen * €
	1.000
Geprognosticeerd resultaat	-5.669
Resultaat na bestemming	-1.621
Verschil	-4.048

In de onderstaande tekst wordt achtereenvolgens toegelicht:

1. Opbouw begroting van het resultaat;
2. Toelichting verschillen tussen begroting en realisatie;
3. Voorstellen voor resultaatbestemming;
4. Mutaties in reserves en voorzieningen;
5. Financiële positie gemeente.

1. Opbouw begroting van het resultaat

In de onderstaande tabel staan de diverse begrotingswijzigingen waarin een resultaat van de begroting is gepresenteerd. De primitieve begroting, in combinatie met de najaarsnota, het collegeprogramma en de septembercirculaire zijn op het saldo 0 sluitend gemaakt. Vervolgens is in de zomernota een

tekort gepresenteerd, met name veroorzaakt door de hoge inflatie die zich sinds 2022 had voorgedaan. In de meicirculaire, najaarsnota en septembercirculaire volgden nog diverse bijstellingen hierop.

Resultaat 2023	Bedragen * € 1.000	
en afwijking ten opzichte van begroting na wijziging	Begroting	Realisatie
Primitieve Begroting 2023	825	
Najaarsnota 2022	151	
Nieuw beleid/ collegeprogramma	-1.257	
Septembecirculaire 2022	281	
Saldo in november 2022	0	
<i>Besluiten na november 2022</i>		
Zomernota 2023	-6.967	
Meicirculaire 2023	224	
Najaarsnota 2023	1.504	
Septembecirculaire 2023	-431	
Geprognosticeerd resultaat 2023	-5.669	
Werkelijk resultaat jaarrekening		-459
Vershil geprognosticeerd en werkelijk resultaat		5.211

2. Toelichting verschillen tussen begroting en realisatie

De onderstaande tabel geeft inzicht in de begroting en realisatie per programma.

Overzicht van baten en lasten			bedragen x € 1.000		
	Jaarrekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Vershil
Programmaplan					
Lasten					
1. Bestuur en organisatie	7.809	7.251	7.794	7.150	644
2. Sociaal domein	51.908	45.625	58.305	57.289	1.017
3. Maatschappelijk domein	10.830	11.559	12.844	12.876	-31
4. Ruimtelijk Beleid en - ontwikkeling	17.996	29.677	56.607	33.785	22.822
5. Fysieke omgeving	23.188	22.995	26.332	25.354	978
Totaal Lasten	111.731	117.108	161.883	136.453	25.430
Baten					
1. Bestuur en organisatie	1.357	371	528	1.096	568
2. Sociaal domein	14.256	8.997	14.897	14.336	-561
3. Maatschappelijk domein	3.277	2.262	2.729	2.788	59
4. Ruimtelijk Beleid en - ontwikkeling	12.961	24.526	45.154	28.322	-16.831
5. Fysieke omgeving	14.538	13.247	15.041	14.711	-330
Totaal baten	46.389	49.403	78.348	61.254	-17.094
Saldo van baten en lasten Programmaplan	-65.342	-67.706	-83.534	-75.199	8.336
6. Financiële producten					
Lasten	16.164	16.318	17.322	18.914	-1.592
Baten	87.308	83.516	86.772	90.987	4.215
Saldo van baten en lasten Financiële	71.144	67.198	69.451	72.073	5.807
Saldo van baten en lasten totaal	5.802	-508	-14.084	-3.125	10.958
Toevoeging aan reserves	10.269	2.540	8.613	9.667	-1.054
Onttrekking aan reserves	12.127	3.873	17.028	12.334	-4.694
Resultaat	7.661	825	-5.669	-459	5.211

De vergelijkende cijfers in de tabellen zijn conform eerdere besluitvorming in de raad.

Uit deze analyse blijkt dat het grootste verschil van het jaarrekening resultaat zichtbaar is op programma 4 Ruimtelijk Beleid en –ontwikkeling (voordelig) en op de reserve mutaties (nadelig). Dit wordt vooral verklaard door een verschil van € 4,4 miljoen op de grondexploitaties. Er zijn diverse oorzaken voor dit verschil. Eén van de oorzaken een technische omlabeling van de grondexploitatie Middengebied fase 1a. Deze grondexploitatie is vorig jaar geopend, maar met nog enkele beperkingen. De accountant heeft geoordeeld dat het vanwege deze beperkingen nog niet mogelijk is om de kosten op de balans te plaatsen. Dit kan op een later moment. Hierdoor is er ook geen verliesvoorziening nodig per 31/12/2023. Dit leidt tot een voordeel op programma 4 (geen dotatie verliesvoorziening) en een nadeel op programma 6 (geen onttrekking aan reserve grondexploitaties).

Een tweede grote afwijking, ongeveer € 3,1 miljoen voordelig, wordt verklaard door de algemene uitkering bij de Decemercirculaire 2023. Hiervan was € 1,1 miljoen middelen om de Energietoeslag in 2023 uit te keren.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting, zowel positief als negatief. In de jaarrekening bij hoofdstuk 5 “toelichting op baten en lasten” staat een uitgebreide toelichting op de verschillen. In de onderstaande tabel geven we per verschil ook aan of het verschil incidenteel is of een structureel karakter heeft, door middel van de letters I en S. De structurele zaken zullen een plek krijgen in de Zomernota 2024. Verder geven wij bij een aantal verschillen aan of deze ook samenhangen met het voorstel van resultaatbestemming, dat verderop in deze financiële samenvatting wordt toegelicht.

Omschrijving grootste verschillen	Bedragen * € 1.000	I/S*	Resultaat bestemming?
Resultaten grondexploitaties	4.435	I	
Toevoegen grondexploitaties aan reserve Grondexploitaties	-4.435	I	
Gemeentefonds Decemercirculaire 2023	1.623	I	
Gemeentefonds Decemercirculaire 2023 - Energietoeslag	1.203	I	
Energietoeslag lage inkomens	-1.090	I	
Jeugd - Maatwerkvoorzieningen	-928	S	
Taskforce Ontheemden	598	I	-598
Vitale dorpen, landschappelijk Zuidplas, bovenwijkse voorzieningen	492	I	
Idem: doorschuiven via reserve Perspectief Ruimtelijke Opgaven	-492	I	
Bijstellingen diverse voorzieningen	463	I	
Degeneratie opbrengsten en kosten straatwerk	410	I	
Ozb niet-woningen	-384	I	
Vastgoed sport/ gym	-341	I	
Mutaties rente toerekening	-317	I	
Jeugd - Geëscaleerde zorg	289	S	
Gemeentefonds Decemercirculaire 2023 - Omgevingswet	254	I	-254
Participatie	-251	S	
Waterbeheer	251	I	
Verlaging storting voorziening onderhoud gebouwen	230	I	
Wmo beschermd/ beschut wonen	222	S	
Transformatiebudget sociaal domein	208	I	-208
Energietoeslag maatschappelijke voorzieningen	203	I	
Wmo zorgvoorzieningen	202	S	
Lokaal gezondheidsbeleid	194	I	
Sportparken en accommodaties	-181	I	
Herstelwerkzaamheden onderwijs Van Beethovenlaan	171	I	-150

* I = Incidenteel. S = Structureel

In de bovengenoemde lijst met grootste verschillen staan ook enkele verschillen van de producten Jeugd en Wmo, die deels opneemingen zijn waardoor betaling niet geweigerd kan worden als burgers recht hebben op bepaalde zorg. Het product Jeugd (alle onderdelen) sluit als totaal met een nadelig resultaat van € 493.000. Hierdoor is de taakstelling van € 600.000 in 2023 niet behaald. Niettemin is er een positieve trend waarbij we het effect zien van ingezette bijsturingmaatregelen. Dit vertaalt zich onder andere in een verschuiving van relatief dure geëscaleerde zorg naar maatwerkvoorzieningen. Het product Wmo sluit als totaal met een voordeel van € 702.000. Dit heeft onder andere te maken met de hogere compensatie voor de kosten van beschermd/beschut wonen en een lichtere stijging dan waar we in de begroting rekening mee hadden gehouden voor de zorgvoorzieningen.

3. Voorstellen voor resultaatbestemming

Wij stellen voor om een aantal budgetten via resultaatbestemming toe te voegen aan bestemmingsreserves of de exploitatiebegroting van 2024. Dit zijn incidentele budgetten die niet helemaal tot realisatie zijn gekomen in 2023.

Resultaat 2023	-459
Voorstel tot resultaatbestemming in 2024	
Programma 1. Taskforce ontheemden	-598
Programma 2. Transformatiebudget sociaal domein/ Alert4You	-120
Programma 3. Herstel dak school Van Beethovenlaan (Zomernota 2023)	-150
Programma 4. Omgevingswet (Decembercirculaire 2023)	-254
Programma 6. Circulair inkopen	-40
	-1.162
Rekeningresultaat na resultaatbestemming	-1.621

Programma 1 Taskforce ontheemden

Bij de Najaarsnota 2022 is voor de Taskforce ontheemden voor 2022 een bedrag van € 150.000 en voor 2023 € 600.000 beschikbaar gesteld. Het restant 2022 van € 99.000 is ook overgeheveld naar 2023, zodat het totaal € 699.000 betreft. In 2023 konden veel kosten gedekt worden uit de specifieke uitkering Opvang Ontheemden Oekraïne. Hierdoor resteert er nog € 598.000. Het voorstel is om het budget van 2023 over te hevelen naar 2024, aangezien de werkzaamheden van de taskforce ook in 2024 doorlopen. In 2024 zal onder andere inzet gepleegd worden voor de Regionale Opvang Locatie. De bedoeling is om deze kosten in 2024 uiteindelijk ook vergoed te krijgen van het Rijk.

Programma 2 Transformatiebudget sociaal domein/ Alert4You

Wij stellen voor om € 120.000 niet-besteed transformatiebudget sociaal domein in te zetten om een vervolg te geven aan de pilot Alert4You. In het schooljaar 2023-2024 is Enver binnen de gemeente Zuidplas gestart met een pilot Alert4You. Alert4You sluit aan bij de transformatiedoelen meer preventie,

meer benutten van 'eigen kracht' en het sociale netwerk van kinderen en hun ouders; kinderen kunnen vaker binnen reguliere kinderopvang blijven. De verwachting is dat de inzet van Alert4You er op termijn aan kan bijdragen dat minder specialistische jeugdhulp nodig zal zijn. Op dit moment is dit echter niet kwantificeerbaar. Kinderopvang en scholen doen een beroep op de gemeente Zuidplas om de inzet te verlengen met het schooljaar 2024/2025. Hiervoor is een budget van circa € 120.000 nodig, hetgeen gefinancierd kan worden uit het transformatiebudget, aangezien Alert4You bijdraagt aan de transformatiedoelen.

Programma 3 Herstel dak school Van Beethovenlaan (Zomernota 2023)

In de Zomernota 2023 is € 180.000 budget beschikbaar gesteld voor reparatie van het lekkende dak in het schoolgebouw aan de Van Beethovenlaan in Nieuwerkerk. Uit onderzoek is gebleken dat er constructiefouten zijn gemaakt bij de bouw, waardoor de gemeente deze moet herstellen. In 2023 zijn er voorbereidingen getroffen en zijn er voor € 9.000 kosten gemaakt. Het feitelijke herstel vindt in 2024 plaats. Van het restant van € 171.000 is € 150.000 nodig om de werkzaamheden af te ronden. Voorgesteld wordt om dit bedrag over te hevelen naar 2024.

Programma 4 Omgevingswet

In de Decemercirculaire 2023 ontvingen wij middelen voor de uitvoering van de Omgevingswet. Wij stellen voor om deze middelen over te hevelen naar 2024 en in te zetten voor capaciteit voor Buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten.

Programma 6/ kostenplaatsen Circulair inkopen

In het collegeprogramma staat een doelstelling over circulair inkopen. Hier was € 40.000 budget in 2023 beschikbaar gesteld. Het plan is om in 2024 te starten met het vastleggen, meten en monitoren van duurzame inkoopinitiatieven te optimaliseren. Voor deze verbetering is het nodig om het budget beschikbaar te houden voor 2024.

4. Mutaties in reserves en voorzieningen

In hoofdstuk 3 van de jaarrekening zijn de mutaties op de reserves en voorzieningen toegelicht. Eén mutatie willen wij er in deze financiële samenvatting uitlichten omdat deze afwijkt van wat gebruikelijk is, namelijk de reserve afvalstoffenheffing, die gebruikt wordt om schommelingen binnen het gesloten systeem van de afvalstoffenheffing op te vangen. In eerdere P&C-documenten zoals de paragraaf lokale heffingen van de begroting 2024 is reeds aangegeven dat deze slechts een marginaal saldo heeft. In 2023 hebben kostenstijgingen bij onder andere afvalverwerker Cyclus ertoe geleid dat er meer lasten dan baten binnen het gesloten systeem waren. Het tekort was € 323.000. Echter, de reserve had een saldo van € 100.000. Omdat een reserve niet negatief mag zijn, kan het tekort niet helemaal gedekt worden uit de reserve. Daarmee moet het resterende saldo van € 223.000 ten laste van de algemene middelen komen (de exploitatie). Wij vinden het belangrijk om in de toekomst zulke nadelen te voorkomen en te zorgen dat het gesloten systeem in stand blijft. Op basis van het gesloten systeem zijn namelijk ook de tarieven berekend. Voor de nieuwe begroting 2025 zullen wij goed de kostenstijgingen in beeld brengen. Voor 2024 geldt dat de tarieven reeds zijn vastgesteld. Indien ook 2024 negatief dreigt te eindigen, zullen wij u op tijd informeren in de zomernota of najaarsnota.

5. Financiële positie

In de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is weergegeven dat de schuldquote van de gemeente met 2,9% gestegen is naar 84,3%. Ook is de solvabiliteit gedaald van 29% naar 26,3%. Dit betekent een verslechtering van de financiële kengetallen, maar tegelijkertijd nog niet een situatie die de provincie als “meest risicovol” beschouwt. Verder valt op dat het jaar 2023 een negatief financieel resultaat had. Het kengetal “structurele exploitatieruimte” scoort daarmee negatief, in de categorie “meest risicovol”. Naar de toekomst toe is het belangrijk om de financiële positie te blijven monitoren en te verbeteren. De uitdaging voor Zuidplas zit met name in de onzekerheden en financiële tekorten vanaf begrotingsjaar 2026. eBij de Begroting 2023 die in november 2022 door uw raad is vastgesteld, was de aannahme nog dat de financiële positie verder zou verslechteren. Dat dit uiteindelijk minder het geval was, kwam vooral door het positieve resultaat van de vorige jaarrekening (2022) en door lagere investeringen dan begroot. Met deze ontwikkelingen was in november 2022 nog geen rekening gehouden.

In meerjarig perspectief verlopen de financiële gegevens zich volgens onderstaande tabel.

Meerjarig verloop financiële gegevens	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Jaarrekening resultaat in € 1.000	-218	-3.337	366	6.463	7.661	-459
Schuldquote	95,0%	97,0%	83,0%	65,0%	81,4%	84,4%
Solvabiliteit	23,0%	24,0%	25,0%	28,0%	29,0%	26,3%

Uit deze tabel blijkt dat we na drie positieve jaarrekening resultaten weer een negatief jaarrekening resultaat hebben in 2023. In 2020 en 2021 is de schuldquote gedaald, onder andere door positieve jaarrekening resultaten en subsidies die we hebben ontvangen. Vanaf 2022 zien we echter weer een stijgende trend met nieuwe leningen die afgesloten zijn. De solvabiliteit is de laatste jaren gestegen, maar daalt in 2023 weer.

Programma 1: Bestuur en organisatie

Toekomstbestendig en resultaatgericht

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 1.1 Bestuur, organisatie en participatie
- 1.2 Dienstverlening
- 1.3 Veiligheid

Inleiding

We willen een benaderbare en betrouwbare gemeente zijn. De dienstverlening moet daarom open, snel en toegankelijk blijven. Dit doen we door in begrijpelijke taal te communiceren, zodat inwoners weten wat er in de gemeente speelt. Participatie is een belangrijk onderwerp. Waarover kunnen inwoners, ondernemers en andere betrokkenen wel en waarover niet meedenken? Daarnaast is de dienstverlening op orde en gaan we goed om met de persoonlijke gegevens. Tot slot is het heel belangrijk dat inwoners veilig zijn en zich veilig voelen in Zuidplas.

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie

Algemeen doel product

Ondersteunen van inwoners bij de digitale dienstverlening om zaken te regelen via www.zuidplas.nl en om mee te praten en te participeren via www.maakzuidplas.nl. Verwachtingen bij inwoners en belanghebbenden helder maken door duidelijk te communiceren én goed na te denken over hoe we communiceren. Vooraf aangeven hoe en waarover we gaan participeren (en waarover niet), hoe de input vanuit inwoners en andere belanghebbenden wordt verwerkt in de plannen en op welke manier terugkoppeling plaatsvindt over de gemaakte keuzes.

Ontwikkelingen

De participatieverordening is vastgesteld door de gemeenteraad. Deze ondersteunt gemeente en samenleving bij interactieve beleidsvorming.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bouwen aan vertrouwen in de (lokale) democratie*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
Voor eind 2026 is minimaal 70% van de gemeentelijke communicatie (standaardbrieven, websiteteksten en andere uitingen naar inwoners) op B1 niveau, zodat inwoners begrijpen waarover wordt geschreven.	De huidige schriftelijke communicatie is 80% op B2 niveau en 20% op B1 niveau. Op de gemeentelijke website is de verhouding 61% op B2 niveau en 35% op taalniveau B1. Gedurende het collegeprogramma 2022-2026 blijft het schrijfniveau gelijk en daarmee bereikt de gemeente 45% van haar inwoners in tegenstelling tot 80 % van de inwoners bij B1 taalgebruik. Dit is in lijn met de gemaakte keuze vertaald in de Programmabegroting 2024-2027. In november 2023 is de motie communicatie B1-niveau aangenomen, om zonder extra middelen communicatie wel te

				verbeteren. Om dit bereiken wordt in eerste half jaar 2024 gewerkt aan een gemeentelijke schrijfwijzer en worden alle persberichten op B1-niveau geschreven.				
Effectindicator	Realisatie 2022	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2026			
Gemeentelijke communicatie B1	niet bekend	niet bekend	20%	20%	nnb			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Quickscan duidelijke taal van de huidige gemeentelijke communicatie (met name standaardbrieven, websiteteksten). Op basis van het resultaat van de scan besluit nemen tot het aanstellen van een schrijfcoach voor trainingen en het herschrijven van o.a. de standaardbrieven. Opzet plan van aanpak voor capaciteit en middelen. Via DVO vragen we ook ketenpartners op B1-niveau te communiceren.		Begin 2023 is er een Quickscan uitgevoerd en zijn de resultaten ter beschikking gesteld aan de gemeenteraad en het college. Bij de behandeling van de programmabegroting 2024 is er een motie aangenomen, waarbij is opgeroepen om als organisatie aan de slag te gaan met de verbetering van de communicatie met standaardbrieven en items op de website zonder daarvoor aanvullende middelen ter beschikking te stellen. De organisatie zet zich in om zoveel mogelijk op B1 niveau te communiceren, doordat er geen middelen beschikbaar zijn wordt er niet gewerkt met een schrijfcoach en ook niet gewerkt aan standaardbrieven.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Duidelijker maken van verwachtingen en zorgen voor meer eenduidigheid in participatietrajecten, ook wanneer dit is uitbesteed.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. Vanaf 2023 wordt bij alle initiatieven, plannen en projecten van de gemeente het Kader Participatie toegepast, zodat dit een vast onderdeel is van het proces.	In 2023 is het daadwerkelijk zo geweest dat voor alle projecten, initiatieven en plannen waarbij communicatie betrokken is, het Kader Participatie een vast onderdeel is van het proces.
2. Vanaf 2024 wordt bij alle initiatieven die niet vanuit de gemeente worden gestart, de initiatiefnemer gewezen op het gebruik van de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. De gemeente vereist van alle initiatiefnemers gebruik van deze handreiking en een participatieverslag.	Hiervoor is de verordening Participatie gemeente Zuidplas in maart 2023 vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin is o.a. vastgelegd binnen welke kaders initiatiefnemers aan participatie moeten voldoen en een eindverslag dienen te overleggen. De initiatiefnemer is overigens niet verplicht om de handreiking te gebruiken.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Het Kader Participatie, de checklist en de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven worden als vast format en eenduidig kader gebruikt bij participatietrajecten.		Alle documenten zijn digitaal beschikbaar voor initiatiefnemers. Wij verstrekken deze stukken ter ondersteuning. Op die manier kunnen zij binnen onze kaders en wensen het participatietraject inrichten.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer aandacht voor digitale veiligheid in de eigen organisatie.” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording – Wat hebben we bereikt?				
1. Uiterlijk 1-1-2025 voldoet Zuidplas volledig aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).				De gemeente Zuidplas heeft volgens de analyse rond de 60% van de BIO-maatregelen geïmplementeerd. Het volledig voldoen aan de BIO blijft het na te streven doel, maar gezien de continue veranderingen in de wereld van Informatiebeveiliging is het volledig voldoen vooral een streven en dient Informatiebeveiliging zich als proces continue te verbeteren.				
2. Vanaf medio mei 2023 start de bewustwordingscampagne binnen de organisatie.				De bewustwordingscampagne is gestart in mei 2023.				
3. Het werken aan de bewustwording van informatieveiligheid is als continue proces in de organisatie geborgd vanaf medio mei 2023.				Bewustwording van Informatieveiligheid is als continu proces geborgd. Er wordt voortdurend verder gewerkt aan het verbeteren van de bewustwording.				
4. De AVG kent 5 niveaus van volwassenheid. We gaan naar volwassenheidsniveau 3 (“Bepaald”) van de AVG per 1-1-2025 met elementen van niveau 4 (“Beheerst”) voor eind 2026.				Eind Q1 2024 wordt een nieuwe meting van ons huidige niveau gemaakt. Het ambitieniveau is eerder bijgesteld van niveau 4 naar niveau 3 in 2026. Verwachting is dat we op enkele punten een verbetering hebben doorgevoerd. Het eindniveau voor 2023 blijft voorlopig op niveau 1.				
Effectindicator	Realisatie 2022	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2025	Begroting 2026		
Baseline Informatiebeveiliging Overheid	60%	60%	60%	60%	80%	95%		
Volwassenheidsniveau van de AVG	Niveau 1	Niveau 1	Niveau 1	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Voortzetten van de bewustwordingscampagne omtrent informatieveiligheid en Privacy binnen de organisatie.		Dit is in mei 2023 gestart. De tussentijdse metingen van de

		informatiebewustzijn tests wordt gebruikt om verdere acties rondom bewustwording in te zetten. De gemeenteraad heeft middelen beschikbaar gesteld voor het verstevigen van de IB-functie.
Risicoanalyses voor privacy maken en de organisatie daarin trainen via de Zuidplas academie.		In 2023 is een risicoanalyse gemaakt. De risicoanalyses zullen in 2024 verder worden opgepakt i.v.m. het opnemen van de verwerkingen in het verwerkingsregister. Er is nog geen training beschikbaar voor het maken van risicoanalyses.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We zetten meer in op public affairs.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
Uiterlijk 1-1-2024 heeft de gemeente de verantwoordelijkheid voor het opstellen en beheren van de lobby-agenda in de organisatie belegd en is er een eerste agenda opgesteld.	Er is in 2023 een start gemaakt met een organisatievoorstel om de lobby-agenda binnen de organisatie te beleggen, inclusief het opstellen van een eerste agenda. Daarbij moet de lokale lobby zich verhouden tot regionale lobby-activiteiten. Dit loopt door in 2024.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Uiterlijk 1-1-2024 is de lobby-agenda opgesteld.		Uiterlijk 1-1-2025 heeft de gemeente de verantwoordelijkheid voor het opstellen en beheren van de lobby-agenda in de organisatie belegd en is er een eerste agenda opgesteld. In de tussentijd doen wij al veel aan lobby-activiteiten. Vaak ook in regionaal verband. Zo is in 2023 samen met Gouda het gezamenlijke lobbytraject in gang gezet voor de realisatie van een nieuw NS-station bij Moordrecht.

Verbonden partijen

Regio Midden Holland

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal samengewerkt wordt ten behoeve van grensoverschrijdende opgaven. De Regio MH draagt bij aan de bevordering van regionale samenwerking en draagt zorg voor gezamenlijk beleidsvorming en behartiging van bestuurlijke belangen. Deze

samenwerking kan vorm krijgen in afstemming, beleidsvorming of belangenbehartiging. De aandacht gaat momenteel uit naar het verder versterken van de samenwerking en het verstevigen van de positie in de regio.

Product 1.2 Dienstverlening

Algemeen doel product

Zuidplas staat voor een dienstverlening, die optimaal bereikbaar, transparant, efficiënt en bij de tijd is. In de dialoog met inwoners en ondernemers stelt de gemeente zich dienstbaar en klantgericht op. Inwoners en ondernemers ervaren de gemeente als een professionele en betrouwbare organisatie die flexibel inspeelt op hun vragen en behoefte.

Ontwikkelingen

Door personele mutaties en de ingelaste verkiezing voor de leden van de Tweede Kamer op 22 november 2023, lag de focus op het kunnen leveren van de primaire dienstverlening. Daar zijn we in geslaagd maar staat wel onder druk. Het is een uitdaging om mensen met specifieke kennis aan de organisatie te verbinden. De wens om door te ontwikkelen om de dienstverlening te verbeteren, blijft overeind. Waar mogelijk hebben we dan ook verbeteringen doorgevoerd. Deze liggen met name op het gebied van de digitale dienstverlening. Denk hierbij aan de online mogelijkheid voor een aanvraag om te trouwen of geregistreerd partnerschap. Deze (24/7 selfservice) dienstverbetering is eind 2023 in productie genomen.

Bij de organisatie van de Tweede Kamerverkiezing op 22 november 2023 was de insteek ‘duidelijk en goed communiceren’. Hierin zijn veel extra activiteiten meegenomen, zoals goed bereikbare stembureaus en op diverse kanalen bekendheid geven aan de verkiezing. Deze onvoorziene Tweede Kamerverkiezingen zijn goed, rechtmatig en veilig verlopen. Met dank aan de inzet van vele vrijwilligers uit de gemeente.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Streven naar goede dienstverlening afgestemd op de behoefte van inwoners en ondernemers.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. Voor eind 2023 heeft de gemeente inzicht in de doorlooptijden van de processen binnen het cluster Publieksplein waarbij er direct klantcontact is, zodat we deze in de servicenormen kunnen opnemen.	Zoals aangekondigd bij de programmabegroting 2024 is dit doel niet gehaald en voor 2024 -2026 bijgesteld naar de doelstelling: we behouden de huidige kwaliteit van de dienstverlening binnen de dienstverleningskanalen waar direct klantcontact is naar de inwoners en ondernemers.

2. Eind 2024 zijn de servicenormen bij de dienstverlening van het cluster Publieksplein herijkt en handelen medewerkers daarnaar, zodat inwoners beter weten wat ze kunnen verwachten.				Zoals aangekondigd bij de programmabegroting 2024 is dit doel niet gehaald en voor 2024- 2026 bijgesteld naar de doelstelling: we behouden de huidige kwaliteit van de dienstverlening binnen de dienstverleningskanalen waar direct klantcontact is naar de inwoners en ondernemers.				
3. Voor eind 2026 voldoet het cluster Publieksplein minimaal 80% aan de servicenormen.				Zoals aangekondigd bij de programmabegroting 2024 is dit doel niet gehaald en voor 2024 -2026 bijgesteld naar de doelstelling: we behouden de huidige kwaliteit van de dienstverlening binnen de dienstverleningskanalen waar direct klantcontact is naar de inwoners en ondernemers.				
Effectindicator	Realisatie 2022	Begroting 2023	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023			
Inzicht in doorlooptijden processen met direct klantcontact.	niet bekend	100%	niet bekend	niet bekend	niet bekend			
Servicenorm klantcontact	niet bekend	≥ 80%	niet bekend	niet bekend	niet bekend			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Inzicht krijgen in de doorlooptijden van de processen waarbij er direct klantcontact is.		Zoals aangekondigd bij de programmabegroting 2024 en toegelicht in de bestuurlijke samenvatting is dit doel niet gehaald en voor 2024 -2026 bijgesteld.

Product 1.3 Veiligheid

Algemeen doel product

Zuidplas draagt zorg en verantwoordelijkheid voor een veilige en leefbare gemeente voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

Ontwikkelingen

In 2023 hebben we voor het eerst in Zuidplas een veiligheidsconferentie georganiseerd waar professionals, inwoners en ondernemers met elkaar in gesprek zijn gegaan over verschillende veiligheidsthema's. Met de opgehaalde input is het integraal veiligheidsbeleid tot stand gekomen. We zijn gestart met het

bestuurlijk interventieteam Zuidplas om effectiever en zichtbaarder ondermijnende criminaliteit met onze veiligheidspartners aan te pakken. Op het gebied van rampen en crisisbeheersing wordt de bevolkingszorg door de gemeenten verder doorontwikkeld.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Het bevorderen van de subjectieve en objectieve veiligheid.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording – Wat hebben we bereikt?																			
1. In de periode 2023-2026 blijkt uit bevolkingsonderzoek (veiligheidsmonitor) dat het veiligheidsgevoel bij inwoners in de gemeente niet lager wordt gewaardeerd dan met een 7 en in elk geval boven het landelijk gemiddelde ligt.				In 2023 heeft er geen meting plaatsgevonden, in 2025 zal een meting plaatsvinden waaruit blijkt of de doelstelling wel of niet gehaald is.																			
2. In de periode 2023-2026 blijkt uit de criminaliteitscijfers dat de objectieve veiligheid bevorderd is ten opzichte van de cijfers 2019. Hierbij opgemerkt dat de criminaliteitscijfers 2020 en 2021 een verminderd reëel beeld geven door aanwezigheid coronavirus.				In 2023 zijn de cijfers ten aanzien van het aantal geregistreerde misdrijven ten opzichte van 2019 gedaald. <table><tr><th></th><th>2019</th><th>2023</th></tr><tr><td>Eerste kwartaal</td><td>90,50</td><td>84,08</td></tr><tr><td>Tweede kwartaal</td><td>83,79</td><td>77,69</td></tr><tr><td>Derde kwartaal</td><td>85,36</td><td>75,14</td></tr><tr><td>Vierde kwartaal</td><td>112,30</td><td>91,74</td></tr></table> Bron: www.waarstaatjegemeente.nl						2019	2023	Eerste kwartaal	90,50	84,08	Tweede kwartaal	83,79	77,69	Derde kwartaal	85,36	75,14	Vierde kwartaal	112,30	91,74
	2019	2023																					
Eerste kwartaal	90,50	84,08																					
Tweede kwartaal	83,79	77,69																					
Derde kwartaal	85,36	75,14																					
Vierde kwartaal	112,30	91,74																					
3. In 2023 is het beleid cameratoezicht herzien en is niet langer alleen sprake van statisch cameratoezicht, maar is dit ook flexibel en mobiel toepasbaar bij risicolocaties.				Deze doelstelling is niet behaald door andere urgente veiligheidszaken die veel capaciteit hebben gevergd. Dit ging onder meer om complexe ondermijningszaken. Het beleid cameratoezicht wordt herzien Q1 2024.																			
Effectindicator	Realisatie 2019	Realisatie 2022	Begroting 2023	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025															
Veiligheidsgevoel bij inwoners		7	7 ≤ cijfer ≤ gem. NL	7 ≤ cijfer ≤ gem. NL	7 ≤ cijfer ≤ gem. NL	Nog niet bekend	7 ≤ cijfer ≤ gem. NL	7 ≤ cijfer ≤ gem. NL															
Objectieve veiligheid (totale misdrijven per 10.000 inwoners)	376,03	334,32	< 376,03	niet bekend	niet bekend	329,07	< 376,03	< 376,03															

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Opstellen van onder andere een integraal veiligheidsbeleidsplan, herziening APV, prostitutiebeleid, herziening beleid Opiumwet, BIBOB-beleid, beleid Diefstal Opkoop Register, uitvoeringsplan mensenhandel, waaronder seksuele en arbeids-uitbuiting, beleidsregels woonoverlast, beleid huisuitzettingen.	€ 240.000	In 2023 zijn het beleid Opiumwet in Q2 en het integraal Veiligheidsplan in Q3 conform planning opgeleverd. De overige inspanningen zijn in 2023 niet gerealiseerd, maar worden in 2024 opgepakt.
1.2 Intensiveren opbouw netwerk en contacten met stakeholders en partners in het veiligheidsdomein.		De gemeente werkt met diverse stakeholders en partners in het veiligheidsdomein samen. Door de formatieve uitbereiding is het mogelijk om meer constructief samen te werken en te blijven investeren in de relatie. Er is onder meer gestart met een integraal overleg aanpak seksuele uitbuiting en mensenhandel. Er is ook intensiever contact met het zorg- en veiligheidshuis en wijk-GGD inzake multi-problematiek casuïstiek.
1.3 Structureel meer zichtbaarheid van handhavers in de openbare ruimte van maandag tot en met vrijdag (gehele dag en avond) en incidenteel in de weekenden.		Deze doelstelling is gehaald. Er is structureel meer zichtbaarheid van de handhavers van maandag tot en met vrijdag door onder meer ook het dorpshandhaverschap. En er wordt incidenteel in de weekenden gewerkt.
1.4 Handhavingsteam is onderdeel van projectmatige aanpakken in samenwerking met interne en externe ketenpartners.		De gemeentelijke handhavers participeren voor zover mogelijk in projectmatige aanpakken in samenwerking met interne en externe ketenpartners. Handhavers maken deel uit van integrale controles inzake ondermijnende criminaliteit, controles in het kader van verkeersveiligheid waaronder fietsverlichting en controle BRP.
2.1 Maken van structurele analyse van de maandelijkse criminaliteitscijfers.		Er vindt maandelijks een analyse plaats, integraal met de politie. Waar nodig worden accenten verlegd en gerichte acties ondernomen.
2.2 Naar aanleiding van de criminaliteitscijfers van de politie wordt meer preventief, op basis van analyse, doelgericht ingezet op wisselende veiligheidsvraagstukken.		Met de politie vindt nauw en structureel overleg plaats over de criminaliteitscijfers. Preventiemiddelen worden afgestemd en waar mogelijk en nodig vroegtijdig ingezet. Q4 2023 is dit onder meer gebeurd in het kader van het voorkomen van woninginbraken.
3.1 Herziening beleid cameratoezicht en maken werkafspraken met de politie/ OM (uitvoeringsplan) met betrekking tot de inzet van mobiele camera's.		In 2023 is het niet gelukt het beleid cameratoezicht op te leveren. Het beleid cameratoezicht wordt in Q1 2024 opgeleverd.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Vergroten van het bewustzijn over cyberveiligheid onder verschillende doelgroepen.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. In de periode 2023-2026 blijven wij aansluiten bij de landelijke preventiecampagnes met betrekking tot cyberveiligheid.	We zijn aangesloten bij landelijke acties en preventiecampagnes op het gebied van cyberveiligheid.
2. In de periode 2023-2026 maken wij inwoners en ondernemers voortdurend bewust van de risico's van cybercriminaliteit en continueren wij preventieacties vanuit team Veiligheid hieromtrent, samen met onze ketenpartners.	Met publieke- en private partijen is samengewerkt om gedegen preventieacties te organiseren waarmee inwoners en ondernemers bewust worden gemaakt van de risico's van online criminaliteit. In 2023 is het programma Hackshield voortgezet. Ook is er een veiligheidsconferentie georganiseerd waar het onderwerp cybercriminaliteit is aangehaald. Daarnaast is er voor dit onderwerp veel aandacht gevraagd op sociale media. Vanuit de Alliantie Veilig Ouder worden zijn er meerdere bijeenkomsten in al onze dorpen georganiseerd om ouderen bewust te maken van de gevaren van online criminaliteit.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Vergroten bewustzijn bij onze inwoners en ondernemers door actief aan te sluiten bij de landelijke preventiecampagnes rondom cyberveiligheid.		We zijn aangesloten bij landelijke acties en preventiecampagnes op het gebied van cyberveiligheid. We monitoren de landelijke campagnes. Hierbij wordt ook de samenwerking gezocht met Stichting ZO!
2.1 Jaarlijks benadert het team Veiligheid samen met de politie actief de oudereninstellingen om in gesprek te gaan over de gevaren van cybercriminaliteit.		Er zijn in 2023 in de gemeente Zuidplas meerdere voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd door Stichting ZO! om ouderen bewust te maken van de risico's en signalen van online criminaliteit. De wijkagent en team veiligheid ondersteunden hierbij. We blijven met de politie actief in gesprek met de oudereninstellingen om te wijzen op de gevaren van cybercriminaliteit.
2.2 In de week van de veiligheid wordt extra jaarlijks aandacht gevestigd op de gevaren van cybercriminaliteit, onder meer via sociale media.		Deze inspanning is niet gehaald door andere urgente veiligheidszaken die speelden in deze periode.

2.3 Continueren (tot min. 2024) campagne Hack-Shield voor kinderen tot en met 12 jaar en verlengen bij succes.		Deze campagne is gecontinueerd.
--	--	---------------------------------

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Meer aandacht voor de bestuurlijke aanpak ondermijning, zo mogelijk gebiedsgericht.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording – Wat hebben we bereikt?				
1. In de periode 2023-2026 krijgt minimaal 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd als deze vatbaar zijn voor de bestuurlijke aanpak om zo het opwerpen van barrières tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten en herhaling van crimineel ondermijnd gedrag te ontmoedigen.				Deze doelstelling is behaald. In 2023 hebben 100% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd gekregen zodra deze vatbaar daarvoor waren.				
2. In de periode 2023-2026 wordt – naast incidentele (ad-hoc) controles – minimaal eens per drie maanden een integrale controle verricht in het kader van ‘awareness’, het tegengaan van overtredingen waarmee tevens ook de aanpak van ondermijnende criminaliteit vergroot wordt. We laten ons zien, krijgen zicht op wat er plaatsvindt, belonen waar het kan en pakken door waar het moet.				Deze doelstelling is gehaald. Er worden minimaal eens per drie maanden integrale controles en ook integrale ad-hoc controles uitgevoerd. Voor deze controles weten de samenwerkende partners elkaar goed weten te vinden en kan er snel worden geanticipeerd. Waar mogelijk worden de resultaten gedeeld via de (sociale) media zodat dit ook een preventieve werking heeft. Overtreders worden aangepakt.				
3. In de periode 2023-2026 wordt op projectmatige basis intergemeentelijke samenwerking versterkt bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit, waar mogelijk gebiedsgericht. Daaronder wordt ook bedoeld de aanpak van mensenhandel en uitbuiting.				In 2023 is de aanpak ‘veilig buitengebied’ gestart. Hierbij wordt samengewerkt met andere gemeenten en ketenpartners in de regio Den Haag en het Regionale Informatie- en Expertisecentrum (RIEC). Door de samenwerking is het mogelijk effectief in te zetten op het verbeteren van het bewustzijn en de meldingsbereidheid omtrent ondermijnende criminaliteit in het buitengebied. In 2023 is ook gestart met een intergemeentelijke projectgroep die zich bezighoudt met de aanpak van mensenhandel en seksuele uitbuiting. Ook arbeidsuitbuiting wordt hierbij meegenomen. Medio 2023 is de samenwerking met de arbeidsinspectie geïntensiveerd en vinden in gezamenlijkheid de eerste controles plaats.				
Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2023	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023			
Overtreders die een bestuurlijke maatregel opgelegd krijgen	niet bekend	≥ 95%	100%	100%	100%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1. Uitgangspunt is dat de kosten die voortvloeien uit bestuurlijke maatregelen bij de aanpak van ondermijning altijd worden verhaald op de overtreder(s).		Dit blijft het uitgangspunt en wordt waar mogelijk uitgevoerd. De kosten worden zo veel mogelijk verhaald op de overtreiders.
2. Versterken van de integrale aanpak van ondermijning door op projectmatige basis intergemeentelijk samen te werken.		Zoals eerder gemeld is de aanpak ‘veilig buitengebied’ gestart. Er is ook gestart met een intergemeentelijke projectgroep die zich bezighoudt met de aanpak van mensenhandel en seksuele uitbuiting. Ook arbeidsuitbuiting wordt hierbij meegenomen.
3. Anticiperen op fenomenen die zich rondom de diverse vormen van ondermijnende criminaliteit ontwikkelen, waarbij we projectmatig inzetten op specifieke gebieden.		In 2023 is ingezet op een aantal – niet nader te benoemen – fenomenen van ondermijnende criminaliteit. De vastgestelde fenomenen zijn gebaseerd op eigen en integrale analyses, signalen uit de regio en worden waar nodig bijgesteld.
4. Blijven aansluiten bij landelijke en regionale awareness-campagnes om inwoners en ondernemers te blijven voorzien van preventietips om geen slachtoffer te worden van ondermijnende criminaliteit.		In 2023 is in het buitengebied actief het gesprek gevoerd over de risico's en signalen van ondermijnende criminaliteit. Ook zijn gesprekken gevoerd met pandeigenaren en ondernemers om het bewustzijn over ondermijning te vergroten en hen te faciliteren in kennis en kunde om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan en samen met ons barrières op te werpen.
5. Vergroten van de zichtbaarheid van bestuurlijke interventies door actief te blijven communiceren over de uitgevoerde controles en werkzaamheden, maar ook fysiek door specialisten bestuurlijke aanpak herkenbaar aanwezig te laten zijn bij controles hetgeen de samenwerking en herkenbaarheid nog meer ten goede komt.		In 2023 is het bestuurlijke interventieteam Zuidplas (BITZ) van start gegaan. Dit is een samenwerking tussen gemeente Zuidplas, politie, omgevingsdienst Midden- Holland, de douane en de arbeidsinspectie. Hierdoor is er meer zichtbaarheid in bestuurlijke interventies. Vanuit het BITZ wordt actief gecommuniceerd over uitgevoerd controles en de bestuurlijke aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Verbonden partijen

Veiligheidsregio Holland Midden (VRHM)

De Veiligheidsregio verricht taken voor crisisbeheersing en rampenbestrijding, bijvoorbeeld door brandweezorg en een gemeenschappelijke meldkamer. Ook houdt de Veiligheidsregio de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) in stand.

In 2023 zijn er op verschillende terreinen stappen gezet. De doorontwikkeling van vakbekwaamheid op het gebied van crisisbeheersing is gestart. Er zijn nieuwe initiatieven gestart om functionarissen vakbekwaam te krijgen en houden en worden de aanjagers meegenomen om kennis te vergroten. Eén van de voorbeelden is de digitale leeromgeving OPEN, waar literatuur, cursussen en evaluaties te vinden zijn voor alle crisisfunctionarissen.

Daarnaast is aan de preventieve kant een doorontwikkeling bezig op het gebied van kennishouders en accounthouders. Een belangrijke ontwikkeling voor het toekomstbestendig en risicogericht adviseren. Binnen de brandweer is de uitrol van de nieuwe tankautosputen in volle gang. Dit loopt ook in 2024 nog door.

Beleidsindicatoren programma 1

Beleidsindicatoren Programma 1			Werkelijk				
Taakveld: Veiligheid				2020	2021	2022	2023
Naam indicator	Eenheid	Bron					
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	Waarstaatjegemeente.nl (primaire bron: Halt.nl)	Zuidplas:	56	37	77	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	100	70	80	n.n.b.
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	Waarstaatjegemeente.nl (primaire bron: Politie)	Zuidplas:	1,8	1,8	2,1	2,1
			Referentiegemeenten:	1,0	1,0	1,2	1,4
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	Zuidplas:	4,0	3,0	3,1	3,2
			Referentiegemeenten:	3,3	3,1	3,2	3,0
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	Waarstaatjegemeente.nl (primaire bron: Politie)	Zuidplas:	2,5	1,7	1,2	1,4
			Referentiegemeenten:	1,4	1,1	1,2	1,1
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	Zuidplas:	3,8	3,8	4,1	4,5
			Referentiegemeenten:	4,9	4,8	4,8	4,4

Wat heeft het programma bestuur en organisatie gekost?

Bestuur en organisatie	bedragen x € 1.000				
	Jaarrekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Verschil
Bestuur, organisatie en participatie					
Lasten	2.783	2.481	2.496	2.426	70
Baten	429	-	-	464	464
Dienstverlening					
Lasten	1.183	1.248	1.591	1.604	-13
Baten	542	361	518	591	73
Veiligheid					
Lasten	3.843	3.523	3.708	3.120	587
Baten	386	10	10	42	32
Totaal lasten	7.809	7.251	7.794	7.150	644
Totaal baten	1.357	371	528	1.096	568
Saldo van baten en lasten	-6.452	-6.880	-7.267	-6.054	1.213
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-
Resultaat	-6.452	-6.880	-7.267	-6.054	1.213

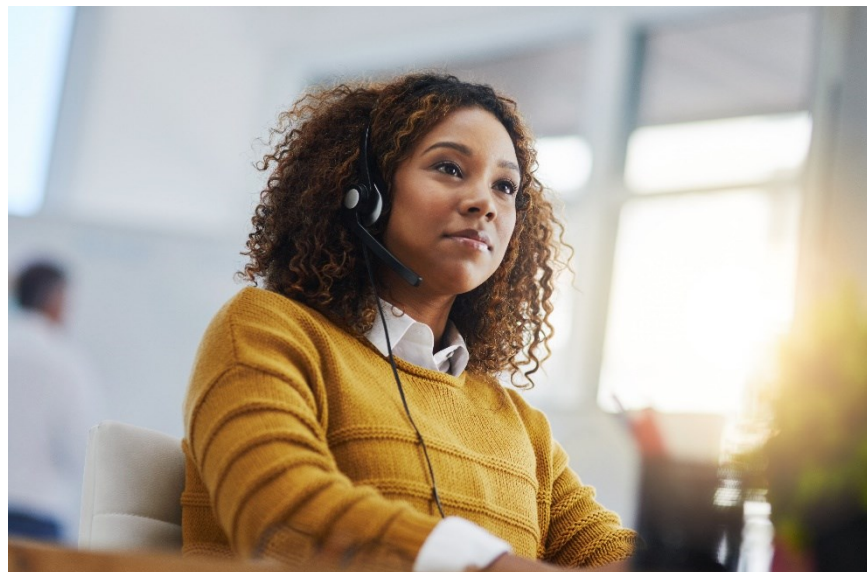

Programma 2 Sociaal Domein

Werken aan een inclusieve samenleving

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 2.1 Algemeen sociaal domein
- 2.2 Werk en inkomen
- 2.3 Jeugd
- 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
- 2.5 Volksgezondheid

Product 2.1**Algemeen sociaal domein****Inleiding**

De inclusieve samenleving krijgt vorm door het ondersteunen van inwoners die het op eigen kracht niet redden en door het stimuleren van een gezonde leefstijl. We stimuleren personen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden van werk en we richten ons op de samenhang tussen jeugdhulp, onderwijs en de aansluiting op de arbeidsmarkt. Ook is er prioriteit gegeven aan de thema's langer thuis wonen en eenzaamheid.

Algemeen doel product

Algemene voorzieningen, de toegang en dienstverlening binnen het sociaal domein zijn makkelijk toegankelijk voor inwoners.

Ontwikkelingen

Stichting Zuidplas Ondersteunt! (Stichting ZO!) is verder doorontwikkeld met betrekking tot integraal werken en afname van maatwerkvoorzieningen. Zij heeft in 2023 verder gewerkt aan naamsbekendheid, bruggen geslagen tussen diverse wetgevingen en zorgprofessionals. Daarnaast is een flinke slag geslagen met het netwerken en het onder de aandacht brengen van activiteiten. Vanuit de verbeteragenda is focus aangebracht onder andere op de aanmeldlijsten. Er zijn diverse interventies geweest en de aanmeldlijsten zijn sterk gedaald, met name de tweede helft van het jaar. Daarnaast is vanuit de verbeteragenda een jaarplan gemaakt, rolbeschrijvingen opgesteld en zijn processen (her)schreven.

In de regio Hollands Midden is in 2023 een start gemaakt met de Regionale Visie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Deze wordt in de loop van 2024 vastgesteld met bijbehorende regionale en lokale uitvoeringsprogramma's.

Er is in de regio Midden-Holland gewerkt aan de opzet van een gemeenschappelijke regeling waarin beoogd wordt de inkoop van zorg alsook andere zaken rondom jeugd en Wmo te beleggen. De [kaders](#) voor de inkoop jeugd en Wmo zijn vastgesteld, er is een marktconsultatie geweest en de inkoop is voorbereid.

Toezicht Wmo en jeugd staat beter op de kaart. Het controleplan jeugd is vastgesteld waardoor de toezichthouder ook toezicht kan houden op de aanbieders die ondersteuning bieden vanuit de jeugdwet.

Vanuit het preventieakkoord is er gestart met een pilot Welzijn op Recept bij één huisarts in Moordrecht. Er is een eerste evaluatie geweest in de zomer, de tweede volgt in 2024. Welzijn op Recept is één van de ketenaanpakken uit het GALA (gezond actief leven akkoord).

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "*Verstevigen van de effectieve keten van zorg: van preventie naar interventie tot nazorg.*" uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording – Wat hebben we bereikt?				
1. De effectiviteit van de in 2026 geleverde zorg is gelijk gebleven ten opzichte van 2021. Dit wordt gemeten aan de hand van de volgende indicatoren: - Het percentage unieke cliënten met een maatwerkvoorziening vanuit de Wmo of Jeugdwet ten opzichte van het aantal inwoners is in 2026 gelijk gebleven ten opzichte van 2021. - Het percentage indicaties vanuit de Wmo of Jeugdwet ten opzichte van het aantal inwoners in Zuidplas is in 2026 gelijk gebleven aan 2021.				Op 1 januari 2024 telde Zuidplas 47.826 inwoners, een stijging van 6,1% ten opzichte van 1 januari 2021. - Wmo: het aantal unieke cliënten was op 1 januari 2024 (2.294) ten opzichte van 1 januari 2021 (2.113) met 8,6% gestegen. Jeugd: het aantal unieke cliënten was op 1 januari 2024 (1.012) ten opzichte van 1 januari 2021 (976) met 3,7% gestegen. - Wmo: het aantal lopende indicaties was op 1 januari 2024 (4.265) ten opzichte van 1 januari 2021 (4.081) met 4,5% gestegen. Jeugd: het aantal lopende indicaties was op 1 januari 2024 (1.753) ten opzichte van 1 januari 2021 (1.629) met 7,6% gestegen.				
2. Minimaal 80% van de Wmo-clients (in 2021 79,5%) en 90% van de ouders/verzorgers van jeugdigen (in 2021 91,5%) ervaren de hulp als passend bij de hulpvraag in 2026. Gemeten door de volgende factoren: - Ouders/opvoeders vinden dat hun kind (tot en met 18 jaar) goed wordt geholpen bij vragen of problemen. - Ouders/opvoeders vinden dat de hulp die hun kind (tot en met 18 jaar) ontvangt past bij de hulpvraag. - Respondenten uit het Wmo cliëntervaringsonderzoek vinden de ondersteuning van goede kwaliteit. - Respondenten uit het Wmo cliëntervaringsonderzoek vinden dat de ondersteuning past bij de hulpvraag				Het cliëntervaringsonderzoek (CEO) wordt vier keer per jaar uitgevoerd. In 2023 hebben ouders/verzorgers van jeugdigen en Wmo-clients de hulp/ondersteuning als volgt beoordeeld: 88% van de ouders vindt dat hun kind goed geholpen wordt/is 85% van de ouders vindt dat de hulp past bij de hulpvraag van hun kind 73% van de respondenten Wmo vindt de hulp/ondersteuning van goede kwaliteit 79% van de respondenten Wmo vindt dat de ondersteuning past bij de hulpvraag				
Effectindicator	Nulmeting 2021	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2026			
1.1 Unieke cliënten met maatwerkvoorziening Wmo of Jeugdwet Bron: Tableau	Wmo: 2.113 Jeugd: 976 (Peildatum: 1-1-2021)	Wmo: 2.069 Jeugd: 1041 (Peildatum: 1-1-2023)	Wmo: 2.154 Jeugd: 991 (peildatum: 1-7-2023)	Wmo: 2.294 Jeugd: 1012 (Peildatum: 1-1-2024)	≤ nulmeting			

1.2 Indicaties Wmo of Jeugdwet Bron: Tableau	Wmo: 4.081 Jeugd: 1629 (Peildatum: 1-1-2021)	Wmo: 3.679 Jeugd: 1698 (Peildatum: 1-1-2023)	Wmo: 3.871 Jeugd: 1546 (peildatum: 1-7-2023)	Wmo: 4.265 Jeugd: 1753 (Peildatum: 1-1-2024)	≤ nulmeting			
2.1 Wmo cliënten ervaren hulp als passend	79,5%	86% (let op: gegevens t/m Q3 2022)	79% (peildatum Q1 2023)	79%	≥ 80%			
2.2 Ouders/verzorgers van jeugdigen ervaren hulp als passend	91,5%	76% (let op: gegevens t/m Q3 2022)	85% (peildatum Q1 2023)	85%	≥ 90%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Uiterlijk in 2025 is een inkomenstoets hulp bij het huishouden geïmplementeerd, zodat alleen zij die onvoldoende financiële draagkracht hebben een beroep kunnen doen op ondersteuning vanuit de Wmo.		Op 19 december 2023 is voor de Wet afschaffing abonnementstarief Wmo 2015 de internetconsultatie gestart. Dit ontwerp betreft het herinvoeren van een inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage (ivb) voor maatschappelijke ondersteuning en het afschaffen van het abonnementstarief. De beoogde ingangsdatum van deze wet is 1 januari 2026.
1.2 Het URC proces wordt regionaal geharmoniseerd, waarbij sturing op kwaliteit en rechtmatigheid centraal staat.		Vanaf Q4 2023 wordt er gewerkt met een uniform URC-formulier (uitzondering raamcontracten) waarin specifiekere uitvraag wordt gedaan op kwaliteitseisen. Er wordt tevens toegewerkt naar het in gebruik nemen van een regionaal zorgadministratiesysteem om de URC's aan te vragen en in behandeling te nemen.
1.3 Uitbreiding van de inzet POH JGGZ met minimaal 8 uur per week bij een nog niet aangesloten huisartsenpraktijk.	€ 87.000	Na onderzoek blijkt er dat er bij het overkoepelende zorgkantoor van de huisartsenpraktijken in Moordrecht, Zevenhuizen en Moerkapelle geen draagvlak is om te werken met een jeugd POH-GGZ (praktijkondersteuner huisarts). Om deze reden heeft de uitbreiding van uren plaatsgevonden in Nieuwekerk a/d IJssel. De uren zijn uitgebreid bij een maatschap van drie praktijken.
1.4 Implementeren van het programma Scheiden zonder Schade.		Gezien de keuzes die gemaakt in de aanloop naar de programmabegroting 2024 is dit onderwerp in 2023 nog niet gestart. Het onderwerp zal in 2024 worden opgepakt, als

		onderdeel van de lokale aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.
2.1 Doorontwikkeling van onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO).		Eind 2023 is een aanbieder voor algemene OCO gevonden die per 1 januari 2024 gestart is. Het Koploperstraject is hiermee succesvol afgerond.
2.2 Versterken van de ketensamenwerking binnen het netwerk dementie.		In 2023 zijn de gesprekken met de ketenpartners gecontinueerd. Naast de lokale keten is er vanuit Gedeelde Zorg een regionaal netwerk dementie waar Zuidplas aan deelneemt. Er is met de ketenpartners besproken waar de focus op gaat liggen de komende periode en wie op welk onderwerp participeert in een werkgroep. Regionaal vindt een aantal maal per jaar een overleg plaats om de keten verder te versterken, dit heeft ook in 2023 plaatsgevonden.
2.3 De samenwerkingsafspraken met de ketenpartners van bemoeizorg zijn in 2023 geformaliseerd.		De regionale capaciteit was onvoldoende om hierop in te zetten. Het proces heeft hierdoor vertraging opgelopen. In de regio is in Q4 2023 extra capaciteit ingezet om hier in 2024 een vervolg aan te geven. De inspanning is opgenomen in de programmabegroting 2024.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten van vindbaarheid en bereikbaarheid van ondersteuning voor hen die dat nodig hebben.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
Minimaal 80% van de respondenten uit het cliëntervaringsonderzoek (CEO) weet in 2026 waar hij moet zijn voor ondersteuning ten opzichte van 75,5% in 2021.	Het CEO wordt 4x per jaar uitgevoerd. Er is bij ouders/verzorgers van jeugdigen een stijging te zien van 75,5% in 2021 naar 79% jeugd/77% ouders in 2023. Bij de Wmo is er een daling naar 67% in 2023. Op dit moment is nog niet duidelijk waardoor de stijging en daling worden veroorzaakt. Dit zal nader onderzocht worden en indien noodzakelijk wordt hier een actie aan gekoppeld. U wordt hier naar verwachting in Q2 2024 over geïnformeerd. Tegelijkertijd moet er in het achterhoofd gehouden worden dat een stijging of daling soms geen oorzaak heeft in beleid of

				uitvoering, maar dat het gaat om de (ingevulde) ervaring van cliënten. Percentages kunnen daardoor gemakkelijk schommelen.				
Effectindicator	Realisatie 2021	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2025			
Cliënten weten waar ze moeten zijn voor ondersteuning	75,5%	Jeugd/ouders: 74% Wmo: 70%	Jeugd/ouders: 79% Wmo: 71% (peildatum Q1 2023)	Jeugd/ouders: 79%/77% Wmo: 67%	≥ 80%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Digitale kanalen worden (minstens maandelijks) ingezet om bekendheid van de toegang tot zorg of ondersteuning te vergroten.		Stichting ZO! post via diverse social mediakanalen en via diverse accounts berichten en delen relevante berichten van anderen. In 2023 is de interactieve website zovoorelkaar online gegaan. Middels deze pagina kunnen inwoners en (maatschappelijke) organisaties elkaar makkelijker vinden. Via social media en de nieuwe website wordt aandacht gevraagd voor actuele onderwerpen en/of activiteiten en de sociale kaart. Er is ook aandacht voor activiteiten die door een andere aanbieder georganiseerd worden. Naast de bekendheid van ZO! zorgt dit ook voor bekendheid van ondersteuning van andere zorgaanbieders. Door de diversiteit van de digitale kanalen wordt een divers publiek bereikt.
Realiseren van een inlooplocatie Stichting ZO! in elke dorpskern.		In alle dorpskernen zijn een of meerdere inlooplocaties en/of spreekuren. De locaties zijn zo gekozen dat verschillende doelgroepen aangetrokken worden. Daarnaast zijn er ook locaties die aansluiten bij andere zorg waardoor ZO! zichtbaarder is voor inwoners en zorgprofessionals. Inlooplocaties zullen ook meegenomen worden in het huisvestingsplan wat in 2024 opgeleverd zal worden.

Inzetten op bekendheid voor ondersteuning van specifieke doelgroepen en hun netwerk tijdens landelijke en lokale activiteiten.		Deze inspanning is opgepakt aan de hand van het actieplan van de Lokale Inclusie Agenda (LIA) en de uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek 2023.
--	--	---

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording – Wat hebben we bereikt?				
Meer inwoners in Zuidplas beheersen de basisvaardigheden lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden: 1. Van de deelnemers aan de trajecten basisvaardigheden (formeel en non-formeel) betreft jaarlijks minimaal 20% de NT1 doelgroep. 2. Tenminste driekwart van de deelnemers van de trajecten basisvaardigheden ervaart een stijging van de taalvaardigheid en tenminste de helft van deze deelnemers ervaart een stijging van de digitale vaardigheden.				In 2023 is de doelstelling wat betreft het non-formele aanbod, de bibliotheek, ruimschoots behaald. Het percentage NT1 doelgroep van de deelnemers aan de trajecten basisvaardigheden bij Bibliotheek de Groene Venen betreft in 2023 26%, 6% meer dan de doelstelling. Aan de formele trajecten basisvaardigheden van Sagènn hebben in 2023 geen NT1'ers deelgenomen. De inhoudelijke cijfers/aantallen van de Bibliotheek volgen voor 31 maart 2024 in hun Taalhuisjaarverslag. Bij Sagènn ervaart 70% van de 50 deelnemers een stijging van de taalvaardigheid. In 2023 is er voor de tweede keer een regionale impactmeting uitgevoerd om de ervaren taalvaardigheid en digitale vaardigheid te meten. Onder de deelnemers van de gemeente Zuidplas ervaart 50% een stijging van de taalvaardigheid en 40,9% een stijging van de digitale vaardigheden. Uit de toelichting op de impactmeting blijkt dat het behaalde percentage niet negatief geïnterpreteerd hoeft te worden. Een verklaring kan zijn dat de gevolgde trajecten meer gericht zijn geweest op assertiviteit: het goed kunnen functioneren in de samenleving in plaats van op sec de taalvaardigheid. Van de deelnemers uit Zuidplas ervaart 59,1% namelijk een stijging in assertiviteit. In 2024 wordt opnieuw een impactmeting gedaan om de ervaren taalvaardigheid en digitale vaardigheid te meten.				
Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2023	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023			

1. Deelnemers basisvaardigheden NT1	n.v.t.	≥ 20%	17%	Volgt in 2024	26%			
2.1 Stijging taalvaardigheid	n.v.t.	≥ 75%	Later in het jaar bekend	50%	50%			
2.2 Stijging digitale vaardigheden	n.v.t.	≥ 50%	Later in het jaar bekend	40,9%	40,9%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
De week van Lezen & Schrijven wordt benut om het verbeteren van basisvaardigheden onder de aandacht te brengen.		In de week van Lezen en Schrijven, die plaats heeft gevonden van 7 tot en met 14 september 2023, is een bijeenkomst georganiseerd voor partners van het Taalpact. Tijdens deze bijeenkomst is het Groeimodel Aanpak Laaggeletterdheid van Stichting Lezen en Schrijven ingezet, die partners helpt reflecteren op de huidige en gewenste aanpak. Voor meer informatie over het Groeimodel, zie deze link .
Professionals en vrijwilligers die mogelijk in contact komen met de doelgroep laaggeletterden volgen een training in het herkennen hiervan en leren om het gesprek aan te gaan en door te verwijzen.	€ 10.000	In mei 2023 is er een training Herkennen & Doorverwijzen gegeven aan circa 12 professionals die betrokken zijn bij het programma Kansrijke Start (o.a. Stichting ZO! en Gro-Up) binnen de gemeente Zuidplas. In oktober 2023 zouden medewerkers en vrijwilligers van Stichting ZO! een training volgen, maar dit is niet gebeurd, wegens personele wisselingen bij alle betrokken partijen (Bibliotheek de Groene Venen, Stichting ZO! en de gemeente). Dit wordt doorgeschoven naar 2024. Aan de training in mei zaten geen kosten verbonden.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verdere versterking van de samenwerking met onze ketenpartners o.a. op het gebied van verward gedrag.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. In de periode 2023-2026 wordt de samenwerking met onze ketenpartners geïntensiveerd in de preventieve sfeer.	Door de inzet van de wijk GGD-er is de samenwerking met ketenpartners geïntensiveerd. Men weet elkaar sneller te vinden, want we hebben ingezet op kortere lijnen tussen ketenpartners

	middels fysieke (netwerk)bijeenkomsten. Er is gebruik gemaakt van elkaars expertise doordat casuïstiek is gedeeld, besproken en behandeld.
2. In 2026 is er meer zicht op mensen met onbegrepen (verward) gedrag in een zo vroeg mogelijk stadium.	De pilot wijk GGD-er is in 2023 gecontinueerd waardoor mensen met onbegrepen gedrag eerder worden gesignaleerd en in een zo vroeg mogelijk stadium gepaste hulp hebben ontvangen.
3. Mensen met onbegrepen (verward) gedrag vallen niet tussen wal en schip.	Door het continueren van de pilot wijk GGD-er zijn mensen met onbegrepen gedrag vroegtijdig gesignaleerd. De wijk GGD-er benadert de benodigde partners voor de inzet van gepaste hulp. Ook in 2023 blijkt de wijk GGD-er een belangrijke sparringpartner voor veel ketenpartners én de adviseur zorg en veiligheid bij ingewikkelde casuïstiek.
4. In de periode 2023-2026 wordt ten opzichte van 2022 de intergemeentelijke samenwerking vergroot door participatie in projectmatige (al dan niet gebiedsgerichte) aanpakken ondermijning, waaronder mensenhandel en illegale prostitutie (seksuele en arbeidsuitbuiting).	Er is in 2023 gestart met een intergemeentelijk overleg aanpak seksuele uitbuiting en mensenhandel. Er is gestart met integrale en intergemeentelijke controles in het kader van de aanpak van illegale prostitutie. Met de arbeidsinspectie zijn controles uitgevoerd tegen arbeidsuitbuiting. Aan een systematische aanpak wordt gewerkt.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Continueren en borgen van succesvolle bestaande samenwerkingen op het gebied van zorg & veiligheid (pilots zoals de pilot wijk GGD-er, Jeugd Overlast Overleg, persoonsgerichte aanpak).	€ 75.000	De pilot wijk GGD-er en het Jeugd Overlast Overleg zijn gecontinueerd. Er vindt intensievere samenwerking intern en extern plaats in het kader van de persoonsgerichte (integrale) aanpak.
1.2 Continueren en borgen van bestaande samenwerkingen op het gebied van ondermijning (lokale ondermijningstafel)		Zowel de lokale als de districtelijke ondermijningstafels zijn in 2023 gecontinueerd.
2 en 3. In een zo vroeg mogelijk stadium inzetten van de persoonsgerichte aanpak op personen met verward gedrag in samenwerking met de ketenpartners.	Extra kosten opgenomen bij 1.1	De inzet van de wijk GGD-er continueren om vroegsignaleren mogelijk te blijven maken. Ook vindt er intensievere intergemeentelijke samenwerking en samenwerking met ketenpartners plaats in het kader van de vroegtijdige persoonsgerichte aanpak (PGA) op personen met onbegrepen gedrag. Hierbij ook in ogenschouw genomen gerichte aanpak jeugd en volwassenen in het kader van criminaliteit en zorgen daaromtrent.

4.1 Versterken van effectieve informatie-uitwisseling en daarmee samenwerking tussen gemeente, politie en Openbaar Ministerie in het kader van de bestuurlijke aanpak ondermijning.		Bij ondermijningscasuïstiek is er al vroeg in het proces overleg met onder meer de politie en het OM over de mogelijkheden m.b.t. bestuurlijke aanpak. In specifieke gevallen krijgen de adviseurs veiligheid ook toegang tot plaatsen delict waar ondermijnende criminaliteit heeft plaatsgevonden, zodat zij vanuit hun eigen bestuurlijke expertise en bevoegdheden de bestuurlijke aanpak al kunnen opstarten. Formele rapportage van de politie volgt dan, maar is niet meer het vertrekpunt voor bestuurlijke afhandeling. Dat zorgt voor meer effectiviteit en snellere afdoening.
4.2 Actualiseren en door ontwikkelen van beleid om effectief te kunnen samenwerken en opvolging te kunnen geven in integrale aanpakken, bijvoorbeeld integraal optreden tegen High Impact Crimes en vormen van ondermijnende criminaliteit.		In 2023 is het Opiumbeleid herzien.
4.3 Maken van intergemeentelijke samenwerkingsafspraken en uitvoeringskaders met betrekking tot aanpak mensenhandel en seksuele uitbuiting.		Er is een intergemeentelijke samenwerking opgestart binnen het cluster Midden Holland dat zich bezighoudt met de aanpak van mensenhandel en seksuele uitbuiting (illegale prostitutie). Er wordt integraal samengewerkt om mensenhandel en seksuele uitbuiting tegen te gaan. Kennis wordt vergroot, gedeeld en ook operationeel vindt afstemming plaats.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting Zuidplas Ondersteunt! (Stichting ZO!) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas. Zij biedt eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning. Daarnaast adviseert zij de gemeente Zuidplas voor het inzetten van maatwerkvoorzieningen. De Stichting is verder doorontwikkeld met betrekking tot integraal werken en afname van maatwerkvoorzieningen. Zij heeft in 2023 verder gewerkt aan naamsbekendheid, bruggen geslagen tussen diverse wetgevingen en zorgprofessionals. Daarnaast is een flinke slag geslagen met het netwerken en het onder de aandacht brengen van activiteiten.

Hecht

Hecht voert verschillende taken uit voor de gemeente op het gebied van openbare gezondheid in het kader van preventie. GGD Hollands Midden is de belangrijkste speler van de netwerkorganisatie CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin). Het Veiligheidshuis van de VRHM is opgenomen in Hecht. Daarmee is een Zorg en Veiligheidshuis gerealiseerd waarin de domeinen veiligheid en zorg nader tot elkaar zullen komen.

In 2023 stond het programma Hecht24 (voorheen RDOG2024) in het teken van de integratie in de lijn en het uitvoeren van enkele omvangrijke projecten. Naar het einde van dit omvangrijke investeringsprogramma constateerde Hecht dat de beloofde resultaten van de projecten uit de programmalijnen Organisatieontwikkeling en Strategisch Vermogen vrijwel allemaal zijn geleverd. In andere projecten uit de lijn Strategisch Vermogen heeft Hecht gewerkt aan instrumenten en werkwijzen voor doelgerichte netwerksamenwerking, relatiebeheer en employer branding. Deze ontwikkelingen zijn in gang gezet.

Product 2.2 Werk en inkomen

Algemeen doel product

- Iedere inwoner van Zuidplas werkt en participeert naar vermogen.
- Armoede en schulden mogen voor onze inwoners geen belemmering zijn om mee te doen in de samenleving.

Ontwikkelingen

Op het gebied van werk zien we in de bijstand steeds meer de gevolgen van het stoppen van de toegang tot de Sociale Werkvoorziening (SW) en het versmallen van de toegang tot de Wajong. Deze doelgroepen komen sinds 2015 terecht in de Participatiewet en krijgen een bijstandsuitkering. Dit betreffen inwoners met in meer of mindere mate een arbeidsbeperking. Ondersteuning in de vorm van jobcoaching is vaak langdurig wat meer kosten met zich meebrengt dan de klassieke doelgroep met een bijstandsuitkering. We zien dit terug in de uitstroomcijfers en in de uitgaven aan re-integratie (het participatiebudget).

Rondom inkomen beginnen de gevolgen van de gestegen inflatie zichtbaar te worden. Zuidplas bevindt zich in een bevoorrechte positie met lage werkloosheid wanneer dit vergeleken wordt met landelijk. Ook in Zuidplas zien we een stijgende lijn in het percentage huishoudens met problematische schulden. Er is dus blijvende aandacht nodig voor vroegsignalering, preventie en ondersteuning aan hen die (tijdelijk) financiële problemen ervaren.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
Het percentage huishoudens met geregistreerde problematische schulden daalt van 6,2% in 2020 naar 5,6% in 2025.	Het percentage huishoudens met problematische schulden is gestegen van 6,5% eind 2022 naar 7,3% eind 2023. Landelijk zien we een soortgelijke stijgende trend met een stijging van 8,1% eind 2022 naar 8,8% eind 2023. De landelijke ontwikkelingen rondom de energiecrisis en sterk gestegen inflatie zijn hier de belangrijkste oorzaken van.

Effectindicator	Realisatie 2020	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2025			
Problematische schulden	6,2%	Nog niet bekend.	5,9% (peildatum 31-10-2021)	7,3%	5,6%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Alle aangemelde inwoners met een betaalachterstand van hun vaste lasten (huur, zorgverzekering, energie en/of water) ontvangen een hulpaanbod via brief, telefoon of huisbezoek.	€ 130.000	Deze gegevens zijn bij het opstellen van de jaarstukken niet beschikbaar. De gegevens zijn afkomstig van Stichting ZO!
Opstellen van een nieuw beleidskader armoede en schulden. De armoedemonitor en diverse pilots zijn hier onderdeel van.	€ 50.000	Het beleidskader armoede en schulden is uitgesteld naar begin 2024. Het incidentele budget is overgeheveld met het raadsbesluit van 12 december 2023 .
Elke maand wordt op de gemeentepagina van het Hart van Holland en op social media aandacht besteed aan een specifieke inkomensregeling van de gemeente.		Regelmatig is er aandacht geschonken aan specifieke inkomensregelingen. Daarvoor is aangesloten bij de landelijke issuekalender en specifieke momenten per jaar. Rondom bijvoorbeeld de start van het schooljaar of de start van een nieuw Rotterdampasjaar (februari).

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Inzetten op passend (vrijwilligers)werk voor iedereen.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording – Wat hebben we bereikt?				
1. Het percentage huishoudens in Zuidplas met een bijstandsuitkering blijft in de komende jaren tot 2026 stabiel op 2,9% (in Nederland 5,0%, in gemeenten met vergelijkbare inwonersaantallen 25.000 - 50.000 inwoners: 3,3%).				Eind augustus 2023 ontving 2,8% van de huishoudens in Zuidplas een bijstandsuitkering.				
2. Inwoners blijven de dienstverlening van IJsselgemeenten gemiddeld minimaal met een 7,0 waarderen.				De dienstverlening van IJsselgemeenten werd in het Klanttevredenheidsonderzoek van 2023 gewaardeerd op een 7,8.				
Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2023	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Huishoudens met een bijstandsuitkering	≤ 2,9%	≤ 2,9%	2,8%	2,8% (peildatum 31-12-'22)	2,8% (peildatum 31-08-23)	≤ 2,9%	≤ 2,9%	≤ 2,9%

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Uitvoeren actieplan op weg naar werk om inwoners te begeleiden naar een betaalde baan door onder andere job coaching, Hallo Werk app, leerwerk trajecten, trajecten voor statushouders, en opstapplekken. De ambitie is om 90 inwoners uit te laten stromen naar werk.	€ 100.000	In 2023 zijn er 71 inwoners uitgestroomd naar betaald werk. Hiermee is het target van 90 niet gehaald. De samenstelling van het bijstandsbestand is aan het veranderen. We zien dat de huidige groep inwoners met bijstand meer ondersteuning nodig heeft bij het vinden en behouden van werk. Dit leidt ertoe dat het meer moeite en geld kost om inwoners naar werk te begeleiden.
1.2 Uitvoeren actieplan op weg naar werk. Jongeren tot 27 jaar worden gestimuleerd om een startkwalificatie te halen, wanneer dit niet lukt begeleiden we deze jongeren naar werk. Max. 7% van het bijstandsbestand is 27 jaar of jonger.		Het percentage jongeren tot 27 met een uitkering is eind 2023 8,1%. In absolute aantallen gaat het om 48 personen. Een van de mogelijke oorzaken van de stijging van het aantal jongeren is het beperken van de Wajong. Hierdoor stromen meer jongeren de bijstand in dan voorheen. Dit maakt het behalen van het target moeilijker dan gedacht.
1.3 Uitvoeren het actieplan op weg naar werk om inwoners zich te laten ontwikkelen op weg naar werk. Door onder andere de FIP-methodiek voor doelgroep, vergroten taalaanbod en het stabiliseren schulden. Elk jaar zetten 165 inwoners een stap op de participatieladder.		In totaal zijn er 130 stappen op de participatieladder geregistreerd. Niet elke positieve ontwikkeling is in de participatieladder te vangen. Om toch de ontwikkeling van inwoners met bijstand te monitoren wordt ook de positieve stap vooruit geregistreerd die niet direct leidt tot een stap op de participatieladder. Voorbeelden hiervan zijn afkicken van een verslaving of het aanpakken van schuldenproblematiek. Dit zijn positieve stappen die niet terugkomen in de participatieladder. Een dergelijke positieve stap vooruit is 48 keer geregistreerd in het eerste half jaar.
2.1 IJsselgemeenten voert een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) uit.		Het klanttevredenheidsonderzoek (KTO) over 2022 is in Q2 2023 beschikbaar gekomen. Daarin scoort IJsselgemeenten een 7,8 als klanttevredenheid over de dienstverlening (was een 7,3). Voor schuldhelpverlening scoort IJsselgemeenten een 7,9.

Verbonden partijen

GR IJsselgemeenten

Gelet op de invoering van de Participatiewet op 1 januari 2015, samenwerken op het gebied van sociale zaken om gezamenlijke synergievoordelen te bereiken in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency. De GR IJsselgemeenten verstrekt uitkeringen (bijstand) voor levensonderhoud en voor een aantal minimaregelingen; begeleiding naar werk of scholing van bijstandsgerechtigden én de zorg en activering van mensen. Een andere belangrijke taak is het bieden van schuldhelpverlening. IJsselgemeenten heeft de afgelopen jaren ook ondersteund bij ad-hoc regelingen zoals de Tijdelijke Ondersteuning

Noodzakelijke Kosten (TONK), Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO) en de energietoeslag. IJsselgemeenten draagt met hun dienstverlening bij alle doelstellingen op het gebied van Werk en Inkomen.

GR Promen

Uitvoering van de (voormalige) Sociale Werkvoorziening. De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) heeft als doel om het mogelijk te maken dat mensen meteen arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat kunnen doen in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving. Mensen die ook met behulp van het WSW-budget via detachering of begeleid werken geen werkplek vinden, kunnen op een meer beschutte werkplek binnen het sociaal werkvoorzieningsbedrijf (SW-bedrijf) aan de slag. Promen is één van de 90 SW-bedrijven in Nederland die gemeenten samen hebben opgericht. Daarnaast biedt Promen via haar BV Prowork ook de mogelijkheid om inwoners met een bijstandsuitkering aan het werk te helpen door samen te werken met GR IJsselgemeenten. Het is daarmee een belangrijke schakel voor inwoners met een arbeidsbeperking om aan het werk te gaan en blijven.

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting ZO! speelt een belangrijke rol in de vroegsignalering van schulden en als toegangslotet voor mensen met schuldenproblematiek. Schulden duiden vaak op meer problemen bij een inwoner of gezin waardoor de toegangspartij gelijk breder kan kijken naar welke ondersteuning de inwoner nodig heeft. Met hun dienstverlening draagt Stichting ZO! bij aan het terugdringen van het aantal huishoudens met problematische schulden.

Product 2.3 Jeugd

Algemeen doel product

Kinderen en jongeren groeien gezond en zelfredzaam op.

Ontwikkelingen

Alert4You is een preventieve inzet in de kinderopvang gericht op preventie en vroegsignalering die gestart is in september 2023. De aanpak richt zich op de continuering van verblijf van kwetsbare kinderen binnen de reguliere opvang.

In het kader van de afbouw van gesloten jeugdhulp zijn een aantal initiatieven ontwikkeld zoals de samenwerkingsverbanden PAST en de Break. Laatstgenoemde heeft in 2023 een locatie geopend in Nieuwekerk aan den IJssel waarbij het integrale hulpaanbod gericht is op de terugkeer naar huis.

De pilot Jeugdarts heeft in 2023 geleid tot een analyse. Op basis daarvan is een werkgroep gestart om processen en samenwerkafspraken te stroomlijnen tussen Stichting ZO!, de huisartsenzorg en het CJG. Hiermee beogen we minder directe verwijzingen vanuit de huisartsen en verbeterde samenwerking.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer inzetten op aandacht voor de eerste 1000 dagen, inclusief periode voor geboorte.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording – Wat hebben we bereikt?				
Het cijfer voor vroeggeboorten en/of te laag geboortegewicht voor de duur van de zwangerschap (BIG2) blijft stabiel onder het Nederlands gemiddelde per 1.000 zwangerschap.				Het cijfer Big2 is een indicatie van laag geboortegewicht voor de zwangerschapsduur en/of vroeggeboorte (<37 weken), gemeten over de afgelopen vijf jaar. Hoe hoger dit cijfer, hoe meer dit voorkomt per 1.000 zwangerschappen. Een lager cijfer is daarmee een positief signaal. Het cijfer in Zuidplas daalt van 138,4 2020 naar 137,3 2021. Het landelijk gemiddelde daalt van 154,7 naar 152,8. Meer recente cijfers zijn vooralsnog niet voorhanden vanuit de landelijke database Perined. De doelstelling om onder het gemiddelde te blijven wordt momenteel gehaald.				
Sterfte rond de geboorte vanaf 24 weken zwangerschapsduur (gemeten over een periode van 5 jaar) is stabiel ten opzichte van het landelijk gemiddelde.				Het landelijk gemiddelde is toegenomen van 4,3 in 2020 naar 4,6 perinatale overlijdens in 2021 per 1.000 geboortes. In Zuidplas is dit aantal afgenomen van 5,2 naar 4,5. Daarmee is de sterfte rond de geboorte vanaf 24 weken zwangerschapsduur onder het landelijk gemiddelde. Meer recente cijfers zijn vooralsnog niet voorhanden vanuit de landelijke database Perined.				
Het aantal zwangerschappen waarbij zwangerschapsbegeleiding gestart is voor de 10e week, blijft stabiel boven het Nederlands gemiddelde.				Het aantal zwangerschappen waarbij zwangerschapsbegeleiding gestart is voor de 10e week, blijft stabiel boven het Nederlands gemiddelde. Het aantal zwangerschappen in Zuidplas waarbij zwangerschapsbegeleiding gestart is voor de 10e week, is van 73 per 100 geboortes in 2020 gestegen naar 74,5 per 100 geboortes in 2021. Het landelijk gemiddelde is stabiel gebleven op 72,7. Meer recente cijfers zijn vooralsnog niet voorhanden vanuit de landelijke database Perined. De doelstelling om onder het gemiddelde te blijven wordt momenteel gehaald.				
Effectindicator	Realisatie 2020	Begroting 2023	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Vroeggeboorten en/of te laag geboortegewicht (per 1.000 geboorten)	138,4	≤ 138,4	137,3 (cijfer 2021)	137,3 (cijfer 2021)	137,3 (cijfer 2021)	≤ 138,4	≤ 138,4	≤ 138,4
Sterfte rond de geboorte vanaf 24 weken zwangerschapsduur (per 1.000 geboorten)	5,2	≤ 5,2	4,5 (cijfer 2021)	4,5 (cijfer 2021)	4,5 (cijfer 2021)	≤ 5,2	≤ 5,2	≤ 5,2

Aantal zwangerschappen waarbij zwangerschapsbegeleiding gestart is voor de 10e week (per 100 geboorten)	73	≥ 73	74,5 (cijfer 2021)	74,5 (cijfer 2021)	74,5 (cijfer 2021)	≥ 73	≥ 73	≥ 73
---	----	------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	------	------	------

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Uitvoeren van de acties genoemd in het plan van aanpak kansrijke start Zuidplas.		In 2023 zijn we gestart met de uitvoering van de actiepunten uit het eind 2022 vastgestelde plan van aanpak Kansrijke Start Zuidplas. Daarnaast hebben we een kernteam opgericht samen met de partijen Stichting ZO!, CIG, Hecht, Homestart, Verloskundige praktijk Goed Begin, Gro Up Kinderopvang en Taalhuis van bibliotheek Ronde Venen.

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Algemeen doel product

- Iedere inwoner neemt naar eigen kracht en vermogen deel aan de samenleving.
- Inwoners kunnen langer (en eerder) zelfstandig thuis wonen.

Ontwikkelingen

In 2023 is uitvoering gegeven aan de verbeteragenda. Focus is gelegd op een integrale aanpak en aanmeldlijsten. Er zijn meer hulpvragen in het voorveld opgepakt. Er zijn diverse interventies op de aanmeldlijsten uitgevoerd met positieve effecten voor de korte en lange termijn. De Wmo aanmeldlijsten zijn in de loop van het jaar gestabiliseerd en aan het einde van het jaar is een flinke daling te zien.

Regionale woonzorgvisie

De wethouders Wonen en Sociaal Domein van de vijf gemeenten in Midden-Holland hebben de opdracht gegeven om te verkennen of en in welke mate er regionale samenwerkingsafspraken rond het thema wonen – zorg opgesteld dienen te worden. De uitkomst van deze verkenning, die in 2023 heeft plaatsgevonden, is beschreven in de startnotitie voor een regionale woonzorgvisie. De startnotitie wordt in Q1 2024 vastgesteld en dient als aftrap voor het opstellen van een regionale woonzorgvisie.

Aanpak dakloosheid

In Midden-Holland is het aantal dakloze mensen gestegen van circa 200 in 2017 naar ruim 300 mensen in 2022. Het aantal mensen in de opvang is gestegen van 68 in 2017 naar 125 in 2022. De noodzaak voor een aanpak tegen dakloosheid wordt ook landelijk gezien. Dit heeft in december 2022 geleid tot het nieuwe *Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis*. De stijgende aantallen in combinatie met het nationaal actieplan, is voor de regio Midden-Holland

aanleiding geweest om in 2023 een start te maken met een nieuwe aanpak dakloosheid. Hiervoor is specifiek gekeken naar de regionale opgaven. De verwachting is dat de nieuwe aanpak dakloosheid in 2024 wordt opgeleverd.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording – Wat hebben we bereikt?				
1. In Zuidplas worden mantelzorgers en vrijwilligers tijdens landelijke en lokale activiteiten erkend voor hun belangrijke bijdrage.				Steunpunt mantelzorg biedt elk jaar twee waarderingsmomenten aan voor mantelzorgers. Voor jonge mantelzorgers worden aparte activiteiten georganiseerd. Naast waarderingsactiviteiten zijn er ook themabijeenkomsten en lotgenotencontacten. Voor vrijwilligers worden vanuit het Vrijwilligers Informatie Punt (VIP) waarderingsactiviteiten georganiseerd. Daarnaast kunnen vrijwilligers worden voorgedragen voor een onderscheiding (de Golfslag en een jeugdaward) en zijn er diverse trainingen/workshops.				
2. Het aantal mantelzorgers dat volgens het cliëntervaringsonderzoek weet waar hij/zij kan aankloppen voor mantelzorgondersteuning is van 62% in 2021 gestegen naar minimaal 65% in 2026.				Het CEO wordt 4x per jaar uitgevoerd. Er is een stijging te zien van 62% in 2021 naar 70% in 2023.				
3. Het voorzieningenniveau ten behoeve van de mantelzorgondersteuning dichtbij de leefomgeving van mantelzorgers blijft minstens gehandhaafd.				Het voorzieningenniveau ten behoeve van mantelzorgers is in 2023 gehandhaafd. Mantelzorgers kunnen op diverse manieren (laagdrempelig) een beroep doen op ondersteuning. Hierbij kan gedacht worden aan Steun aan Mantelzorgers (SAAM), de Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT), lotgenoten contact en er zijn diverse themabijeenkomsten georganiseerd. Er is licht ondersteunt waar mogelijk en zwaar indien noodzakelijk. In de nieuwe inkoop is zorg dichtbij huis een aandachtspunt.				
Effectindicator	Realisatie 2022	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2026			
2. Bekendheid toegang mantelzorgondersteuning	62%	73% (t/m Q3-2022)	67% (Q1 2023)	70%	≥ 65%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Tijdens landelijke- of lokale activiteiten t.b.v. mantelzorgers en/of vrijwilligers worden zij via diverse kanalen erkend voor hun belangrijke bijdrage.		Via diverse sociale media, de waarderingmomenten en activiteiten wordt aandacht geschonken aan mantelzorgers en/of vrijwilligers en hun belangrijke bijdrage. Wethouder(s) bezoeken zo nu en dan activiteiten en spreken hun waardering uit.
2.1 Tijdens keukentafelgesprekken is er aandacht voor mantelzorger(s) en worden zij gestimuleerd om zich aan te melden bij het mantelzorgsteunpunt.		Tijdens de keukentafelgesprekken wordt een brede uitvraag gedaan en is er oog voor de inwoner met een hulpvraag en diens omgeving. De mantelzorgers zijn ook onderwerp van gesprek. Er kan nog meer aandacht gevestigd worden op aanmelding bij het mantelzorgsteunpunt tijdens het keukentafelgesprek.
3.1 Mantelzorgers worden actief gewezen op de ondersteuningsmogelijkheden om hen in de zorg te ontlasten.		Er is aandacht voor de mantelzorgers tijdens de gesprekken. Zij krijgen advies over mogelijkheden voor ondersteuning, worden in de eigen kracht gezet en worden ondersteund wanneer nodig.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting ZO! speelt een belangrijke rol in het creëren van verbinding in de dorpen en als toegangloket voor mantelzorgers. ZO! heeft onder andere een Mantelzorgloket en een vrijwilligers informatiepunt (VIP). Er zijn diverse expertises aanwezig zoals mantelzorgondersteuners, ouderenadviseurs en sociaal makelaars. ZO! zet zich in voor mantelzorgers en ondersteunt bij (dreigende) overbelasting.

Product 2.5 Volksgezondheid

Algemeen doel product

Inwoners van Zuidplas voelen zich gezond.

Ontwikkelingen

Lokaal en regionaal aan de slag met Gezond en Actief Leven Akkoord en Integraal Zorgakkoord

Op 6 februari 2023 is het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondertekend door het ministerie van VWS, VNG, Zorgverzekeraars Nederland en GGD GHOR Nederland. De ambitie van het GALA is om in 2040 een gezonde generatie te bereiken met weerbare, gezonde mensen die opgroeien leven, werken en wonen in een sociaal en fysiek gezonde leefomgeving. Daarnaast is in december 2022 met het ondertekenen van Hoofdpijnen Sportakkoord II een vervolg gegeven aan Sportakkoord I. Gemeenten hebben ook een rol gekregen bij de uitvoering van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Die rol wordt op regionaal niveau (Midden Holland) opgepakt.

Om uitvoering te kunnen geven aan het GALA, waar het Sportakkoord 2.0 onderdeel van is, heeft het Rijk in 2023 voor gemeenten een Brede SPUK-regeling beschikbaar gesteld. De SPUK-regeling zijn geldstromen vanuit het Rijk die zich richten op het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen, preventie en het versterken van de sociale basis. Om voor deze regeling in aanmerking te komen, heeft Zuidplas het integraal plan van aanpak 'Lekker Fit Zuidplas!' opgesteld. En specifiek voor het uitvoeringsjaar 2023 is in het verlengde van het integrale plan van aanpak een uitvoeringsprogramma opgesteld. Daarnaast is in 2023 een start gemaakt met het opstellen van een uitvoeringsprogramma voor de periode 2024 tot en met 2026, mede op basis van input van onze partners. Zuidplas is inmiddels in samenwerking met verschillende ketenpartners op een aantal onderdelen al gestart met de uitvoering. Op www.zovoorelkaar.nl/lekkerfit is voor de inwoners zichtbaar welk activiteiten aanbod er voor hen is.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.5, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Stimuleren van gezonde fysieke en mentale gezondheid en levensstijl om ernstige problematiek te voorkomen van jong tot oud.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor gezondheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. In Zuidplas stabiliseren we de dalende trend van de beweegrichtlijn van de Gezondheidsraad naar 42% in 2026.	In de Programmabegroting 2024-2027 is deze doelstelling aangepast. Het stabiliseren van de dalende trend van de beweegrichtlijn van de Gezondheidsraad is niet realistisch. De doelstelling is daarom bijgesteld van 42% naar 35%.
2. In Zuidplas houden we de dalende trend vast en hebben maximaal 11,9% van de jongeren (2-14 jaar) overgewicht in 2026.	Gezondheidsmonitor GGD HM DDJGZ (2023): 10,5% van de kinderen in de leeftijdscategorie 2-14 jaar in Zuidplas heeft overgewicht.
3. In Zuidplas stabiliseren we de stijgende trend van overgewicht bij de doelgroep 18+ op 52% in 2026.	Het percentage in deze doelstelling is afkomstig uit het dashboard van de GDD Midden Holland. Er is voor dit onderwerp (overgewicht) geen recentere data beschikbaar dan de data uit 2022 (52%).
4. De sociale cohesie in Zuidplas onder de doelgroep 18+ is gestegen van een 6,6 in 2020 naar een 7 in 2024.	Er is voor dit onderwerp (sociale cohesie 18+) geen recentere data beschikbaar dan de data uit 2020 (6,6).
5. Het percentage jongeren dat zich meestal (zeer) gelukkig voelt is in Zuidplas gelijk aan het Nederlands gemiddelde in 2026.	De gezondheidsmonitor wordt iedere vier jaar afgenomen. De laatste keer was in 2021, toen 76% van de jongeren aangaf zich meestal (zeer) gelukkig te voelen. Gemiddeld in Nederland geeft 77% van de jongeren aan zich meestal (zeer) gelukkig te voelen. De focus in onze aanpak ligt op thema's mentale gezondheid, eenzaamheid, mantelzorg en overgewicht. In het integrale plan van aanpak is opgenomen dat de gemeente nieuw beleid gaat

				formuleren over de bevordering van mentale gezondheid bij (jong-)volwassenen. Onderdeel van beleid zijn onder andere het meer zicht krijgen op mensen met onbegrepen gedrag en het intensiveren van de samenwerking met ketenpartners.		
6. Het percentage inwoners tussen 18 en 64 dat veel stress ervaart daalt van 22% naar 20% in 2026.				Er is voor dit onderwerp (stress) geen recentere data beschikbaar dan de data uit 2022 (22%).		
Effectindicator	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023*	Begroting 2024	Begroting 2026
1. Beweegrichtlijn (Gezondheidsraad)	42%		38%		≥ 35%	≥ 35%
2. Overgewicht jongeren (2-14 jaar)		11,9%	10,4%	10,5%	≤ 11,9%	≤ 11,9%
3. Overgewicht doelgroep 18+	52%		52%		≤ 52%	≤ 52%
4. Sociale cohesie doelgroep 18+	6,6		-		7	6,6
5. Meestal (zeer) gelukkige jongeren		76%	-		≥ 77%	≥ 77%
6. Inwoners (18-64 jaar) met veel stress	22%		20%		≤ 20%	≤ 20%

* De percentages in de doelstellingen zoals die hierboven beschreven staan, zijn afkomstig uit het dashboard van GDD Hollands Midden. Daarin zijn de data uit de meest recent Gezondheidsmonitor (2022) verwerkt. De Gezondheidsmonitor wordt ieder vier jaar opgesteld, waarbij er in 2022 vanwege de coronaperiode een extra Gezondheidsmonitor is uitgevoerd. De volgende reguliere Gezondheidsmonitor wordt in 2024 uitgevoerd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1. Monitoring huidig sportaanbod vanuit de Sportstichting en toename monitoren.		Vanuit Sportstichting Zuidplas is daar in 2023 als volgt invulling aan gegeven: - Sportstichting Zuidplas heeft een belangrijke rol gespeeld bij het opstellen van het Sportakkoord 2.0 (hier te lezen). Een ambitie uit dit sportakkoord is dat we lokaal ook particuliere aanbieders van sport (zoals sportscholen) meer willen betrekken. Ook komt er meer aandacht voor individueel of in groepsverband sporten en bewegen in de openbare buitenruimte. - Daarnaast is Sportstichting Zuidplas op basis van de Brede Spuk en het integraal plan van aanpak <i>Lekker Fit Zuidplas</i> gestart met het opzetten van nieuwe (sport)initiatieven, zoals: Walking Football, valpreventietrainingen en zwemmen met dementie.
2. JOGG pilot als 0-meting gebruiken en monitoren hoeveel jeugd er bereikt wordt.	€ 75.000	JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht) richt zich op het bieden van een gezonde leefomgeving van jongeren, waarin het maken van gezonde keuzes eenvoudig wordt. JOGG stimuleert onder andere

		scholen en sportverenigingen hier actief aan bij te dragen. In 2023 is met alle scholen gesproken over wat zij kunnen doen om leerlingen een gezonde (leer)omgeving te bieden. Hierna zijn drie scholen aan de slag gegaan met verbeteringen van het schoolplein. Negen scholen hebben een MQ-scan afgenomen bij leerlingen, waarna 40 leerlingen met een motorische achterstand extra gymlessen kregen. Bij 29 kinderen was de motorische ontwikkeling na inzet van gym+ goed of verbeterd. Op VO is gestart met de fitchallenge. Daarnaast zijn 10 sportverenigingen gestart met team-fit om de sportkantine gezonder te maken, te werken naar een rookvrije sportomgeving en verantwoordelijk alcoholgebruik. Hieraan is circa € 40.000 besteed. Bij het besluit op de Najaarsnota 2023 is het restant overgeheveld naar 2024.
4. Stimuleren van bewonersinitiatieven die de kwaliteit van de woon- en leefomgeving verbeteren en/of de sociale samenhang binnen een wijk en tussen bewoners versterken.		In 2023 hebben lokale maatschappelijke partners in afstemming met de gemeente het Sportakkoord 2.0 opgesteld met daarin de ambities voor de komende jaren. Ambitie 1 is inclusief sporten ('iedereen kan meedoen'). Bij die ambitie is opgenomen dat inwoners en organisaties met een goed en vernieuwend idee voor een activiteit gericht op doelgroepen met een achterstand in de sport- en beweegdeelname, een aanvraag kunnen doen voor financiële ondersteuning. Dat kan via www.sportstichtingzuidplas.nl/sportloket
3.1 en 5.1. Realiseren van preventiebeleid sociaal domein.		In 2023 is hier invulling aan gegeven door aan de slag te gaan met de lokale en regionale uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA). Beide landelijke akkoorden zetten in op een intensivering van het preventief gezondheidsbeleid. Dit heeft geresulteerd in de lokale aanpak 'Lekker Fit Zuidplas!'. Deze nota geeft het preventiebeleid weer voor de periode vanaf 2023 tot en met 2026 en volgt in feite het Lokale Preventieakkoord Zuidplas 2021-2023 op.
3.2 en 5.2. Lokale preventieakkoord uitbreiden met partners en activiteiten. Er zijn nu 18 partners aangesloten en 19 activiteiten. Jaarlijks de stand van zaken evalueren.	€ 50.000	Van de 19 genoemde activiteiten in het Preventieakkoord Zuidplas 2021-2023 zijn 17 activiteiten/projecten uitgevoerd. Over de looptijd van het preventieakkoord is er in totaal € 59.000 besteed,

		waarvan bijna € 40.000 in 2023. In totaal werd door het Rijk elk jaar € 30.000 vanuit de SPUK beschikbaar gesteld. Mede door de coronajaren is van het totaalbedrag (€ 90.000) een bedrag van ruim € 31.000 niet besteed. De niet uitgevoerde activiteiten betreffen ontmoetings- en buurttuintjes. Stichting ZO! pakt dit in 2024 op. Inmiddels is de looptijd verstreken van dit akkoord. Diverse acties worden voorgezet als onderdeel van GALA, zoals het initiatief Welzijn op recept.
--	--	--

Verbonden partijen

Hecht

Hecht geeft uitvoering aan wettelijke taken in het kader van de Wet publieke gezondheid (Wpg) en draagt bij aan het realiseren van de gestelde doelen met betrekking tot gezondheid. Wat betreft IZA/GALA ondersteunt Hecht de gemeente sinds 2023 in de opgave als (regionale) kennispartner en adviseur. Hecht heeft een goede uitgangspositie om een rol op te pakken als:

1. adviseur over bovengemeentelijke samenwerking,
2. verbinder van partijen,
3. brugfunctie en trekken op kennis en advisering.

Beleidsindicatoren programma 2

Beleidsindicatoren Programma 2			Werkelijk				
Taakveld: Sociaal Domein							
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2020	2021	2022	2023
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	Zuidplas:	1%	1%	1%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	1%	1%	1%	n.n.b.
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	Zuidplas:	4,0%	4,0%	3,0%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	4,0%	4,0%	4,0%	n.n.b.
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	CBS	Zuidplas:	74,3%	73,8%	75,0%	76,4%
			Referentiegemeenten:	70,1%	71,0%	72,5%	73,4%

Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	Zuidplas:	1,0%	1,0%	1,0%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	2,0%	1,0%	1,0%	n.n.b.
Lopende re-integratie-voorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	CBS	Zuidplas:	147,3	165,2	184,7	159,9
			Referentiegemeenten:	194,0	?	192,0	196,1

*Via www.waarstaatjegemeente.nl

Beleidsindicatoren Programma 2			Werkelijk				
Taakveld: Sociaal Domein				2020	2021	2022	2023
Naam indicator	Eenheid	Bron*					
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	Zuidplas:	10,9%	12,6%	12,2%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	11,7%	13,4%	13,2%	n.n.b.
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	Zuidplas:	1,40%	1,50%	1,40%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	1,20%	1,30%	1,20%	n.n.b.
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	Zuidplas:	0,2%	0,2%	0,2%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	0,3%	?	?	n.n.b.
Banen	Aantal banen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	LISA	Zuidplas:	680,9	672,5	690,5	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	701,4	707,1	726,1	n.n.b.
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	CBS	Zuidplas:	209,9	228,6	201,7	183,4
			Referentiegemeenten:	325,8	277,7	239,4	230,3
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	Zuidplas:	570	550	520	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	676	689	?	n.n.b.

Beleidsindicatoren Programma 2			Werkelijk				
Taakveld: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing							
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2020	2021	2022	2023
Demografische druk	%	CBS	Zuidplas:	75,1%	75,9%	76,6%	76,4%
			Referentiegemeenten:	78,4%	78,5%	79,0%	79,1%

*Via www.waarstaatjegemeente.nl

Wat heeft het programma sociaal domein gekost?

Sociaal domein				bedragen x € 1.000	
	Jaarrekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Verschil
Algemeen sociaal domein					
Lasten	10.907	9.206	13.361	12.931	430
Baten	4.134	-	3.258	3.775	517
Werk en inkomen					
Lasten	14.163	11.711	14.883	14.855	28
Baten	9.119	8.836	10.291	9.328	-963
Jeugd					
Lasten	15.672	13.066	16.125	16.634	-509
Baten	37	-	-	16	16
Maatschappelijke ondersteuning					
Lasten	7.833	8.272	9.539	9.178	361
Baten	957	161	601	942	341
Volksgezondheid					
Lasten	3.333	3.370	4.398	3.691	707
Baten	9	-	747	275	-472
Totaal lasten	51.908	45.625	58.305	57.289	1.017
Totaal baten	14.256	8.997	14.897	14.336	-561
Saldo van baten en lasten	-37.652	-36.629	-43.408	-42.952	456
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-
Resultaat	-37.652	-36.629	-43.408	-42.952	456

Programma 3 Maatschappelijk domein

Zorgen voor goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 3.1 Sport
- 3.2 Onderwijs
- 3.3 Cultuur

Inleiding

We streven naar goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur. Hiermee stellen we onze inwoners in staat om prettig te wonen, leren en recreëren binnen onze gemeente.

Product 3.1 Sport**Algemeen doel product**

Het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie.

Ontwikkelingen

In 2023 is de gemeente gestart met de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Het Sportakkoord 2.0 is onderdeel van het GALA. In 2023 hebben maatschappelijke partners voor Zuidplas het bestaande lokale sportakkoord herijkt op basis van de landelijke Hoofdlijnen Sportakkoord II. Dit heeft geresulteerd in een nieuw 'Sportakkoord 2.0 Gemeente Zuidplas', dat goedgekeurd is door de Vereniging Sport en Gemeenten. Het nieuwe lokale sportakkoord is [hier](#) te raadplegen. In 2023 is gestart met het vernieuwen van het Beheerplan sportparken 2020-2023. Dit beheerplan wordt in 2024 opgeleverd.

Sportstichting Zuidplas was in 2023 de trekker van het traject om te komen tot het nieuwe Sportakkoord 2.0 voor de gemeente Zuidplas. Daarnaast is de Sportstichting gestart met een aantal nieuwe activiteiten als onderdeel van de uitvoering van het GALA-akkoord (Lekker Fit Zuidplas), zoals zwemmen met dementie, zwemmen voor mensen met een (verstandelijke) beperking en opzetten van Walking Football. Tevens zijn vanuit Sportstichting Zuidplas in 2023 weer tal van sportactiviteiten ontplooit, zoals het aanbieden van sportactiviteiten tijdens schoolvakantie, uitvoeren Gymplus en de MQ-scan, G-Olympics, Diabetes Challenge etc. Daarnaast is een nieuw zwemlesconcept gestart in 2023 wat de doorstroming van de zwemlesdiploma's A naar B en C moet bevorderen. Ook is een nieuwe zwemlesgroep voor oudere kinderen vanaf 9 jaar gestart.

Doelstellingen en inspanningen

De doelstelling(en) en inspanning(en) behorende bij het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie zijn integraal onderdeel van een aantal andere doelstellingen. Om die reden zijn hier geen separate doelstellingen en inspanningen op het gebied van sport opgenomen.

Product 3.2 Onderwijs**Algemeen doel product**

Elk kind in Zuidplas krijgt passend, inclusief en zo thuisnabij mogelijk onderwijs.

Ontwikkelingen

In nauwe samenwerking met de professionals in onderwijs en kinderopvang is in 2023 een [Visie op Onderwijs](#) ontwikkeld en vastgesteld en werden de [Lokale Educatieve Agenda \(LEA\)](#) en het [Integrale Huisvestingsplan \(IHP\)](#) geactualiseerd. Naast deze beleidsmatige kaders werd aan de hand van LEA en IHP met dezelfde partners werk gemaakt van concrete uitvoering van de plannen. Voorbeelden hiervan zijn de start van de eerste taalklassen binnen de gemeente, de afronding van de pilot IKC Koningskwartier en de start van de uitrol ervan en de plaatsing van tijdelijke huisvesting bij het Comenius College Nieuwerkerk.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
In 2023 wordt gestart met het opstellen van een visie op onderwijs.		De Visie op Onderwijs voor Zuidplas is in 2023 ontwikkeld, aan de gemeenteraad aangeboden en vastgesteld. Bestuurders en managers in het onderwijs- en kinderopvangveld werden bij de ontwikkeling van de visie betrokken. In de visie zijn landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen en ambities aan elkaar gekoppeld en geconcretiseerd in vier thema's. Deze thema's krijgen uitvoering in LEA en IHP.
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Het opstellen van een visie op onderwijs. <i>(conform amendement 3, raadsvergadering 8 november 2022)</i>	€ 70.000	Een extern bureau heeft de visie opgesteld door in eerste instantie landelijke en regionale ontwikkelingen in een gespreksnotitie te inventariseren. Daarna werd een en ander getoetst en toegespitst op de situatie in Zuidplas in een aantal sessies met professionals uit onderwijs, kinderopvang en de gemeente. Ook basisschoolkinderen werd om input gevraagd. De visie is tenslotte in de programmacommissie Samenleving besproken en in de raad vastgesteld. Aan de ontwikkeling van de visie is in 2023 € 30.000 besteed, naast de interne inzet. Het resterend budget valt vrij.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Beter anticiperen op onze groei en het aantal benodigde schoollokalen eventueel in een flexibele huisvesting.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
Goed onderwijs vindt plaats in goede huisvesting. Dit betekent: 1. Bij nieuwbouw wordt de benodigde capaciteit bepaald op het jaar waarop het verwachte aantal leerlingen het grootst is en wordt rekening gehouden met een bandbreedte voor extra groei van het aantal leerlingen en multifunctioneel gebruik. 2. Noodlokalen worden alleen neergezet om een tijdelijke situatie te overbruggen: - tijdens vervangingsopgave: als interim-voorziening. - tijdens uitbreidingsopgave: waarbij we voor groeiwijken uitgaan van de t=0 systematiek en voor bestaande wijken van de t-1 systematiek.	In april 2023 heeft de raad (vooruitlopend op de vaststelling van het IHP) ingestemd met de bekostiging van de voorziening Tijdelijke huisvesting voor het Comenius College Nieuwerkerk. In oktober 2023 zijn de vier extra lokalen in gebruik genomen. In 2023 is een schuimbetonnen fundering aangebracht ten behoeve van twee locaties voor tijdelijke lokalen (Nieuwerkerk, wijk Esse en tijdelijke lokalen in Moerkapelle). In Moerkapelle zijn de noodlokalen vervangen door een circulaire modulaire huisvesting. Deze huisvesting is in november 2023 in gebruik genomen door de Keijzerschool.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Actualiseren van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (2023-2027).		In een intensief traject met schoolbestuurders en bestuurders van kinderopvangorganisaties is het IHP geactualiseerd en in mei 2023 in de raad vastgesteld. Daarbij heeft de raad tevens ingestemd met het aanschaffen van circulaire modulaire huisvesting om tijdelijke huisvestingsvragen nu en in de toekomst het hoofd te kunnen bieden.
Uitvoering geven aan diverse projectplannen.		In Q4 2023 is begonnen met het opstellen van een Uitvoeringsprogramma voor de nieuwe IHP-projecten in de bestaande dorpen. Hiermee geven gemeente en schoolbesturen samen invulling aan het ‘tactisch’ niveau van de beleidscyclus onderwijshuisvesting. Tegelijkertijd is verder gewerkt aan een aantal projecten uit het vorige IHP.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Inzetten op volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
In 2024 komt uitsluitsel over de haalbaarheid van het realiseren van volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas.	Er vond constructief overleg plaats met de schoolbesturen voor Voortgezet Onderwijs, waarbij op basis van de voorziene autonome groei van het aantal leerlingen keuzes moeten worden gemaakt die ook impact hebben op de regio.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
De resultaten van het onderzoeksrapport worden verwerkt in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs.		In het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2023-2027 zijn voor het Voortgezet Onderwijs meerdere scenario's opgenomen. Ook het scenario volledig voortgezet onderwijs is in beeld gebracht. Of dit scenario haalbaar is, moet nog verder onderzocht worden.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Betere aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp op scholen.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
In 2025 vinden meer kinderen en jongeren een passend onderwijs/zorg aanbod (ten opzichte van 2022).	In KC Koningskwartier is de zorgcomponent structureel gemaakt. Schoolbesturen zijn uitgenodigd een zelfde model te ontwikkelen. Regionale samenwerking in de regio's Midden-Holland en Aan den IJssel hebben geleid tot gezamenlijke uitvoeringsagenda's over de afstemming onderwijs-jeugdzorg.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Uitvoering geven aan de Regionale aanpak VSV, Lokale Educatieve Agenda, Passend Onderwijsplannen van de Samenwerkingsverbanden Onderwijs.		De LEA is in 2023 geactualiseerd en vormt de leidraad voor de overleggen met de bestuurders in onderwijs en kinderopvang (het OOGO) en met de directeuren en leidinggevenden daarvan (het DOZ). De aanpak VSV (Voortijdig Schoolverlaten) wordt regionaal uitgevoerd vanuit Bureau Leerlingzaken Gouda. In beide regio's (Midden-Holland en Aan den IJssel) overlegt de gemeente met de

		samenwerkingsverbanden en met de andere gemeenten over de uitvoeringsagenda's Passend Onderwijs.
Vervolg geven aan de evaluatie pilot IKC.		In 2023 is de pilot IKC afgerond. Besloten werd, op grond van de indicaties dat preventieve inzet door een jeugdzorgdeskundige tot minder vraag naar jeugdzorg leidde, deze inzet bij de pilot-school structureel te maken vanuit het budget Thuisnabij onderwijs. Daarnaast is andere scholen gevraagd aan te geven of zij met een dergelijk model aan de slag willen. In de actualisatie van het IHP is met deze uitrol rekening gehouden.
Inzet NPO-middelen m.n. voor schoolmaatschappelijk werk.		Door de inzet van de NPO-middelen kon de inzet van schoolmaatschappelijk werk in 2023 verdubbeld worden. Daarbij is niet standaard gekozen voor verdubbeling van het aantal uren per school (zonder NPO 2 of 3 uur in de week) maar voor flexibele inzet per school daar waar nodig of bovenschol als dat mogelijk was.
Thuisnabij onderwijs agenderen bij OOGO en Jeugdhulporganisaties.		In elk overleg met schoolbestuurders (OOGO) en schooldirecteuren (DOZ) was thuisnabij onderwijs onderwerp van de agenda. Met de start van de eerste taalklassen in Zuidplas in 2023 zijn anderstalige kinderen niet langer afhankelijk van onderwijs in andere gemeenten.

Product 3.3 Cultuur

Algemeen doel product

De Cultuurvisie die in 2019 is vastgesteld, is ook de komende jaren uitgangspunt voor het beleid. Dit betekent dat het college met name inzet op de bevordering van culturele activiteiten en het behoud van cultureel erfgoed. Een belangrijk speerpunt binnen de cultuurvisie is: 'Cultuur is van iedereen, voor iedereen. Cultuur is overal of zou overal kunnen zijn'. Dit betekent dat we de dwarsverbanden met andere beleidsterreinen nadrukkelijker opzoeken en nog meer samen met vrijwilligers en ondernemers willen optrekken.

Ontwikkelingen

Lokaal

Op het gebied van cultuurparticipatie en –educatie is in 2023 een behoorlijke inhaalslag gemaakt, na de wat moeilijke coronajaren. De preventieve werking van cultuur komt steeds beter tot uiting doordat de culturele aanbieders meer en meer de samenwerking vinden met het zorg- en welzijnsveld. Hiervoor is het werk van de cultuuraanjager zeer succesvol gebleken. In alle dorpen vonden er bijzondere exposities, voorstellingen en concerten plaats. Soms sloegen bewoners en ondernemers samen de handen ineen om een mooi initiatief van de grond te krijgen. Het programma Brains is al jaren een groot succes. Kinderen kunnen deelnemen aan tal van sportieve en culturele activiteiten en op een laagdrempelige manier ontdekken wat ze leuk vinden om te doen.

Regionaal

Cultuur is binnen Regio Midden Holland een extra onderwerp dat naast de vijf programma's gezamenlijk wordt opgepakt. Er is gebruik gemaakt van landelijke subsidiegelden om de regionale deelname aan culturele activiteiten te vergroten. Een voorbeeld hiervan is het landelijke programma Cultuureducatie met Kwaliteit. Dit programma loopt al meer dan 10 jaar en draagt bij aan een meer duurzame, structurele inbedding van cultuureducatie, zowel binnen- als buitenschools. Wat nog vrij nieuw is, is het landelijke uitvoeringsprogramma Faro. Het Verdrag van Faro stelt de mens en de samenleving centraal en hún relatie met erfgoed. Momenteel verkent het Bestuurlijk Platform Cultuur Midden-Holland de mogelijkheden om hieraan deel te nemen. Tot slot zijn er in de afgelopen tijd belangrijke stappen gezet richting het ministerie voor de toekenning van de status als stedelijke cultuurregio met als doel om de positie op het gebied van cultuur te versterken.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Huidig cultuurbeleid continueren.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor cultuur en erfgoed.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. Medio 2023 worden alle inwoners in staat gesteld om zich op cultureel gebied te ontwikkelen, met aandacht voor kwetsbare doelgroepen.	Er is in 2023 ingezet op het beter zichtbaar maken van culturele initiatieven en de mooie plekken in onze gemeente. Samen met de culturele aanbieders is gewerkt aan een flexibel en aansprekend aanbod van activiteiten dat aansluit bij de wensen van de inwoners. Door de cultuureducatieve programma's op de basisscholen en de Cultuurweek voor het voortgezet onderwijs kwamen kinderen en jongeren uit Zuidplas in aanraking met de verschillende culturele disciplines.
2. Medio 2026 is het aantal deelnemers aan culturele activiteiten gestabiliseerd met 80% op basis van het panelonderzoek cultuur. De tevredenheid over het culturele activiteitenaanbod is toegenomen met 5%.	In alle dorpen vonden aantrekkelijke activiteiten plaats voor jong en oud. Na de coronajaren zien we dat er weer meer activiteiten zijn georganiseerd.

3. Medio 2026 is het huidige culturele erfgoed in de gemeente behouden gebleven en de zichtbaarheid en vindbaarheid voor de inwoners toegenomen.				Met instanties en instellingen is een begin gemaakt aan een uitvoeringsprogramma voor het erfgoedbeleid.				
4. Medio 2023/2024 worden er bij de ontwikkeling van ruimtelijke projecten koppelkansen met cultuur en erfgoed benut.				Erfgoed krijgt een plaats in ruimtelijke plannen (bijvoorbeeld in de omgevingsplannen, gebiedspaspoorten en ander ruimtelijke beleid).				
5. Voor eind 2024 is het aanbod van erfgoedevenementen uitgebreid.				Er hebben in 2023 diverse erfgoedevenementen plaatsgevonden zoals Open Monumentendag. Met de evenementen werd beoogd om het dorpskarakter te behouden en toerisme/recreatie te stimuleren.				
Effectindicator	Realisatie 2019	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting medio 2026			
2.1 Deelnemers culturele activiteiten	79%	nog niet bekend	nog niet bekend	In 2026 d.m.v. panelonderzoek	≥ 80%			
2.2 Tevredenheid over culturele activiteiten aanbod	22%	nog niet bekend	nog niet bekend	In 2026 d.m.v. panelonderzoek	≥ 27%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Stimuleren van onze culturele partners om vernieuwende activiteiten te initiëren.	€ 10.000	Er zijn in 2023 drie uitgaven van de UIT-AGENDA verschenen. In regionaal verband is een folder met culturele beleavingsroutes (Fietsen onder N.A.P.) gemaakt en verspreid. In samenwerking met het culturele veld, Stichting ZO! en de cultuuraanjager zijn activiteiten opgezet ter versterking van de sociale cohesie in de dorpen (zoals de Bruiscafés). De Cultuurweek is een vast onderdeel geworden op de twee scholen voor Voortgezet Onderwijs. Cultuureducatie is steeds meer geïntegreerd aangeboden (door een koppeling te maken met de vakken op het gebied van de Wereldoriëntatie). De extra middelen zijn besteed aan het ontwikkelen en uitbrengen van de UIT-agenda.
1.2 Op lokaal niveau vorm (blijven) geven aan Europese (culturele, educatieve, sportieve en zakelijke) uitwisseling; samen met de inwoners en organisaties binnen Zuidplas versterken we de banden met onze Duitse partnergemeente Bückeburg (deze jumelage bestaat in 2024 50 jaar).	€ 10.000	Met de instandhouding van de internationale stedenband wordt een bijdrage geleverd aan een wederzijdse verbreding van de persoonlijke ontwikkeling. Met de viering van het 50-jarig jubileum kan een extra impuls worden gegeven aan de stedenband/jumelage. De extra middelen zijn/worden dan ook besteed aan de

		(voorbereiding van) de jubileumviering in Bückeburg (medio juni 2024), en in Zuidplas (n.t.b. Q2 2025). Hier is in 2023 mee gestart. Het bestuur van de Stichting Internationale Betrekkingen organiseert deze jubileumvieringen voor wat betreft de Zuidplas-deelname. Er is/wordt hard aan gewerkt om weer meer verenigingen/organisaties aan (de jubileumvieringen van) de jumelage deel te laten nemen. NB: De niet benutte middelen voor 2023 zijn overgeheveld naar 2024, omdat de activiteiten waarvoor de middelen nodig zijn, met name in 2024 (en 2025) benodigd zijn.
3. Oprichten van een klankbordgroep erfgoed en extra aandacht geven aan het delen van informatie en kennis.		De klankbordgroep is in 2023 opgericht. Er hebben zowel ambtelijke als bestuurlijke bijeenkomsten plaatsgevonden en deze voorzien in een duidelijke behoefte.
4. Opnemen van een paragraaf over cultuur en erfgoed in de ruimtelijke plannen.		In het Pro Zuidplas en de gebiedspaspoorten is in 2023 aandacht gegeven aan het maatschappelijk rendement van de diverse projecten. Cultuur en Erfgoed (spoor Vitaal en leefbaar Zuidplas) maken hier onderdeel van uit.
5. Stimuleren van onze erfgoedpartners om erfgoedevenementen te initiëren.		In september 2023 hebben er rond Open Monumentendag weer diverse activiteiten plaatsgevonden in Zuidplas. Het overleg met de provincie in samenspraak met de erfgoedpartners, over de uitbreiding van Erfgoedlijnen is in 2023 nog niet afgerond.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
Teneinde een integraal beeld te behouden op het voorzieningenniveau van Zuidplas, stellen we complementair hieraan een voorzieningenprogramma op voor het Middengebied, waarin zowel de commerciële- en maatschappelijke voorzieningen in beeld worden gebracht in relatie tot de voorzieningen in de andere dorpen.	Begin 2023 is de Ruimtelijke verkenning voorzieningen Middengebied opgeleverd. In deze verkenning is gekeken naar zowel de maatschappelijke als commerciële voorzieningen voor het Middengebied. Deze ruimtelijke verkenning is op een informatiebijeenkomst voor de raad op 31 januari 2023 op hoofdlijnen gepresenteerd. Daarnaast diende deze ruimtelijke verkenning als input voor de door de gemeenteraad in oktober 2023 vastgestelde Nota van Uitgangspunten Middengebied.

	Daarnaast wordt in 2024 een brede visie op maatschappelijke voorzieningen opgesteld voor de hele gemeente Zuidplas.
--	---

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Het opstellen van een voorzieningenprogramma voor het Middengebied in relatie tot de voorzieningen in de andere dorpen.		Er is begin 2023 een Ruimtelijke verkenning voorzieningen Middengebied opgeleverd, gekeken naar zowel de maatschappelijk als commerciële voorzieningen in het Middengebied.

Verbonden partijen

Streekarchief

Gemeente Zuidplas levert deelnemers aan zowel het dagelijks bestuur als het algemeen bestuur van het Streekarchief. Verder zijn we sinds 2023 weer actief in de samenwerking. Er is een e-depot aangeschaft en ingericht, er wordt geparticipeerd in de monitor digitale informatiehuishouding, er is archieftoezicht en de KPI-verantwoording. Tevens heeft gemeente Zuidplas juridische capaciteit geleverd in de aanpassingen die volgen uit de wet gemeenschappelijke regeling.

Beleidsindicatoren programma 3

Beleidsindicatoren Programma 3			Werkelijk				
Taakveld: Onderwijs							
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2020	2021	2022	2023
Absoluut verzuim (deze leerlingen staan niet op een school ingeschreven)	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado/Jaarsverslag leerplicht	Zuidplas:	4,5	-	1,1	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	2,1	2,0	4,2	n.n.b.
Relatief verzuim (deze leerlingen spijbelen, gaan ongeoorloofd op vakantie of vertonen zorgwekkend ziekteverzuim)	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado	Zuidplas:	17	31	45	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	17	18	21	n.n.b.
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO/Ingrado	Zuidplas:	1,3%	1,1%	1,6%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	1,4%	1,6%	2,1%	n.n.b.
Taakveld: Sport, cultuur en recreatie			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2016	2020	2024	2028

Niet-sporters (het percentage niet-sporters in Zuidplas (dit wordt eens in de vier jaar onderzocht) %	GGD, CBS, RIVM	Zuidplas:	48,0%	48,4%
		Referentiegemeenten:	49,5%	50,8%

Wat heeft het programma maatschappelijk domein gekost?

Maatschappelijk domein	Jaarrekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Vershil
<i>bedragen x € 1.000</i>					
Sport					
Lasten	4.132	4.336	4.251	4.870	-619
Baten	2.230	1.098	1.306	1.440	134
Onderwijs					
Lasten	4.849	5.445	6.230	5.929	301
Baten	970	1.102	1.305	1.231	-75
Cultuur					
Lasten	1.849	1.778	2.363	2.077	286
Baten	78	62	118	118	0
Totaal lasten	10.830	11.559	12.844	12.876	-31
Totaal baten	3.277	2.262	2.729	2.788	59
Saldo van baten en lasten	-7.552	-9.297	-10.115	-10.087	28
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-
Resultaat	-7.552	-9.297	-10.115	-10.087	28

Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling

Ontwikkeling met dorpse identiteit

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening
- 4.2 Wonen
- 4.3 Economie
- 4.4 Verkeer en vervoer
- 4.5 Gebiedsontwikkeling
- 4.6 Duurzaamheid

Inleiding

Onze gemeente kenmerkt zich door haar ondernemende karakter. We investeren in het behoud van het dorps karakter en waar nodig in het versterken van de dorpen van Zuidplas zodat het daar prettig wonen en werken blijft. Daarbij bouwen we naar zowel lokale als bovenregionale behoefte, waarbij integrale en duurzame gebiedsontwikkeling ons uitgangspunt is. We hebben oog voor een evenwichtige woningvoorraad, de verkeersontsluiting, het voorzieningenniveau en het ondernemerschap. We bereiden grote transities voor op het gebied van de komst van het nieuwe dorp, energie, klimaat en de implementatie van de Omgevingswet.

Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Algemeen doel product

Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierin is de omgevingskwaliteit toekomstbestendig en zet de gemeente in op een doelmatig beheer, gebruik en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

Ontwikkelingen

De gemeente heeft zich in 2023 voorbereid op de komst van de Omgevingswet. Dit heeft ze gedaan door goed in beeld te brengen hoe de (ruimtelijke) processen gaan verlopen binnen de nieuwe termijnen. Hiervoor is het bindend adviesrecht van de gemeenteraad van belang en de verplichte participatie. Tegen het einde van 2023 is er een enorme toename geweest van het aantal bestemmings- en wijzigingsplannen dat nog ter inzage is gegaan. Ook veel initiatiefnemers hebben voor 31 december 2023 nog een aanvraag ingediend via het omgevingsloket om zo hun initiatief nog te laten vallen onder de “oude” Wet Ruimtelijke Ordening.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ruimte geven aan ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
We werken conform de uitgangspunten van de Omgevingswet. Dit leidt tot snellere en betere besluitvorming met ruimte voor maatwerk voor ondernemers. Dit vraagt om een integrale werkwijze van de gemeente, inwoners, bedrijven en belanghebbende. Hierdoor wordt het vestigingsklimaat voor ondernemers aantrekkelijker.	In 2023 heeft de gemeente alle nieuwe processen in beeld gebracht, zodat vanaf 1 januari 2024 conform de uitgangspunten van de Omgevingswet kon worden gewerkt.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
In Q1 2024 is op alle communicatiekanalen van de gemeente en ODMH duidelijk op welke wijze ondernemers hun initiatief kunnen aanmelden.		De gemeentelijke website is aangepast naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Hier zijn duidelijke beschrijvingen opgenomen en juiste links naar het nieuwe indieningsportaal. Ook is er een handreiking opgesteld voor de (soms verplichte) participatie door initiatiefnemers.
90% van de aanvragen worden binnen de wettelijke reactietermijn afgehandeld.		95% van alle binnenkomende aanvragen vergunningen is binnen de wettelijke termijn behandeld. De grote hausse aan ingediende aanvragen onder de oude wetgeving aan het einde van 2023 maakt dat in een beperkt aantal gevallen de termijnen niet gehaald zullen worden. Vaak zijn dit complexe aanvragen waar veel aanvullende vragen bij zijn en waar nadere onderzoeken voor uitgezet dienden te worden.

Verbonden partijen

Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH)

De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving door:

1. Uitvoering van taken op het gebied van milieu in het algemeen en de Wet milieubeheer en aanverwante wetten in het bijzonder, waaronder de taken op het gebied van milieuvergunningverlening, -handhaving en -toezicht (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Ook voorziet de ODMH de gemeente Zuidplas van specialistisch milieuvadvis (geluid, bodem, lucht, etc.).
2. Uitvoering van de vergunningverlening en handhaving op de Bouw- en woningtoezicht op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Met de ODMH zijn afspraken gemaakt over de uit te voeren werkzaamheden. De vastgestelde jaarprogramma's geven helderheid naar alle betrokkenen voor wat betreft de uit te voeren taken. De daadwerkelijke besteding van de uren is afhankelijk van diverse externe factoren, zoals de marktvraag, het aantal particuliere initiatieven en de naleving van de wet- en regelgeving (meer of minder handhavingssaken). Voor 2023 heeft met name de aanstaande invoering van de Omgevingswet gezorgd voor een piek in het aantal aanvragen onder het Wro-regime. De ODMH en de gemeente hebben in het kader van de invoering van de Omgevingswet nieuwe software in gebruik genomen waarbij ze voldoen aan de eisen die de wet aan ons stelt.

De ODMH heeft het afgelopen jaar voor ons ondermeer de volgende taken uitgevoerd:

- Afhandeling RO-Dossiers en advisering bij ruimtelijke ontwikkelingsprojecten. Hiervoor neemt de ODMH wekelijks deel aan het omgevingsoverleg.
- Aanpak illegale bewoning op recreatieparken en ondersteuning bieden bij het bepalen van de toekomstvisie op de recreatieparken.

- Deelname aan de lokale ondermijningstafel. Hier worden periodiek casussen besproken en signalen uitgewisseld met partners zoals het OM, politie en RIEC.

Product 4.2 Wonen

Algemeen doel product

Zuidplas bouwt de komende jaren voor een duurzaam inclusieve samenleving waar ook zorg en aandacht is voor huishoudens die minder zelfredzaam zijn. De gemeente wil de komende jaren een deel van de lokale en regionale bouwopgave voor haar rekening nemen.

Ontwikkelingen

In 2023 is de regionale realisatieagenda Midden-Holland getekend, hierbij is afgesproken dat de gemeente betaalbare woningen voor alle doelgroepen bouwt. Daarnaast is er in 2023 een addendum op de huidige woonvisie, met aangepaste woningcategorieën, en een doelgroepenverordening vastgesteld. Daarmee probeert de gemeente nog nadrukkelijker te bouwen voor iedereen (in Zuidplas).

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Een passend en betaalbaar woonaanbod voor alle doelgroepen binnen Zuidplas.”* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. In 2026 voorziet het kwantitatieve woningaanbod in Zuidplas, bestaand en toekomstig, in 95% van de lokale woonbehoefte van inwoners en lokale werknemers die zich in Zuidplas willen vestigen. Zodat zij zich in Zuidplas kunnen vestigen.	<i>Woningbouwprogramma</i> In 2023 is de addendum op de Woonvisie 2025 vastgesteld met daarin de programmatische uitgangspunten voor nieuwbouw. Hierin staat dat 2/3 van de nieuw toe te voegen woningen betaalbaar (tot 355k) moet zijn, waarvan minimaal 30% sociale huur. In de woningbouwplannen van Zuidplas van 2023 t/m 2032 zit ca. 55% betaalbare woningen, waarvan netto 27% sociale huur, 5% middenhuur, 2% betaalbare koop (tot 252k) en 21% middelduur laag (tot 355k). Hiermee voldoet het woningbouwprogramma voor 82% aan de uitgangspunten van de Woonvisie. Dat betekent dat er nog nieuwe woningbouwlocaties nodig zijn. <i>Behoefte</i> In de Woonvisie (2019) staat een behoefte van ca 3.200 nieuw te bouwen woningen tot en met 2030. In het woningbouwprogramma

	van 2019 tot en met 2030 zitten ca. 3.800 woningen exclusief het Middengebied, dat is 119% van de behoefte.
2. We stimuleren passende huisvesting voor arbeidsmigranten door te zorgen voor kaders waarbinnen huisvesting van arbeidsmigranten mogelijk is. Om de leefbaarheid en het vestigingsklimaat te verbeteren, de situatie inzichtelijk te krijgen en bovenal om te voldoen aan het oplossen van de maatschappelijk verplichting. Voor wat betreft senioren blijft de gemeente inzetten op het realiseren van meer aanbod van levensloopgeschikte woningen in de nieuwbouw.	In 2023 is het beleidskader huisvesting arbeidsmigranten en kamerverhuur vastgesteld. Er lopen verkennende gesprekken met (2) initiatiefnemers voor huisvesting van arbeidsmigranten.
3. Zoals beschreven in de woonvisie blijven we in de periode tot en met 2026 streven naar het realiseren van 30% sociale huur in de nieuwbouw. Ook stimuleren we de nieuwbouw van middenhuurwoningen, mede door de verordening middenhuur gericht toe te passen. Daarnaast blijven we streven naar 20% betaalbare koopwoningen (tot aan de NHG -grens) in de nieuw gerealiseerde koopwoningen. Door 25% van de sociale- en middenhuur nieuwbouwwoningen toe te wijzen aan eigen inwoners stimuleren we de doorstroming. Hierdoor ontstaan er meer kansen voor jongeren en starters uit de eigen gemeente.	<i>Doelgroepenverordening</i> In 2023 is de nieuwe doelgroepenverordening vastgesteld evenals een addendum op de huidige woonvisie. Hierdoor wordt het beter afdwingbaar om de realisatie van genoemde percentages van gewenste woningcategorieën af te dwingen via omgevingsplannen. <i>Voorrang eigen inwoners</i> Omdat de toewijzingsdata 2023 nog niet beschikbaar zijn, kan nog geen verantwoording worden gegeven over het percentage toewijzingen aan eigen inwoners. <i>Realisatie betaalbare koop</i> De ambitie van 20% betaalbare koopwoningen tot €225.000 is in het addendum van de Woonvisie in 2023 gewijzigd naar 3% betaalbare koop tot € 252.000 en 23% middeldure koop tot € 355.000. In het woningbouwprogramma van 2023 tot en met 2032 zit circa 55% aan betaalbare woningen: 27% netto sociaal, 5% middenhuur en 23% betaalbare koop tot € 355.000. Zie ook de omschrijving onder punt 1. Hiermee liggen we redelijk op koers met de doelstellingen. <i>Woningcorporaties</i> Ten behoeve van de realisatie van 30% sociale woningbouw heeft het college in 2023 bij de prestatieafspraken voor 2024 haar zorgen

	geuit over de investeringscapaciteit van woningcorporaties. Hierover gaan we verder in gesprek bij de raamovereenkomsten (af te ronden in 2024) en jaarlijkse prestatieafspraken.
--	---

Effectindicator	Nulmeting	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2026			
Woningaanbod dat aansluit bij lokale woonbehoefte	onbekend	Nog niet bekend	Nog niet bekend	82%	≥ 95%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Onderzoek naar het inzetten van mogelijke instrumenten (erfpacht, starterleningen, huurkoop etc.) om de kansen van starters op de woningmarkt te vergroten.		Dit onderzoek is niet uitgevoerd in 2023, wel is er aan verschillende ontwikkelaars gevraagd of zij woningen willen aanbieden aan de lokale starters. Op de scoutinglocatie in Moordrecht en in de Jonge Veenen in Moerkapelle zijn betaalbare koopwoningen verkocht aan (lokale) starters uit Zuidplas.
1.2 Inzicht verkrijgen door data rondom wonen te digitaliseren in een lokaal dashboard wonen.	€ 40.000	Hier is in 2023 nog geen start mee gemaakt. Het budget is eind 2023 met de budgetoverheveling door de raad beschikbaar gesteld voor 2024.
1.3 Actief op zoek gaan naar een locatie voor flexwonen voor het vergroten van het aanbod voor starters en spoedzoekers.		We hebben geconstateerd dat een grootschalige locatie in Nieuwerkerk Noord (financieel) niet mogelijk is. De raad is hierover geïnformeerd met een raadsinformatienota (Z23.002505). In het Middengebied wordt (nog) bekeken waar flexwonen kan landen op pauzelandenschappen.
1.4 Uiterlijk begin 2024 vaststellen van een woonzorgvisie, onder andere de verbetering van de (woon)positie van senioren krijgt hierin een belangrijke plek.	€ 50.000	Het rijk verplicht gemeenten om in 2024 een woonzorgvisie te hebben. In 2023 is gewerkt aan een regionale verkenning dat heeft geleid tot startnotitie voor de op te stellen regionale woonzorgvisie, zie ook onder punt 2.4. Met deze (nog op te leveren) regionale

		woonzorgvisie voldoet de gemeente aan de verplichting van het Rijk. Op basis van de Woningwet moet de gemeente een lokale woonvisie hebben die maximaal 5 jaar geldig is. Dat betekent dat onze huidige Woonvisie 2025 'dorps wonen in Zuidplas nu en in de toekomst' geactualiseerd moet worden. Rekening houdend met het wetsvoorstel Wet Versterking Regie Volkshuisvesting moet de lokale woonzorgvisie voor 1 januari 2026 klaar zijn als onderdeel van het (verplichte) volkshuisvestingsprogramma. In 2024 wordt hier een start mee gemaakt, daarom is het budget eind 2023 met de budgetoverheveling door de raad beschikbaar gesteld voor 2024.
1.5 en 3.1 Vergroten van het woningaanbod in Zuidplas tot 2026 door het bouwen van 2.500 woningen in en aan de dorpen. De gronden in het Middengebied worden bouwrijp gemaakt en er wordt gestart met het bouwen van de eerste woningen.		<i>Totale woningbouwprogramma</i> Totaal staan er tussen 2022 en 2026 zo'n 2.599 nieuwe woningen geprogrammeerd, waarvan in 2022-2023 totaal 661 zijn opgeleverd. In 2023 zijn er totaal 302 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. Dit is minder dan verwacht door de vertraging in de uitvoering bij een aantal projecten. <i>Middengebied</i> Voor de realisatie van 8.000 woningen in het Middengebied is in 2023 (en begin 2024) een bestemmingsplan voorbereid en wordt deze ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad in 2024. Mogelijke beroepsprocedures na vaststelling zullen daarna bepalend zijn voor de verdere planning. De verwachting is vooralsnog dat er, met inachtneming van mogelijk procedures, halverwege 2025 gestart kan worden met de bouw.
1.6 Stimuleren CPO, door middel van het faciliteren van initiatieven bij het ontwikkelen van geschikte en beschikbare locaties.		In 2023 is ruimtelijk meegewerkt aan de realisatie van Tiny Houses aan de Ringvaart. Voor het faciliteren van Collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) wordt het Middengebied gezien als de meest geschikte locatie.

2.1 Opstellen van een apart beleidskader dat bijdraagt aan de lokale huisvesting van arbeidsmigranten.		In 2023 is het Beleidskader huisvesting arbeidsmigranten en kamerverhuur vastgesteld, inclusief een bijbehorend uitvoeringsprogramma.
--	--	---

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
De woningbouwprogrammering voor nieuwe ontwikkellocaties richt zich maximaal op de lokale doorstroming. Zodat er meer woningen vrijkomen voor woningzoekenden.	Bij het project Kameling Onnes en ‘t Verlaat worden afspraken gemaakt dat de lokale ouderen voorrang krijgen op de seniorenwoningen.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Door middel van raamovereenkomsten afspraken met woningcorporaties maken over het bevorderen van doorstroming.		In 2023 hebben meerdere bijeenkomsten plaatsgevonden t.b.v. ontwikkeling van de raamovereenkomst. De afronding en ondertekening staan gepland voor 2024 (Q2).
Inzetten op het stimuleren van doorstroming door nieuwbouw-woningen zoveel mogelijk levensloopbestendig te realiseren.		Dit is in 2023 binnen de planteam (waar relevant) ingebracht.
Gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden bij het toewijzen van sociale en middenhuurwoningen om voorrang te geven aan inwoners die een betaalbare huurwoning achterlaten in Zuidplas.		Het toepassen van deze zgn. kernbinding is bij woningtoewijzingen in de sociale en middenhuursegment in 2023 toegepast door woningcorporaties.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Versnellen van nieuw woningaanbod, bijvoorbeeld door het aanbieden van flexibele woonconcepten.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
In 2023 en 2024 creëren we met ruimte voor flexwonen een versneld woningaanbod voor starters, jongeren, spoedzoekers en arbeidsmigranten, zodat hun kansen op de woningmarkt verbeteren.	In 2023 is er een locatieonderzoek gedaan voor tijdelijke opvang van Oekraïners, een vergelijkbare ruimtelijke opgave. Een locatieonderzoek specifiek voor flexwonen voor de genoemde doelgroepen is in 2023 niet uitgevoerd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
In 2023 wordt één concreet pauzelandchap of één locatie voor het realiseren van flexwonen uit gewerkt.		We hebben geconstateerd dat een grootschalige locatie in Nieuwerkerk Noord (financieel) niet mogelijk is. De raad is hierover geïnformeerd met een raadsinformatienota (B 1621).
Waar mogelijk benutten van subsidies om woningbouw te versnellen.		In 2023 zijn subsidies aangevraagd en toegekend voor inzet van de zogenoemde Vliegende brigade voor Moerkapelle Zuid en Middengebied.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Voor tenminste twee recreatieparken maken we een toekomstbestendige visie.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
In 2024 is een toekomstvisie gereed voor recreatiepark De Bonk, opgesteld in co-creatie met de betrokken stakeholders. Daarnaast wordt de visie voor De Koornmolen verder uitgewerkt.	Het college heeft in 2023 meerdere contactmomenten gehad met stakeholders die een rol/belang hebben bij Bungalowpark De Bonk. Tot de gesprekspartners behoren huurders en eigenaren van de recreatieverblijven op het park, maar ook bestuurlijke partners en ketenpartners. In 2024 ontvangt de gemeenteraad een informatienota over de voortgang in het dossier Toekomstverkenning Recreatieparken.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doorlopen van een breed participatietraject met de betrokken stakeholders: de eigenaar van het recreatiepark, eigenaren van recreatiewoningen, het recreatieschap Rottemeren, de Omgevingsdienst Midden-Holland, veiligheidspartners, lokale ondernemers en beheerders van maatschappelijke voorzieningen.	€ 40.000	Het college was in 2023 en blijft in 2024 in gesprek met de genoemde stakeholders. In het kader van het dossier Toekomstverkenning Recreatieparken lopen er ook contacten op landelijk en provinciaal niveau. In 2024 ontvangt de gemeenteraad een informatienota over de voortgang in het dossier. Van het beschikbare budget is in 2023 bijna € 15.000 besteed.
Opstellen van een participatielogboek, waarin alle participatiemomenten en inbreng van participanten zijn geborgd.		Wanneer de toekomstvisie van Bungalowpark De Bonk gereed is, legt het college deze visie voor aan de gemeenteraad met als bijlage het participatielogboek. Tot dat moment is het participatielogboek een werkdocument, dat na ieder participatiemoment in 2023 is aangevuld.

Verbonden partijen

Regio Midden Holland

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt en waar kansen worden gezien op het gebied van Wonen en woningbouwprogrammering. Deze samenwerking krijgt vorm in afstemming, beleidsvorming en belangenbehartiging.

Met de woningbouwcorporaties worden afspraken gemaakt over beschikbaarheid, betaalbaarheid en verduurzaming van sociale huurwoningen.

Product 4.3 Economie

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een goed ondernemersklimaat en vitale bedrijventerreinen.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ruimte geven aan ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
We stimuleren waar mogelijk de lokale economie, zodat er een gezond ondernemersklimaat ontstaat en er rechtmatig wordt aanbesteed.		Zuidplas maakt gebruik van de groslijst (lijst waarop lokale ondernemers zich hebben ingeschreven) ook zijn de aanbestedingsregels zorgvuldig gehanteerd.
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek uitvoeren onder de ondernemers over de dienstverlening van het omgevingsloket		In 2023 heeft de omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) vanwege systeemwisselingen nauwelijks klanttevredenheidsonderzoeken (KTO's) kunnen verzenden. Zij hebben daar dus ook niet over kunnen rapporteren. Eind 2023 is ODMH weer gestart met het verzenden van KTO's en inmiddels rapporteren zij daar weer over.
De groslijst wordt actief ingezet om de lokale ondernemers de gelegenheid te geven werkzaamheden te verrichten voor de gemeente. De bekendheid van de groslijst bij ondernemers (nu 40%) en medewerkers van Zuidplas neemt toe en verbetert jaarlijks met 15% tot maximaal 90%.		Zuidplas gebruikt de groslijst en de aanbestedingsregels worden zorgvuldig gehanteerd. Waar mogelijk wordt lokaal aanbesteed. Ook in 2024 sturen we op het verder vergroten van de bekendheid.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Samenwerking stimuleren tussen ondernemers.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. We versterken de samenwerking met ondernemers op een zodanige wijze dat zowel de onderlinge samenwerking op de bedrijventerreinen/de winkelgebieden toeneemt en tevens de relatie met de overheid gecontinueerd en verbeterd wordt. De samenwerking draagt bij aan de kwaliteit van het gebied en zorgt voor voldoende werkgelegenheid, dat van belang is voor de vitaliteit van de lokale samenleving.	In 2023 is er op twee bedrijventerreinen een project gestart: verbeteren samenwerking op bedrijventerrein Moerkapelle en 't Ambacht in Moordrecht. Deze projecten zijn nog niet afgerond en lopen door in 2024. Ook zijn er gesprekken geweest met de bestuurders van de ondernemersverenigingen OVM en OKZM over de toekomst van de ondernemersverenigingen, dit proces loopt door in 2024.
2. We streven naar een toename van ondernemerstevredenheid over de onderlinge samenwerking en die met de gemeente ten opzichte van de 0-meting in 2022.	Vanwege capaciteitsgebrek is er geen tevredenheidsonderzoek uitgevoerd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Jaarlijks worden er min. 2 bijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers (o.a. dag van de ondernemer in november).		Vanwege capaciteitsgebrek zijn er in 2023 geen grootschalige bijeenkomsten georganiseerd, wel bijeenkomsten lokaal op bedrijventerreinen en er is gezocht naar samenwerking om op die manier bijvoorbeeld duurzaamheid onder de aandacht te brengen. Op bedrijventerreinen Kleine Vink en Moerkapelle is een bijeenkomst georganiseerd met als thema samenwerking. Op Gouwe Park hebben we i.s.m. de ODMH een bijeenkomst georganiseerd m.b.t. energiebesparing. Alle bijeenkomsten waren gecombineerd met netwerken. De belangstelling voor dergelijke bijeenkomsten bleek beperkt. We gaan onverminderd door en zoeken naar andere thema's.
1.2 Minimaal 1x per jaar vindt er een bestuurlijk gesprek plaats met de besturen van ondernemers en winkeliersverenigingen.		Deze hebben plaatsgevonden met de winkeliersverenigingen Reigerhof, Oude Dorp NWK en Dorrestein. Tevens is er een gesprek geweest met winkeliers in Moordrecht. Met de bestuursleden van Ondernemersverenigingen OKZM en OVM is ook gesproken. Zevenhuizen en Moerkapelle volgen in 2024.

1.3 Initiatieven voor het opstarten van een BIZ worden gefaciliteerd, o.a. door meewerken aan subsidie aanvragen.	€ 25.000	Het vooronderzoek voor een BIZ Kleine Vink is gestart en bij het Go-NoGo moment bleek het draagvlak onvoldoende om verder te gaan. Subsidie is verleend en deels ook weer terugbetaald i.v.m. stoppen van het project.
1.4 Versterken van de samenwerking tussen de ondernemers onderling, zowel lokaal als regionaal en bestendigen van de samenwerking met de gemeente.	€ 40.000	Twee projecten “versterken samenwerking op bedrijventerreinen” in uitvoering. Subsidie bij PZH aangevraagd en verkregen. Daarom is ruim € 27.000 van de middelen besteed en ruim € 20.000 en € 17.000 subsidie ontvangen.
2.1 Met de economische monitor wordt jaarlijks de tevredenheid van de ondernemers over de samenwerking over de onderlinge samenwerking en de relatie met de gemeente en de daarbij behorende dienstverlening (excl. ODMH) gemeten.		In 2023 is er geen onderzoek uitgevoerd, dit vanwege te weinig capaciteit. De Economische monitor wordt medio 2024 uitgevoerd en dan wordt de ondernemerstevredenheid over de samenwerking onderling en met de gemeente meegenomen. De resultaten worden vergeleken met de resultaten van het in 2022 uitgevoerde MKB Vriendelijkste Gemeente onderzoek. Het bureau dat de landelijke ondernemerspeiling MKB Vriendelijkste Gemeente, heeft aangegeven in 2023/2024 geen onderzoek uit te voeren, een aantal vragen uit dat onderzoek worden in de Economische Monitor meegenomen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Streven naar een vitaal winkelaanbod.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. De winkelgebieden, zoals benoemd in de detailhandelsvisie, zijn aantrekkelijk. Dat betekent dat inwoners graag naar het winkelgebied komen en verblijven door het aanbod van verschillende dagdagelijkse winkels en andere voorzieningen.	In 2023 is met de winkeliersvereniging Dorrestein gesproken over de aantrekkelijkheid van het winkelgebied, dit krijgt in 2024 een vervolg. De winkeliers van het Oude Dorp hebben i.s.m Stichting ZO! “Het Oude Dorp Bruist” georganiseerd. Met de eigenaar / beheerder van de Reigerhof zijn gesproken gevoerd over de invulling van de leegstaande units.
2. We continueren de kwaliteit van de openbare ruimte en dragen zo bij aan een aantrekkelijk winkelgebied.	Uit de doorlopende kwaliteitsmetingen van het openbaar gebied blijkt dat de afgesproken kwaliteitsniveaus behaald worden. Dit is een doorlopend proces, waarbij continue aandacht is voor schoon, heel en veilig.

3. We onderzoeken initiatieven van ondernemers op haalbaarheid, waarbij binnen 8 weken na aanvraag de ondernemer antwoord heeft op zijn vraag.	Initiatieven zullen besproken worden bij een intaketafel en omgevingstafel. Hiermee geven we ondernemers en initiatiefnemers in een vroeg stadium antwoord op de haalbaarheid van initiatieven waarna verdere uitwerking kan volgen door de initiatiefnemers. Aangevraagde omgevingsvergunningen kennen onder de Omgevingswet een behandelingstermijn van 8 weken. Daarmee voldoen we aan de doelstelling.
--	--

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Elk half jaar wordt de leegstand geïnventariseerd. Indien de frictieleegstand groter dan het landelijke gemiddelde en het pand langer dan een half jaar leeg staat wordt er een gesprek geïnitieerd met de eigenaar.		De leegstandsmonitor is in juli 2023 uitgevoerd en in januari 2024 (over 2023). Tevens zijn er gesprekken met eigenaren geweest.
1.2 De winkelgebiedenscan van NL schoon wordt gebruikt om de situatie van het winkelgebied in kaart te brengen.		Deze landelijke scan, waaraan we aan deel konden nemen, is veranderd van opzet en wordt niet meer landelijk uitgevoerd.
2.2 Het onderhoud van het openbaar gebied in de winkelgebieden is conform de afgesproken kwaliteitseisen.		Uit de doorlopende kwaliteitsmetingen van het openbaar gebied blijkt dat de afgesproken kwaliteitsniveaus behaald worden.
3.1 Vergunningaanvragen van winkeliers worden in 90% van de aanvragen binnen de wettelijke reactietermijn afgehandeld. (op dit moment is dit 60%)		Er zijn geen aanvragen gedaan.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Onderzoeken (financiële) haalbaarheid verplaatsingsregeling voor ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
In 2023 starten we met een haalbaarheidsonderzoek verplaatsingsregeling, op basis waarvan ondernemers keuzes kunnen maken voor de toekomst van hun onderneming.	Dit is niet uitgevoerd en verplaatst naar 2024.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
In 2023 wordt gestart met het haalbaarheidsonderzoek.	€ 50.000	Vanwege capaciteitsgebrek is dit in 2023 niet uitgevoerd. Het budget is overgeheveld naar 2024 en in 2024 zal gestart worden met het haalbaarheidsonderzoek.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Faciliteren van glasvezelnetwerken.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
Door middel van beleid, regelgeving en financiële voorwaarden (degeneratievergoeding) bevorderen wij de aanleg en/of beschikbaarheid van een breedbandinternetverbinding voor 100% van de adressen in Zuidplas.		We hebben de voorwaarden geschept door het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst.
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Onderzoeken mogelijkheid om een samenwerkingsovereenkomst op te stellen waarin de markt wordt gestimuleerd om ook de minder commercieel interessante adressen (zoals in het buitengebied) te voorzien van breedbandinternetverbinding/glasvezel.		De samenwerkingsovereenkomst is vastgesteld en gepubliceerd en er is 1 partij bereid gevonden deze overeenkomst aan te gaan. We hebben hiermee een stimulans afgegeven aan de markt om een dekkend netwerk in de gemeente te realiseren. De aanleg van glasvezel in Nieuwerkerk aan den IJssel en het resterende buitengebied is in volle gang. In voorgaande jaren is glasvezel aangelegd in de kernen Moordrecht, Zevenhuizen en Moerkapelle.

Verbonden partijen

Regio Midden Holland

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt. De regionale tafel Economie Onderwijs Arbeidsmarkt is één van de drie regionale tafels waar belangenbehartiging naar provincie en rijksoverheid centraal staan, het is een Triple Helix samenwerking tussen Overheid, Onderwijs en Ondernemers. Het triple helixoverleg zet zich in voor een sterke economie, een aantrekkelijk innovatief vestigingsklimaat en toekomstbestendig onderwijs. In dit platform stemmen onderwijs, bedrijfsleven en gemeenten hun economische agenda's en gezamenlijke ambities op elkaar af. Ruimtelijk economische visies voor werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren, detailhandel) komen tot stand onder aansturing van het triple helixoverleg. Daarbij ziet het Triple Helix als gevolg van demografische en maatschappelijke ontwikkelingen een toenemende urgentie van afstemming met andere regionale programma's op het raakvlak van ruimte, wonen en verkeer en vervoer.

In 2023 is de Regionale Bedrijventerreinenstrategie Midden Holland opgeleverd. Gemeente Zuidplas was bestuurlijk trekker en ambtelijk projectleider van dit project. Per kwartaal is er een bestuurlijk Triple Helix overleg.

Product 4.4 Verkeer en vervoer

Algemeen doel product

Voor bereikbaarheid en ontsluiting van onze dorpen wordt een integrale aanpak toegepast, waarbij duurzame vormen van vervoer gestimuleerd worden. Voor het thema verkeersveiligheid ligt de focus op scholen, sportvoorzieningen, winkelcentra en cultuurvoorzieningen, waarbij de aandacht ligt bij de kwetsbare verkeersdeelnemers (fietser en voetganger).

Ontwikkelingen

Er hebben geen noemenswaardige ontwikkelingen in 2023 plaatsgevonden.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Meer stimuleren van elektrisch vervoer, bijvoorbeeld door het faciliteren van voldoende laadpalen”* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording – Wat hebben we bereikt?				
1. In 2026 is het aantal openbare parkeerplaatsen met de mogelijkheid tot elektrisch laden van de auto uitgebreid ten opzichte van 2022.				Eind 2023 stonden er 158 laadpalen in Zuidplas.				
2. In 2026 is het aanbod van elektrisch laden op parkeervoorzieningen bestemd voor gemeentelijk personeel vergroot tot minimaal 4 laadpunten.				Dit is in 2023 niet uitgevoerd.				
Effectindicator	Nulmeting 2022	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2026			
Parkeerplaatsen elektrisch laden - openbaar	109	126	138	158	n.t.b. in laadpalenplan			
Parkeerplaatsen elektrisch laden - gemeentelijk personeel	0	0	0	0	4			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 De gemeente stelt in 2023 een gemeentelijk laadpalenplan vast.	€ 15.000	In 2023 is gestart met de voorbereidingen voor het opstellen van een gemeentelijk laadpalenplan (o.a. inventarisatie en uitgangspunten concessies). In 2023 is € 10.000 besteed.
2.1 Realisatie laadvoorzieningen op parkeervoorzieningen gereserveerd voor gemeentelijk personeel.	€ 30.000	In 2023 is hier geen actie op ondernomen. Er zijn geen middelen besteed.

Uitwerken van een verduurzamingsvisie voor het wagenpark (start 2023, afronding 2024).	€ 40.000	Deze inspanning is in 2023 opgenomen in het programmaplan duurzaamheid en staat in de planning voor 2024. We verkennen daarbij ook welke mogelijkheden er komen vanuit het Rijk.
--	----------	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Ruimte creëren om gebruik te kunnen maken van deelmobiliteit in onze dorpen.”* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
In 2026 is in elk dorp minimaal een vorm van deelmobiliteit aanwezig, die aansluit op de behoefte van de inwoners	In 2023 zijn de voorbereidingen getroffen voor het uitvoeren van een interressescan Deelmobiliteit. Dit is een actie die vanuit Regio Midden-Holland gecoördineerd wordt. In 2024 wordt de interressescan breed onder de inwoners van Zuidplas uitgezet.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Voor het Middengebied werkt de gemeente in 2022-2023 een mobiliteitsconcept uit waarin deelmobiliteit een prominente plek krijgt. Het mobiliteitsconcept geeft aan hoe de smart mobility oplossingen in het Middengebied georganiseerd moeten worden.		In 2023 is het mobiliteitsconcept Middengebied afgerond. In de Nota van Uitgangspunten zijn mobiliteitsambities en -uitgangspunten vastgelegd. Er wordt in het vervolg gewerkt aan de stedenbouwkundige uitwerkingen van het Middengebied en afspraken die in de Deelovereenkomst Mobiliteit zijn opgenomen.
In 2023-2024 uitwerken van deelmobiliteit op gemeentelijk niveau in het kader van de nieuw op te stellen integrale mobiliteitsvisie voor de hele gemeente Zuidplas.		In 2023 zijn de voorbereidingen getroffen voor het uitvoeren van een interressescan Deelmobiliteit.
Faciliteren van locaties waar deelmobiliteit aangeboden kan worden (onder andere door kaderstellend beleid, verkeersbesluit voorbereiden, aanpassing openbare ruimte, communicatie).	€ 15.000	In 2023 zijn er geen initiatieven gemeld.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Bevorderen van duurzame vormen van mobiliteit, zoals wandelen, fietsen en openbaar vervoer.”* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. In 2026 zijn 60 bushaltes in Zuidplas toegankelijk, conform de normen van de Provincie Zuid-Holland, gemaakt.	Eind 2023 zijn er 48 bushaltes toegankelijk.

2. We streven naar verbetering en optimalisatie van de lijnvoering, dienstregeling en dienstverlening van het busvervoer of ander collectief vervoer.				In 2023 is er een gesprek geweest met Arriva - de huidige concessiehouder. Ook is de dienstregeling voor 2024 voorafgaand door Arriva met de gemeente Zuidplas gedeeld. In 2023 is er ook een gesprek geweest met QBuzz - de concessiehouder vanaf eind 2024. QBuzz onderzoekt de mogelijkheden om de lijnvoering en de dienstregeling te optimaliseren en staat voor een hoge kwaliteit dienstverlening.				
3. We stimuleren het fietsen door het opstellen van een fietsroutenetwerk. Daarmee krijgen we inzicht in ontbrekende schakels en knelpunten in fietsroutes en ontwikkelen we een realisatiestrategie om deze aan te pakken.				In 2023 is gewerkt aan het gemeentelijk fietsroutenetwerk, maar de werkzaamheden hiervoor zijn nog niet afgerond.				
Effectindicator	Nulmeting 2022	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2026			
Toegankelijke bushaltes	9	46	48	48	60			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Uitvoeren plan van aanpak om in de periode 2023-2026 51 bushaltes conform de normen van de Provincie Zuid-Holland (9 van de 60 zijn al volledig toegankelijk ingericht) toegankelijk te maken.		Eind 2023 zijn er 48 bushaltes toegankelijk.
1.2 Nieuwe bushaltes in het kader van aanpassing lijnvoering of ruimtelijke ontwikkelingen voldoen bij realisatie aan de normen van Provincie Zuid-Holland.		Er zijn in 2023 geen nieuwe bushaltes gerealiseerd.
2.1 Overleg met concessiehouder en Provincie Zuid-Holland over de mogelijkheden van de lijnvoering, de dienstregeling en het aanbieden van innovatieve vormen van openbaar vervoer of mobiliteitsdiensten voor minder stedelijk gebied en bij de ontwikkeling van het Middengebied.		In 2023 zijn er gesprekken geweest met Arriva, QBuzz en provincie Zuid-Holland. In de Deelovereenkomst Mobiliteit heeft de provincie toegezegd zich in te spannen om een bus te laten rijden vanaf oplevering van de eerste woningen. De nieuwe concessie vanaf eind 2024 biedt mogelijkheden voor nieuwe vormen van openbaar vervoer of mobiliteitsdiensten. QBuzz denkt graag mij hoe hieraan vorm te geven bij de ontwikkeling van het Middengebied.
2.2 Verkenning mogelijkheden met Provincie Zuid-Holland om een pilot deur-halte vervoer binnen Zuidplas op te zetten.		Hier is in 2023 geen actie op ondernomen.
2.3 Verkenning met Provincie Zuid-Holland naar een mogelijke locatie voor een bushalte langs de N219 ter hoogte van de Scheve Overweg en/of een mogelijk andere lijnvoering om de OV-bereikbaarheid in Esse Zoom te verbeteren.		De gezamenlijke verkenning is in 2023 uitgevoerd. Vanwege verkeerstechnische en ruimtelijke overwegingen is de wens van de provincie om geen bushalte op deze locatie aan te leggen.

3.1 Opstellen van een gemeentelijk fietsroutenetwerk en bijbehorende kwaliteitseisen in 2023.	€ 20.000	In 2023 is een concept gemeentelijk fietsroutenetwerk met bijbehorende kwaliteitseisen opgesteld. Er is € 5.000 besteed.
3.2 Opstellen van een realisatiestrategie om een kwaliteitsverbetering van het fietsroutenetwerk te realiseren.		De realisatiestrategie zal onderdeel uitmaken van het rapport gemeentelijk fietsroutenetwerk. Dit betreft een strategie op hoofdlijn en geen uitvoeringsprogramma.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergrotten van de verkeersveiligheid door te (blijven) investeren in inrichting, voorlichting en handhaving.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. Inrichting: de prioriteit in de aanpak van de infrastructurele verkeersveiligheidsknelpunten ligt bij de wegen/kruispunten waar een verkeersveiligheidsrisico (zowel objectief als subjectief) is vastgesteld (71 risicolocaties in risico-inventarisatie, december 2021).	In diverse schoolomgevingen is de schoolzone zichtbaarder gemaakt: Moordrecht, De Lente (Zevenhuizen), Schoolstraat (Nieuwerkerk aan den IJssel), Oud Verlaat. Het beter zichtbaar maken van schoolzones is één van de speerpunten van het risicogestuurde uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid.
2. Gedrag/voorlichting: de gemeente breidt haar bestaande activiteiten op het gebied van voorlichting en educatie en haar samenwerking met scholen, VVN en andere organisaties uit om gedrag in het verkeer positief te beïnvloeden.	De gemeente heeft uitvoering gegeven aan haar vaste activiteitenagenda met verkeersveiligheidsacties. Aanvullend zijn er extra ‘Dode Hoek’ lessen georganiseerd en zijn er voor het eerst MONO controles uitgevoerd.
3. Verkeershandhaving: handhaving blijft integraal onderdeel van de gemeentelijke verkeersveiligheidsaanpak; de gemeente voorkomt daarmee dat handhaving het sluitstuk is van de aanpak.	Gemeente, provincie en regio hebben in 2023 verkennende gesprekken gevoerd over het opzetten van een pilot verkeershandhaving. In 2024 moet hier uitwerking aan worden gegeven.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Uitvoeren nadere analyse en uitwerking van de vastgestelde top 13 risicolocaties van verkeersveiligheidsknelpunten. Van de overige risicolocaties wordt een quickscan gemaakt.	€ 50.000	In 2023 is hier geen inspanning op geleverd. Budget is overgeheveld.
2.1 Uitvoering geven aan het regionale uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid 2022-2024 en de risico gestuurde aanpak verkeersveiligheid Zuidplas.		In 2023 is hier uitwerking aan gegeven. Onder andere door aanpak van de schoolzones (verkeersveiliger maken), organiseren van acties en lessen (dode hoek, halen en brengen), uitvoeren van campagnes (scholen weer begonnen, verlichting) en het uitwerken van de pilot handhaving.

3.1 Handhavingsprioriteiten aan de hand van data delen met het bevoegd gezag voor de handhaving (rijdend verkeer politie, stilstaand verkeer naast politie ook gemeente) in het maandelijkse overleg met de verkeersadviseur van de politie.		Hier is uitwerking aan gegeven. Dit vormt de input voor genoemde pilot verkeershandhaving.
--	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We geven verkeersafwikkeling een prominente plek, ook bij ruimtelijke ontwikkelingen.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. De mogelijke reistijdvertraging als gevolg van ontwikkelingen blijft onder de acceptabele 1,5 keer de reistijd zonder oponthoud, dit wordt bekeken op projectniveau en dorpsniveau. Door het realiseren van een goede verkeersafwikkeling dragen wij ook bij aan de verkeersveiligheid in Zuidplas.	De reistijdvertraging in 2023 is in beeld gebracht (beschikbaar gesteld medio januari 2024). Analyse van de reistijdvertraging in Zuidplas moet nog plaatsvinden. Een eerste blik op de gegevens laat zien dat op provinciale wegen (met name N219) soms reistijdvertragingen boven de 1,5 keer de reistijd optreden. De verkeersafwikkeling N219 in relatie tot de ontwikkeling van het Middengebied komt terug in de Deelovereenkomst Mobiliteit Ontwikkeling Middengebied Zuidplaspolder - die in 2023 is vastgesteld.
2. We voorkomen onnodige verkeersbewegingen (zoekverkeer) als gevolg van (weg-)werkzaamheden of afsluitingen als gevolg van bijvoorbeeld evenementen.	Alle (weg)werkzaamheden en afsluitingen zijn in Melvin opgenomen.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Opstellen mobiliteitsvisie in 2023-2024, waarin een visie op de mobiliteitsopgave en de verkeersontsluiting per modaliteit wordt opgenomen op dorpsniveau en voor heel Zuidplas. Duurzame en collectieve mobiliteit maken hier onderdeel van uit.	€ 150.000 (dekking PRO en bovenwijkse voorziening)	In 2023 is de startnotitie Mobiliteitsvisie opgesteld. De startnotitie geeft de kaders voor de in 2024/2025 op te stellen Mobiliteitsvisie. Er is € 35.000 besteed.
2.1 Registreren (weg-)werkzaamheden in het landelijk meldsysteem (Melvin).		In 2023 is een forse toename te zien van publicatie van verkeersmaatregelen in Melvin. Vooral werkzaamheden aan kabels en leidingen zijn nagenoeg volledig aangemeld. Registratie van verkeersmaatregelen in Melvin is in 2023 onderdeel geworden van de vergunningprocedure kabels en leidingen.

2.2 Structureel overleg met Provincie Zuid-Holland en Rijkswaterstaat om wegwerkzaamheden en omleidingsroutes op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen.		Er is regelmatig overleg geweest met provincie, Rijkswaterstaat, omliggende gemeenten en andere ketenpartners (waaronder ProRail en Arriva) over werkzaamheden en omleidingsroutes. Dit overleg vindt ieder kwartaal plaats in het kader van Zuid-Holland Bereikbaar.
---	--	---

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “We zetten in op het verminderen van piekbelasting van onze lokale en regionale infrastructuur.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
We streven ernaar dat de reistijdvertraging op wegen in de gemeente Zuidplas niet meer dan 1,5 keer de acceptabele reistijd zonder oponthoud wordt. Hierdoor blijft de bereikbaarheid van de verkeersdoorstroming in onze dorpen gewaarborgd.	De reistijdvertraging in 2023 is in beeld gebracht (beschikbaar gesteld medio januari 2024). Analyse van de reistijdvertraging in Zuidplas moet nog plaatsvinden.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Standaard opstellen van een verkeerstoets op capaciteit gemeentelijk wegennetwerk bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.		Hierop is in 2023 geen actie ondernomen.
In 2023 samen met regionale partijen strategie bepalen om te komen tot een gezamenlijke aanpak van de problematiek van de piekbelasting van het regionaal wegennet in de spitsperiode. Na 2023 uitwerking geven aan gemaakte afspraken. De regie moet uiteindelijk bij Provincie Zuid-Holland komen te liggen.		In de Deelovereenkomst Mobiliteit (vastgesteld in 2023) zijn afspraken gemaakt over maatregelen voor de bereikbaarheid van de N219, N457, A12 en A20 in relatie tot de ontwikkeling van het Middengebied. Deze maatregelen worden in de komende periode verder uitgewerkt met de betrokken partijen. Ook is afgesproken om de verkeersontwikkeling te monitoren. Daarnaast onderzoeken we met Rijkswaterstaat of en hoe de aanpak van de aansluiting van de N219 op de A20 kan landen in de Bestuursovereenkomst A20 (waarvoor nu voorbereidingen worden gedaan).

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “We onderzoeken de mogelijkheden van slimme combinaties door middel van bijvoorbeeld hubs.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. In de vier bestaande dorpen is er in 2026 in elk dorp een vorm van een mobiliteitshub (die aansluit bij de specifieke behoefte in het betreffende dorp) in uitvoering of in planvorming. We starten in 2023 een verkenning naar de mogelijkheden van de realisatie van hubs binnen de gemeente Zuidplas.	Hierop is in 2023 geen actie ondernomen. Dit zal een plek krijgen in de Mobiliteitsvisie Zuidplas.
2. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zetten we in op een bijdrage van projectontwikkelaars om invulling te geven aan de mogelijkheden van slimme mobiliteit combinaties, zodat het autobezit en de verkeersproductie wordt verminderd.	De huidige Nota Parkeernormen 2019 geeft hier al ruimte aan. In het mobiliteitsconcept en verdere uitwerking daarvan voor het Vijfde Dorp is dit een belangrijk aandachtspunt.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Uitwerken van het begrip mobiliteitshub voor de gemeente Zuidplas, onderscheiden naar nieuwe en bestaande ruimtelijke ontwikkelingen, naar aanbod- en vraaggestuurde inzet van mobiliteitsdiensten, naar omvang van diensten en overstapmogelijkheden (collectief) deelvervoer en andere diensten.	€ 25.000	Dit is in 2023 nog niet uitgevoerd. In het kader van de Mobiliteitsvisie zal dit uitgewerkt worden.
1.2 Verkenning samen met de gemeente Gouda naar de toegevoegde waarde (kosten en baten) van een nieuw OV-hub/treinstation Gouweknoop.		De verkenning naar een nieuw OV-hub/treinstation is in 2023 uitgevoerd door middel van een globale kosten-baten analyse en een verkenning naar de inpassing van een nieuw station in de dienstregeling. De raad is inmiddels hierover geïnformeerd (raadsinformatienota B 1664, d.d. 27 februari 2024).
2.1 Bij iedere ruimtelijke ontwikkeling overlegt de gemeente met de ontwikkelaar over de mogelijkheden voor de realisatie van slimme mobiliteitcombinaties en legt dit vast in maatwerkafspraken.		Bij iedere wat grotere ontwikkeling wordt met de ontwikkelaar gesproken over het totale mobiliteitsplan voor die ontwikkeling. Daarbij wordt onder andere gekeken naar interne en externe ontsluiting en de parkeeropgave vanuit de ontwikkeling. Er wordt gezocht naar slimme oplossingen en maatwerkafspraken (bijvoorbeeld inzet deelmobiliteit bij de Jonge Veenen).

Verbonden partijen

Regio Midden Holland

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt en waar kansen worden gezien. Deze samenwerking krijgt vorm in afstemming, beleidsvorming en belangenbehartiging. Op basis van het Regionaal Verkeer- en VervoerPlan (RVVP) zijn op basis van 8 thema's 39 uitvoeringsprojecten geformuleerd.

In 2023 zijn er binnen de Regio Midden-Holland meerdere werkgroepen opgestart die uitwerking geven aan de thema's en uitvoeringsprojecten. Dit betreft de werkgroepen: verkeersveiligheid (deze bestaat al langer), duurzame mobiliteit, OV en ketenmobiliteit en fiets. Gemeente Zuidplas neemt actief deel aan deze werkgroepen. De regio stelt ook subsidies beschikbaar voor diverse verkeersveiligheidsprojecten/campagnes en infrastructurele maatregelen. De regio heeft de verkennende studie naar een OV-hub / treinstation mede gefinancierd.

Product 4.5 **Gebiedsontwikkeling**

Algemeen doel product

Zuidplas biedt met haar grote grondgebied een gemeente met ruimte voor meer dan alleen de eigen ruimtelijke behoefte.

Ontwikkelingen

In 2023 is het Gebiedspaspoort Moerkapelle vastgesteld en zijn nieuwe grondexploitaties geopend voor de Dorpsstraat 38 te Zevenhuizen en Moerkapelle-Zuid. Met het gebiedspaspoort Moordrecht is na de zomer 2023 gestart.

Intussen worden de voorbereidingen voor de ontwikkeling van een nieuw dorp in het Middengebied van de Zuidplaspolder verder voortgezet. In dit dorp, het vijfde dorp van Zuidplas, komt ruimte voor 8.000 woningen met voorzieningen in het groen. Het dorp wordt energieneutraal met de realisatie van een energielandschap en tegen het dorp komen twee nieuwe bedrijventerreinen die bijdragen aan regionale werkgelegenheid. Deze ontwikkelingen worden omringd door natuur en polderlandschap: met een nieuw bos, de Groene Waterparel en een Groene Schakel. De gemeente neemt de regie bij de ontwikkeling van het dorp, door zelf plannen uit te werken en afspraken te maken over grondaankoop.

Na de vaststelling van het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder in 2021, is daarna een bestemmingsplan en MilieuEffectRapport (MER) voorbereid. In een MER worden milieueffecten van een ontwikkeling in brede zin onderzocht, en worden er aanbevelingen gedaan om milieueffecten te beperken om het plan te kunnen verbeteren. Bijvoorbeeld de keuze ten aanzien van de toekomstige water- en vloerpeilen passend bij de klimaatopgaven van vandaag én morgen. Het ontwerpbestemmingsplan en het MER zijn in 2023 afgerond en ter inzage gelegd voor zienswijzen. Dat betekent dat iedereen een formele reactie mag indienen op het ontwerp, die wordt betrokken bij de afronding van het definitieve plan. Het definitieve bestemmingsplan wordt in 2024 voorgelegd aan de gemeenteraad voor vaststelling.

Parallel hieraan heeft de gemeente de visie uit het Masterplan aangescherpt en geconcretiseerd in uitgangspunten en ambities. In dit proces zijn de uitkomsten uit voornoemd MER meegenomen, zijn beleidsdoelstellingen uitgewerkt en is de ruimtelijke en financiële haalbaarheid hiervan getoetst. Dit heeft geleid tot een Nota van Uitgangspunten voor de integrale gebiedsontwikkeling, gepaard met een Grondexploitatie voor de eerste ontwikkelfase. Een Grondexploitatie is een financiële vertaling van de gebiedsontwikkeling, waarin de plankosten en uitvoerende werkzaamheden van de gemeente zijn opgenomen. Samen vormen de Nota van Uitgangspunten en de Grondexploitatie het kader waarbinnen de gemeente de ontwikkeling verder, onder eigen

regie, vormgeeft. Deze Nota van Uitgangspunten heeft dan ook een ander karakter dan ontwikkelaafspraken die met ontwikkelaars, woningcorporaties, of anderen worden gemaakt. De Nota van Uitgangspunten en de Grondexploitatie zijn in oktober 2023 vastgesteld door de gemeenteraad.

Als het bestemmingsplan wordt vastgesteld, kunnen de voorbereidingen voor de woningbouw worden gestart. Mogelijke beroepsprocedures na vaststelling zullen daarna bepalend zijn voor de verdere planning. De verwachting is vooralsnog dat er, met inachtneming van mogelijk procedures, halverwege 2025 gestart wordt met de eerste bouwwerkzaamheden. De eerste woningen zullen dan in 2026 worden opgeleverd.

Doelstellingen en inspanningen

De opgave Middengebied is een belangrijke gebiedsontwikkeling, de ruimtelijke procedure hiervan loopt. Deze ontwikkeling is geen doel, maar een middel om verschillende doelstellingen te realiseren. Om deze reden zijn voor dit product geen specifieke doelstellingen en inspanningen opgenomen.

Verbonden partijen

Grondbank RZG Zuidplas

Het doel van de Grondbank is sinds 2010 het beheren en verkopen van verworven gronden voor de ontwikkeling van de Nieuwe Zuidplaspolder op basis van een periodiek vast te stellen uitgiftestrategiekader (USK). De Grondbank heeft binnen het project Nieuwe Zuidplaspolder een strategisch grondbezit van ongeveer 300 ha. met een boekwaarde van ongeveer € 95 miljoen. Gezien de fasering van de Nieuwe Zuidplaspolder is besloten om de Grondbank tot tenminste 2025 in stand te houden.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV

Een meerjarige samenwerking die gericht is op een integrale en fasegewijze ontwikkeling van het project(gebied) Zevenhuizen Zuid, welke voorziet in de ontwikkeling en bouw van circa 1.100 tot maximaal 1.400 woningen met bijbehorende voorzieningen. Met de deelname wordt invulling gegeven aan de woonbehoefte in Zuidplas.

Product 4.6 Duurzaamheid

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een gezonde, veilige en toekomstbestendige leefomgeving waarbij met zorg gebruik gemaakt wordt van grondstoffen en er aandacht is voor biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Ontwikkelingen

De gemeente Zuidplas heeft de ambitie om in 2050 energieneutraal, aardgasvrij, klimaatbestendig en circulair te zijn. Om deze ambitie dichterbij te brengen en de doelen in het collegeprogramma te realiseren zijn de inspanningen zoals opgenomen in de Programmabegroting 2023-2026 verkend dan wel uitgevoerd.

De opgave duurzaamheid is omvangrijk, complex en volop in ontwikkeling. Regie, sturing en samenhang is noodzakelijk om de transitie naar een duurzaam Zuidplas aan te jagen. Daarom is er 2023 gewerkt aan een nieuw programmaplan duurzaamheid. In het programmaplan gaat het niet alleen over duurzaamheidsdoelen, inspanningen en middelen die noodzakelijk zijn om de ambitie dichterbij te brengen, maar ook over duurzamer denken en doen. Met een veranderstrategie en sturingsprincipes wordt de transitie aangejaagd. Voor de realisatie van de doelen en inspanningen hebben we diverse partners, ondernemers en inwoners nodig. Participatie is dan ook een belangrijk onderdeel van het programma duurzaamheid. Het programmaplan is in 2023 afgerond. De doelstellingen, inspanningen en de benodigde middelen van het programma duurzaamheid zijn verwerkt in de programmabegroting 2024-2027. Dit maakt dat u onderstaande doelstellingen voor 2023 voor het laatst zal zien. De nieuwe doelstellingen van het programma Duurzaamheid zijn verwerkt vanaf de programmabegroting 2024. Het programmaplan Duurzaamheid 2024-2026 wordt in Q1 2024 ter informatie aangeboden aan de raad.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De gemeente Zuidplas is in 2050 aardgasvrij. De gemeente is elektriciteitsneutraal: alle benodigde elektriciteit wordt binnen de gemeente klimaatneutraal opgewekt.”* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording – Wat hebben we bereikt?				
1. In 2026 hebben minimaal 500 huishoudens een duurzaamheidslening afgesloten om energiebesparende maatregelen te nemen.				In 2023 zijn 350 duurzaamheidsleningen verstrekt. Daarnaast zijn door het Warmtefonds in Zuidplas ruim 155 leningen verstrekt.				
2. In 2026 is 60% van de inwoners bekend met het duurzaam bouwen loket en financieringsmogelijkheden.				In verschillende communicatie uitingen zijn de inwoners gewezen op de mogelijkheden van het Duurzaam Bouwloket. Er is in 2023 niet onderzocht welk percentage bekend is met het Duurzaam Bouwloket.				
Effectindicator	Realisatie 2021	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2026			
Duurzaamheidsleningen afgesloten	261	310	332	350	350			
Bekendheid met duurzaam bouw loket	niet bekend	niet bekend	niet bekend	Niet bekend	60%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Uitvoering geven aan de regeling voor duurzaamheidsleningen.		Het gegeven dat het Warmtefonds, met rijksmiddelen, hetzelfde type leningen verstrekt, was de belangrijkste reden om te stoppen met het verstrekken van de gemeentelijke duurzaamheidsleningen. De raad heeft dit besluit genomen op 12 december 2023 (Nummer R23.000109).

2.1 Starten communicatiecampagne.		In de duurzaamheidsnieuwsbrief en de website is in 2023 gecommuniceerd over de mogelijkheden die het Duurzaam Bouwloket biedt. In 2023 heeft de gemeente Zuidplas de aanpak energiearmoede opgezet. Alle energietoeslagaanvragers hebben van de gemeente de mogelijkheid gekregen zich aan te melden voor de energiefixers. Deze energiefixers leggen huisbezoeken af en installeren daarbij eenvoudige energiebesparende maatregelen. Ook gaat de energiefixer met de bewoner in gesprek hoe hij of zij nog meer energie kan besparen. Daarnaast kan de doelgroep een witgoedvouchere aanvragen ter waarde van € 550. Hiermee kan de bewoner een koelkast, wasmachine of vaatwasser aanschaffen. In totaal heeft de gemeente 500 huisbezoeken ingekocht en al bijna 700 witgoedvouchers verspreid. Dit aantal loopt nog verder op.
2.2 Voortzetten (of uitbreiden) van het contract duurzaam bouwen loket.		Op basis van de marktverkenning en de uitkomst van de focusgroep met inwoners is de overeenkomst met het duurzaam bouwen loket voortgezet voor 2024 en 2025.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We blijven op koers voor de RES.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording – Wat hebben we bereikt?				
In 2030 wordt in Zuidplas 0,097 TWh duurzame energie opgewekt om bij te dragen aan het klimaatdoel van 55% CO2-reductie in 2030.				Volgens de Regionale klimaatmonitor (Rijksoverheid) is t/m 2022 0,05 TWh aan zonopwek gerealiseerd. Hier vallen zowel Zon op Veld als Zon op Dak installaties onder (vanaf 15 kWp). Gegevens over 2023 zijn nog niet bekend.				
Effectindicator	Realisatie 2021	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2030			
Opgewekte Twh duurzame energie	0,04	niet bekend	niet bekend	Niet bekend	0,097			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1. Grootschalige duurzame energie opwekken ten behoeve van RES bod.		Om de doelstelling uit de RES te realiseren heeft het Servicepunt Energietransitie Bedrijven Midden-Holland bedrijven over de mogelijkheden om te verduurzamen, vooral wat betreft het plaatsten van zonnepanelen op bedrijfsdaken, geadviseerd. Daarnaast is gewerkt aan een programma Zon-op-Veld, een kader ten behoeve van het verlenen van vergunningen voor zon op veld.
2. Realiseren van een regionaal warmtesysteem om warmtebronnen aan elkaar te koppelen en te verbinden aan de regionale warmtevraag.		In de Warmte Samenwerking Oostland wordt onder andere met de tuinders in Zuidplas gewerkt aan de realisatie van een warmtenet voor de tuinders. Er wordt ook gezocht naar manieren om het warmtesysteem uit te breiden naar Waddinxveen. Dit net biedt ook meekoppelkansen om de gebouwde omgeving in Moerkapelle en Zevenhuizen hierop aan te sluiten als dat gewenst blijkt te zijn.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten aandeel duurzame warmtevoorziening in bestaande bouw in Zuidplas.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. In 2030 zijn in Zuidplas minimaal 3600 bestaande woningen van het gas af (in lijn met Transitievisie Warmte).	Deze doelstelling is nog altijd in lijn met de Transitievisie Warmte. In 2023 is het projectplan wijkuitvoeringsplannen aardgasvrij opgesteld en vastgesteld. In 2023 zijn 36 woningen autonoom van het aardgas af gegaan.
2. In 2026 is de CO ₂ -uitstoot van het gemeentelijk vastgoed met 20% gereduceerd.	Uitstoot van CO ₂ in Gemeentelijk Vastgoed is definitief vastgesteld in 2023 over het jaar 2022. Dit betreft de nulmeting en geldt als referentie om de CO ₂ -uitstoot te meten. Uitstoot in 2022 is 1,3 miljoen kg CO ₂ . Dit wordt nu jaarlijks uitgevoerd om een overzicht te blijven behouden van de CO ₂ -uitstoot. Reductie van CO ₂ uitstoot wordt in 2024 bepaald over periode 22-23.

Effectindicator	Realisatie 2021	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2026	Begroting 2030		
Aantal bestaande woningen zonder gas	niet bekend	niet bekend	niet bekend	36	Niet bekend	3.600		
Reductie CO2-uitstoot gemeentelijk vastgoed	niet bekend	niet bekend	niet bekend	Niet bekend	20%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Uitvoeren van het traject verkenningswijken.		De raad is geïnformeerd over de communicatie- en participatie aanpak (raadsstuk: B 1584). Inwoners in de drie verkenningsgebieden Moerkapelle, Zevenhuizen en Esse Hoog in Nieuwerkerk a/d IJssel zijn geïnformeerd over de transitie middels een online webinar, de website <i>duurzaamzuidplas</i> en inloopavonden. Ze zijn uitgenodigd om mee te denken via klankbordgroepen. Ook is er een bijeenkomst met professionele stakeholders georganiseerd in de vorm van een transitietafel, en zijn wijkanalyses uitgevoerd door de Warmte Transitie Makers.
1.2 Evalueren en herijken Transitievisie Warmte in 2023.		In 2023 is de Transitievisie Warmte uit 2021 geëvalueerd en herijkt. Deze is na de zomer gedeeld met de Raad (raadsstuk: B 1596) en in Q1 2024 ter besluitvorming voorgelegd.
1.3 Voorbereiden herijking Transitievisie Warmte in 2026.		Nog niet van toepassing

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Zuidplas blijven voorbereiden op weersextremen.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor klimaatadaptatie & biodiversiteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
We zorgen voor meer ruimte voor verwerking van extreme neerslag, verminderen de gemiddelde gevoelstemperatuur en ondervinden minder negatieve gevolgen bij langdurige droogte.	In 2023 is gestart met het opstellen van het programmaplan Duurzaamheid. Klimaatadaptatie maakt onderdeel uit van dit programmaplan, waarin de doelstellingen en inspanningen zijn bepaald, welke zijn verwerkt in de Programmabegroting 2024 – 2027.

	Om als gemeente goed voorbereid te zijn op extreme neerslag, voorkomen van hittestress en voorkomen van de negatieve effecten van droogte, is het Convenant Klimaatadaptief Bouwen ondertekend in 2021. In diverse projecten en gebiedsontwikkelingen worden eisen vanuit het convenant toegepast.
--	--

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1. Inspelen op weersextremen en klimaatverandering door het toepassen van het convenant klimaatadaptief bouwen. Het convenant wordt van toepassing verklaard op ieder nieuwbouwproject vanaf 2024.		Voor het opstellen van het programma Duurzaamheid is in 2023 gekeken naar de wettelijke en dwingende taken die wij als gemeente hebben. In het Deltaprogramma staat aangegeven dat de gemeente verplicht is om een goede ruimtelijke onderbouwing te bedrijven, rekening houdend met de negatieve effecten van klimaatverandering. Dit heeft zich vertaald naar de inspanning om het Convenant Klimaatadaptief Bouwen in 2024 en 2025 vast te leggen in gemeentelijk beleid. <i>De doelstellingen en inspanningen zijn van het programma duurzaamheid zijn verwerkt in de Programmabegroting 2024-2027.</i>
2. Voorkomen van hittestress, waarbij prioriteit wordt gegeven aan kwetsbare doelgroepen (zorginstellingen en kinderdagverblijven). Het verminderen van de overlast van hitte op vijf locaties per jaar. Onderzoeken van de mogelijkheid om onze speelplaatsen te voorzien van 40% schaduw.	€ 25.000	In 2023 is in het ontwerpproces van speelplaatsen optimalisatie van schaduw nagestreefd. Vanuit het reguliere beheer worden waar het kan maatregelen genomen om hittestress te voorkomen.
3. Evaluatie subsidieregeling klimaatadaptatie.		De evaluatie heeft plaatsgevonden in 2023 (raadsstuk B 1625). Geconcludeerd is dat door het kleine lokale effect en beperkte gebruik van de subsidie te verwachten is dat er geen significante lagere belasting is op het watersysteem en de riolering. Dit maakt dat de doelstelling van de subsidieregeling niet is behaald. Op basis van de evaluatie en ontwikkelingen binnen de gemeente heeft het college besloten om de uitvoeringsregeling subsidie klimaatadaptatie in te trekken.
4. Actualiseren van de beleidsnota grondwater A14.000184.		In de Najaarsnota 2023 is aangegeven dat de actualisatie onderdeel uit maakt van actualisatie van het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) die voorzien is in 2024.

Beleidsindicatoren programma 4

Taakveld: Economie			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron		2020	2021	2022	2023
Functiemenging (Geeft de verhouding weer tussen banen en woningen. Bij een waarde van 50 zijn er bijvoorbeeld evenveel woningen als banen.)	%	LISA	Zuidplas:	51,2%	50,7%	51,5%	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	49,7%	49,7%	50,2%	n.n.b.
Vestigingen (van bedrijven) (De waarden laten zien dat het aantal bedrijfsvestigingen per 1.000 inwoners sinds 2010 telkens jaarlijks is toegenomen. Zuidplas heeft een iets hogere waarde dan de referentie-indicator van alle gemeenten met 25.000 tot 50.000 inwoners.)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar*	LISA	Zuidplas:	160,6	170,2	182,9	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	153,0	158,8	167,6	n.n.b.
Taakveld: Volksgezondheid en milieu			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron**		2020	2021	2022	2023
Hernieuwbare elektriciteit (Rijkswaterstaat monitort op basis van diverse bronnen de productie van hernieuwbare energie in elke gemeente.)	%		Zuidplas:	12,0%	16,2%	n.n.b.	n.n.b.
			Nederland: (geen gegevens van referentiegemeenten)	26,8%	33,2%	n.n.b.	n.n.b.
Taakveld: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2020	2021	2022	2023
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	Zuidplas:	26,2	14,5	19,2	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	8,7	8,1	8,3	n.n.b.

*Via www.waarstaatjegemeente.nl** Via <https://klimaatmonitor.databank.nl>

Wat heeft het programma ruimtelijk beleid en ontwikkeling gekost?

Ruimtelijk Beleid en ontwikkeling	bedragen x € 1.000				
	Jaarrekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Verschil
Ruimtelijke ordening en vergunningverlening					
Lasten	7.057	4.410	6.877	6.361	516
Baten	2.877	479	1.405	1.813	408
Wonen					
Lasten	3.015	3.210	3.382	3.291	91
Baten	2.280	2.017	2.043	2.096	52
Economie					
Lasten	280	218	411	318	93
Baten	55	28	140	170	30
Verkeer en vervoer					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
Gebiedsontwikkeling					
Lasten	7.643	21.539	44.063	21.728	22.335
Baten	7.750	22.002	40.294	22.621	-17.673
Duurzaamheid en klimaatadaptatie					
Lasten	-	300	1.874	2.087	-213
Baten	-	-	1.271	1.622	351
Totaal lasten	17.996	29.677	56.607	33.785	22.822
Totaal baten	12.961	24.526	45.154	28.322	-16.831
Saldo van baten en lasten	-5.035	-5.151	-11.454	-5.462	5.991
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	
Resultaat	-5.035	-5.151	-11.454	-5.462	5.991

Programma 5 Fysieke omgeving

Groen, schoon, veilig en bereikbaar

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 5.1 Beheer buitenruimte
- 5.2 Afval, riolering en begraven
- 5.3 Vastgoed

Inleiding

Zuidplas groen, schoon, veilig en bereikbaar! Hierbij hebben we de focus op de beleving van de leefomgeving van onze inwoners, waarbij we inzetten op een preventieve aanpak; een schone wijk nodigt uit om deze schoon te houden. Een belangrijke ambitie is om de openbare ruimte toekomstbestendig in te richten in relatie tot ontwikkelingen en doelen zoals klimaatverandering, noodzaak tot het vergroten van de biodiversiteit, behouden van het dorps karakter, datagestuurde ontwikkelingen, energietransitie, stimuleren van bewegen, ouderen die langer thuis wonen en mobiliteitsvraagstukken. Dit vraagt om duidelijke afwegingskaders en een heldere beheerstrategie om hier via de openbare ruimte invulling aan te geven. Zuidplas gaat slim en efficiënt om met afvalscheiding en afvalinzameling en stuurt hierbij bewust op landelijke en lokale recyclingdoelstellingen. Door bewust te sturen op een duurzame vastgoedportefeuille, gericht op de toekomstige ontwikkelingen en ambities wordt het maximale maatschappelijke rendement behaald.

Product 5.1 Beheer buitenruimte

Algemeen doel product

De openbare ruimte van Zuidplas is herkenbaar door de karaktereigenschappen groen, schoon en toegankelijk. Uiteraard is de basis op orde door een bereikbare, veilige en functionele inrichting en onderhoud van de openbare buitenruimte. Het derde speerpunt is het streven naar een toekomstbestendige openbare ruimte door een klimaatadaptieve inrichting, aandacht voor biodiversiteit en datagestuurd beheer.

Ontwikkelingen

Ook 2023 kenmerkt zich door een gebrek aan capaciteit van technisch personeel en marktcapaciteit. Enkele aanbestedingen zijn mislukt door onvoldoende of geen inschrijvingen. Daarnaast is een trend van stijgende prijzen zichtbaar alsmede het verschuiven van risico van markt naar de opdrachtgever. Hierdoor staan de hierboven beschreven ambities en doelstellingen onder druk. In 2023 is een brede herbeschouwing van het te onderhouden areaal gestart wat in de loop van 2024 zal leiden tot nieuwe beheerplannen. Hierin worden de meest actuele onderhoudsopgaven, prijsniveaus en projectprogrammering meegenomen. In 2023 is besloten tot bezuinigingen in de openbare ruimte die nog geen effect hebben op de inspanningen in 2023. Lopende projecten worden afgerond maar nieuwe projecten zonder technische noodzaak worden niet opgestart.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstellingen en inspanningen opgenomen met betrekking tot het beheer van buitenruimte, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Meer recreatieve mogelijkheden en verbindingen tussen voorzieningen realiseren.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. In 2025 hebben we 5 recreatieve verbindingen verbeterd, waarbij we – daar waar mogelijk – de infrastructuur aanpassen en de gebruikers meer mogelijkheden bieden om langs de route te recreëren, te spelen of te ontspannen.	In 2023 is uitvoering gegeven aan diverse planvormingstrajecten zoals het Verlengde Molengangpad en het verbeteren van de bevaarbaarheid van de Ringvaart. Daarnaast zijn ook binnen de

	reguliere reconstructieprojecten recreatieve verbindingen versterkt.
2. Vanaf 2023 maken we de parken in Zuidplas aantrekkelijker voor de gebruikers en de flora en fauna, door in te zetten op tenminste 10% meer ruimte voor ecologie of een extra speelplek, speelaanleiding of mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte.	In 2023 is de doelstelling bijgesteld naar: <i>Vanaf 2024 zetten we in op behouden van de bestaande ruimte voor ecologie, spelen en sporten in de openbare ruimte.</i>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1. Inventariseren van de recreatieve verbindingen naar de parken/ voorzieningen en inzichtelijk maken hoe deze aantrekkelijker kunnen worden gemaakt.		Het starten van de inventarisatie is in 2023 niet gestart. Binnen de totstandkoming van de gebiedspaspoorten is dit wel een onderwerp wat beschouwd is en wordt.
2. Extra investeren in onze parken waardoor we de beleefbaarheid en beheerbaarheid borgen en vergroten om meerdere doelen te verwezenlijken op gebieden als gezondheid, ontmoeten, sporten, bewegen, klimaat en biodiversiteit. Betreft terug naar plusvariant waardoor keuzemogelijkheid uit herstelplan teruggedraaid wordt.	€ 1.000	In 2023 is gestart met de herinrichting van het Bückeburgpark. De oplevering is in 2024 gepland.
3. Extra onderhoudskosten parken brede ambitie gezondheid, ontmoeten, sporten, bewegen, klimaat en biodiversiteit.	€ 22.000	De extra onderhoudsinspanningen starten na oplevering van de gerenoveerde parken.
4. In 2025 is iedere dorpskern - door middel van een recreatieve verbinding - verbonden met een voorziening, investeren in mogelijkheden om te recreëren, rusten of te spelen langs deze routes. Jaarlijks investeringsbudget van € 10.000.	€ 1.000 (kapitaallasten)	Deze inspanning hangt samen met inspanning 1, het inventariseren van de bestaande verbindingen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Bevorderen van de bewegvriendelijke leefomgeving voor jong tot oud door middel van sporten en recreëren in de openbare buitenruimte.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
In Q1 2024 is er een nieuw sport-, speel- en beweegplan, waarmee we inwoners de mogelijkheid bieden en stimuleren gezonder en actiever te worden. We doen dit door in te zetten op de bevordering van bewegen, spelen en sporten voor jong en oud welke openbaar en voor iedereen toegankelijk is.	Het sport-, speel- en beweegplan, wat samenhangt met de ambities in het collegeprogramma is afgeschaald naar een geactualiseerd beheerplan.

	De doelstelling is in 2023 aangepast naar <i>Het behouden van een minimaal niveau aan speel- en beweegaanleidingen in de buitenruimte.</i>
--	--

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Om invulling te geven aan de beweegbehoeften van de gebruikers van de openbare ruimte zoals opgenomen in het Preventieakkoord Zuidplas, wordt een impuls gegeven aan de kwaliteit van de speelvoorzieningen in de openbare ruimte. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden voor vergroening en klimaatadaptatiever maken van speelplekken. Om de beweegbehoeften van de doelgroepen goed in beeld te krijgen wordt in 2023 een participatietraject uitgevoerd. De verkregen informatie wordt vervolgens gebruikt voor een sport- speel- en beweegplan, waarin de kwaliteit en financiële middelen worden geborgd. De inspanningen hierna volgen uit het plan.	€ 50.000	in 2023 is gestart met de aanleg van de beweegroute in Moordrecht. Afronding van de werkzaamheden en in gebruikstelling is voorzien in de eerste helft van 2024

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Versterken van de groene structuren in en om de dorpen.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
Vanuit het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas volgt de nadere uitwerking vanaf 2023 voor een (integrale) visie voor recreatie, natuur, restveen en groen voor geheel Zuidplas.	In 2023 is samen met het Hoogheemraadschap en de provincie gewerkt aan een maatschappelijke businesscase voor het Restveengebied. Doel is het verkrijgen van middelen voor het realiseren van natuur in het gebied. Eind 2023 is de businesscase positief getoetst door ministerie LNV en Wageningen Universiteit. In 2024 wordt bekend in hoeverre er rijksmiddelen beschikbaar komen.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
Starten met het opstellen van een visiedocument en een groenstructuurkaart.		Eind 2023 is gestart met de inspanningen voor het realiseren van de visie en de structuurkaart. Deze werkzaamheden lopen in 2024 door.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Behouden van een groene, rustige en dorpse woonomgeving.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. We stellen in 2023 toetsingscriteria op voor de bestaande en nieuw te ontwikkelen openbare ruimte waarin we concreet aangeven wat we verstaan onder een groene, rustige en dorpse woonomgeving. We nemen hierin op wat onze nieuwe normen zijn t.a.v. openbaar groen, parkeren en bouwplannen.	We koppelen de toetsingscriteria aan de ontwikkeling van het Middengebiet.
2. In 2023 onderzoeken we de mogelijkheid en haalbaarheid om de 3x30x300 regel toe te passen in onze openbare ruimte. Inwoners hebben vanuit huis zicht op 3 bomen in de openbare ruimte, elke buurt is voorzien van 30% bladerdek en er is binnen 300 meter van elke woning een park of groene ruimte aanwezig.	In 2023 is de 3x30x300 toegepast als eis in reconstructieprojecten.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1. Opstellen van toetsingscriteria.		In 2023 is hiervoor de nota van uitgangspunten voor het middengebiet vastgesteld die nader wordt uitgewerkt in eisen aan de openbare ruimte. Tevens volgt uit de gebiedspaspoorten een nadere duiding van dit begrip.
2. Onderzoeken mogelijkheid om de zogenaamde 3x30x300 regel toe te passen (3 bomen zichtbaar vanuit elk huis, 30% bladerdek in elke buurt en 300 meter van het dichtstbijzijnde park of groene ruimte.	€ 40.000	De toets op deze eis is toegepast bij het reconstructieproject Hazeveld/Wielewaal te Zevenhuizen en het Vleerplein te Moordrecht. Het resultaat is wisselend vanwege de fysiek beschikbare ruimte in het projectgebied. De gereserveerde middelen zijn niet nodig gebleken omdat deze activiteit heeft plaatsgevonden in het reguliere ontwerpproces. In het kader van integraal werken laten wij dit deel uitmaken van reguliere reconstructie projecten.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Verder versterken en inbedden van biodiversiteit.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor klimaatadaptatie & biodiversiteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
In 2026 willen we geen verslechtering zien in de biodiversiteit ten opzichte van de nulmeting.	We hebben als gemeente geen zicht op de huidige staat van de biodiversiteit en hoe wij deze kunnen versterken en inbedden. Daarom is in 2023 gestart met het uitvoeren van een onderzoek

	naar de huidige biodiversiteit, wat zal gelden als nulmeting. Op zijn vroegst is in 2030 meetbaar of de biodiversiteit niet is verslechterd ten opzichte van de nulmeting.
--	--

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1. Uitvoeren van een nulmeting om onze biodiversiteit inzichtelijk te maken.	€ 50.000	Gekozen is voor een regionale en een lokale aanpak. Op regionaal niveau is in december 2023 een biodiversiteit kansenskaart Regio Midden-Holland opgeleverd. Op lokaal niveau is in september 2023 de opdracht verstrekt voor een biodiversiteit nulmeting, om de biodiversiteit over de jaren te kunnen monitoren. Inmiddels is de bureaustudie en het meetnet afgerond. Biodiversiteit onderzoek dient plaats te vinden in het voorjaar en de zomer, waardoor het veldonderzoek in 2024 plaats zal vinden. College en de raad is hier in 2023 over geïnformeerd (Z23.002115). Bestede middelen: € 44.000. Geen voorstel tot overheveling van budget naar het jaar 2024, omdat er geen extra kosten worden verwacht in 2024.
2. Opstellen van een communicatie/informatieplan t.b.v. natuur en biodiversiteit, inclusief uitvoeringsplan.	€ 25.000 (jaar 2024)	Na afronding van de lokale en regionale onderzoeken kan een communicatiestrategie worden opgesteld met uitvoeringsplan. De inspanning staat gepland voor 2024. Per abuis stond het bedrag bij middelen in de Begroting 2023 voor het jaar 2023 genoteerd, maar dit is 2024.

Verbonden partijen

Met beide recreatieschappen wordt intensief overlegd hoe optimaal bijgedragen kan worden aan de ambities van het coalitieprogramma van Zuidplas.

Recreatieschap Hitland

Belangenbehartiging rond de ontsluiting, de ontwikkeling, de aanleg en het beheer in het kader van de openluchtrecreatie en het toerisme en waar mogelijk van natuur en landschap in het gebied. Het Recreatieschap draagt zorg voor het aanbieden van voldoende buitenstedelijk groen voor de eigen inwoners en het behoud en de ontwikkeling van natuur en landschap. Het Recreatieschap Hitland beheert en ontwikkelt recreatiegebied Hitland, inclusief de daarbinnen gelegen golfbaan. Voor het gebied zijn de afgelopen jaren minder ontwikkelingen gepland of lagen geen recente beleidsopgaven. Eind 2021 zijn de eerste

stappen gezet voor de herijking van de huidige visie ‘Toekomstvisie Park Hitland’ die in 2023 is vastgesteld. Die visie zal de basis zijn voor de verdere ontwikkeling van het gebied met inachtneming van de ambities van de deelnemende gemeenten.

Recreatieschap Rottemeren

Het binnen haar gebied behartigen van bovengemeentelijke belangen van de openluchtrecreatie, de natuurbescherming en het natuur- en landschapsschoon. Het Recreatieschap draagt zorg voor het aanbieden van voldoende buitenstedelijk groen voor de eigen inwoners en het behoud en de ontwikkeling van natuur, recreatie en landschap. Het recreatieschap beheert recreatiegebied de Rottemeren. In Zuidplas betreft het de deelgebieden Rottewig, Eendragtspolder, Nessebos en Zevenhuizerplas. Waar mogelijk zet het recreatieschap in op uitbreiding van de recreatiemogelijkheden rond de Rottemeren.

Product 5.2 Afval, riolering en begraven

Algemeen doel product

De gemeente heeft de wettelijke plicht om te zorgen voor de inzameling van huishoudelijk afval, huishoudelijk afvalwater enook voor het opvangen, bergen en afvoeren van regenwater.

Daarnaast heeft de gemeente ook een zorgplicht voor de uitvoering in het kader van de Wet op de lijkbezorging. De gemeente stelt zich ten doel om deze zorgplichten zo effectief en efficiënt, maar ook zo respectvol als mogelijk te vervullen.

Ontwikkelingen

Afval

Naast de uitvoering van de reguliere dienstverlening aan inwoners is in 2023 het tegoed van de pre-paid afvalpassen terugbetaald aan de inwoners. De omschakeling naar achteraf betalen is gerealiseerd. In 2023 zijn de containers voor glaszameling vervangen of gereviseerd en is gewerkt aan de actualisatie van de uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening. De toenemende kosten voor afvalverwerking en inzameling houden geen gelijke tred met de algemene inflatiecijfers. Hierdoor is de kostendekkendheid van het product afval gedaald.

Begraafplaatsen

In 2023 is uitvoering gegeven aan het beleid rondom lijkbezorging zoals vastgelegd in de Visie op de Lijkbezorging A20.001197 en de onderliggende verordeningen en nadere regels. De bezuinigingen zoals in 2023 doorgevoerd hebben geen invloed op het onderhoudsniveau van de groenvoorziening van de begraafplaatsen. Deze blijft net als de voorgaande jaren gehandhaafd op de onderhoudskwaliteit B. Afgelopen jaar hebben zijn de operationele processen geijkt en is er bijgestuurd om meer grip op het operationele proces te krijgen. Hierdoor is de dienstverlening verbeterd en zijn de operationele risico's beperkter.

De gemeente heeft in 2023 in totaal 111 bijzettingen of begrafenissen gefaciliteerd (2022: 134). Tevens is uitvoering gegeven aan het beleid rondom het ruimen van graven en zijn op de begraafplaats Moerhage en Zevenhuizen de grafnummering op nette wijze aangebracht.

Riolering en de gemeentelijke watertaken

De geplande werkzaamheden zijn uitgevoerd. Reiniging en inspectie, NEN 3140 keuringen, preventief en correctief onderhoud en diverse aanbestedingen voor het onderhoud zijn afgerond. Er is een dalende trend zichtbaar in meldingen van wateroverlast en storingen in de drukriolering. Uit een eerste analyse blijkt dat het preventief onderhouden van de installaties haar vruchten afwerpt. Ook is in 2023, na een moeizame aanbesteding, gestart met de uitvoering van het baggerprogramma waarbij tevens de opgelopen vertraging voorspoedig is weggewerkt.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Bevorderen circulariteit, bijvoorbeeld bij inkoop, afvalinzameling en ontwikkeling.” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor circulariteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. Tot 2026 zetten we stappen om te komen tot een circulair Zuidplas.	In 2023 zijn in diverse aanbestedingen het hergebruik van materialen meegenomen waar mogelijk. Er is in 2023 gestart met het herzien van het Inkoopbeleid waarin Circulariteit, Milieukostenindicatie (MKI), Fairtrade en social return on investment (SROI) belangrijke onderwerpen zijn.
2. In 2026 voldoet Zuidplas aan de landelijk afgesproken afvalscheidingsambitie (100 kg restafval per inwoner per jaar met behoud van kwaliteit van gescheiden afvalstromen).	In 2023 is de hoeveelheid grof en fijn restafval gedaald van 131 kg (2022) tot 125 kg (2023) per persoon per jaar.
3. In 2026 streven we naar een maximaal maatschappelijk verantwoord inkopen. Hiervoor passen wij de MVI-criteria tool toe van de Rijksoverheid. https://www.mvicriteria.nl/nl .	Voor elke aanbesteding wordt de Maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI) Tool geraadpleegd en worden aangegeven geschiktheidseisen, gunningscriteria en minimeisen meegenomen. Maatschappelijk Verantwoord ondernemen is een belangrijk onderwerp wat reeds is opgenomen in het huidige Inkoopbeleid en zal worden aangevuld in het Inkoopbeleid 2024.
4. Jaarlijks hebben we maximaal drie afgekeurde vrachten van grondstoffen (pmd, papier, gft, textiel) bij verwerkers, zodat de kwaliteit van een circulaire keten niet in de weg staat.	In 2023 zijn 2 deelvrachten plastic, metaal en drankenkartons (PMD) afgekeurd. Hiermee is deze ambitie gehaald. Aangezien de controles steeds scherper worden, zijn aanvullende maatregelen noodzakelijk.
5. In 2026 is het grof restafval van Zuidplas met 50% gedaald, onder andere door circulaire initiatieven in de gemeente en regio.	In 2023 is een haalbaarheidsstudie gedaan voor de nascheiding van grof rest. Het lijkt haalbaar om met beperkte meerkosten (2-4 euro per huishouden) de doelstelling te halen. Voorstellen voor besluitvorming volgen in 2024.

Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2023	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2026		
2. Afvalscheidingsambitie (per inwoner)	n.v.t.		131 kg (2022)	131 kg (2022)	125 kg restafval	100 kg restafval		
3. Maatschappelijk verantwoord inkopen	n.v.t.	45%	45%	45%	maximaal	maximaal		
4. Aantal vrachten grondstoffen afgekeurd	n.v.t.	max. 3	max. 3	max. 3	2 deelvrachten	max. 3		
5. Daling grof restafval	n.v.t.		0%	0%	50%	50%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1.1 Opstellen van een beleidskader voor circulariteit rondom bouwopgaven en openbare ruimte.	€ 40.000	In 2023 zijn hiervoor geen inspanningen verricht. Het college heeft besloten dat het programma Duurzaamheid zich niet richt op circulariteit, omdat er geen wettelijke of dwingende taken liggen voor de gemeente. Als er geld vanuit het Rijk beschikbaar komt, kunnen wij er als gemeente voor kiezen om hierop in te zetten vanuit het programma Duurzaamheid. Wel wordt binnen de reguliere activiteiten gezocht naar invulling van de ambities rondom circulariteit. Een sprekend voorbeeld hiervan is het circulair schoolgebouw in Moerkapelle.
2.1 In beeld brengen maatregelen voor verdere afvalscheiding.		Dit zal een plek krijgen in het afvalbeleidplan dat in 2024 aangeboden zal worden.
3.1 Uitvoeren nulmeting (in 2023/2024) om te bepalen hoe groot de stap naar 100% duurzame inkoop is en opstellen plan van aanpak om te komen tot 100% duurzame inkoop, passend bij de constatering uit de nulmeting.	€ 40.000	In 2023 is het budget niet aangesproken. Naar verwachting wordt de nulmeting in 2024 uitgevoerd.
4.1 Actualiseren van het afvalbeleid.		In 2023 is dit beleid niet aangeboden aan de raad De voorbereidingen voor het actualiseren zijn in 2023 gestart.
5.1 Onderzoeken hoe afvalscheiding op het afvalbrengstation verder bevorderd kan worden in de huidige situatie.		Binnen de huidige situatie zijn de mogelijkheden beperkt. Enkele kleine kansen worden in 2024 verwerkt in acties en wijzigingen.

5.2 Circulaire initiatieven (kringloop, repair, demontage) krijgen een plek in het Programma van Eisen van het nieuwe afvalbrengstation/circulair ambachtscentrum Zuidplas.		In 2023 is aan deze inspanning niet gewerkt (zie 1.1).
---	--	--

Verbonden partijen

Cyclus

De gemeente Zuidplas neemt een aantal diensten af bij Cyclus NV, zoals vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst. Het betreft o.a. het huis aan huis inzamelen van restafval en gft en het overslaan en laten verwerken van de meeste afvalstromen. De bijdrage van Cyclus aan de doelstellingen bestaat uit het uitvoeren van inzameling op een efficiënte, duurzame en kwalitatief goede wijze, tegen marktconforme en maatschappelijk verantwoorde kosten.

Product 5.3 Vastgoed

Algemeen doel product

De gemeente Zuidplas zet vastgoed in om gemeentelijke beleidsdoelen te helpen realiseren. Die beleidsdoelen bewegen zich op de terreinen van leren, sporten, ontmoeten en recreëren binnen de samenleving van Zuidplas. Daarnaast wordt ook in de nodige gebouwen voorzien om de gemeentelijke organisatie te huisvesten.

Ontwikkelingen

Ten behoeve van de verduurzamingsopgave is in 2023 de totale uitstoot van CO₂ van de gemeentelijke vastgoedportefeuille in beeld gebracht. Uitstoot in 2022 was 1,3 miljoen kg CO₂. Dit zal als basis worden gebruikt om de doelen uit het Collegeprogramma en Klimaatakkoord te halen.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Tegengaan van verpaupering van vastgoed in en buiten de dorpen.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. Medio 2026 zitten we niet boven de frictieleegstand % die in 2026 als Nederlands gemiddelde geldt voor winkelgebieden, zodat verpaupering wordt voorkomen.	In 2023 en begin 2024 is de Detailhandel leegstandmonitor uitgevoerd. Zuidplas zat in 2023 met 8,4% boven het landelijke gemiddelde van 6,2%.
2. Medio 2026 voldoet 80% van het gemeentelijk vastgoed aan onze basisonderhoudskwaliteit. Medio 2024 geven we inzicht wat de huidige onderhoudskwaliteit is en wat we verstaan onder de basisonderhoudskwaliteit	Er is een start gemaakt met het inventariseren van de basisonderhoudskwaliteit van onze vastgoedportefeuille. De eerste resultaten worden in 2024 verwacht.

onderhoudsstaat met een bijbehorend uitvoeringsplan. Medio 2025/2026 geven we uitvoering aan dit uitvoeringsplan.								
3. Wijzigingen in en buiten de winkelgebieden mogen niet verstrend werken en leiden tot grotere leegstand.				In 2023 is er niets gewijzigd in de winkelvoorraad.				
Effectindicator	Realisatie 2022	Zomernota 2023	NJN 2023	Realisatie 2023	Begroting 2026			
Frictieleegstand winkelgebieden	Onbekend	Onbekend	Onbekend	8,6%	≥ NL gem.			
Basisonderhoudskwaliteit gemeentelijk vastgoed	Onbekend	Onbekend	Onbekend	0%	≥ 80%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1. Elk halfjaar wordt de leegstand geïnteriseerd. Indien deze hoger is dan het landelijk gemiddelde en de leegstand langer is dan een half jaar, wordt een gesprek geïnteriseerd met de eigenaar.		De leegstand is gemonitord zowel half 2023 als begin 2024. Op 11 januari publiceerde Locatus de nieuwe leegstandcijfers (Op 31-12-2023 was het leegstandspercentage in Nederland 6,2%). In Zuidplas is dat 8,4%. Wanneer de panden in de Reigerhof na de verbouwing verhuurd worden zal de leegstand gaan dalen. In het Oude Dorp zal de komende tijd ook 2 panden in gebruik worden genomen (Kruidvat en het restaurant) waardoor enerzijds de winkelvoorraad (Kruidvat wordt maatschappelijk) afneemt en anderzijds de leegstand in Zuidplas zal dalen.
2.1. Actualiseren van het MJOP-vastgoed.		Er is een start gemaakt met het actualiseren van het MJOP. Eerst resultaten worden in Q1 van 2024 verwacht.
2.2 Presenteren van een nieuw Meerjarenperspectief Vastgoed met een scherpe duiding van kern- en restportefeuille.		Het meerjarenperspectief is gekoppeld aan een nieuwe nota Vastgoedbeleid en zal tegelijkertijd in 2024 aan de gemeenteraad worden aangeboden.
2.3 In uitvoering brengen van maatwerkadviezen en starten met het verduurzamen van de vastgoedportefeuille (minimaal één object conform de uitgangspunten van de Routekaart Maatschappelijk Vastgoed).		Bij het aanvragen van het krediet om te starten met het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed is 30% Dumava subsidie meegerekend. Door grote animo van maatschappelijke organisaties zijn wij in deze tranche uitgeloot. In april 2024 zal een nieuwe poging worden gedaan.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verkennen van de mogelijkheden voor een multifunctionele maatschappelijke ruimte per dorp (huis van het dorp).*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		Verantwoording – Wat hebben we bereikt?
1. Medio 2026 zijn alle nieuwe gebouwde voorzieningen multifunctionele ruimtes: er is een zodanig multifunctioneel gebruik dat aansluit bij het gebruik en behoefte van de omringende inwoners tegen realistische kosten en waarbij het maatschappelijk rendement wordt vergroot.		Eventuele aanpassingen van bestaand maatschappelijk vastgoed met het doel de multifunctionaliteit te verbeteren, doen we op basis van de input die onder andere in de Gebiedspaspoort-trajecten wordt verzameld.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording – Wat hebben we daarvoor gedaan?
1. Starten van een participatie/informatie traject.		Een deel van de participatie rondom maatschappelijk vastgoed vindt plaats bij het tot stand komen van de gebiedspaspoorten. Daarnaast is in 2023 ook gesproken met veel maatschappelijke organisaties over de toekomst van vastgoed en de voorzieningen.
2. Verkenning van de te gebruiken criteria.		De criteria die vanuit de inspanningen in 2023 ontstaan zijn worden in de nota maatschappelijke voorzieningen meegenomen.
3. Actualiseren van de bestaande nota vastgoed.		Gestart met actualisatie voor een nieuwe nota Vastgoed.
4. Verkennen van de mogelijkheden. Afweging van uitbreiding en benutten van bestaande voorzieningen.		Vanuit de middelen die eerder door de raad in 2021 bij de haalbaarheidsonderzoeken beschikbaar zijn gesteld, zijn in 2023 enkele aanpassingen gedaan aan dorps huis Swanla. Bij Op Moer is dat in 2023 gekoppeld aan de uitkomsten van het gebiedspaspoort.
5. Een afweging is noodzakelijk tussen ruimtelijke behoefte en financiële mogelijkheden		Zowel vanuit de trajecten rondom de gebiedspaspoorten en de eerder beschikbaar gestelde middelen voor de uitvoering van de haalbaarheidsonderzoeken, wordt die afweging per locatie telkens gemaakt. De inspanning zoals hier bedoeld krijgt haar plaats binnen de nota maatschappelijke voorzieningen.

Beleidsindicatoren programma 5

Beleidsindicatoren Programma 5			Werkelijk				
Taakveld: Volksgezondheid en milieu							
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2020	2021	2022	2023
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS en Cyclus NV	Zuidplas:	100	98	94	n.n.b.
			Referentiegemeenten:	137	129	nmb	n.n.b.

*Via www.waarstaatjegemeente.nl

Wat heeft het programma fysieke omgeving gekost?

Fysieke omgeving	bedragen x € 1.000				
	Jaarrekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Verschil
Beheer buitenruimte					
Lasten	12.168	11.480	14.426	14.111	315
Baten	2.164	281	1.813	2.138	324
Afval, riolering en begraven					
Lasten	9.102	9.781	10.061	9.805	256
Baten	10.911	11.948	12.065	11.516	-549
Vastgoed					
Lasten	1.918	1.734	1.845	1.437	408
Baten	1.463	1.018	1.162	1.057	-105
Totaal lasten	23.188	22.995	26.332	25.354	978
Totaal baten	14.538	13.247	15.041	14.711	-330
Saldo van baten en lasten	-8.651	-9.748	-11.291	-10.643	648
Toevoeging aan reserves					-
Onttrekking aan reserves					-
Resultaat	-8.651	-9.748	-11.291	-10.643	648

Financiële producten

In elke gemeente zijn er programmaonderdelen die financieel technisch van aard zijn. Deze onderdelen kunnen buiten de standaard programma's gehouden worden aangezien het voor deze onderdelen niet van toegevoegde waarde is om hier de 3 w-vragen te stellen. Echter voor het totaaloverzicht, alsmede inzicht in de financiën, worden deze technische onderdelen als financieel product opgenomen.

Het gaat om de volgende onderdelen:

- Algemene dekkingsmiddelen
- Overhead
- Vennootschapsbelasting
- Post onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen

Algemeen doel

De gemeente zet in op een financieel gezonde gemeente, waarbij de inkomsten en uitgaven structureel in balans zijn.

Specificatie van de algemene dekkingsmiddelen

De onderstaande tabel geeft een specificatie van de algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen	bedragen x € 1.000				
	Jaarrekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Verschil
Baten en lasten					
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	10.062	11.115	10.913	10.475	-438
Algemene uitkering	72.699	70.940	74.488	77.568	3.080
Dividend	2.489	230	261	283	22
Saldo van de financieringsfunctie	102	68	254	-64	-319
Overige algemene dekkingsmiddelen	-23	-1.730	-160	-177	-18
Totaal overzicht van algemene dekkingsmiddelen	85.329	80.623	85.756	88.084	2.329

Uit deze specificatie blijkt dat de algemene uitkering met circa 5 miljoen is toegenomen ten opzichte van de vorige jaarrekening en 3 miljoen hoger is dan begroot. Dit heeft te maken met inkomsten uit de Decemercirculaire 2023, waaronder inkomsten om de Energietoeslag uit te keren (waar ook weer lasten op programma 2 tegenover staan). Zie verder de toelichting op de verschillen bij onderdeel 5 van de Jaarrekening.

Beleidskaders

A16.001619

Financiële verordening gemeente Zuidplas 2017

A22.002294

Financiële verordening gemeente Zuidplas 2023 (nog niet van toepassing op boekjaar 2023)

Overhead

De onderstaande tabel geeft een specificatie van lasten van de overhead. De tabel bevat alleen de lasten, niet de baten.

Kosten van overhead (lasten)	Begroting na wijziging 2023			Rekening 2023			Verschil	
	loon	overige kosten	totale kosten	loon	overige kosten	totale kosten		
Huisvesting		743	743		906	906		-163
Automatisering		2.794	2.794		2.664	2.664		130
Communicatie		153	153		125	125		28
Juridische kosten		89	89		64	64		25
Personeel	14.000	356	14.356	14.098	318	14.415		-60
Brutokosten overhead	14.000	4.135	18.135	14.098	4.076	18.174		-39
Toerekening overhead aan projecten		-1.523	-1.523		-1.678	-1.678		155
Netto kosten overhead			16.612			16.496		116

Uit deze tabel blijkt dat de kosten overhead in 2023 uitkwamen op circa € 16,5 miljoen, tegenover een begroting van € 16,6 miljoen. De grootste verschillen ten opzichte van de begroting zijn toegelicht in hoofdstuk 5 van de Jaarrekening in dit boek.

Vennootschapsbelasting

Er is in 2022 geen vennootschapsbelasting betaald. De gemeente Zuidplas streeft naar een juiste weergave van de lasten en baten die samenhangen met de vennootschapsbelasting (VPB), met als doel een juiste en tijdige aangifte VPB. Vanaf 2016 is ook de 'Wet op de vennootschapsbelasting 1969' van toepassing op de gemeente voor zover deze een onderneming voert. Dit is het meest waarschijnlijk bij het grondbedrijf. Om vast te stellen of het grondbedrijf als een onderneming geldt wordt ieder jaar een fiscale toets uitgevoerd. Op basis van Perspectief Ruimtelijke Opgaven is geconcludeerd dat het Grondbedrijf niet als onderneming kan worden beschouwd en daarom niet vennootschapsbelastingplichtig is.

Post onvoorzien

De post onvoorzien is geschrapt in het Herstelplan bij de Begroting 2021. Voorheen bedroeg deze € 100.000.

Beleidsindicatoren financiële producten

Beleidsindicatoren Programma 6 Financiële producten			Werkelijk				
Taakveld: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing							
Naam indicator	Eenheid	Bron*		2020	2021	2022	2023
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	Zuidplas:	€ 295	€ 316	€ 347	€ 411
			Referentiegemeenten:	€ 267	€ 285	€ 313	€ 362
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	COELO	Zuidplas:	€ 817	€ 824	€ 916	€ 983
			Referentiegemeenten:	€ 720	€ 733	€ 823	€ 867
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	COELO	Zuidplas:	€ 839	€ 845	€ 940	€ 1.006
			Referentiegemeenten:	€ 797	?	?	€ 949
Taakveld: Bestuur en ondersteuning			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron		2020	2021	2022	2023
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens		5,25	5,30	5,24	5,75
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens		4,78	4,93	4,81	5,48
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting		€ 534	€ 573	€ 602	€ 671
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting		16,0%	16,0%	22,6%	34,9%
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting		9,0%	9,3%	10,9%	9,9%

*Via www.waarstaatjegemeente.nl

Toelichting op de indicatoren bestuur en ondersteuning:

De formatie is het toegestane aantal fte van het ambtelijk apparaat op basis van de begroting. De bezetting is het werkelijk aantal fte dat werkzaam is. De bezetting was de afgelopen jaren lager dan de formatie. Met als gevolg de onderschrijding van het budget salarissen en sociale lasten ad € 5,3 mln. De inhuurkosten zijn uitgedrukt als percentage van de totale loonsom, om een indruk te geven van verhouding eigen en extern personeel. De indicatoren worden verplicht berekend op basis van de "Regeling beleidsindicatoren gemeenten".

Het percentage inhuur is de laatste jaren gestegen. Dit heeft te maken met een groot verloop van personeel in de organisatie. Vanwege de krappe arbeidsmarkt zijn er niet altijd op korte termijn vervangende medewerkers te vinden, waardoor er teruggevallen wordt op extern personeel om continuïteit van werk te kunnen garanderen. Schaarste van personeel is met name zichtbaar bij specialistische functies, zoals belasting- en financiële functies, planeconomen of specialisten burgerzaken. Resultaat hiervan is de onderschrijding van uitgaven op salarissen en sociale lasten wat ingezet wordt op externe inhuur. De stijging van het percentage inhuur heeft onze aandacht en wij zetten extra in op werving & selectie en aantrekkelijk werkgeverschap. Dit is ook in lijn met de wens van amendement A054 "kosten inhuur" van de Begroting 2024, waarbij u heeft aangedrongen op het verlagen van de inhuurkosten.

Wat hebben de financiële producten gekost?

Financiële producten	bedragen x € 1.000				
	Jaarrekening 2022	Primitieve begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023	Vershil
Algemene dekkingsmiddelen					
Lasten	1.348	2.435	716	2.424	-1.708
Baten	86.677	83.166	86.472	90.475	4.004
Overhead					
Lasten	14.815	13.883	16.606	16.490	116
Baten	631	350	301	511	211
Vennootschapsbelasting					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
Onvoorzien					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-
Totaal lasten	16.164	16.318	17.322	18.914	-1.592
Totaal baten	87.308	83.516	86.772	90.987	4.215
Saldo van baten en lasten	71.144	67.198	69.451	72.073	2.623
Toevoeging aan reserves	10.269	2.540	8.613	9.667	-1.054
Onttrekking aan reserves	12.127	3.873	17.028	12.334	-4.694
Resultaat	73.003	68.531	77.865	74.740	-3.125

Paragraaf 1: Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf Lokale heffingen geeft inzicht in de diverse gemeentelijke belastingen en de gevolgen daarvan voor de inwoners van Zuidplas. Lokale heffingen hebben tot doel dat de gemeente door het verwerven van eigen middelen dekking vindt voor haar uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen vindt plaats door middel van een verordening die de gemeenteraad of het college van burgemeester en wethouders vaststelt (zie ook hieronder: Belastingverordeningen).

De gemeente maakt een onderscheid tussen lokale heffingen met een gebonden en ongebonden besteding. De paragraaf Lokale heffingen heeft betrekking op beide. Ongebonden lokale heffingen (onroerendezaakbelasting, forensen en toeristenbelasting) worden tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend, omdat zij niet aan inhoudelijke begrotingsprogramma's zijn gerelateerd. De besteding is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, verantwoordt de gemeente in het betreffende programma. Zij rekent deze niet tot de algemene dekkingsmiddelen.

Begrotingsuitgangspunten

Voor het belastingjaar 2023 heeft de gemeenteraad de volgende begrotingsuitgangspunten vastgesteld:

- De ongebonden belastingen (OZB, RZB en Marktgelden) worden verhoogd met de prijsindex (2,4%);
- De gemeenteraad* stelt de belastingverordeningen, met uitzondering van de Verordening onroerendezaakbelastingen, en de begroting 2023 in dezelfde vergadering vast;
- De gemeenteraad stelt de Verordening onroerendezaakbelastingen 2023 vast in de vergadering van december 2022; Het tarief van de rioolheffing is toereikend om de kosten te dekken;
- Het tarief van de afvalstoffenheffing is toereikend om de kosten te dekken;
- De kwijtscheldingen van de afvalstoffenheffing worden met ingang van de Begroting 2022 (herstelplan) toegerekend bij de bepaling van het tarief van de afvalstoffenheffing.

** Op 30 augustus 2016 besloot de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders onder voorwaarden de bevoegdheid te delegeren tot het vaststellen van de volgende belastingverordeningen: Rioolheffing, afvalstoffenheffing, marktgelden, lijkbezorgingsrechten, leges en precariobelasting.*

De voorwaarden waarborgen dat de bevoegdheidsuitoefening plaatsvindt binnen de door de gemeenteraad vastgestelde financiële- en politieke kaders. Eén van de voorwaarden is dat op grond van het delegatiebesluit van de gemeenteraad van 30 augustus 2016, het college van burgemeester en wethouders de op grond van het delegatiebesluit vastgestelde belastingverordeningen worden vastgesteld in dezelfde vergadering van de gemeenteraad waarin zij de begroting vaststellen. In de genoemde vergadering van 30 augustus 2016 heeft de gemeenteraad tevens ingestemd met het voorstel van het college van burgemeester en wethouders om de belastingverordeningen niet meer vast te stellen in de vorm van compleet nieuwe verordeningen maar in de vorm van wijzigingsverordeningen.

Tariefsvorming onroerendezaakbelastingen

De calculatie begint met de begrote OZB-opbrengst van het voorgaande begrotingsjaar (basis). Daar heeft in 2023 conform het financieel technische uitgangspunt een indexering op plaatsgevonden van 2,4%. Ook is de verwachte areaalontwikkeling van 2022 toegevoegd. Dit resulteert in de begrote OZB-opbrengst van € 11.122.000 die u terugvindt verordening onroerendezaakbelasting 2023.

Op 7 juli 2015 besloot de gemeenteraad onder nummer R15.000063 dat de tarieven van de onroerendezaakbelastingen onder andere moeten leiden tot een evenwichtige en gelijkmatige verdeling van de lastendruk tussen de verschillende categorieën belastingplichtigen. Deze doelstelling kan worden gerealiseerd door de tarieven op een bepaalde manier te berekenen en deze tarieven niet vast te stellen in de vergadering waarin de meerjarenbegroting wordt vastgesteld maar in de laatste vergadering van het jaar.

Bij de genoemde bepaalde manier van het berekenen van de tarieven worden de onderlinge verhoudingen per belastingsoort aangepast door te kijken naar de onderlinge verhoudingen van de te verwachten opbrengsten in het voorafgaande belastingjaar per belastingsoort. Vervolgens worden per belastingsoort correcties toegepast voor waardedaling of waardetoeename en het risico van bezwaar en beroep en leegstand.

Kwijtscheldingsbeleid

In april 2014 besloot de gemeenteraad tot verruiming van het kwijtscheldingsbeleid.

Deze verruiming heeft betrekking op het verlenen van kwijtschelding aan kleine ondernemers bij privébelastingsschulden, het aanmerken van de netto kosten van de kinderopvang als uitgaven en het hanteren van een hogere inkomensnorm voor pensioengerechtigden. Inwoners kunnen alleen kwijtschelding krijgen voor het vaste tarief van de afvalstoffenheffing.

De gemeente maakt gebruik van de mogelijkheid van geautomatiseerde kwijtschelding. Toetsing vindt plaats door het Inlichtingenbureau van het Ministerie van Financiën. Het Inlichtingenbureau hanteert daarbij een normering die is opgesteld door de expertgroep kwijtschelding (bestaande uit gemeenten en waterschappen) en gevalideerd door de VNG en de Unie van Waterschappen. De inkomensnormen zijn gebaseerd op de normen van de Participatiewet, overeenkomstig de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Deze normen zijn gelijk aan de reguliere kwijtscheldingsnormen.

Als op grond van deze toetsing geen recht bestaat op geautomatiseerde kwijtschelding kan in een later stadium alsnog een individueel verzoek worden ingediend. De gemeente verleent geautomatiseerde kwijtschelding aan inwoners die in het verleden al kwijtschelding kregen, als blijktens toetsing door het Inlichtingenbureau daarvoor geen belemmering is. De volgende tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de regeling kwijtschelding.

Ontwikkelingen kwijtschelding

Voor het belastingjaar 2023 is er voor 343 burgers geautomatiseerd kwijtschelding verstrekt. Gedurende het jaar hebben we een 195-tal individuele verzoeken om kwijtschelding ontvangen. Dit betrof 21 stuks (2021), 28 stuks (2022) en 146 verzoeken voor 2023.

In totaliteit is er aan 538 burgers kwijtschelding verstrekt. Dit komt ongeveer overeen met de prognose van 550 die was gemaakt. De hoogte van de kwijtscheldingen lopen 1-op-1 met het vastrechtstarief van de afvalstoffenheffing.

Kwijtscheldingen Regeling kwijtscheldingen	Jaarrekening 2022	Primitieve begroting 2023	bedragen x € 1.000	
			Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023
Aantal	544	550	n.v.t.	487
Bedrag	162	120		131

Kostenonderbouwing in paragraaf Lokale heffingen

Vanaf de Begroting 2017 moet de gemeente in de paragraaf Lokale heffingen een overzicht van baten en lasten opnemen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten. Deze heffingen zijn de afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges, marktgeleden en lijkbezorgingsrechten.

Deze verplichting is bij besluit van 5 maart 2016 in het BBV opgenomen.

Daarom omvat deze paragraaf lokale heffingen en alle volgende paragrafen lokale heffingen een overzicht op hoofdlijnen, waarbij inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van de tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd.

Landelijke basisregistratie WOZ (LV-WOZ)

De Landelijke voorziening WOZ is een centraal loket waar de WOZ-gegevens van alle Nederlandse gemeenten kunnen worden ingezien. Hierdoor kunnen geautoriseerde afnemers van de LV-WOZ, zoals de Belastingdienst (vóór invullen van de aangifte inkomstenbelasting), de waterschappen (heffing van waterschapsbelasting) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (statistische rapportages en het bepalen van belastingcapaciteit) massaal gegevens opvragen uit de LV-WOZ. Door middel van het Loket voor openbare WOZ-waarden (WOZ-viewer) kunnen WOZ-waarden van woningen vanaf dat moment in heel Nederland worden geraadpleegd. Hiermee hebben burgers de mogelijkheid de WOZ-waarde van de eigen woning te vergelijken met die van woningen in de omgeving waardoor er beter inzicht ontstaat in de wijze waarop verschillen tussen de woningen ook door de gemeente zijn vertaald in verschillen in de WOZ-waarde.

Financiële gegevens

In onderstaande tabel geven we inzicht in de inkomsten.

Lokale heffingen	bedragen x € 1.000			
	Jaarrekening 2022	Primaire begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaarrekening 2023
Belastingheffingen				
Onroerende zaakbelasting	10.312	11.122	10.797	11.162
Roerende zaakbelasting	0	5	5	0
Afvalstoffenheffing	5.619	6.229	6.229	5.967
Rioolheffing	3.982	4.240	4.240	4.061
Toeristenbelasting	363	353	353	302
Precariobelasting	0	0	0	2
Forensenbelasting	54	46	46	44
Opbrengst belastingheffingen	20.331	21.995	21.670	21.538
Overige heffingen en leges				
Leges producten publiekszaken	525	359	514	528
Leges omgevingsvergunningen	2.121	1.878	1.903	1.892
Leges algemeen	5	1	1	5
Leges APV en bijzondere wetten	4	10	10	7
Begraafrechten	469	515	515	417
Marktgelden	27	25	25	29
Opbrengst overige heffingen en belastingen	3.152	2.787	2.967	2.877
Totaal lokale heffingen	23.483	24.782	24.637	24.415

De tarieven van de gemeente Zuidplas waren:

Tarieven belastingsoorten/heffingen	Tarief 2022	Tarief 2023
Tarief OZB en RZB		
Woningen eigenaren	0,1082%	0,1022%
Niet-woningen eigenaren	0,2057%	0,2157%
Niet-woningen gebruikers	0,1514%	0,1589%
Tarief afvalstoffenheffing		
Vastrecht per woning	268,80	275,25
Gedifferentieerde tarieven		
Openen ondergrondse container, per opening	1,50	1,50
Ledigen 120 liter mini-container, per lediging	3,00	3,00
Ledigen 240 liter mini-container, per lediging	6,00	6,00
Tarief rioolheffing		
Eigenaar, per aansluiting	192,15	196,76
Tarief hondenbelasting		
Per hond	afgeschaft	afgeschaft
Per kennel	afgeschaft	afgeschaft
Toeristenbelasting		
Per overnachting	2,50	2,55
Tarief precariobelasting		
Voor leidingen, buizen en kabels boven, op of onder voor de openbare dienst bestemde gemeenteground, per strekkende meter, per jaar		
Voor het hebben van voorwerpen, onder of boven een terras op voor de openbare dienst bestemde gemeenteground:		
- Nutsbedrijven	n.v.t.	1,95
- Niet Nutsbedrijven	2,15	2,20
- per m2, per dag	1,05	1,10
- per m2, per week	2,95	3,00
- per m2, per maand	6,55	6,60
- per m2, per kalenderjaar	30,00	30,75
Tarief forensenbelasting		
Per woning	192,05	196,65

Gemeentelijke woonlasten

Onder gemeentelijke lasten verstaan we het gemiddelde bedrag dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan onroerendezaakbelasting, rioolheffing en afvalstoffenheffing, minus een eventuele heffingskorting.

Zuidplas	2022	2023
<i>Onroerende-zaakbelastingen (OZB)</i>		
Tarief woningen (%)	0,1082%	0,1022%
Gemiddelde woningwaarde	€ 398.576	€ 477.174
Aanslagbedrag OZB	€ 431	€ 488
<i>Afvalstoffenheffing</i>	€ 293	€ 298
<i>Rioolheffing woningen</i>	€ 192	€ 197
Totaal	€ 916	€ 983

bron: Coelo 2023

In het overzicht van de gemeentelijke woonlasten zijn de tarieven voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen samengenomen. De mutatie van de OZB-tarieven is gecorrigeerd voor de ontwikkeling van de WOZ-waarde. Het tarief dat is vermeld bij de toeristenbelasting is de kostprijs van een hotelovernachting.

Woonlasten Zuidplas	2022	2023
<i>Gemeentelijke woonlasten</i>		
Rangnummer meerpersoonshuishoudens*	n.v.t.	n.v.t.
Gemiddelde WOZ waarde van een woning	€ 398.000	€ 477.174
<i>Onroerende-zaakbelastingen (OZB)</i>		
Tarief woningen eigenaren (%)	0,1082%	0,1022%
Tarief niet-woningen eigenaren (%)	0,2057%	0,2157%
Tarief niet-woningen gebruikers (%)	0,1514%	1,5890%
<i>Afvalstoffenheffing Woningen</i>		
Eenpersoonshuishoudens	€ 293	€ 298
Meerpersoonshuishoudens	€ 316	€ 322
Kwijtscheldingen	-	-
Kwijtscheldingsnorm	100%	100%
<i>Rioolheffing Woningen</i>		
Eenpersoonshuishoudens	€ 192	€ 197
Meerpersoonshuishoudens	€ 192	€ 197
Kwijtscheldingen	-	-
Kwijtscheldingsnorm	-	-
<i>Gemeentelijke woonlasten</i>		
Eenpersoonshuishoudens	€ 916	€ 983
Meerpersoonshuishoudens	€ 940	€ 1.006
<i>Burgerzaken</i>		
Kosten rijbewijs	€ 41,60	€ 44,65
Kosten uittreksel BRP	€ 13,10	€ 13,40
Kosten paspoort	€ 75,82	€ 77,85
Kosten identiteitskaart	€ 68,53	€ 70,35
<i>Toeristenbelasting</i>		
Bedrag per overnachting	€ 2,50	€ 2,55
<i>Hondenbelasting</i>		
Bedrag voor een hond	afgeschaft	afgeschaft
<i>Omgevingsvergunning</i>		
Bedrag voor dakkapel	€ 345	€ 350
Bedrag voor uitbouw woning € 45.000	€ 910	€ 935
Bedrag voor nieuwbouw woning € 140.000	€ 2.825	€ 2.910

Kostendekkendheid tarieven

In wet- en regelgeving, o.a. de Gemeentewet en de Wet op de ruimtelijke ordening, is vastgelegd welke (leges)tarieven de gemeente mag heffen. Er is daarbij wettelijk bepaald dat de baten van de heffingen de lasten van de diensten waar de heffingen betrekking op hebben, niet te boven mogen gaan. Anders gezegd, de gemeente mag geen winst maken door het heffen van (leges)tarieven. Daarnaast is in wet- en regelgeving vastgelegd welke kosten aan de (leges)tarieven mogen worden toegerekend en welke niet.

Tot slot is in een aantal gevallen de maximale hoogte van de door de gemeente te hanteren (leges)tarieven door het Rijk bepaald. Dit geldt bijvoorbeeld voor paspoorten en identiteitsbewijzen. Indien het kostendekkende tarief lager ligt, dient een lager tarief gehanteerd te worden.

In onderstaande tabel is een samenvattend overzicht gegeven van de mate waarin de tarieven en leges kostendekkend zijn.

Kostendekkendheid gemeentelijke leges & tarieven 2023								
Omschrijving producten/diensten	lasten (in € 1.000,-)				baten (in € 1.000,-)		Totaal	Kostendek- kendheid in %
	Taakveld	Overhead	BTW/BCF	Totaal	Leges o.d.	Overig		
Titel 1 Algemene Dienstverlening	647	78	1	725	528	0	528	72,7%
Titel 2 Dienstverlening/Omg.verg	1.852	3	0	1.856	1.892	0	1.892	102,0%
Titel 3 Europese Dienstenrichtlijn	34	4	0	38	7	0	7	18,8%
Afvalstofheffing	5.296	636	839	6.771	6.063	390	6.453	95,3%
Rioolheffing	3.662	439	496	4.597	4.076	17	4.093	89,0%
Marktgelden	35	4	2	41	29	0	29	68,9%
Lijkbezorging	839	101	122	1.062	417	41	457	43,1%

Kostendekkendheid Riolering en afvalstoffenheffing

Uit de voorziening riolering is in 2023 een bedrag van € 504.000 onttrokken omdat de baten onvoldoende kostendekkend waren. De voorziening is echter nog ruim toereikend. In 2024 wordt er een nieuw vGRP opgesteld voor de beheerperiode 2025-2028.

De afvalstoffenheffingen waren eveneens niet volledig kostendekkend, het tekort op afval is € 323.000. Er is een bedrag van € 100.000 onttrokken uit de reserve afvalstoffenheffingen en de overige € 223.000 is ten lasten van de algemene middelen gebracht omdat de reserve afvalstoffenheffing leeg was.

Verloop van de egalisatiereserve 'afvalstoffenheffing' en voorziening 'riolering'

Hieronder wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van kosten en baten van afvalbeleid en riolering en het verwachte verloop van de egalisatiereserve afvalstoffenheffing en de voorziening riolering. Deze reserve en voorziening zijn bedoeld om schommelingen in de uitgaven op te vangen en daarmee een vloeiend verloop te houden in de lasten voor inwoners.

Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	Stand per 1-1-2023	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2023
Verloop 2023	100		100	0

Egalisatievoorziening riolering	Stand per 1-1-2023	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2023
Verloop 2023	10.593		504	10.089

De reserve afvalheffing eindigt per 31/12/2023 op 0. In eerdere P&C-documenten zoals de paragraaf lokale heffingen van de begroting 2024 is reeds aangegeven dat deze slechts een marginaal saldo heeft. In 2023 hebben kostenstijgingen bij onder andere afvalverwerker Cyclus ertoe geleid dat er meer lasten dan baten binnen het gesloten systeem waren. Het tekort was € 323.000. Echter, de reserve had een saldo van € 100.000. Omdat een reserve niet negatief mag zijn, kan het tekort niet helemaal gedekt worden uit de reserve. Daarmee moet het resterende saldo van € 223.000 ten laste van de algemene middelen komen (de exploitatie). Wij vinden het belangrijk om in de toekomst zulke nadelen te voorkomen en te zorgen dat het gesloten systeem in stand blijft. Op basis van het gesloten systeem zijn namelijk ook de tarieven berekend. Voor de begroting 2025 zullen wij goed de kostenstijgingen in beeld brengen. Voor 2024 geldt dat de tarieven reeds zijn vastgesteld. Indien ook 2024 negatief dreigt te eindigen, zullen wij u op tijd informeren in de zomernota of najaarsnota.

Uit de voorziening riolering is in 2023 een bedrag van € 504.000 onttrokken omdat de baten onvoldoende kostendekkend waren. De voorziening is echter nog ruim toereikend. In 2024 wordt er een nieuw vGRP opgesteld voor de beheerperiode 2025-2028.

Paragraaf 2: Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente Zuidplas werkt op diverse gebieden en met diverse partners samen. Een manier waarop kan worden samengewerkt is in een geformaliseerd samenwerkingsverband zoals bijvoorbeeld een verbonden partij. Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente Zuidplas een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder een bestuurlijk belang wordt verstaan het hebben van een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht (de bestuurder vertegenwoordigt de gemeente). Een financieel belang heeft de gemeente als zij middelen ter beschikking stelt die ze kwijt is in het geval van faillissement en/of waarvoor de gemeente aansprakelijk is als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Er moet dus sprake zijn van zowel een bestuurlijk als een financieel belang om te kunnen spreken van een verbonden partij.

Overzicht verbonden partijen

Wij onderscheiden de volgende verbonden partijen.

A. Gemeenschappelijke regelingen	B. Vennootschappen	C. Stichtingen
1. Grondbank RZG Zuidplas	1. NV Alliander	1. Stichting Zuidplas Ondersteunt! (ZO!)
2. GR IJsselgemeenten	2. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
3. Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)	3. NV Cyclus	
4. Promen	4. NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (Dunea)	
5. Hecht (voorheen RDOG)	5. NV Oasen	
6. Recreatieschap Hitland	6. Zuidplas Participatie BV/ Zvh-Zuid Beheer BV/ Zvh-Zuid CV	
7. Recreatieschap Rottemeren		
8. Regio Midden-Holland		
9. Streekarchief Hollands Midden		
10. Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)		

Wat beslist de gemeenteraad?

Verbonden partijen voeren vaak gemeentelijke taken uit waarvoor de gemeente hen in meer of mindere mate mandateert. Volgens artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kan de gemeenteraad zienswijzen naar voren brengen over een ontwerpbegroting. Het Algemeen Bestuur (AB) van de verbonden partij stelt deze begroting vast en houdt daarbij rekening met eventuele zienswijzen. Met de jaarrekening controleert de gemeente of de activiteiten binnen de door haar gestelde kaders en financiële mogelijkheden zijn uitgevoerd.

Risicoanalyse

De kadernota Verbonden Partijen schrijft voor dat wij tweejaarlijks een risicoanalyse moeten uitvoeren op al onze Verbonden Partijen. Eind 2023 zou deze opnieuw moeten starten. De bestaande risicoanalyse sluit echter niet meer aan bij onze bestaande werkwijze en geeft daarom niet het gewenste inzicht. Binnenkort wordt gestart met het herzien van de kadernota Verbonden Partijen. In dat proces wordt ook de wijze van risicobeheersing op Verbonden

Partijen heroverwogen. De risicoanalyse zal daarom voor nu niet worden uitgevoerd. Het college neemt zitting in het algemeen, dan wel dagelijks bestuur van elke verbonden partij. Langs die weg worden risico's voortdurend gemonitord en wordt eventueel geïntervenieerd wanneer nodig.

Toelichting per verbonden partij

In de onderstaande tabellen volgt een toelichting per verbonden partij.

A. Gemeenschappelijke regelingen

1. Grondbank RZG Zuidplas		
Vestigingsplaats	Nieuwerkerk aan den IJssel	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (sinds 2004)	
Doel	Het doel van de Grondbank is sinds 2010 het beheeren en verkopen van verworven gronden voor de ontwikkeling van de Nieuwe Zuidplaspolder op basis van een periodiek vast te stellen uitgiftestrategiekader (USK). De Grondbank heeft binnen het project Nieuwe Zuidplaspolder een strategisch grondbezit van ongeveer 300 ha. met een boekwaarde van ongeveer € 95 miljoen. Gezien de fasering van de Nieuwe Zuidplaspolder is besloten om de Grondbank tot tenminste 2025 in stand te houden.	
Participerende partijen	Gemeenten Rotterdam, Gouda, Waddinxveen, Zuidplas en de provincie Zuid Holland	
Reden gemeente aangaan verbinding	Beheer van de verworven gronden ten behoeve van het project Nieuwe Zuidplaspolder.	
Bestuurlijk belang	De deelnemers in de Grondbank RZG Zuidplas zijn de provincie Zuid-Holland (40%) en de gemeenten Rotterdam (40%), Zuidplas (9%), Gouda (6%) en Waddinxveen (5%). De gemeente Zuidplas is met twee leden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en met één lid – tevens tweede vicevoorzitter – in het dagelijks bestuur.	
Prestaties – effecten	Financiering, beheer en uitgifte van gronden. De halfjaarcijfers vormen een wijze van rapporteren over de afgesproken prestaties.	
Risico's en kansen	Met het vaststellen van het masterplan Middengebied Zuidplaspolder en de ondertekening van de bestuurlijke overeenkomst met de Grondbank RZG Zuidplas en de provincie Zuid-Holland is de ontwikkeling van het Middengebied een volgende fase ingegaan; die van de uitwerking van een omgevingsplan en de eerste grondexploitatie(s). Het risicoprofiel op de waardering van de gronden en daarmee de hoogte van het eigen vermogen van de Grondbank RZG Zuidplas is gekoppeld aan het definitief worden van het omgevingsplan verwacht medio 2023 – 2024. Door de stappen in de planontwikkeling Middengebied is het risicoprofiel op afwaardering van de boekwaarde van de gronden bij de Grondbank RZG Zuidplas afgenomen. De gevormde verliesvoorziening is in 2021 komen te vervallen.	
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Masterplan Middengebied Zuidplaspolder Bestuurlijke Overeenkomst Grondbank, Provincie Zuid-Holland en gemeente Zuidplas	
Financieel belang		

Grondbank RZG	Rekening	Rekening	Rekening
Balansbedragen per 31-12	2021	2022	2023
Eigen vermogen verbonden partij	€ 0	€ 0	
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 93.599.000	€ 94.307.000	
Resultaat verbonden partij	€ 17.253.000	€ 0	
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 0	€ 0	

2. GR IJsselgemeenten		
Vestigingsplaats	Capelle aan den IJssel	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (bedrijfsvoeringsorganisatie)	
Doel	Gelet op de invoering van de Participatiewet op 1 januari 2015, samenwerken op het gebied van sociale zaken om gezamenlijke synergievoordelen te bereiken in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency.	
Participerende partijen	Gemeenten Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas	
Reden gemeente aangaan verbinding	Samenwerking op het gebied van sociale zaken om gezamenlijke synergievoordelen te bereiken in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency, gelet op de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015.	
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het Bestuur.	
Prestaties – effecten	- Efficiënter functioneren op vereist kwalitatief niveau; - Kostenbeheersing. <i>Gemeentelijke beleidsdoelen</i> - Minder uitkeringsgerechtigden door sturing op een lagere instroom en het bevorderen van uitstroom; - De arbeidsdeelname van inwoners extra stimuleren door een focus op inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt; - Participatie van inwoners stimuleren door inzet van o.a. Frequent, Intensief, Persoonlijk aanpak (FIP) - Door middel van kwartaalrapportages rapporteert de GR IJsselgemeenten over de voortgang en de resultaten.	
Voortgang	Na een korte opleving van het uitkeringenbestand in 2020 als gevolg van Corona zien we sinds 2021 weer een afname van het uitkeringenbestand. Deze heeft zich in 2022 doorgezet en stabiliseert in 2023: van 497 eind 2020 naar 477 medio 2023.	
Risico's en kansen	Ook in 2023 heeft IJsselgemeenten weer extra taken uitgevoerd voor de gemeente Zuidplas rondom de energietoeslag en leefgeld voor Oekraïense ontheemden. Dit biedt kansen omdat de gemeenten hierdoor steeds beter zicht krijgt op een kwetsbare doelgroep (inwoners met een inkomen op maximaal 120% van het sociaal minimum). Anderzijds is het risico dat de kerntaken van IJsselgemeenten door extra taken soms onder druk komen te staan.	
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	GR IJsselgemeenten is een uitvoeringsorganisatie die als opdrachtnemer binnen de gestelde budgettaire en beleidsmatige kaders haar activiteiten en taken uitvoert. D.m.v. een jaarplan geeft de GR invulling aan het maatschappelijk beleid van de gemeenten voor de bestaande en nieuwe doelgroep van de Participatiewet voor het komende jaar. Belangrijke punten zijn: - het vergroten van de uitstroom en het beperken van de instroom in de bijstand; - begeleiden van nieuwe doelgroepen;	

- uitgaven van uitkeringen in het kader van de Participatiewet binnen de beschikbare rijksmiddelen houden.

Financieel belang

GR IJsselgemeenten	Rekening 2021	Rekening 2022	Rekening 2023
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	€ 1.124.000	€ 1.648.000	€ 861.000
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 13.638.000	€ 7.257.000	€ 8.204.000
Resultaat verbonden partij	€ 0	€ 0	€ 262.000
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 1.964.000	€ 2.015.482	€ 2.067.459

3. Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)

Vestigingsplaats	Gouda	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving door: 1) Uitvoering van taken op het gebied van milieu in het algemeen en de Wet milieubeheer en aanverwante wetten in het bijzonder, waaronder de taken op het gebied van milieuvergunningverlening, -handhaving en -toezicht (Omgevingswet). Ook voorziet de ODMH de gemeente Zuidplas van specialistisch milieuadvies (geluid, bodem, lucht etc.). 2) Uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van bouwen/ruimtelijke ordening grond van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw.	
Participerende partijen	De gemeenten, Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Zuidplas en de Provincie Zuid-Holland.	
Reden gemeente aangaan verbinding	Het efficiënt uitvoeren van de milieu- en bouw- en woningtoezichttaken in samenwerking met de overige deelnemers.	
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.	
Prestaties – effecten	In 2024 wordt gewerkt met een jaarprogramma Bouw- en Woningtoezicht en een jaarprogramma Milieu. Hierin is binnen het financiële kader en de beleidsinhoudelijke uitgangspunten aangegeven hoe de ODMH doelmatig en effectief de overgedragen taken uitvoert.	
Voortgang	De ODMH rapporteert elke twee maanden aan het college wat de voortgang is van haar taak, zowel in uren als financieel. Waar nodig en mogelijk wordt bijgestuurd.	
Risico's en kansen	- Aansprakelijkheid bij foutieve beschikkingen; - Marktwerving in kwaliteitsborging bouwen.	

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De ODMH is voorbereid op de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen. Deze eerste treedt op 1 januari 2024 in werking, de inwerkingtreding van de Wet Kwaliteitsborging Bouw is nog onzeker.
-------------------------------------	--

Financieel belang * 1.000

Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)	Rekening 2021	Rekening 2022	Rekening 2023
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	€ 2.646.000	€ 2.281.017	
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 9.149.000	€ 9.874.988	
Resultaat verbonden partij	€ 366.000	€ 86.670	
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 3.148.676	€ 3.529.575	€ 3.655.962

4. Promen		
Vestigingsplaats	Gouda	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) heeft als doel om het mogelijk te maken dat mensen met een arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat kunnen doen in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving. Mensen die ook met behulp van het WSW-budget via detachering of begeleid werken geen werkplek vinden, kunnen op een meer beschutte werkplek binnen het sociaal werkvoorzieningsbedrijf (SW-bedrijf) aan de slag. Promen is één van de 90 SW-bedrijven in Nederland die gemeenten samen hebben opgericht.	
Participerende partijen	Gemeenten Alphen aan den Rijn (Boskoop), Capelle aan den IJssel, Gouda, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Waddinxveen, en Zuidplas	
Reden gemeente aangaan verbinding	Promen is opgericht om voor een aantal gemeenten gezamenlijk de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) uit te voeren. Daarnaast verricht Prowork voor diverse gemeenten ook werkzaamheden op grond van de Participatiewet. Voor Zuidplas verlopen deze werkzaamheden in opdracht van IJsselgemeenten.	
Bestuurlijk belang	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en in het dagelijks bestuur.	
Prestaties – effecten	- Het blijven zorgdragen voor de ontwikkeling en werkgelegenheid van de medewerkers met een SW-dienstverband; - Het streven naar een zo hoog mogelijk operationeel resultaat, teneinde de SW zoveel als mogelijk uit te voeren binnen de middelen die daarvoor in het participatiebudget zijn opgenomen.	
Voortgang	Momenteel biedt Promen een werkplek aan ca. 57 SE (Sociale eenheden) uit Zuidplas. Het verzuim van het personeel ligt op eenzelfde niveau of zelfs lager dan de becnhmark. Naast het begeleiden en ontwikkelen van mensen levert Promen ook een bijdrage aan het terugdringen van laaggeletterdheid en duurzaamheid.	

Risico's en kansen	Met de Participatiewet heeft het Rijk een transformatie beoogd waarbij mensen met een arbeidsbeperking meer dan voorheen werk vinden in een reguliere arbeidsomgeving in plaats van in een apart met dat doel georganiseerd SW-bedrijf. De begeleidingsbudgetten onder de Participatiewet zijn echter beperkt. Meer beschut werk en garantiebannen heeft als gevolg een kleiner participatiebudget voor overige doelgroepen binnen de Participatiewet.																										
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	In 2017 zijn kaders ontwikkeld, gericht op een vraaggerichte dienstverlening. Promen blijft hiermee als stabiele basis beschikbaar voor de SW-medewerkers en ontwikkelt zich als belangrijk instrument voor de Participatiewet passend binnen de individuele beleidsvrijheid van gemeenten. De samenwerkingsrelatie met IJsselgemeenten is de afgelopen jaren versterkt. De toekomst van Promen is onderwerp van gesprek tussen de gemeenten. Na het hoofdlijnenbesluit uit 2017 zal de samenwerking verder worden verbeterd en klaar worden gemaakt voor de toekomst.																										
Financieel belang																											
<table><tr><th>Promen</th><th>Rekening</th><th>Rekening</th><th>Rekening</th></tr><tr><th>Balansbedragen per 31-12</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 3.766.000</td><td>€ 3.269.000</td><td>€ 2.422.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 7.778.000</td><td>€ 8.049.000</td><td>€ 8.588.000</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 0</td><td>-€ 461.000</td><td>€ 78.000</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>€ 2.020.500</td><td>€ 1.860.012</td><td>€ 1.769.922</td></tr></table>				Promen	Rekening	Rekening	Rekening	Balansbedragen per 31-12	2021	2022	2023	Eigen vermogen verbonden partij	€ 3.766.000	€ 3.269.000	€ 2.422.000	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 7.778.000	€ 8.049.000	€ 8.588.000	Resultaat verbonden partij	€ 0	-€ 461.000	€ 78.000	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 2.020.500	€ 1.860.012	€ 1.769.922
Promen	Rekening	Rekening	Rekening																								
Balansbedragen per 31-12	2021	2022	2023																								
Eigen vermogen verbonden partij	€ 3.766.000	€ 3.269.000	€ 2.422.000																								
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 7.778.000	€ 8.049.000	€ 8.588.000																								
Resultaat verbonden partij	€ 0	-€ 461.000	€ 78.000																								
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 2.020.500	€ 1.860.012	€ 1.769.922																								

5. Hecht (voorheen Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden, RDOG)		
Vestigingsplaats	Leiden	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	Hecht is een deskundige partner in de zorg- en veiligheidsketen met een duidelijk doel: alles wat zij doen draagt bij aan een beter leven van de inwoners van de regio Hollands Midden. Hiermee wordt bedoeld: meer gezondheid, meer veiligheid en meer kansen. In Hecht zijn de gemeentelijke taken op het gebied van openbare gezondheid en veiligheid samengebracht. Deze taken worden uitgevoerd voor de 18 gemeenten van de regio Hollands Midden.	
Participerende partijen	Gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Krimpenerwaard, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten, Waddinxveen, Zoeterwoude en Zuidplas	
Reden gemeente aangaan verbinding	Wettelijke verplichting: Instelling en instandhouding van een gemeentelijke gezondheidsdienst is verplicht op basis van artikel 14 Wet Publieke gezondheid (Wpg). De GGD moet samenvallen met de veiligheidsregio('s) waartoe de deelnemende gemeenten behoren.	
Bestuurlijk belang	Bestuurlijk belang: De gemeente Zuidplas is voorzitter van het algemeen en dagelijks bestuur. Daarnaast is een collegelid deelnemer in de bestuur adviescommissie Publieke Gezondheid (BAC PG).	

Prestaties – effecten	Invulling geven aan de wettelijke taken en de taken die door gemeente(n) zijn opgedragen aan de GR. Verantwoording en sturing vindt plaats door middel van de AB en DB vergaderstukken (jaarstukken en maraps).
Risico's en kansen	De 4 ontwikkelingen zoals hieronder genoemd hebben mogelijk invloed op de begroting van 2024. Gezien de onzekerheid van een aantal van deze ontwikkelingen verwacht Hecht in 2024 een of meerdere begrotingswijzigingen te zullen indienen.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Gemeente Zuidplas heeft de afgelopen jaren, samen met de regiogemeenten gestuurd op verbetering van de documenten die Hecht overlegt met gemeenten. Zo is meer gestuurd op het inzichtelijk maken van baten, cijfermatige onderbouwing als de maatschappelijke baten van programma's. Hecht heeft aandacht hiervoor en heeft in 2023 verbeteringen laten zien. Dit blijft echter een aandachtspunt. Voor Hecht zijn in het jaar 2024 vier ontwikkelingen belangrijk: - Stijging BPI/BPK door toename aantal (Oekraïense) inwoners; - Nieuwe cao; - Programma Gelijke Kansen op Gezondheid; - Middelen Zorg- en Veiligheidshuizen); - Het wetsvoorstel "Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke - Regelingen (voor 1 juli 2024)

Financieel belang

Het Algemeen Bestuur heeft op 8 december 2021 besloten om te streven naar een weerstandsvermogen ter grootte van gemiddeld € 3 mln. (spilkoers). Eventuele verrekening met de BPI (bijdrage gemeenten) vindt plaats na vaststelling van de jaarstukken.

Hecht	Rekening 2021	Rekening 2022	Rekening 2023
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	€ 7.853.000	€ 6.270.000	€ 631.000
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 46.615.000	€ 33.932.000	€ 38.323.000
Resultaat verbonden partij	€ 1.828.000	-€ 732.000	-€ 3.919.000
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 2.979.000	€ 2.979.000	€ 3.090.067

6. Recreatieschap Hitland

Vestigingsplaats	Nieuwerkerk aan den IJssel	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	Belangenbehartiging rond de ontsluiting, de ontwikkeling, de aanleg en het beheer in het kader van de openluchtrecreatie en het toerisme en waar mogelijk van natuur en landschap in het gebied.	
Participerende partijen	Gemeenten Capelle aan den IJssel en Zuidplas	
Reden gemeente aangaan verbinding	Het aanbieden van voldoende buiten stedelijk groen voor de eigen inwoners en het behoud en de ontwikkeling van natuur en landschap.	

Bestuurlijk belang	Per deelnemende partij zijn vier leden in het algemeen bestuur benoemd. Per partij zijn vanuit het algemeen bestuur twee leden in het dagelijks bestuur benoemd.
Prestaties – effecten	Recreatieschap Hitland beheert en ontwikkelt recreatiegebied Hitland, inclusief de daarbinnen gelegen golfbaan. Verantwoording vindt plaats middels de BBV-cyclus van de gemeenschappelijke regeling.
Voortgang	De taken worden binnen de gestelde (financiële) kaders gerealiseerd.
Risico's en kansen	De golfbaan is een publieke exploitatie. Negatieve resultaten - tot nu toe niet aan de orde - komen voor rekening van de publieke middelen.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De toekomstvisie is in concept gereed. Besloten is dat de raden in de gelegenheid worden gesteld om zienswijzen in te dienen. Daarna volgt vaststelling door het AB.

Financieel belang

Recreatieschap Hitland Balansbedragen per 31-12	Rekening 2021	Rekening 2022	Rekening 2023
Eigen vermogen verbonden partij	€ 1.064.000	€ 1.035.208	€ 1.250.604
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 6.117.000	€ 5.826.339	€ 5.538.294
Resultaat verbonden partij	€ 212.000	€ 57.110	€ 215.396
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 246.978	€ 253.325	€ 253.325

7. Het Recreatieschap Rottemeren

Vestigingsplaats	Schiedam	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	Het binnen haar gebied behartigen van bovengemeentelijke belangen van de openluchtrecreatie, de natuurbescherming en het natuur- en landschapsschoon.	
Participerende partijen	De gemeenten Lansingerland, Rotterdam en Zuidplas	
Reden gemeente aangaan verbinding	Het aanbieden van voldoende buitenstedelijk groen voor de eigen inwoners en het behoud en de ontwikkeling van natuur en landschap.	
Bestuurlijk belang	Per deelnemende partij zijn drie leden in het algemeen bestuur benoemd. Per partij is van uit het algemeen bestuur een lid in het dagelijks bestuur benoemd.	
Prestaties – effecten	Recreatieschap Rottemeren beheert samen met Staatsbosbeheer als uitvoerende partij het recreatiegebied de Rottemeren. In Zuidplas zijn dit de deelgebieden Rottewig, Eendragtspolder, Nessebos en Zevenhuizerplas. Waar mogelijk zet het recreatieschap in op uitbreiding van de recreatiemogelijkheden rond de Rottemeren. Verantwoording vindt plaats middels de BBV-cyclus van de gemeenschappelijke regeling.	

Voortgang	De taken worden binnen de gestelde (financiële) kaders gerealiseerd.		
Risico's en kansen	Zie ontwikkelingen.		
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	In 2022 is de eerste tranche van de uitvoeringsagenda van het ontwikkelplan vastgesteld. Daarvoor zullen nog financieringsscenario's worden voorgesteld. Het afgelopen jaar is gewerkt aan lopende ontwikkelingen in het gebied. Bijvoorbeeld aan de kwaliteitsimpuls Lage Bergse Bos en de nieuwe bewegwijzering.		
Financieel belang			
</			

8. Regio Midden-Holland		Regio Midden-Holland
Vestigingsplaats	Gouda	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	Bevordering van regionale samenwerking in vier programma's en te zorgen voor gezamenlijk beleidsvorming en behartiging van bestuurlijke belangen.	
Participerende partijen	Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas	
Reden gemeente aangaan verbinding	Een kleine slagvaardige organisatie waarin regionaal samengewerkt wordt en waar kansen gezien worden. Deze samenwerking krijgt vorm in afstemming, beleidsvorming of belangenbehartiging.	
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en door één collegelid in het dagelijks bestuur.	
Prestaties – effecten	Op basis van een visie zijn vier jaarplannen in ontwikkeling waarbinnen aan de hand van speerpunten nadere projecten worden geformuleerd en aangepakt.	
Voortgang	De regio werkt samen in een netwerksamenwerking. Midden Holland voert een strategische lobby vanuit de volgende kernboodschap (positioneringsdocument Regio Midden-Holland): "Midden-Holland is uniek door de centrale ligging: de regio midden in de Randstad. Midden-Holland is stad en platteland, natuur en cultuurhistorie, Randstad en ruimte, vakmanschap en high-tech, handel en industrie. Midden-Holland biedt ruimte. Aan wonen, ondernemen en genieten. Voor iedereen. En zien we uitdagingen of kansen? Dan zetten we samen onze schouders eronder en maken we het mogelijk. Dat doen we al eeuwenlang en dit blijven we doen."	

	Dit document wordt ingezet bij lobby-activiteiten, om zo bij te dragen aan de realisatie van de belangrijkste opgaven van de regio. Deze opgaven zijn verdeeld over 3 kernthema's: gebied, bereikbaarheid en economische vitaliteit. In 2023 is onder andere gewerkt aan: - het onderzoek naar de bestuurlijk regionale ecosystemen in regio Midden-Holland (Bestuurlijk Regionaal Ecosysteem (BRE) Midden-Holland) door bureau Berenschot in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen is afgerond. (De uitkomsten van dit onderzoek laten zien dat regio Midden-Holland er goed voor staat, maar tegelijkertijd ook voor een kantelpunt staat om aanvullende capaciteit in te zetten om meer concrete resultaten te behalen.) - in aanloop naar de verkiezingen voor Provinciale Staten in 2023 organiseerde de regio Midden-Holland, in samenwerking met de Chocoladefabriek/Bibliotheek van Gouda, op 13 maart hét provinciale regiodebat in de provincie Zuid-Holland. - de regionale realisatieagenda, ook wel woondeal genoemd. Midden-Holland heeft samen met andere Zuid-Hollandse bestuurders en minister Hugo de Jonge van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening de woondeal ondertekend. - zienswijze op de Ontwerp Herziening van het provinciale omgevingsbeleid, module Wonen, Werken en Werelderfgoed, onder andere over betaalbare woningbouw - aanbesteding van de OV-concessie Zuid-Holland Noord, deze zal vanaf 15 december 2024 voor 13 jaar worden uitgevoerd door Qbuzz B.V. met uitsluitend emissievrije bussen - het opstellen van een kwalitatieve regionale bedrijventerreinenstrategie samen met een brede vertegenwoordiging van het bedrijfsleven en onderwijs, met daarbij ook een uitvoeringsplan ter realisatie van de strategie - realisatie van de culturele belevingsroutes door Midden-Holland "Fietsen onder N.A.P." - realisatie van de Experience Bodemdaling via investering en meewerken aan de Regio Deal bodemdaling Groene Hart, waarmee we een bijdrage leveren aan nationale kennis en aanpak van bodemdaling - met werkbezoeken ingezet op verbetering van de verbinding tussen onderwijs, arbeidsmarkt en economie - een startnotitie voor een regionale woonzorgvisie, in samenwerking met het Sociaal Domein - inspelen op de ruimtelijke puzzel van de provincie met onze Ambitieagenda Midden-Holland - een regionale kansenkaart biodiversiteit - uitvoering van projectplan 'Cultuureducatie Verrijkt je kijk!' voor deelname aan subsidieprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024 - vervolgonderzoek station/transferium Gouweknoop - het voeren van lobby bij rijk en provincie ten behoeve van het Regionaal verkeer en vervoersplan projecten, zoals de uitwerking van een voorkeursalternatief voor de verbreding van de A20 en de aansluiting N11 en A12 via Bodegravenboog
Risico's en kansen	De projecten binnen de Regio zijn niet altijd opgezet voor iedere gemeente. Een operationeel risico is dat de Regio Midden-Holland een netwerkorganisatie is. Voor nader te bepalen projecten binnen de programma's zal bestuurlijk akkoord, dekking en personele inzet geregeld moeten worden.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De strategische agenda van de Regio MH vormt de basis voor de regionale samenwerking en is gericht op de strategische regionale samenwerking rondom de vijf tafels Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt, Verkeer en Vervoer, Ruimte en Wonen, Duurzaamheid en Sociaal Domein en is het uitgangspunt waarmee de regio op de kaart wordt gezet. Recent is het onderzoek van Berenschot en de Rijksuniversiteit Groningen naar het Bestuurlijk Regionaal Ecosysteem (BRE) van Regio Midden-Holland verschenen. Dit vergelijkende onderzoek richt zich op factoren die bijdragen aan het realiseren van publieke waarde in de regio. Het advies dat voortvloeit uit het rapport is om enerzijds te investeren in het richten van de samenwerking en anderzijds om ook te investeren in het inrichten van de samenwerking. In het jaar 2023 zijn hier binnen de bestaande begroting de eerste stappen voor gemaakt, voor het begrotingsjaar 2025 is er een voorstel opgenomen voor het verder inrichten van de regionale samenwerking.
-------------------------------------	--

Financieel belang

Regio Midden-Holland Balansbedragen per 31-12	Rekening 2021	Rekening 2022	Rekening 2023
Eigen vermogen verbonden partij	€ 620.000	€ 540.000	
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 437.000	€ 586.000	
Resultaat verbonden partij	€ 62.593	€ 78.000	
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 76.139	€ 77.238	€ 82.057

9. Streekarchief Midden-Holland		 Streekarchief Midden-Holland
Vestigingsplaats	Gouda	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	Het Streekarchief zorgt ervoor dat de geschiedenis van de regio 'klopt' door professioneel het wettelijk beheer van overheidsinformatie te voeren en de samenleving te verrijken met zaken van culturele en historische waarde. Door gebundelde specialistische kennis wordt er doelmatig en doeltreffend in de informatieketen geopereerd. Als partner in de informatieketen wordt een bijdrage aan digitale duurzaamheid geleverd.	
Participerende partijen	De gemeenten Gouda, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Zuidplas en de Regio Midden-Holland	
Reden gemeente aangaan verbinding	De aangegane verbinding betreft een wettelijke verplichting op grond van de Archiefwet 1995.	
Bestuurlijk belang	De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur, waarvan 1 lid tevens is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur.	
Prestaties – effecten	Het Streekarchief bewaart de overgedragen archieven van de deelnemers. Zij draagt conform de Archiefwet zorg voor een goede, geordende en toegankelijke staat van de archieven. Daarnaast houdt zij toezicht op het beheer van de nog niet	

	overgedragen archieven bij de deelnemers. Er wordt gewerkt met het vastleggen van prestatieafspraken, een klanttevredenheidsmeting en klachtenregistratie.
Voortgang	De taken worden binnen de gestelde (financiële) kaders gerealiseerd.
Risico's en kansen	Het Streekarchief beschikt over een archiefbewaarplaats die voldoet aan de in de Archiefregeling en het Archiefbesluit genoemde eisen.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Het streekarchief Midden-Holland is voornemens een eigen e-depot op te zetten voor de opslag en beheer van overheids- en particuliere archieven. Hiermee kunnen de gemeenten uitvoering geven aan onder andere de nieuwe Archiefwet en de Wet Open Overheid. De aanbesteding van het e-depot is op 12 januari 2023 gepubliceerd op TenderNed.

Financieel belang

In de zomernota van 2022 is, conform de begroting 2023 van SAMH, een structurele verhoging van € 13.000 in 2023 en € 6.000 vanaf 2024 opgenomen. Daarnaast is vanaf 2023 een jaarlijkse bijdrage van € 45.000 opgenomen voor het e-depot.

Streekarchief Midden Holland Balansbedragen per 31-12	Rekening 2021	Rekening 2022	Rekening 2023
Eigen vermogen verbonden partij	€ 290.128	€ 295.209	
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 293.671	€ 275.017	
Resultaat verbonden partij	€ 10.433	€ 14.614	
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 223.317	€ 238.850	€ 300.322

10. De Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)		Veiligheidsregio HOLLANDS MIDDEN Samen sterk voor meer veiligheid
Vestigingsplaats	Leiden	
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling	
Doel	De Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) is een samenwerkingsverband van gemeenten in de regio Hollands Midden op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen 1992 (gewijzigd 2014). Op 1 januari 2006 is de gemeenschappelijke regeling VRHM in werking getreden. Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd in Leiden. <i>De veiligheidsregio heeft de volgende taken:</i> • Het voorbereiden op de rampenbestrijding en crisisbeheersing; • Het in stand houden van een regionale Gemeenschappelijke Meldkamer; • Het ondersteunen van gemeenten op aspecten van integrale veiligheid. <i>De VRHM behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op de terreinen:</i> • Brandweezorg; • Instellen en in stand houden van een Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR); • Samenwerking bij de gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding; • Multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing;	

	• Inrichten en in stand houden van de gemeenschappelijke meldkamer.
Participerende partijen	De gemeenten, Alphen a/d Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Krimpenerwaard, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten, Waddinxveen, Zoeterwoude en Zuidplas
Reden gemeente aangaan verbinding	Wettelijke plicht conform Wet Veiligheidsregio's
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Het bestuur van de Veiligheidsregio bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Ze hebben elk verschillende verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Het bestuur wordt bij de uitvoering van haar taken ondersteund door de Veiligheidsdirectie, het Hoofdenoverleg, het Veiligheidsbureau en verschillende werkgroepen. Het algemeen bestuur stelt de hoofdlijnen voor het te voeren beleid van de Veiligheidsregio Hollands Midden vast en de financiële kaders. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering en verdere uitwerking van strategische beslissingen die worden genomen door het algemeen bestuur.
Prestaties – effecten	Ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen is de VRHM belast met de uitvoering van de volgende taken en bevoegdheden: • Inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; • Adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises; • Adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de brandweerbzorg; • Voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; • Instellen en in stand houden van een brandweer; • Voorzien in de meldkamerfunctie; • Aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; • Inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de Veiligheidsregio en tussen deze diensten en andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de genoemde taken.
Voortgang	Conform gestelde kaders, waarbij aandacht uitgaat naar het managen van de COVID-19 pandemie (coronavirus) en de lokale effecten hiervan.
Risico's en kansen	- De nasleep van grote crises of rampen; - Prestatiemeting Gemeentelijke Crisisorganisatie; - Doorontwikkeling Crisiscommunicatie.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	- Nieuwe indeling hoofddirecties VRHM 2018: - Brandweer HM, - Ondersteuning, - Risico- en Crisisadvisering
Financieel belang	

Veiligheidsregio Hollands-Midden (VRHM)	Rekening 2021	Rekening 2022	Rekening 2023
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	€ 6.823.000	€ 5.659.000	
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 41.692.000	€ 67.394.000	
Resultaat verbonden partij	€ 1.749.000	-€ 405.000	
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 2.341.813	€ 2.438.594	€ 2.548.452

B. Deelnemingen/ vennootschappen

1. NV Alliander																															
Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon																														
Bestuurlijk belang	Alle aandelen van Alliander zijn in bezit van de overheid, zoals provincies en gemeenten. Als aandeelhouder heeft de gemeente Zuidplas stemrecht in de aandeelhoudersvergadering. Alliander voorziet in de behoeften aan distributie van energie. Zij verzorgt de distributie van energie in ⅓ gedeelte van Nederland. Alliander is de netwerkbeheerder voor het Zuidplasgebied.																														
Risico's en kansen	Er zijn geen specifieke risico's te melden.																														
Financieel belang																															
<table><tr><th colspan="4">N.V. Alliander</th></tr><tr><th></th><th>Rekening 2022</th><th>Begroting 2023</th><th>Begroting 2024</th></tr><tr><td colspan="4">Balansbedragen per 31-12</td></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 4.570</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 6.122</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 198</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr></table>				N.V. Alliander					Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Balansbedragen per 31-12				Eigen vermogen verbonden partij	€ 4.570	n.v.t.	n.v.t.	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 6.122	n.v.t.	n.v.t.	Resultaat verbonden partij	€ 198	n.v.t.	n.v.t.	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
N.V. Alliander																															
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024																												
Balansbedragen per 31-12																															
Eigen vermogen verbonden partij	€ 4.570	n.v.t.	n.v.t.																												
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 6.122	n.v.t.	n.v.t.																												
Resultaat verbonden partij	€ 198	n.v.t.	n.v.t.																												
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																												
De gemeente bezit 245.888 aandelen Alliander, ofwel 0,18% van het totaal aantal aandelen. Elk aandeel is gewaardeerd tegen een verkrijgingprijs van € 0,33. De nominale waarde van de aandelen bedraagt € 5,00. Jaarlijks wordt er dividend aan de aandeelhouders uitgekeerd.																															

2. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)			
Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon		

Bestuurlijk belang	De aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente Zuidplas heeft als aandeelhouder stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.																										
Risico's en kansen	BNG staat bekend als een solide bank met een AA+-status. Er worden daarom geen risico's verwacht.																										
Financieel belang																											
<table><tr><th colspan="4">BNG Bank N.V.</th></tr><tr><th>Balansbedragen per 31-12 in miljoenen</th><th>Rekening 2022</th><th>Begroting 2023</th><th>Begroting 2024</th></tr><tr><td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>€ 4.306</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>€ 107.768</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Resultaat verbonden partij</td><td>€ 300</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr><tr><td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr></table>				BNG Bank N.V.				Balansbedragen per 31-12 in miljoenen	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Eigen vermogen verbonden partij	€ 4.306	n.v.t.	n.v.t.	Vreemd vermogen verbonden partij	€ 107.768	n.v.t.	n.v.t.	Resultaat verbonden partij	€ 300	n.v.t.	n.v.t.	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
BNG Bank N.V.																											
Balansbedragen per 31-12 in miljoenen	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024																								
Eigen vermogen verbonden partij	€ 4.306	n.v.t.	n.v.t.																								
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 107.768	n.v.t.	n.v.t.																								
Resultaat verbonden partij	€ 300	n.v.t.	n.v.t.																								
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																								
De gemeente Zuidplas heeft 54.328 aandelen in de BNG á € 2,50 nominaal. Dat is 0,1% van het totaal aantal aandelen BNG. De aandelen staan op naam en zijn niet beursgenoteerd. De voorwaarden waaronder aandelen van eigenaar kunnen verwisselen zijn geformuleerd in artikel 6 van de statuten.																											
3. NV Cyclus																											
Vestigingsplaats	Moordrecht																										
Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon																										
Doel	Het uitvoeren van afvalbeheer op een efficiënte, duurzame en kwalitatief goede wijze, tegen marktconforme en maatschappelijk verantwoorde kosten.																										
Participerende partijen	Gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Kaag en Braassem, Krimpenerwaard, Nieuwkoop, Waddinxveen, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas																										
Reden gemeente aangaan verbinding	Door gezamenlijk met andere gemeenten taken van de gemeentelijke afvalzorgplicht uit te voeren, worden deze taken (kosten) efficiënter uitgevoerd en kwetsbaarheid in de uitvoering verlaagd. Er ontstaat o.a. schaal- en inkoopvoordeel, efficiëntere uitvoering door standaardisering en uniformiteit, administratieve ontzorging met betrekking tot inkoopprocessen en borging van specifieke expertise. Doordat de gemeente middels aandelen deels eigenaar is ontstaat sturing op de efficiëntie van de bedrijfsvoering van deze verbonden partij.																										
Bestuurlijk belang	Deelnemer in de algemene vergadering van aandeelhouders en tevens deelnemer in de GP B (bestuurlijke opdrachtgeverscommissie Grondstoffen Platform Bestuurlijk).																										
Prestaties – effecten	Op efficiënte, duurzame en kwalitatief goede wijze en tegen maatschappelijk verantwoorde kosten zorgdragen voor (een gedeelte van) het afvalbeheer.																										
Risico's en kansen	Door het <i>lean & mean</i> maken van de organisatie (in 2018 & 2019) is de organisatiestructuur (inclusief management) veranderd. Dat heeft geresulteerd in een hogere risicoscore op het onderdeel Directie/Bestuur en veroorzaakt een stijging in de totale risicoscore van Cyclus in 2019. Voor Cyclus wordt de komende jaren gewerkt met een midden regime.																										
Financieel belang																											
<table><tr><th colspan="4">Cyclus</th></tr></table>				Cyclus																							
Cyclus																											

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	€ 10.568	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 22.916	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat verbonden partij	€ 302	n.v.t.	n.v.t.
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

4. NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (Dunea)

Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon
Bestuurlijk belang	Samen met 17 andere gemeenten is de gemeente Zuidplas aandeelhouder. Als aandeelhouder heeft de gemeente Zuidplas stemrecht in de aandeelhoudersvergadering. De NV Duinwaterbedrijf levert drinkwater in een groot deel van de provincie Zuid-Holland.
Risico's en kansen	Er zijn geen specifieke risico's te melden.

Financieel belang

Dunea N.V.			
	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	€ 251.601	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 313.323	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat verbonden partij	€ 11.100	n.v.t.	n.v.t.
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De gemeente Zuidplas bezit, na een herverdeling van de aandelen op basis van inwoneraantallen per 1 januari 2012, 102.699 aandelen, ofwel 2,6% van het totaal aantal aandelen. De aandelen hebben een nominale waarde van € 5,00. In de gemeentelijke administratie hebben deze aandelen een waarde nihil omdat deze volgens de gemeentelijke boekhoudvoorschriften gewaardeerd worden op basis van de toenmalige verkrijgingprijs van 'nihil'. In de statuten is bepaald dat geen dividend wordt uitbetaald. In de begroting is de dividenduitkering voor € 0,00 structureel opgenomen.

5. NV Oasen

Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon
Bestuurlijk belang	De aandeelhouders zijn 33 gemeenten, waaronder de gemeente Zuidplas. Als aandeelhouder heeft de gemeente Zuidplas stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.
Risico's en kansen	Er zijn geen specifieke risico's te melden.

Financieel belang

Oasen N.V.			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Eigen vermogen verbonden partij	€ 125.600	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 221.955	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat verbonden partij	€ 3.174	n.v.t.	n.v.t.
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De gemeente Zuidplas bezit acht aandelen, ofwel 1,06% van het totaal aantal aandelen.

Elk aandeel heeft een nominale waarde van € 455,00. De Algemene vergadering van Aandeelhouders bepaalt of dividend wordt uitgekeerd.

6. Zuidplas Participatie B.V./ Zevenhuizen-Zuid Beheer BV/ Zevenhuizen-Zuid CV

Vestigingsplaats	Nieuwerkerk aan den IJssel
Juridische rechtsvorm	BV en CV
Doel	Een meerjarige samenwerking die gericht is op een integrale en fasegewijze ontwikkeling van het project(gebied) Zevenhuizen Zuid, dat voorziet in de ontwikkeling en bouw van circa 1.100 tot maximaal 1.400 woningen en een beperkt aantal voorzieningen. Zevenhuizen-zuid is primair gericht op behoud en versterking van de voorzieningen in de dorpskern.
Participerende partijen	Zuidplas Participatie BV: gemeente Zuidplas Zevenhuizen-Zuid Beheer BV en CV: gemeente Zuidplas (via Zuidplas Participatie BV), Gebiedsontwikkelingsmaatschappij Zuidplaspolder II CV, Synchroon BV en Thunnissen Ontwikkeling BV
Reden gemeente aangaan verbinding	De aangegane verbinding is samenwerking waarvoor partijen een aparte entiteit hebben opgericht: Publiek Private Samenwerking.
Bestuurlijk belang	Zuidplas Participatie BV: gemeente is 100% aandeelhouder. Zevenhuizen-Zuid Beheer BV/CV: gemeente Zuidplas heeft 50% zeggenschap en 31% risico aandeel en marktpartijen hebben 50% zeggenschap en 69% risico aandeel. Zevenhuizen-Zuid BV/CV: De directie bestaat uit één bestuurder/directeur die de gemeente vertegenwoordigt en één bestuurder/directeur die de marktpartijen vertegenwoordigt.
Prestaties – effecten	Zevenhuizen Zuid BV/CV is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het woongebied Zevenhuizen Zuid, waaronder wordt verstaan verwerving van gronden (waar nodig), bouw- en woonrijpmaken en het ontwikkelen en bouwen van woningen. Tevens verricht de gemeente activiteiten op het gebied van planeconomie en civieltechnische activiteiten.
Voortgang	Fase 1A, fase 2, fase 3 en fase 4 zijn opgeleverd. Alle overige deelplannen (5, 6, 7 8 en 1B) zijn in ontwikkeling. Met deelplan 3X, het laatste plan, is nog niet gestart, en dit wordt ook niet op korte termijn voorzien.

Risico's en kansen	De gemeente draagt 31% van het (financiële) risico, en heeft voor 50% zeggenschap. Eventuele exploitatieoverschot wordt naar rato 31-69% verdeeld onder de deelnemende partijen.																						
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Met de ontwikkeling van met name fase 7, 8 en 1B wordt gestreefd naar zowel een bouwkundige afronding dan wel een (verdere) planoptimalisatie, gericht op een sluitende mastergrex met nabetaling aan alle partijen waar het gaat om de waarde van de ingebrachte gronden. Er wordt gestreefd naar een totale oplevering in 2024 (exclusief 3X).																						
Financieel belang	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Balansbedragen per 31-12</th><th>Rekening 2022</th><th>Begroting 2023</th><th>Begroting 2024</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen verbonden partij</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen verbonden partij</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr> <tr> <td>Resultaat verbonden partij</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr> <tr> <td>Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr> </tbody> </table>			Balansbedragen per 31-12	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Eigen vermogen verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Vreemd vermogen verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Resultaat verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024																				
Eigen vermogen verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																				
Vreemd vermogen verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																				
Resultaat verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																				
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																				

C. Stichtingen

1. Stichting Zuidplas Ondersteunt! (Stichting ZO!)

Vestigingsplaats	Gemeente Zuidplas
Juridische rechtsvorm	Stichting
Doel	Stichting ZO! voorziet in een eenvoudige, snelle en deskundige toegang tot welzijn, ondersteuning en (complexe) hulpverlening
Participerende partijen	De gemeente Zuidplas
Reden gemeente aangaan verbinding	Stichting Zuidplas Ondersteunt! (Stichting ZO!) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas. Zij biedt eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning vanuit het voorveld. Daarnaast adviseert zij de gemeente Zuidplas voor het inzetten van maatwerkvoorzieningen. De Stichting zal de komende jaren doorontwikkelen met betrekking tot integraal werken, zet in op afname van maatwerkvoorzieningen en zet in op goede samenwerking met o.a. scholen en huisartsen. De Stichting geeft onder andere uitvoering aan de Wmo, jeugdwet, leerlingenvervoer, kinderopvangtoeslag affaire, inburgering, preventie op armoede en vroegsignalering. Door integraal te werken kunnen de hulpvragen breed bekeken worden zodat er passende en effectieve ondersteuning geboden kan worden.
Bestuurlijk belang	Het college kan met de regierol die zij heeft haar maatschappelijke, bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid waarmaken. Hierdoor kan het college sturen op de te behalen doelen/beoogde effecten (dus het "wat"). De wijze van uitvoering wordt bepaald door de Stichting. De stichting wordt geleid door een directeur/bestuurder. Daarnaast is er een Raad van Toezicht, bestaande uit 5 personen. Deze Raad van Toezicht is in 2021 benoemd door het college.
Prestaties – effecten	In zijn algemeenheid wordt door de Gemeente aan Stichting ZO! opgedragen te zorgen voor:

	• het bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie van inwoners waarbij optimaal gebruik gemaakt wordt van de eigen mogelijkheden en het netwerk; • het versterken van de sociale duurzaamheid binnen de dorpen en wijken van de gemeente Zuidplas; • het bieden van een eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning. De inhoudelijke prestaties en producten zijn opgenomen in het producten en prestatieboek die als bijlage is opgenomen bij het DVO.
Voortgang	De Stichting is vanaf 1 juli 2021 operationeel. Vanaf de start is de Stichting doorontwikkeld. De basis is verstevigd, maar er zijn nog diverse knelpunten op te lossen. Integraal werken krijgt steeds meer vorm, er is een verschuiving naar het voorveld waardoor inwoners op een laagdrempelige wijze geholpen worden. De Stichting is hele (werk)dagen telefonisch bereikbaar. Bekendheid van ZO! neemt verder toe. Daarnaast geeft ZO! samen met de gemeente uitvoering aan de verbeteragenda.
Risico's en kansen	Aanzuigende werking door grotere bekendheid/zichtbaarheid. Tegelijk is de bekendheid van ZO! ook een kans om meer in het voorveld op te pakken en eerder in het voorveld betrokken te zijn waardoor je eerder bij de problematiek betrokken bent en grotere/complexere problematiek kan voorkomen. Er is een krapte op de arbeidsmarkt. Hier wordt stichting ZO! mee geconfronteerd. Gecontracteerde zorgaanbieders hebben wachtlijsten door krapte op de arbeidsmarkt en door budgetplafonds. Deze wachtlijsten zorgen voor een extra druk op ZO! Daarnaast hebben andere samenwerkende partijen te kampen met personeelstekorten waardoor casuïstiek sneller overgedragen wordt aan ZO!. De huidige arbeidsmarkt heeft ook bij ZO! invloed op het invullen van vacatures.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Stichting ZO! is korte tijd operationeel en ontwikkelt zich door tot een eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang voor de hulp- en ondersteuningsvragen voor de inwoners van Zuidplas. Gemeente en Stichting ZO! hebben hierin hun eigen verantwoordelijkheden, maar werken wel gezamenlijk in het doen van onderzoek naar een maatwerkbeschikking. Middels periodieke bestuurlijke en ambtelijke gesprekken wordt, op basis van het DVO inhoudelijke dienstverlening, gestuurd op de prestaties en producten die de Stichting levert.

Financieel belang			
Stichting Zuidplas Ondersteunt	Rekening	Rekening	Rekening
Balansbedragen per 31-12	2021	2022	2023
Eigen vermogen verbonden partij	€ 0	€ 25.732	€ 144.863
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 2.239.262	€ 2.714.346	€ 897.429
Resultaat verbonden partij	€ 25.732	€ 363.537	€ 35.595
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 2.937.317	€ 5.676.374	€ 6.122.991

Paragraaf 3: Grondbeleid

Inleiding

Onder grondbeleid verstaan we de positie die de gemeente inneemt bij het bereiken van maatschappelijke doelstellingen met een ruimtelijk effect zoals deze zijn bepaald in de Omgevingsvisie Zuidplas 2040. De gemeenteraad bepaalt de kaders van het grondbeleid en stelde deze op 8 juni 2021 met de Routekaart voor Ruimtelijke Opgaven (hierna Routekaart genoemd) vast met een actualisatie op het Didam-arrest 24 januari 2023.

Focus op de ruimtelijke opgaven

De maatschappelijke opgaven met een ruimtelijk effect waar de gemeente Zuidplas de komende jaren aan werkt zijn gericht op het bereiken van doelstellingen voor de ontwikkeling van de gemeente op vele fronten. Deze doelstellingen zijn onder andere vastgelegd in de Omgevingsvisie Zuidplas 2040:

- Aantrekkelijk Zuidplas: het uitbreiden en inbreiden van dorpen met een divers, betaalbaar en flexibel woningaanbod, waarbij het niveau van voorzieningen op peil blijft. Ook buiten de dorpen wordt geïnvesteerd, onder andere in groen, water en recreatie;
- Duurzaam Zuidplas: Zuidplas werkt aan een toekomstbestendige gemeente door in te zetten op zoveel mogelijk energieneutraliteit en verduurzaming. Daarnaast wordt ingezet op het tegengaan van hittestress, verdroging en wateroverlast;
- Ondernemend Zuidplas: het inzetten op een goed, toekomstig vestigingsklimaat dat goed bereikbaar is;
- Gezond Zuidplas: het inzetten op mogelijkheden voor sport, cultuur, onderwijs en werkgelegenheid.

Onder anderen zal het ruimtelijk instrumentarium worden ingezet om deze doelen te kunnen bereiken.

Visie op het grondbeleid

Grond is een essentiële productiefactor bij het uitvoeren van de maatschappelijke opgaven. Het is een schaars en kostbaar goed, dus is het van belang dat bij de verdeling van de grond alle maatschappelijke factoren en doelstellingen aan bod komen. Op dit vlak heeft de gemeente een ordenende en sturende taak. In de Routekaart gaat de gemeente uitgebreid in op de gewenste vorm van grondbeleid en welk gereedschap zij hiervoor inzet. Naast de Routekaart (en nota grondprijzenbeleid) is er beleid vastgesteld voor kostenverhaal (Nota kostenverhaal Zuidplas). Hierin is vastgelegd op welke wijze de gemeente kosten die zij maakt voor het faciliteren van private projecten, en kosten voor bovenplanse voorzieningen verhaald. Met het ingaan van de Omgevingswet per 1 januari 2024 zijn de regels rondom kostenverhaal veranderd. In 2023 is een start gemaakt met het aanpassen van het gemeentelijk beleid voor kostenverhaal. In 2024 zal de nieuwe Nota kostenverhaal Zuidplas aan de raad worden voorgelegd ter vaststelling. In de paragraaf Grondbeleid volstaat de gemeente met een korte samenvatting van het grondbeleid.

Opgavegericht grondbeleid

In de afgelopen jaren is in de diverse projecten een breed scala aan verschillende rollen en samenwerkingsvormen gekozen om tot realisatie van de gewenste doelen te komen. Daarbij werd regelmatig gekozen voor een actief grondbeleid, hoewel de vorige Nota grondbeleid uitging van facilitair grondbeleid. Ook in toekomstige opgaven is maatwerk nodig. De gemeente kiest in de nieuwe nota geen voorkeursmodel aan type grondbeleid. De

gemeente beschouwt de ruimtelijke opgave en zet de juiste middelen in om die opgave te bereiken. Dit opgavegericht grondbeleid legt de nadruk op de te bereiken maatschappelijke doelen en hoe de bij de gemeente aanwezige middelen (capaciteit, geld, grondposities) hier het beste voor kunnen worden ingezet.

De gemeente kan daarbij naar buiten toe verschillende gereedschappen inzetten (extern gericht beleid). Indien een actieve rol nodig is betreft het gereedschappen om grond tot beschikking te krijgen, te ontwikkelen en uit te geven. Indien het gaat om doelen die marktpartijen kunnen realiseren zal een faciliterende rol mogelijk zijn, en is kostenverhaal om gemeentelijke kosten te dekken van belang.

Op 26 november 2021 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat overheden bij de verkoop van grond gelegenheid moet bieden aan (potentiële) gegadigden om mee te dingen. De Routekaart is uitgebreid met spelregels met betrekking tot deze uitspraak. Daarbij is aangegeven dat de gemeente in de basis via openbare procedures zal selecteren, maar wordt ook ingegaan op de mogelijke uitzonderingen. Aanvullende jurisprudentie heeft de strekking van de uitspraak voor gebiedsontwikkeling al nader geduid. Indien er aanvullende jurisprudentie volgt zal dit verder worden verwerkt in de Routekaart.

Uitvoering van het grondbeleid

De basis voor de uitvoering van het grondbeleid is een solide en reële grondexploitatieberekening. Hierbij spelen meerdere factoren een rol.

- Tijd: de looptijd van de grondexploitatie, de rentekosten/-baten en de kosten- en opbrengstenstijgingen;
- Locatie: de ligging waarbij de woningmarkt, het vestigingsmilieu, de eigendomsverhoudingen en de bodemgesteldheid van invloed zijn;
- Ontwerp: de omvang van het plan in relatie tot faseringsmogelijkheden en de flexibiliteit om in planvorming op veranderende marktomstandigheden in te spelen;
- Kwaliteit: het woon- en omgevingsmilieu, het architectonische ontwerp, de duurzaamheid en de verhoudingen binnen het ruimtegebruik (groen en blauw in relatie tot grijs);
- Grondprijsbeleid: normatieve grondprijzen voor bepaalde (maatschappelijke) voorzieningen, of een marktconforme prijsbepaling op basis van een residuele of comparatieve benadering.

Wet- en regelgeving

De rapportage over de complexen vindt plaats op basis van geldende wet en regelgeving. Dit is voor het grondbedrijf de regels van BBV 2016 en specifieke op het grondbedrijf gerichte notities van de BBV. De laatste notitie is in 2023 uitgekomen. De geldende regelgeving is consequent toegepast in het “Perspectief Ruimtelijke Opgaven” (PRO), waar er onder andere wordt gerapporteerd over de projecten met een grondexploitatie, een voorbereidingskrediet of een uitvoeringsbudget.

Tevens is de “Wet op de vennootschapsbelasting 1969” vanaf start 2016 ook van toepassing op de gemeente voor zover deze een onderneming voert. Dit is het meest waarschijnlijk bij het grondbedrijf. Om vast te stellen of het grondbedrijf als een onderneming geldt wordt ieder jaar een toets uitgevoerd. Voor het boekjaar 2023 is op basis van het PRO geconcludeerd dat het Grondbedrijf niet als onderneming kan worden beschouwd en daarom niet

vennootschapsbelastingplichtig is. De historische investeringen in het beheer van de Grondbank aangevuld met de lopende kredieten voor het Middengebied in combinatie met de geopende negatieve grondexploitatie onder voorwaarden voor het Middengebied is onderdeel van de constatering dat het Grondbedrijf niet als onderneming kan worden beschouwd.

Financiële positie

Vanaf 2020 rapporteert de gemeente via het PRO, waarbij breder over het ruimtelijk domein wordt gerapporteerd. Hier maakt financiële informatie met betrekking tot ruimtelijke projecten onderdeel van uit. Zo heeft de gemeente beter inzicht in de grondcomplexen, kan zij tot breder afgewogen besluitvorming overgaan en beschikt de gemeenteraad over een nog beter sturingsinstrument. Deze wordt gelijktijdig met de Jaarrekening aangeboden.

Grondexploitatieresultaten

Met het PRO 2024 heeft de gemeente de lopende grondexploitaties geactualiseerd. Daarbij zijn ook de parameters opnieuw bepaald. In onderstaande tabel zijn de verwachte resultaten weergegeven.

bedragen * € 1.000,-			
Naam	Einddatum	Eindwaarde	Netto Contante Waarde
Esse Zoom Laag	31-12-2024	998	978
Bedrijvenpark Kleine Vink actief	afgesloten per 31-12-2023		
Nijverheidscentrum	31-12-2025	486	467
Kamerlingh Onnes (de Tweemaster)	31-12-2026	-512	-483
Zelling Onderneming	31-12-2024	-970	-951
Sportpark 't Lage	31-12-2024	1.129	1.107
Grondexploitatie Stevenstraat	31-12-2024	-587	-575
Jonge Veenen fase 3 en 4	31-12-2025	521	500
Swanla Verlaat	31-12-2028	10	-41
Keijzerschool	31-12-2027	-230	-213
Rehobothschool	31-12-2026	-563	-530
Dorpsstraat 38	31-12-2025	-188	-177
Subtotaal grondexploitaties			83
Zevenhuizen Zuid (grondbank zonder transitie)	31-12-2025	506	487
Totaal actieve projecten			570

Verlies- en winstnemingen

De gemeente Zuidplas neemt verliezen op het moment dat deze zich voordoen bij de actualisatie van de grondcomplexen per 1 januari. Voor de grondexploitaties die met een verwacht tekort sluiten, heeft zij een voorziening negatieve grondexploitaties gevormd ter grootte van het voorgerecalculeerde exploitatietekort op netto contante waarde. In de bovenstaande tabel is te zien dat er voorzieningen zijn getroffen voor de grexen van Kamerlingh Onnes, Zelling Onderneming Stevenstraat, Swandriehoek en Verlaat, de voormalige Keijzerschool, de voormalige Rehobothschool en de dorpsstraat. Voor de grondexploitatie van de Kleine Vink zal bij de zomernota worden voorgesteld om deze af te sluiten.

Winstneming is verplicht, maar alleen mogelijk als voldoende zekerheid bestaat over de verwachte inkomsten en deze inkomsten groter zijn dan de resterende uitgaven. De notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) van de BBV-commissie beschrijft de bepaling van tussentijdse winstnemingen op basis van het voorzichtigheidsbeginsel en de PoC-methode (percentage of completion). Voor 2023 zijn er winstnemingen gedaan voor de projecten Esse Zoom Laag, 't Lage en Zevenhuizen Zuid (Koningskwartier). Voor het Nijverheidscentrum wordt een deel van de in 2022 genomen winst teruggestort.

Reserves Grondbedrijf

De gemeente Zuidplas beschikt over 2 reserves met betrekking tot het grondbedrijf:

1. Reserve Grondexploitaties: deze reserve is ingesteld om de tekorten van negatieve grondexploitaties te dekken, strategische gronden en vastgoed af te waarderen indien de boekwaarde hoger is dan de verwachte marktwaarde, projectrisico's af te dekken en het uitvoeren van een strategisch verwervingsbeleid. De reserve wordt gevoed door voordelige saldi bij afsluiten van grondexploitaties, tussentijdse winstnemingen, verkoop van onroerende zaken uit de voorraad gronden en panden, incidentele grondverkoop, en indien nodig door bijdragen uit de Algemene Reserve.
2. Bestemmingsreserve Investeringsfonds PRO (BIP): Uit de BIP worden onder andere de voorbereidingskredieten gedekt en kosten voor het maken van gebiedsvisies. Daarnaast kunnen ten laste van deze reserve voorstellen worden gedaan voor bijdragen aan projecten die een ruimtelijke bijdrage leveren aan de gemeente. De BIP wordt gevuld door de Reserve Grondexploitaties en de ontvangen bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen.

bedragen * € 1.000					
Jaar	2023	2024	2025	2026	2027
Stand reserve Grondexploitaties	20.363	22.113	22.218	21.693	21.693
Weerbaarheidsreserveringen	-17.200	-17.200	-17.200	-17.200	-17.200
Stand gecorrigeerd voor weerbaarheidsreserveringen	3.163	4.913	5.018	4.493	4.493

bedragen * € 1.000					
Jaar	2023	2024	2025	2026	2027
Reserve investeringsfonds PRO	3.959	2.574	2.360	2.360	2.360
waarvan reservering duurzaamheidsbijdrage	0	0	0	-500	0
Stand gecorrigeerd voor reserveringen	3.959	2.574	2.360	1.860	2.360

Grondvoorraad

De gemeentelijke grondvoorraad bestaat uit 2 delen: gronden in ontwikkeling (met grondexploitaties, de zogenaamde BIE), en de strategische gronden (MVA). Een groot deel van de grondvoorraad (de BIE) zal binnen 4 jaar tot ontwikkeling zijn gekomen (lopende grondexploitaties). Een deel van het MVA zal verkocht worden (o.a. Knibbelweg-Oost). Voor de overige gronden binnen het MVA wordt geen ontwikkeling op korte termijn verwacht.

De te ontwikkelen gronden in het Middengebied zijn grotendeels opgenomen in de gezamenlijke grondbank RGZ Zuidplaspolder. Met betrekking tot de overige gronden worden verwervingsgesprekken gevoerd.

Paragraaf 4: Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in het onderhoud van kapitaalgoederen, zoals wegen en gebouwen. Voor de instandhouding van de kapitaalgoederen werkt de gemeente met beheerplannen welke zijn opgenomen in het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2022-2025. In het beheerplan is o.a. vastgelegd:

- Het meerjarig onderhoudsprogramma.
- Het betreffende areaal (bezit).
- Het gewenste kwaliteitsniveau.
- De daarbij horende financiële middelen.

Gemeentelijk beleid

Het beheerplan 2022-2025 is gebaseerd op de uitgangspunten van andere beleidsdocumenten. Deze documenten vormen de kaders om te komen tot een uitvoeringsprogramma voor de komende jaren. Hiernaast bepalen de thema's gebiedsgericht, integraal en participatief de vorm en prioritering van het uitvoeringsprogramma.

- Bomenbeleidsplan
- Speelruimteplan
- Uitvoeringsplan Dorpsgroen
- Programma Duurzaamheid 2019-2025
- Afwegingskader Programma Duurzaamheid en Klimaatadaptatie 2019-2025
- Sport- en accommodatievisie 2020 – 2030
- Verbreed gemeentelijk rioleringsplan
- Mobiliteitsvisie
- Parkeerverordening Zuidplas
- Kaders voor burgerparticipatie in Zuidplas
- Structuurvisie 2030
- Vastgestelde gebiedspaspoorten

Verduurzamen van de openbare ruimte

De afgelopen jaren zijn binnen diverse projecten vernieuwende technieken toegepast die invulling kunnen geven aan duurzaamheidsvraagstukken. Het gedrag van deze technieken wordt in de komende jaren gevolgd om zodoende te leren van deze experimenten. Ook worden al gehanteerde en nieuwe oplossingen op een steeds bredere schaal toegepast bij reconstructies en in nieuwbouwprojecten. Denk hierbij aan open parkeervakken, wadi's en gerecyclede materialen.

Beeldkwaliteitsniveau

Binnen de gemeente wordt onderscheid gemaakt in beeldkwaliteitsniveaus per functiegebied. In onderstaande tabel is weergegeven welke kwaliteit voor 2023 was vastgesteld.

Onderdeel	Bedrijventerrein	Buitengebied	Woongebied*	Centrum*	Begraafplaatsen*
Groen	C	C	B	B	B
Spelen	C	C	C	B	B
Wegen	C	C	C	B	B
Kunstwerken	C	C	C	B	B
Verlichting	C	C	C	B	B
Reiniging	C	C	B	B	B

*) De blauwe categorieën werden tot en met 2023 onderhouden op niveau B en per 2024 op niveau C

Klein onderhoud (€ 6.501.000)

Met behulp van inspecties wordt getoetst of we het gewenste beeld geleverd hebben in een bepaald jaar. De norm is door de gemeenteraad vastgesteld.

Op basis van regelmatig uitgevoerde kwaliteitsinspecties kunnen we vaststellen dat er conform de beleidsdoelen gepresteerd is in 2023.

In 2023 is het klein onderhoud uitgevoerd binnen de financiële kaders van de begroting.

Voorzieningen (€ 1.416.000)

De begroting kent enkele voorzieningen om de kosten van (groot) onderhoud te dekken. In 2023 zijn enkele specifieke onderhoudsvoorzieningen opgeheven omdat door de dynamiek in de markt en uitvoering van projecten geen voldoende onderbouwing meer bestond voor deze voorzieningen.

Met het opstellen van nieuwe beheerplannen ontstaat er weer een basis voor deze specifieke voorzieningen.

De mutaties in de voorzieningen voor onderhoud gebouwen en riolering zijn in onderstaande tabel opgenomen

Verloop voorzieningen kapitaalgoederen					bedragen x € 1.000	
Het verloop van de onderhoudsvoorzieningen is in lijn met de vastgestelde beheerplannen.					Jaar	Onder
	Beginstand 1 januari	Dotatie	Onttrekking*	Eindstand 31 december	vaststelling beheerplan	houd niveau
Wegen groot onderhoud	-	-	-	-	2021	C
Onderhoud openbare verlichting	-	-	-	-	2021	C
Onderhoud watergangen	-	-	-	-	2021	C
Onderhoud kunstwerken	-	-	-	-	2021	C
Onderhoud gem. gebouwen	2.126	1.237	912	2.451	2015	C
Onderhoud Riolering	10.592	-	504	10.088	2021	
Voorzieningen mbt kapitaalgoederen	12.718	1.237	1.416	12.539		

* onttrekking is inclusief vrijval

Reconstructies en overige investeringen (€ 7.710.000)

In het beheerplan zijn investeringen opgenomen voor vervanging of voor levensduur verlengende maatregelen. De investeringen worden geactiveerd en vormen een onderdeel van de lijst van vervangingsinvesteringen. De kapitaallasten van de investeringen (afschrijving en rente) vormen een onderdeel van de exploitatiebegroting van de gemeente. Jaarlijks stelt de raad de lijst met investeringen vast bij de behandeling van de gemeentebegroting. De grootste investeringen vinden plaats vanuit de kredieten infra, riolering en groen via IBOR-projecten. Hierbij is in 2023 de lijst van investeringen teruggebracht naar een realistisch uitvoerbaar niveau. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de meest in het oog springende investeringswerken die zijn opgeleverd of grotendeels gereed zijn.

Moordrecht	Zevenhuizen	Moerkapelle	Nieuwerkerk aan den IJssel
Parrallelweg Noord	Aanpassingen MFC Swanla	Noordeinde	Zuidplaspweg
Schoolbrug			Kleuterpad
Verlichting Schielands Hoge Zeedijk			Parrallelweg Noord & Zuid Pijler B Francoisviaduct

In 2023 is voor een bedrag van € 6.400.000 geïnvesteerd in wegen, kunstwerken, openbare verlichting en riolering. Vanuit de programmering lopen diverse grote werken door in 2024. Dit zijn bijvoorbeeld Dorrestein Noord, Vleerplein, Batavierlaan, Europalaan en aanpassingen in de openbare verlichting. Buiten de investeringen in de infra is er ook een fors bedrag geïnvesteerd (€ 699.000) in de groenstructuren. Diverse groenvakken zijn vernieuwd en aan veel bomen is levensduurverlengend onderhoud gepleegd. Er is in het kader van bestrijding van boomziekten uitvoering gegeven aan het vervangingsplan voor Essen.

Overige kapitaalgoederen***Sportparken***

Het dagelijks en groot onderhoud op de sportparken is conform planning uitgevoerd. Beheer en investeringen worden uitgevoerd in overleg met de verenigingen. Dit conform het vastgestelde beheerplan sportaccommodaties.

Civiele kunstwerken

De civieltechnische kunstwerken worden op een vooraf bepaald en meetbaar kwaliteitsniveau beheerd. Het streven is hierbij het areaal tegen acceptabele kosten minimaal hun theoretische levensduur te laten bereiken. Uitgangspunten daarbij zijn: sober en doelmatig, toepassing van duurzame materialen en het tijdig uitvoeren van periodiek onderhoud/ vervanging bij einde levensduur. Naast regulier onderhoud zoals reinigen en slijtlagen vervangen op bruggen, worden maatregelen uitgevoerd zoals groot onderhoud en vervanging. In 2023 zijn de inspectieresultaten uit 2022 verder geduid en vertaald in maatregelen. De meest urgente maatregelen zijn in 2023 genomen en in de zomernota 2023 wordt de huidige opgave rondom instandhouding opgevoerd. Punt van zorg rondom de civieltechnische kunstwerken is de leeftijd van deze objecten in relatie tot de verkeersbelastingen. Op enkele plaatsen heeft dat in 2023 geleid tot het uitvoeren van urgente maatregelen of zelfs afsluiting om de veiligheid te garanderen. Deze trend wordt in het beheerplan (2024) naar verwachting duidelijk zichtbaar.

Openbare verlichting

In 2022 is een volledige keuring uitgevoerd in het kader van de NEN 3140. Deze normering geldt voor elektrische installaties en dan met name rondom de veiligheidsaspecten van die installaties. Uit de inspecties en keuringen (inclusief eigen kabelnet) blijkt een forse opgave om de installaties te laten voldoen aan de normering. De keuringsresultaten en noodzaak tot investeren worden onderschreven door het storingsgedrag van de installaties en de meldingen over de openbare verlichting. In 2023 zijn extra middelen ingezet om ondergrens van veiligheid en beschikbaarheid niet te overschrijden. Ook voor de openbare verlichting verwachten we een forse opgave vanuit het beheerplan.

Begraafplaatsen

Het dagelijks onderhoud is volgens planning en kwaliteitsniveau uitgevoerd waarbij medio 2023 een bijsturing noodzakelijk is geweest ten aanzien van de onderhoudsinspanningen. Op basis van kwaliteitsmetingen en signalen uit de samenleving is de inzet geïntensiveerd om het vastgestelde kwaliteitsniveau te behalen.

Water

Door een uitgelopen aanbesteding zijn de geplande onderhoudswerkzaamheden aan de gemeentelijke watergangen zijn niet volgens planning uitgevoerd. De geplande werkzaamheden in het jaar 2022/23 worden meegenomen in de werkzaamheden in 2024 en zijn in uitvoering. Deze vertraging heeft niet tot gevolg gehad dat wettelijke normeringen zijn overschreden.

Vastgoed

In 2023 is voor circa 1.8 miljoen euro geïnvesteerd in onderhoud en instandhouding van gemeentelijk vastgoed. Onderdeel hiervan was een belangrijke kwaliteitsimpuls voor het MFC Swanla.

Paragraaf 5: Bedrijfsvoering

5.1 Bedrijfsvoering algemeen

Organisatieontwikkeling en concernplan

In 2023 hebben wij verder acties uitgevoerd die volgen uit het concernplan, volgens de principes Opgavegestuurd, Wendbaar, Zelforganiserend en Slagvaardig. Voorbeelden van dergelijke acties zijn: moderniseren loon- en functiegebouw, aanbieden van cursussen aan medewerkers, professionaliseren van opdrachtgever- en opdrachtnemerschap en het verbeteren van de gesprekscyclus. We hebben een evaluatie van het concernplan gedaan middels een participatief proces met de organisatie en bestuur. In de evaluatie hebben we geëvalueerd wat de effecten zijn van de gerealiseerde veranderingen n.a.v. het concernplan. Uit de evaluatie zijn successen en een aantal aanbevelingen gekomen die worden verwerkt in een uitvoeringsplan organisatieontwikkeling.

Leren en ontwikkelen

Op het digitale leerplatform, de Zuidplasacademie hebben we meer opleidings en ontwikkelaanbod kunnen realiseren. Opleidingen klassikale en onlinetrainingen, e-learnings en quick-learnings die bijdragen aan het functioneren binnen de gemeente en bijdragen aan het persoonlijk leiderschap en effectiviteit van de medewerkers. Ook hebben we de onboarding aangevuld met cursussen waarin collega's met expertise noodzakelijke kennis overdragen aan nieuwe collega's middels kennissessies over o.a. gemeentefinanciën.

Tevens heeft er een participatief onderzoek plaatsgevonden waarin we in beeld hebben gebracht welke leer en ontwikkel materialen er nodig zijn ten aanzien van kennis en vaardigheden om in de basis goed te kunnen functioneren. Dit leer en ontwikkelmateriaal is deels gerealiseerd en deels in voorbereiding en zal worden toegevoegd aan de onboarding middels leerpaden op functieniveau worden aangeboden.

Zuidplas als werkgever op de kaart

De vacatureformats zijn herschreven en er is geïnvesteerd in de optimalisatie van het werving en selectiesysteem. Er zijn veel vacatures vervuld door verschillende werving strategieën. Er is geïnvesteerd in samenwerken en zichtbaarheid bij opleidingsinstellingen om ook aantrekkelijk werkgever te zijn voor stagiaires en starters. Mede vanwege de bij de Begroting 2024 aangenomen amendement (2023 A054) over bezuiniging op het inhuurbudget, hebben wij eind 2023 extra ingezet op het vervangen van ingehuurd personeel door personeel in loondienst.

Functiehuis en functieloongebouw

Er is een nieuw functiehuis en functieloongebouw HR 21 geïmplementeerd, zodat functies aansluiten bij de huidige tijd en veranderingen als gevolg van het concernplan. Ook is bereikt dat het loongebouw aansluit bij de inwonerklasse van de gemeente en ons functiehuis herkenbaar is in het voor de sector gemeenten ontwikkelde HR21 systeem. HR 21 geeft ruimte om slagvaardig en wendbaar in te spelen op nieuwe functies naar aanleiding van nieuwe ambities en taken die voor de gemeente.

Aanbesteding personeels- en salarissysteem

Er is een nieuw personeels- en salarissysteem aanbesteed middels een Europese aanbesteding. Alle gegevens zijn overzet en medewerkers zijn opgeleid in het nieuwe systeem. De implementatie is in de basis afgerond zodat er per 1-1-2024 mee gewerkt kan gaan worden.

Facilitair/ huisvesting

Er is geïnvesteerd in hybride werken in het gemeentehuis, bijvoorbeeld met apparatuur in samenwerkingsruimtes om hybride te kunnen vergaderen. GOVroam is geïnstalleerd, hierdoor hebben we een wifitoegang in het gemeentehuis waarmee de medewerkers ook op andere overheidslocaties die aangesloten zijn op GOVroam via een veilige verbinding kunnen werken.

Informatievoorziening

Er is gestart met het opstellen van strategisch informatiebeleid. De ambities, doelen en uitgangspunten op strategisch niveau staan hierin centraal samen met de impact van deze ontwikkelingen op de informatievoorziening. Door vele personele wisselingen is het informatiebeleidsplan in 2024 gereed.

Informatiebeveiliging

Het belang van een goede en op risico's gebaseerde informatiebeveiliging zal niemand meer ontgaan. Zeker met in het achterhoofd hacks met grote financiële gevolgen bij o.a. de gemeenten Hof van Holland en Buren. Er is een campagne gestart om medewerkers en bestuurders bewustwording te geven over het gebruik van de middelen en informatieveiligheid. Tevens is er een GAP- analyse uitgevoerd om de risico's in beeld te hebben en te verkleinen. De Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO) is hierbij leidend geweest. De gemeente Zuidplas heeft volgens de analyse rond de 60% van de BIO-maatregelen geïmplementeerd.

5.2 Rechtmatigheidsverantwoording 2023

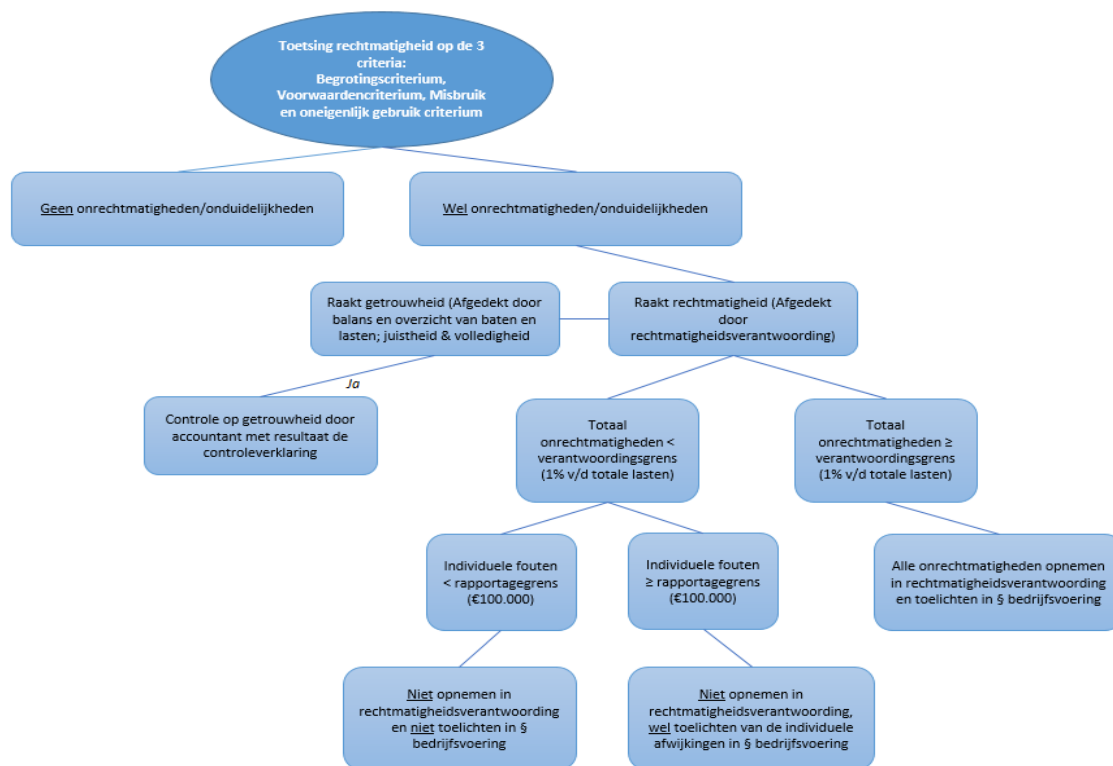
Op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad is als onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording in deze paragraaf een nadere toelichting opgenomen over de financiële rechtmatigheid en hoe de beheersing hiervan is vormgegeven. Tevens zijn de door het college ondernomen acties om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen opgenomen.

De nadere toelichting ziet toe op alle afwijkingen, zowel fouten als onduidelijkheden, die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen. De toelichting op de afwijkingen bestaat uit een beschrijving van de geconstateerde afwijking, een toelichting op de oorzaak van de afwijking en de vermelding van de actie die wordt ondernomen om afwijkingen in de toekomst te voorkomen. De door de raad vastgestelde grens, waarboven het college de afwijkingen moet opnemen in de rechtmatigheids-verantwoording, de zogenaamde verantwoordingsgrens, is bepaald op 1% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves. Het grensbedrag is daarmee gesteld op € 1.650.034,-. Naast een verplichte toelichting in de paragraaf Bedrijfsvoering op de afwijkingen boven de vastgestelde verantwoordingsgrens is als onderdeel van deze vastgestelde grenswaarde bepaald dat een nadere toelichting wordt gegeven op alle afwijkingen voor zover deze de rapporteringstolerantie overschrijden. De door de raad vastgestelde rapporteringstolerantie is bepaald op € 100.000,- per afwijking.

Bij de rechtmatigheidsverantwoording bestaat een directe relatie met het financiële beheer omdat vastgesteld moet worden dat de baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen.

In de jaarrekening legt het college verantwoording af over alle negen criteria van rechtmatigheid. De eerste zes criteria, die betrekking hebben op getrouwheid en óók onderdeel zijn van rechtmatigheid, komen tot uitdrukking in de balans en het overzicht van baten en lasten. Drie rechtmatigheidscriteria hebben geen relatie met getrouwheidsaspecten; deze criteria komen expliciet tot uitdrukking in de rechtmatigheids-verantwoording in de jaarrekening. Omdat de eerste zes criteria worden afgedekt door het getrouwe beeld hoeven deze niet afzonderlijk vermeld te worden in de rechtmatigheidsverantwoording. Vanzelfsprekend maken deze eerste zes criteria wel onderdeel uit van de reguliere jaarrekeningcontrole. De accountant toetst de getrouwe weergave van de afwijkingen inzake rechtmatigheid in de rechtmatigheids-verantwoording.

De bovengenoemde uitgangspunten zijn in figuur 1 voorgesteld.

Figuur 1 Beslisboom getrouwheids- en rechtmatigheidsbevindingen

Het kader van de rechtmatigheidsverantwoording bestaat uit een drietal criteria, te weten het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium, welke expliciet tot uitdrukking komen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidsverantwoording vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). Van een begrotingsonrechtmatigheid is sprake als het college bij de realisatie van doelen en het realiseren van activiteiten de door de raad vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten of investeringsbudgetten overschrijdt (1), toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves die niet door de raad zijn vastgesteld (2) en als bij onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten en/of lagere of hogere baten dan begroot de begroting niet tijdig met begrotingswijzigingen is aangepast (3).

In de begroting zijn de bedragen voor de lasten en baten vermeld die door de raad van gemeente Zuidplas zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de juiste investering, het toereikend zijn van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn. Afwijkingen van de begroting, zowel exploitatie als investeringen en zowel beleidsmatig als financieel moeten geautoriseerd worden door de raad waarbij het primair gaat om overschrijding van de lasten/investeringen en onderschrijding van de baten. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor het te realiseren beleid en voor de besteding van het benodigde bedrag. Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog door de raad worden vastgesteld. Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is vastgesteld zijn bestedingen afwijkend van het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Uitgangspunt is dus dat iedere afwijking van de begroting onrechtmatig is.

Ook begrotingsonrechtmatigheden die binnen de beleidskaders van de raad passen, moeten worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijk fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de rechtmatigheids-verantwoording. Omdat in de toelichting op de jaarrekening een verklaring is opgenomen van de betreffende afwijkingen, levert het separaat toelichten van de overschrijdingen die passen binnen het van tevoren door de raad vastgestelde beleidskader in de rechtmatigheidsverantwoording geen toegevoegde waarde op. Via de rechtmatigheidsverantwoording wordt dan ook inzicht gegeven op het totaalniveau van alle afwijkingen ten opzichte van de begroting op het door de raad vastgestelde niveau van programma aangezien deze formeel wel onrechtmatig zijn. Bij de afwijkingen van dit totaalniveau wordt gebruik gemaakt van de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens.

Voor de afweging of afwijkingen leiden tot opname in de rechtmatigheidsverantwoording zijn de baten en lasten apart beschouwd en niet gesaldeerd. Ook is rekening gehouden met het niveau waarop de raad de begroting autoriseert. Conform de Financiële verordening gemeente Zuidplas 2024 autoriseert de raad de begroting op het niveau van programma. Voor de afweging of afwijkingen leiden tot opname in de rechtmatigheidsverantwoording is ook geanalyseerd of het college bij begrotingsonrechtmatigheden binnen het door de raad uitgezette beleid is gebleven, conform de 'Financiële verordening gemeente Zuidplas 2024'. Uit de vastgelegde afspraken in de verordening komt naar voren dat begrotingsonrechtmatigheden in de volgende gevallen als acceptabel worden beschouwd (wel onrechtmatig, maar acceptabel):

- 1) Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
- 2) Er is sprake van een overschrijding op een open-einde-regeling.

- 3) De overschrijding is geautoriseerd door middel van een vaststelling van een tussentijdse rapportage.

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid zijn de overschrijdingen (en onderschrijdingen) van zowel de baten als de lasten ten opzichte van de begroting na wijziging per programma beoordeeld. Er is geen sprake van overschrijdingen van lasten ten opzichte van de begroting na wijziging op het niveau van de programma's. Op diverse programma's zijn onderschrijdingen ten aanzien van de baten geconstateerd, echter deze afwijkingen zijn gedurende het begrotingsjaar niet bekend geweest of behoorden niet te zijn welke om die reden niet tijdig tot een aanpassing van de begroting hebben kunnen leiden. Derhalve zijn geen begrotingsonrechtmatigheden meegewogen in de oordeelsvorming van de rechtmatigheidsverantwoording.

Een inhoudelijke analyse van en toelichting op de overschrijdingen en onderschrijdingen van zowel de lasten als de baten ten opzichte van de begroting na wijziging met het onderscheid in afwijkingen welke passend en/of niet passend zijn binnen de beleidskaders van de raad is opgenomen onder het hoofdstuk 'Begrotingsrechtmatigheid' in de 'Jaarrekening gemeente Zuidplas 2023'.

Kredietoverschrijdingen vereisen conform de Kadernota rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV – vergelijkbaar met kostenoverschrijdingen in het overzicht baten en lasten – autorisatie van de raad. Indien een overschrijding niet door de raad is geautoriseerd, is deze strikt genomen onrechtmatig. Afspraken hierover zijn nader vastgelegd in de Financiële verordening gemeente Zuidplas 2024.

Op basis van de uitgevoerde analyse is ten aanzien van de gevoteerde investeringskredieten voor een totaalbedrag van € 723.678,- aan afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging geconstateerd, zoals in figuur 2 gepresenteerd. Een groot deel van de afwijkingen betreffen begrotingsonrechtmatigheden die binnen de beleidskaders van de raad passen. De overige afwijkingen zien toe op een bedrag van € 109.854,- waarvoor niet tijdig een voorstel is ingediend welke tot een aanpassing van de begroting heeft geleid.

Begrotings-rechtmatigheid investeringskredieten	<i>Onrechtmatig, binnen het beleid van de Raad</i>	<i>Onrechtmatig, buiten het beleid van de Raad</i>	Toelichting
Investeringskredieten	€ 613.824,-	€ 109.854,-	Een aantal lastenoverschrijdingen van een aantal investeringen valt binnen het beleid van de raad, omdat hier ofwel baten tegenover staan ofwel dat de overschrijding van de jaarschijf 2023 past binnen het totale krediet, waardoor geen sprake meer is van een overschrijding. De kostenoverschrijdingen ad € 109.854,- zijn veroorzaakt door een naheffing Aanschaf-belasting (bpm) en door onvoorziene uitgaven ten aanzien van een drietal kredieten in relatie tot het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs IHP). Hiervoor is niet tijdig

een voorstel ingediend welke tot een aanpassing van de begroting heeft geleid.

Figuur 2 Begrotingscriterium – Investeringskredieten 2023

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De voorwaarden zijn afkomstig uit de regelgeving en hebben betrekking op aspecten zoals: doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. De overdrachten van onder andere subsidies en uitkeringen zijn bijvoorbeeld aan bepaalde voorwaarden verbonden. Het niet in acht nemen van de geldende voorwaarden kan leiden tot een onrechtmatigheid die het college toelicht in de rechtmatigheidsverantwoording als de verantwoordingsgrens wordt overschreden.

In het door het college vastgestelde 'Intern controleplan 2023' zijn op basis van een risicoanalyse en de materialiteit van de financiële stromen de processen gepresenteerd welke onderdeel zijn van het voorwaardencriterium.

De geconstateerde financiële beheershandelingen die afwijken van de voorwaarden zoals die gesteld zijn in de wet- en regelgeving zien toe op de onderstaande onderdelen.

Aanbestedingsrechtmatigheid

De financiële handelingen in het kader van aanbestedingsrechtmatigheid hebben betrekking op de volgende activiteiten:

- Naleving van de (Europese) aanbestedingsplicht;
- De keuze van het regime van de aanbestedingsprocedure (Nationaal of Europees);
- De keuze voor een bijzondere aanbestedingsprocedure, met toelichting op de afwijking;
- De gunning van de opdracht;
- De wijziging van de opdracht gedurende de contractfase.

Handelingen en beslissingen die niet direct leiden tot een financiële transactie zijn geen onderdeel van de financiële rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole.

De reikwijdte van de controle op aanbestedingsrechtmatigheid richt zich op twee elementen, namelijk een controle op de vereisten volgens de aanbestedingswetgeving (bijvoorbeeld de opdrachten boven drempelbedragen en de vereisten aan de documenten in het aanbestedingsdossier) en een controle op de inhoudelijke keuzes en ingenomen posities die tijdens het aanbestedingsproces zijn gemaakt c.q. ingenomen.

Om de rechtmatigheid van de aanbestedingen vast te stellen is een analyse op alle inkopen verricht. Van de inkopen die op grond van hun aard en/of omvang opvallen in deze analyse, is vervolgens de rechtmatigheid gecontroleerd. Uit de verrichte controlewerkzaamheden voor de naleving van de Europese aanbestedings-richtlijnen is bij één gecontroleerde aanbesteding vastgesteld dat de Europese aanbestedingsrichtlijnen op onrechtmatige wijze zijn

nageleefd en waarvan de geconstateerde afwijking de vastgestelde rapportagegrens ad. € 100.000,- overschrijdt. De totale besteding op dit contract in 2023 en de als gevolg hiervan te rapporteren onrechtmatigheid bedraagt € 125.300,-.

Aanbestedingsrechtmatigheid	Afwijking	Oorzaak	Beheersmaatregel(en)
Inhuur derden Gebiedsontwikkeling & Planeconomie	€ 125.300,-	Ophoging en/of verlenging van de opdracht boven de Europese aanbestedingsgrens. De afzonderlijke opdrachten worden als één opdracht (dienst) beschouwd waardoor het totaal van de opdracht de Europese drempel overschrijdt.	➤ Verplichte consultatie vooraf bij inkoopadviseur van opdrachten vanaf € 50.000,- ➤ Functiescheiding tussen voorbereiden opdracht en goedkeuring wijze van marktbenadering. ➤ Bij lastige casussen vooraf/tijdig inschakelen van externe aanbestedingsjurist.

Figuur 3 Voorwaarden criterium - Aanbestedingsrechtmatigheid

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Het Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium betreft de toetsing op juistheid en volledigheid van de gegevens, die door de belanghebbenden zijn verstrekt om het voldoen aan voorwaarden aan te tonen. Dit ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving. Ook het begrip fraude hangt nauw samen met misbruik en oneigenlijk gebruik. Binnen Zuidplas is M&O-beleid veelal geïntegreerd binnen de processen. Qua onderbouwing van de verantwoording op dit gebied wordt enerzijds gebruik gemaakt van de interne controles die worden uitgevoerd om vast te stellen of de financiële beheershandelingen voldoen aan de voorwaarden zoals gesteld in de wet- en regelgeving. Anderzijds gaat het bij misbruik en oneigenlijk gebruik ook over fraude- en integriteitssignalen. Het inrichten van een beheersingsproces, waaronder het periodiek uitvoeren van een frauderisicoanalyse om te onderzoeken en te toetsen of bestaande procedures 'fraudeproof' zijn, speelt hierin een cruciale rol.

Omdat de actualiteit en het treffen van maatregelen in veranderende omstandigheden dit vereist wordt door het college als vast onderdeel van het interne beheersingssysteem periodiek een integrale frauderisico-analyse uitgevoerd en vastgesteld. Mogelijke kwetsbaarheden op het gebied van fraude welke voorziet in een actualisatie van (financiële) frauderisico's zijn onderkend in de door het college vastgestelde frauderisicoanalyse d.d. 30 april 2024. Op basis van de uitkomsten van de kwantitatieve en kwalitatieve analyse zijn de geïdentificeerde materiële financiële stromen en jaarrekeningposten geclassificeerd naar risico's, van laag risico tot significant frauderisico, onderbouwd met getroffen beheersmaatregelen.

Uit de uitgevoerde frauderisicoanalyse, inclusief de uitgevoerde procescontroles om vast te stellen of de financiële beheershandelingen voldoen aan de voorwaarden zoals opgenomen in de wet- en regelgeving, volgen geen signalen van fraude en/of misbruik en oneigenlijk gebruik die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang. De uitkomsten van deze analyse dragen bij aan bewustwording over de risicobereidheid bij bestuur en management, aan het vermogen alert te reageren in geval van fraude en om continu aandacht te blijven houden voor het onderwerp fraude. Met de geactualiseerde analyse is inzichtelijk op welke plaatsen mogelijk niet integer gedrag kan plaatsvinden, en wat de kwetsbare functies, processen en activiteiten zijn. Hiermee wordt een redelijke, maar geen absolute, mate van zekerheid verkregen dat de Jaarrekening gemeente Zuidplas 2023 geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude.

Paragraaf 6: Openbaarheid

In de considerans van de Wet open overheid (“Woo”) is het motief voor vaststelling van de wet als volgt geformuleerd:

De toegang tot overheidsinformatie voor iedereen vergroten;

De actieve openbaarmaking bevorderen;

Bestuurlijke transparantie tot norm verheffen,

De regels voor openheid en openbaarheid actualiseren en deze zoveel mogelijk in de wet opnemen zodat openbaarheid een recht wordt van de burger en een plicht van de overheid.

De Woo heeft tot doel een transparante overheid te bevorderen. Een belangrijke voorwaarde daarvoor is dat de informatiehuishouding van de overheid op orde is. Voor gemeenten golden de volgende verplichtingen uit de Woo die per 1 mei 2022 direct in werking zijn getreden:

Een of meer contactperso(n)en aanwijzen om vragen van inwoners te beantwoorden.

De bepalingen omtrent openbaarmaking op verzoek: voortaan moeten onder meer ook documenten met persoonlijke beleidsopvattingen van ambtenaren in geanonimiseerde vorm betrokken worden. Ook moet een Woo-verzoek elektronisch kunnen worden ingediend.

Maatregelen treffen om de duurzame toegankelijkheid van digitale documenten te borgen als randvoorwaarde om uitvoering te geven aan openbaarheid.

De inspanningsverplichting om informatie over beleid actief openbaar te maken (art. 3.1 Woo).

Actieve openbaarmaking

Naast de algemene inspanningsverplichting die volgt uit artikel 3.1 van de Woo, stelt de Woo de actieve openbaarmaking van een aantal categorieën documenten op termijn verplicht.

Deze actieve openbaarmaking dient plaats te vinden door middel van een digitale infrastructuur die door de minister van BZK in stand wordt gehouden (artikel 3.3b van de Woo). Het doel daarvan is, alle informatie die bestuursorganen onder de Woo actief openbaar moeten maken, op één plek voor iedereen vindbaar en doorzoekbaar te maken. Door deze ene vindplaats ontstaat er overzicht en hoeven belanghebbende burgers, onderzoekers, journalisten, wetenschappers en overige geïnteresseerden niet langer de vele websites van de afzonderlijke bestuursorganen te zoeken en doorzoeken. Voor nu is dit voorlopig gerealiseerd via de Woo-index. De Woo-index en zoekfunctie zijn ontwikkeld door KOOP (Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties). Een eerste versie van de Woo-index - nog zonder ondersteunende zoekfunctionaliteit – was per 19 juni 2023 beschikbaar.

Na het beschikbaar komen van de Woo-index kan de actieve openbaarmaking van de Woo-informatie categorieën door middel van deze digitale infrastructuur stapsgewijs worden geïmplementeerd en zal ook de wettelijke verplichting gefaseerd – per informatie categorie – worden ingevoerd. Dit gebeurt bij koninklijk besluit.

De Woo index van de gemeente Zuidplas is te raadplegen via: https://organisaties.overheid.nl/woo/30143/Gemeente_Zuidplas

Vooruitlopend op deze wettelijke actieve openbaarmakingsplicht geeft Zuidplas inhoud aan de actieve openbaarmaking door beschikbare publieke informatie zo veel mogelijk te ontsluiten via de gemeentelijk website en de eind 2023 specifiek hiervoor gecreëerde en beschikbaar gestelde website <https://open.zuidplas.nl/>. Op deze laatste website worden naast beleid en regelgeving, financiële informatie, besluitenlijsten en vergaderstukken ook de Woo-verzoeken inclusief besluiten en bijbehorende documenten ontsloten en daarmee openbaar gemaakt.

Passieve openbaarmaking

Naast de actieve openbaarmakingsplicht kent de Woo een regime voor passieve openbaarmaking. Ook zijn er diverse verzoeken om openbaarmaking afgehandeld. In 2023 zijn in totaal 43 verzoeken om openbaarmaking van informatie onder de Woo ontvangen.

Implementatie Woo en aanverwante wetten

Er is gewerkt aan de voorbereiding van een programma om de Wet open overheid verder te implementeren. Daarbij wordt een relatie gelegd met andere wetten die gevolgen hebben voor de (digitale) toegankelijkheid en openbaarheid van de gemeente, waaronder de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, de Wet elektronische publicaties en de Wet digitale overheid.

Met name de invoering van de Woo, een wet met langere doorlooptijd (de Memorie van Toelichting noemt een mogelijke termijn van acht jaar) stelt hoge eisen aan de inrichting van de informatiehuishouding, archivering, en bewustwording van de organisatie. Invoering van deze wet hangt samen met de andere wet- en regelgeving op het gebied van publiceren van informatie en de toegankelijkheid van deze informatie en heeft een grote impact op onderdelen van de organisatie. De verplichting om steeds meer documenten actief openbaar (en daarmee voor iedereen toegankelijk) te moeten maken, past binnen de huidige maatschappelijk opvattingen waarin de overheid steeds transparanter dient te zijn. De verwachting is dat het gevolg van het steeds meer actief openbaar maken van stukken zal zijn dat er uiteindelijk minder verzoeken om informatie zullen worden ingediend. Om stukken actief openbaar te kunnen maken dient de informatiehuishouding op orde te zijn.

In 2022 is gestart met een inventarisatie van de huidige praktijk op het gebied van digitale dienstverlening, publicaties en openbaarmaking van publieke informatie. Die inventarisatie is in 2023 afgerond en de impactanalyse is opgeleverd. Een volgende stap zal zijn de implementatie van de Woo en aanverwante wetten in een daarvoor te creëren formeel project op te pakken. Hiertoe is nog niet besloten.

In verschillende deelprojecten worden vanaf 2023 alle werkzaamheden uitgevoerd die noodzakelijk zijn om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen. De wettelijke verplichting is daarbij de ondergrens. Het college bepaalt zo nodig in samenspraak met de raad een hoger ambitieniveau.

Paragraaf 7: Financiering

Inleiding

Het doel van deze paragraaf is het informeren van de gemeenteraad over de uitvoering van het treasurybeleid en de beheersing van de financiële risico's over het jaar 2023. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Treasury is het besturen en beheersen van de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Het gaat hierbij om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijk voorwaarden. De gemeente Zuidplas is hierbij gebonden aan de kaders van de Wet financiering decentrale overheden de zogenaamde Wet FIDO. Deze wet heeft o.a. tot doel om de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de gemeente op een verantwoorde en professionele wijze te regelen.

Treasurybeleid en –beheer

Voor het algemene beleidsuitgangspunt van het treasurybeheer binnen de gemeente Zuidplas geldt de volgende omschrijving: gelet op haar publiekrechtelijke taak om maatschappelijk kapitaal te beheren, voert de gemeente naar een zo hoog mogelijk rendement op het belegd vermogen en/of zo laag mogelijke kosten van aangetrokken geldleningen. Dit alles binnen duidelijk geformuleerde randvoorwaarden die risico's beperken. De gemeente heeft de uitgangspunten en de bevoegdheden in het treasurybeheer vastgelegd in het treasurystatuut. In 2020 is het treasurystatuut voor het laatst geactualiseerd. Op basis hiervan zijn uitvoeringsregels opgesteld, deze zijn in 2021 in werking getreden.

Belangrijke elementen uit het treasurystatuut:

- Het aangaan/verstrekken van leningen en het verlenen van garanties zijn alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak;
- Uitzettingen hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van inkomsten door het aangaan van overmatige risico's (financiële instellingen moeten tenminste een AA-rating hebben);
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Het beheersen van de risico's als uitgangspunt van de Wet FIDO uit zich verder in de kasgeldlimiet en renterisiconorm.

Risicobeheer

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisico-norm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen voor gemeenten niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm benadrukt vooral het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's. De norm is een benadering hiervoor.

In 2023 is de renterisiconorm niet overschreden. Doordat bij het afsluiten van elke geldlening het effect hiervan op de meerjarige ontwikkeling van de renterisiconorm wordt meegewogen, wordt het risico beperkt en is de leningenportefeuille evenwichtig samengesteld.

Renterisico vaste schuld	bedragen x € 1.000	
	2022	2023
1 Renteherziening vaste schuld o/g	-	-
2 Aflossingen	12.107	2.111
3 Renterisico (1+2)	12.107	2.111
4 Renterisiconorm	25.624	27.193
5a Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	13.517	25.082
5b Overschrijding risiconorm (3>4)	-	-
Berekening Renterisiconorm		
4a Begrotingstotaal (lasten)	128.118	135.966
4b Vastgesteld percentage	20%	20%
4 Renterisiconorm (4a x 4b / 100)	25.624	27.193

Financiering

In 2023 zijn de volgende langlopende leningen afgesloten en ontvangen:

Bedrag	Soort lening	Looptijd	Rente	Gesloten
€ 5.000.000	Fixe	10 jaar	3,31 %	September 2023
€ 10.000.000	Fixe	7 jaar	3,30 %	Oktober 2023

Beide leningen zijn aangetrokken ter dekking van de bestaande financieringsbehoefte. Het afsluiten van de leningen bij medeoverheden is globaal 0,25% voordeliger dan bijvoorbeeld bij BNG Bank.

De ontwikkeling van de langlopende leningenportefeuille vertoont in 2023 het volgende beeld:

Omschrijving	Bedrag	Gemiddelde rentevoet
Omvang 1 januari 2023	€ 99.118.383	2,19 %
Bij: nieuwe fixeleningen	€ 15.000.000	3,31 %
Af: reguliere aflossingen	€ 2.110.875	2,31 %
Omvang 31 december 2023	€ 112.507.008	2,33 %

De toename van de gemiddelde rentevoet wordt voornamelijk veroorzaakt door het aantrekken van nieuwe financiering in 2023 tegen gemiddeld 3,30%. Tevens is in 2023 uit hoofde van renterisicobeheersing een geldlening van € 11.000.000 aangetrokken die op 2 april 2024 zal worden gestort. Deze fixe lening is aangetrokken bij BNG Bank, kent een looptijd van 40 jaar en een rentepercentage van 3,067 % en is rentevast gedurende de gehele looptijd. De financieringsbehoefte op korte termijn wordt gedekt uit het rekening courant krediet bij BNG Bank, desgewenst aangevuld met kortlopende geldleningen (kasgeld). In 2023 zijn 8 kasgeldleningen aangetrokken waarvan er op 31 december 2023 7 weer waren afgelost. Op 31 december 2023 stond 1 kasgeldlening van € 5 miljoen open.

Middengebied.

In 2023 zijn in relatie tot de toekomstige ontwikkeling van het Middengebied en de daarmee verband houdende financieringsbehoefte diverse interne verkenningen gedaan. Deze verkenningen zijn gedeeld met onze huisbankier BNG Bank.

BNG Bank, maar ook andere mogelijke financierende partijen, mogen uit hoofde van hun interne richtlijnen niet eerder overgaan tot het verstrekken van financiering tot het moment dat er sprake is van een onherroepelijk bestemmingsplan en een omgevingsvergunning.

Tegen deze achtergrond is het in 2023 niet mogelijk gebleken renterisico beheersende maatregelen op de toekomstige financieringsbehoefte voor het Middengebied toe te passen.

Koersrisico

Koersrisico bij beleggingen in aandelen worden beperkt door bepalingen van de Wet FIDO. Deze Wet staat uitzettingen in de vorm van aandelen niet toe, anders dan het deelnemen in ondernemingen voor de publieke taak.

Kasbeheer

De liquiditeitspositie is de mate waarin de gemeente op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kan voldoen. Voor het bepalen van deze positie is de kasgeldlimiet belangrijk. De kasgeldlimiet houdt in dat de totale omvang van de vlottende schuld maximaal 8,5% van de lastenkant van de gemeentebegroting mag zijn. Deze limiet is bedoeld om gemeenten te behoeden voor het risico dat hun rentelasten ineens fors stijgen.

In 2023 heeft de gemeente Zuidplas, naast het aantrekken van langlopende financiering, in haar financieringsbehoefte voorzien door gebruik te maken van kortlopende financieringsmiddelen (kasgeldleningen), waarbij structureel binnen de kasgeldlimiet is gebleven. Door te streven naar een optimale mix tussen kortlopende financiering en langlopende financiering realiseert de gemeente een besparing op de rentelasten.

Wanneer de kasgeldlimiet meer dan 2 kwartalen op rij wordt overschreden moet de toezichthouder, de Provincie Zuid-Holland, hierover worden geïnformeerd. Indien bekend is dat er in het 3e opeenvolgende kwartaal geen overschrijding is, hoeft de toezichthouder niet op de hoogte gesteld te worden.

In 2023 was het verloop van de kasgeldlimiet als volgt:

Kasgeldlimiet	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	bedragen x € 1.000
				4e kwartaal
Gemiddeld saldo (1)	904	-3.942	1.085	1.541
Kasgeldlimiet (2)	11.557	11.557	11.557	11.557
Ruimte onder kasgeldlimiet (2-1)	10.653	15.499	10.472	10.016
Overschrijding?	nee	nee	nee	nee
Meldingsplicht Provincie (>2 kwartalen overschrijding)	nee	nvt	nvt	nvt
Begrotingsbedrag	135.966.000	135.966.000	135.966.000	135.966.000
Percentage 8,5%	11.557	11.557	11.557	11.557

De kasgeldlimiet is in 2023 is geen van de kwartalen overschreden. Conform de regelgeving is er dan ook geen melding gemaakt bij de toezichthouder.

Schatkistbankieren

In december 2013 is de Regeling Schatkistbankieren van kracht geworden. Schatkistbankieren is uitsluitend bedoeld voor overheden met overtollige liquide middelen. Hiervoor is een rekening-courantovereenkomst tussen Staat en de gemeente Zuidplas opgesteld. Voor decentrale overheden betekent dit dat zij verplicht zijn om hun overtollige middelen, met uitzondering van een drempelbedrag, aan te houden in 's Rijks schatkist dan wel uit te lenen aan medeoverheden.

Het drempelbedrag bedraagt 2% van de lastenkant van de primitieve begroting. Voor de gemeente Zuidplas was het drempelbedrag in 2023 € 2.719.320.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren		bedragen x € 1.000			
		verslagjaar			
1	Drempelbedrag	2.719	2.719	2.719	2.719
		<i>Kwartaal 1</i>	<i>Kwartaal 2</i>	<i>Kwartaal 3</i>	<i>Kwartaal 4</i>
2	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's-Rijks schatkist aangehouden middelen	403	389	1.099	1.353
3a = 1 > 2	Ruimte onder het drempelbedrag	2.316	2.330	1.620	1.366
3b = 2 > 1	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
	Berekening drempelbedrag	verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	135.966	135.966	135.966	135.966
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	135.966	135.966	135.966	135.966
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
	Berekening kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's-Rijks schatkist aangehouden middelen				
5a	Som van de per dag buiten 's-Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	36.234	35.425	101.153	124.461
5b	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
2 = 5a / 5b	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's-Rijks schatkist aangehouden middelen	403	389	1.099	1.353

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de overtollige middelen gedurende 2023 binnen het drempelbedrag zijn gebleven.

Renteschema

Het BBV stimuleert een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente (harmonisering) en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie). Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt uitgegaan van de (verwachte) werkelijke rentelasten. Vanaf begrotingsjaar 2017 wordt geen rente meer toegerekend aan het eigen vermogen. Tevens is de toerekening van rente aan de kapitaallastenreserve afgeschaft.

De rentekosten worden aan de desbetreffende taakvelden en Programma's toegerekend met behulp van een (rente)omslag. In de Notitie grondbeleid 2019 zijn spelregels opgenomen hoe de rente aan de grondexploitaties toegerekend moet worden. Hierin is bepaald dat deze gebaseerd moet zijn op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen. Het over het vreemd vermogen te hanteren rentepercentage is gelijk aan het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen. De rente (grondexploitaties) wordt toegerekend aan de boekwaarde per 1 januari. Dit wordt per grondexploitatiecomplex berekend. In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden in 2023 zijn toegerekend.

	Begroting 2023 primitief	2023 wijzigingen	Begroting 2023 na wijzigingen	Realisatie 2023
Externe rentelasten over lange financiering	2.803	-512	2.291	2.251
Externe rentelasten over korte financiering	373	169	542	447
Externe rentebaten	-53	-327	-380	-617
Totaal door te rekenen externe rente	3.123	-670	2.453	2.080
Rente aan grondexploitatie toe te rekenen	-222	-55	-277	-161
Saldo door te rekenen externe rente	2.901	-725	2.176	1.920
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-2.968	473	-2.495	-1.921
Renteresultaat op het taakveld treasury	-67	-252	-319	-1
Boekwaarde activa per 1-1 (grondexploitatie)	13.875	0	9.192	9.192
Boekwaarde activa per 1-1 (renteomslag)	229.552	0	175.233	175.233
Renteomslag afgerond	1,30%		1,30%	1,00%

Toelichting: Voor het jaar 2023 bedroegen de rentelasten € 2.698.000. Dit is de rente die daadwerkelijk werd betaald op lange en kortlopende geldleningen. De rentebaten bedroegen € 617.000. Het saldo hiervan (€ 2.080.000) moet worden verdeeld over de grondexploitaties en taakvelden.

Allereerst wordt bepaald welke rente (verplicht) wordt toegerekend aan de grondexploitaties. Dit gebeurt aan de hand van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen. Voor het jaar 2023 was een percentage van

2,00% begroot. Uiteindelijk werden de boekwaardes van de grondexploitaties voor 1,75% met rente belast. Per saldo resteerde een aan taakvelden door te rekenen rente van € 1.920.000. De geboekte renteomslag aan taakvelden bedroeg € 1.921.000 hetgeen resulteerde in een voordelig renteresultaat van € 1.000 op het taakveld treasury.

Volgens de Begrotingsrichtlijn 2023 is in de basis gerekend met een rente-omslagpercentage van 1,3%. Het renteresultaat zou hiermee binnen de 25% blijven (op begrotingsbasis). Het renteresultaat wordt uitgedrukt in een percentage van de door te berekenen externe rente. Dit mag niet boven de 25% uit komen. Begin december 2023 bleek het percentage richting de 30% te gaan. Het begrote renteomslag percentage van 1,30 % bleek te hoog. Op grond van Wet- en regelgeving (BBV-voorschriften) is het renteomslag percentage 2023 daarom bijgesteld naar 1,00 %.

Paragraaf 8: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de ontwikkeling van het weerstandsvermogen, waarbij de (financiële) risico's worden afgezet tegen de weerstandscapaciteit die beschikbaar is om ze op te vangen. Daarnaast is de stand van zaken van zes financiële kengetallen opgenomen: netto schuldquote, netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit. Daarnaast schrijft de financiële verordening van Zuidplas voor dat de volgende kengetallen worden berekend: netto langlopende schulden per inwoner en onbenutte belastingcapaciteit per inwoner.

Ontwikkelingen en belangrijkste risico's

Onduidelijkheid vanuit het Rijk

In het voorjaar van 2024 is er helaas nog geen duidelijkheid vanuit het Rijk gekomen op de onzekere financiële situatie waar gemeenten zich op dit moment bevinden. Het bekende ravijnjaar 2026 zorgt voor bijna alle gemeenten voor grote zorgen. Zorgen die veroorzaakt worden door onzekerheid op onvoldoende middelen voor het sociaal domein en de forse bezuinigingen op de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Dat maakt dat de basisvoorzieningen van een gemeente ernstig onder druk komen te staan.

Schaarste

Naast de zojuist beschreven financiële schaarste hebben we in Nederland misschien nog wel meer te maken met de schaarste op de arbeidsmarkt. Dat maakt dat we geen uitvoering kunnen geven aan de afgesproken plannen maar ook onze primaire processen onder druk komen te staan.

Staat van de openbare ruimte

Zowel de financiële schaarste als de schaarste op capaciteit (intern maar ook de externe markt) maken dat er achterstanden worden geconstateerd op onderdelen in de openbare ruimte. Dat maakt dat er soms beslissingen moeten worden genomen om onderdelen (tijdelijk) af te sluiten of beperkend open gesteld kunnen blijven.

Middengebied

Voor de ontwikkeling van het Middengebied is het risico dat het voorkeursrecht op de gronden vervalst. Dit door het niet tijdig onherroepelijk vaststellen van het omgevingsplan.

Weerstandscapaciteit

Weerstandscapaciteit is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op het uitvoeren van de programma's. Het gaat dus om de robuustheid van de begroting. De weerstandscapaciteit wordt doorgaans uitgedrukt in een weerstandsratio.

Beschikbare weerstandsvermogen

Het beschikbare weerstandsvermogen bestaat uit al de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt (of kan beschikken) om onvoorziene financiële tegenvallers te bekostigen. Hierbij is onderscheid te maken tussen incidenteel en structureel weerstandsvermogen. In onderstaande tabel is het beschikbare weerstandsvermogen per 31 december 2023 weergegeven.

Weerstandscapaciteit	bedragen x € 1.000		
	Incidenteel	Structureel	Totaal
<i>Weerstandscapaciteit exploitatie</i>			
Onbenutte belastingcapaciteit		3.792	3.792
Onvoorzien		-	-
<i>Weerstandscapaciteit vermogen</i>			
Algemene reserves	25.589	-	25.589
Vrij aanwendbare reserves	-	-	-
Stille reserves	-	-	-
Totale weerstandscapaciteit	25.589	3.792	29.381

De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die de gemeente heeft om bij de lokale belastingen via hogere tarieven te stijgen naar het niveau dat vereist is voor een gemeente die onder curatele komt en een zogenoemde artikel-12 uitkering ontvangt. De post onvoorzien is bij de Begroting 2021 naar 0 teruggebracht. In de berekening van de weerstandscapaciteit (incidenteel) wordt conform de nota risicomanagement de weerstandscapaciteit niet meer meegenomen.

Benodigde weerstandsvermogen

Voor de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen worden conform de nota risicomanagement organisatie breed de risico's geïnventariseerd en gekwantificeerd met behulp van de Monte Carlo simulatie. Elk risico kent een invloedpercentage, dit percentage geeft wat de gemiddelde invloed is van het risico binnen het risicoprofiel. In het volgende overzicht zijn de risico's van gemeente Zuidplas gecategoriseerd:

Categorie	Invloedpercentage
1. Verbonden partijen	35,96%
2. Financieel	30,59%
3. Sociaal en maatschappelijk domein	15,01%
4. Ruimte	12,16%
5. Bestuur en bedrijfsvoering	6,28%
Totaal	100,00%

Er zijn noemenswaardigheden te benoemen ten opzichte van de laatste inventarisatie die gehouden is in de zomer van 2023.

Van het onderdeel verbonden partijen zijn de risicobedragen en kans percentages ingevoerd. Na het uitvoeren van een risicosimulatie blijkt dat de verbonden partijen gezamenlijk voor 35,96% invloed hebben op het totale risicoprofiel. Het totaal van alle invloedpercentages telt op tot 100%.

In de volgende tabel zijn de 5 grootste risico's opgenomen:

Risicogebeurtenis	Invloed (%)
1. Verbonden partijen	35,96%
2. Negatieve afwijking uitkering gemeentefonds	18,85%
3. Geen definitief bestemmingsplan Zuidplaspolder	7,91%
4. Inflatie	7,53%
5. Open einde regelingen	4,71%

Op basis van het risicoprofiel wordt een Monte Carlo simulatie uitgevoerd, dit levert een benodigd weerstandsvermogen op van € 8,3 miljoen. Daarbij wordt het gebruikelijke zekerheidspercentage van 90% gehanteerd.

Ook de top 5 laat nauwelijks een afwijking zien ten opzichte van de risico-inventarisatie die gehouden is in de zomer van 2023. De top 5 is hetzelfde, (de bekende onderwerpen die in voorgaande documenten meermaals beschrijven zijn) alleen de percentages zijn onderling iets afwijkend.

Beoordeling weerstandsvermogen

Door het beschikbare weerstandsvermogen te delen door het benodigde weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen verkregen:

Weerstandsvermogen (bedragen x € 1 miljoen)	Rekening 2021 (voorjaar 2022)*	Begroting 2023 (najaar 2022)*	Rekening 2022 (voorjaar 2023)*	Begroting 2024 (najaar 2023)	Rekening 2023 (voorjaar 2024)
Beschikbaar weerstandsvermogen	22,0	22,4	26,4	22,8	25,6
Benodigd weerstandsvermogen	7,2	7,1	7,3	8,5	8,3
Ratio weerstandsvermogen	3,1	3,2	3,6	2,7	3,1
<i>Norm gemeente Zuidplas 1,4 – 2,0 (ruim voldoende)</i>					

* Rekening 2021, begroting 2023 en rekening 2023 zijn berekend volgens de "oude" nota risicomanagement, waarbij ook de structurele weerstandscapaciteit meegeteld is in het beschikbare weerstandsvermogen. Hierdoor lijkt het beschikbare weerstandsvermogen in die periode circa € 4 miljoen hoger terwijl dit slechts een wijze van presentatie is.

De ratio weerstandsvermogen is boven de norm zoals door de raad is vastgesteld in de nota risicomanagement. De beschikbare weerstandscapaciteit is daarmee ruim voldoende om de financiële risico's op te vangen.

Financiële kengetallen

In de onderstaande tabel staat de score van Zuidplas op een aantal financiële kengetallen.

Kengetallen	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2022	2023	2023
1a. Netto schuldquote	81,4%	134,0%	84,4%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	77,4%	130,0%	81,6%
2. Solvabiliteitsratio	29,0%	20,0%	26,4%
3. Grondexploitatie	5,2%	10,0%	3,7%
4. Structurele exploitatieruimte	6,8%	1,0%	0,1%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	103,9%	96,0%	106,7%

Financiële kengetallen kunnen het beste in samenhang met elkaar beoordeeld te worden, in plaats van geïsoleerd. Bovendien zijn niet alleen de actuele meting, maar ook de toekomstige vooruitzichten belangrijk. Een hoge schuld kan tijdelijk acceptabel zijn, als er vooruitzichten zijn dat er op termijn voldoende eigen middelen verworven worden om de schulden af te lossen. Er zijn geen externe normeringen voor kengetallen. De gemeente kan deze wel zelf instellen. Niettemin heeft de provincie Zuid-Holland een aantal signaleringswaarden aangegeven. Deze staan als referentie hieronder weergegeven, niet als norm.

Signaleringswaarden kengetallen	A. Minst	B. Neutraal	C. Meest
	risicovol		risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Uit deze kengetallen blijkt in algemene zin dat de gemeente in de meeste kengetallen nog in de categorie “minst risicovol” scoort. De prognose bij de Begroting 2023 was somberder. Het verschil wordt vooral verklaard doordat de aanname bij de Begroting 2023 was dat er een veel groter volume investeringen in 2023 plaats zou vinden. In de praktijk bleek dit lager te zijn.

Ondanks de verschillen met de Begroting 2023 is er wel een trend zichtbaar van stijgende schuldquote en dalende solvabiliteit: respectievelijk plus 3% of min 2,7% ten opzichte van 2022. De grondexploitatie ratio is iets gedaald ten opzichte van 2022. De structurele exploitatieruimte is gedaald ten opzichte van 2022. Deze is nu 0%. In 2022 was deze relatief hoog vanwege een positief jaarrekeningresultaat. De belastingcapaciteit geeft een indruk van de mogelijkheid om extra inkomsten te genereren door verhoging van met name de Ozb. Hieruit blijkt dat wij iets boven het landelijk gemiddelde van vorig jaar zitten, waardoor de ruimte relatief beperkter is. De onbenutte belastingcapaciteit, geeft de ruimte weer om te stijgen tot het niveau dat nodig is indien de gemeente onder curatele komt te staan en een artikel-12 uitkering bij het Rijk aanvraagt. Hieruit blijkt ruimte om nog te stijgen in lokale lasten. De onbenutte belastingcapaciteit maakt ook deel uit van het weerstandsvermogen, zoals uiteengezet eerder deze paragraaf.

Hieronder staan de twee kengetallen die niet wettelijk voorgeschreven zijn uit het BBV, maar zijn opgenomen in onze eigen financiële verordening.

Kengetallen financiële verordening	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2022	2023	2023
Netto langlopende schulden per inwoner	€ 2.335	€ 3.882	€ 2.734
Belastingcapaciteit als percentage van de inkomsten	3,5%	3,0%	2,5%

Uit de eerste kengetal blijkt dat de netto schulden per inwoner is toegenomen. Uit de tweede kengetal blijkt dat een verhoging van de lokale belastingen tot het niveau van artikel-12, een stijging van onze baten met 2,5% inhoudt. De lokale belastingen zouden dan met € 3,8 miljoen stijgen.

In meerjarig perspectief verlopen de financiële gegevens zich volgens onderstaande tabel.

Meerjarig verloop financiële gegevens	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Jaarrekening resultaat in € 1.000	-218	-3.337	366	6.463	7.661	-459
Schuldquote	95,0%	97,0%	83,0%	65,0%	81,4%	84,4%
Solvabiliteit	23,0%	24,0%	25,0%	28,0%	29,0%	26,3%

Uit deze tabel blijkt dat we na drie positieve jaarrekening resultaten weer een negatief jaarrekening resultaat hebben in 2023. In 2020 en 2021 is de schuldquote gedaald, onder andere door positieve jaarrekening resultaten en subsidies die we hebben ontvangen. Vanaf 2022 zien we echter weer een stijgende trend met nieuwe leningen die afgesloten worden om het financieringstekort van de gemeente te financieren. De solvabiliteit is de laatste jaren gestegen, maar daalt in 2023 weer.

DEEL 2 Jaarrekening

1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

1. Algemene kaders: wet- en regelgeving

1.1 Landelijke kaders

De jaarrekening is opgemaakt volgens de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het BBV vormt samen met de Gemeentewet het wettelijk kader voor deze jaarrekening. Aanvullend op het BBV heeft de Commissie BBV in afzonderlijke notities stellige uitspraken en aanbevelingen gedaan. Van stellige uitspraken mag in de verantwoording niet worden afgeweken. Aanbevelingen zijn bedoeld om steun en richting te geven.

In 2023 zijn er een aantal notities van de Commissie BBV geactualiseerd:

- [Notitie Overhead 2023](#);
- [Notitie Grondbeleid in Begroting en Jaarstukken 2023](#);
- [Notitie Rente 2023](#).

Deze nieuwe notities zijn echter nog niet van toepassing op boekjaar 2023 en de verantwoording in deze jaarstukken.

1.2 Lokale kaders

Verder is de Financiële verordening het lokale wettelijke kader. Leidend voor het boekjaar 2023 is de [Financiële verordening 2017](#) zoals deze in december 2016 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de financiële verordening later nog twee is keer gewijzigd, maar deze wijzigingen hadden geen betrekking op boekjaar 2023. In december 2022 is de [Financiële verordening 2023](#) vastgesteld. Omdat verslaggevingsjaar 2023 al begonnen was vanwege de vaststelling van de Begroting 2023, is deze financiële verordening nog niet van toepassing op het jaar 2023 maar op het jaar 2024. Dit staat ook in overgangsbepaling van artikel 28 van deze verordening. De wijzigingen van de verordening 2023 ten opzichte van 2017 betroffen onder andere de aanpassing van enkele afschrijvingstermijnen, de wijziging van de methode van overhead toerekenen en de aanpassing van meerjarige begrotingsrechtmatigheid van investeringskredieten. Een totaaloverzicht van wijzigingen is te vinden in het [raadsvoorstel](#).

Daarna is in december 2023 de [Financiële verordening 2024](#) vastgesteld. Ook deze nieuwe financiële verordening heeft nog geen betrekking op boekjaar 2023. De Financiële verordening 2024 wijkt af van die van 2023 door enkele toevoegingen vanwege de rechtmatigheidsverantwoording. Een totaaloverzicht van wijzigingen is te vinden in het [raadsvoorstel](#).

Andere lokale financiële kaders zijn de [Nota reserves en voorzieningen 2023](#) nog niet van toepassing op deze rekening), de [Nota verbonden partijen 2014](#) en de [Nota risicomanagement 2023](#).

2. Algemene grondslagen voor de waardering

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs (artikel 63 lid 1 BBV).

Deelnemingen worden tegen verkrijgingsprijs gewaardeerd, tenzij de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs: dan vindt waardering plaats tegen marktwaarde. Voorzieningen die een correctie zijn op de waarde van activa, dienen op de betreffende activa in mindering te worden gebracht. Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen die tegen contante waarde zijn gewaardeerd (artikel 63 lid 7 BBV).

3. Balans

3.1 Vaste activa

Vaste activa zijn voor langere tijd vastgelegde vermogensbestanddelen die niet op korte termijn in liquide middelen zijn om te zetten. Volgens artikel 63 lid 1 BBV dienen alle activa te worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief moeten in mindering worden gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV). De verkregen bijdrage wordt als bate verantwoord.

3.1.1 Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn evenals de materiële vaste activa niet financieel van aard. In tegenstelling tot materiële vaste activa zijn ze echter niet stoffelijk (niet tastbaar). Het BBV staat slechts in zeer beperkte mate activering van immateriële investeringen toe. Bovendien is de activering van immateriële investeringen nooit verplicht. De Financiële verordening dient aan te geven welk activeringsbeleid wordt gehanteerd.

Artikel 34 BBV geeft aan welke immateriële investeringen activeerbaar zijn. Deze opsomming is limitatief. Activeerbaar zijn uitsluitend:

- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio.
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief.
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

3.1.2 Materiële vaste activa

Activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen ook een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak voor de vervaardiging van het actief worden toegerekend.

Materiële vaste activa zijn altijd stoffelijk van aard. Een uitzondering op deze regel is software.

Stellige uitspraken vanuit Notitie materiële vaste activa (januari 2020)

- Software als afzonderlijk actief valt onder de materiële vaste activa, als bedoeld in artikel 35 lid 1a BBV.
- Licenties op software voor onbepaalde duur, die in één keer in rekening worden gebracht vallen onder de materiële vaste activa als bedoeld in artikel 35, lid 1a BBV (investeringen met een economisch nut).

Het BBV onderscheidt in artikel 35 drie categorieën materiële vaste activa, te weten:

- Investerings met een economisch nut;
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Van de materiële vaste activa wordt aangegeven welke in erfpacht zijn uitgegeven.

Bijdragen die in mindering moeten worden gebracht:

- Bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief moeten op de investering in mindering worden gebracht.
- Indien door de raad een bestemmingsreserve is ingesteld, dan mag deze reserve niet in mindering worden gebracht op de investering, maar kan deze gebruikt worden als dekking voor de jaarlijks uit de investering voortvloeiende kapitaallasten.

Afschrijvingstermijnen:

In de Financiële verordening 2017 gemeente Zuidplas zijn de termijnen opgenomen waarin de Investerings met economisch nut worden afgeschreven:

Verder geeft de Financiële verordening 2017 enkele kaders mee zoals dat de componentenmethode niet wordt toegepast en dat activa uit doelmatigheidsoverwegingen pas geactiveerd worden vanaf een bedrag van € 10.000.

3.1.3 Financiële vaste activa

Een financieel vast actief is aanwezig als een duurzaam financieel belang gehouden wordt.

Artikel 36 BBV onderscheidt een zestal categorieën:

1. Kapitaalverstrekkingen aan: deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen;
2. Leningen aan: openbare lichamen, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;
3. Overige langlopende leningen;
4. Uitzettingen in 's Rijkschatkist met een rente typische looptijd van één jaar of langer
5. Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rente typische looptijd van één jaar of langer
6. Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer

In de artikelen 62 lid 1, 63 lid 1 en 65 lid 1 BBV ligt vast dat financiële vaste activa tegen kostprijs dan wel duurzaam lagere waarde gewaardeerd dienen te worden.

3.2 Vlottende activa

3.2.1. Voorraden

Voorraden moeten worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs (artikel 63 BBV). Wanneer echter de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, moet een verliesvoorziening worden getroffen voor het volledige verschil tussen de boekwaarde en de lagere marktwaarde of dient te worden afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde (artikel 65 lid 2 BBV). Het onderhanden werk van de grondexploitatie wordt

overigens gewaardeerd tegen de netto vervaardigingskosten (kosten minus gerealiseerde opbrengsten) omdat wordt gewaardeerd per complex en niet per kavel.

De rubricering van gronden in het bezit van de gemeente vraagt bijzondere aandacht. De Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken 2019 van de commissie BBV vermeldt dat het BBV-gronden in bezit van de gemeente specificeert naar de volgende activa:

- Materiële vaste activa
- Bouwgronden in exploitatie
- Voorraad grond

Materiële vast activa

Grond dat een vaste bestemming heeft en niet in een transformatieproces zit, wordt opgenomen onder de materiële vaste activa. Dit geldt ook voor gronden die anticiperend en strategisch zijn aangekocht maar waarbij (nog) geen sprake is van een raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting.

Bouwgronden in exploitatie

Volgens de stellige uitspraak van de Commissie BBV is het startpunt van een Bouwgrond in exploitatie (BIE) het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans onder de categorie onderhanden werken. Voor winstneming geldt de percentage of completion methode (PoC-methode); voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds, naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat.

Voorraad grond

Ruilgronden zijn gronden die niet verkregen of aangekocht zijn met het stellige voornemen tot toekomstige bouw, maar om op afzienbare termijn door te verkopen of te ruilen voor gronden waar wel een toekomstige bouw is of wordt voorgenomen. Grondbanken zonder transformatie (gronden die de gemeente heeft aangekocht om zonder verdere bewerking weer te verkopen) worden opgenomen onder het onderhanden werk (BBV art. 38 lid b), maar zijn géén bouwgrond in exploitatie. Grondbanken met transformatie zijn gronden die zijn aangekocht om na enige transformatie te verkopen aan een ontwikkelaar.

Met ingang van 2016 wordt de activering van alle soorten grond in de eerste plaats steeds tegen (historische) verkrijgingsprijs (artikel 63.1 BBV) opgenomen. Het activeren van de overige kosten is niet langer toegestaan. Op grond wordt niet afgeschreven. Grond wordt wel afgewaardeerd tot de marktwaarde indien sprake is van een (duurzaam) lagere marktwaarde (artikelen 65.1 en 65.2 BBV). Eventuele (reeds bestaande) voorzieningen zijn bij overboeking van de NIEGG naar de MVA gehandhaafd. Mocht sprake zijn van marktwaardestijging, dan kan de voorziening voor dit deel vrijvallen.

3.2.2. Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De waardering van de uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar vindt plaats tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs (artikel 63 lid 1 BBV). Het ligt voor de hand om ook voor de uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar de nominale waarde als waarderingsgrondslag

te hanteren. Verder is bepaald dat eventuele voorzieningen voor oninbaarheid met de boekwaarde van leningen en vorderingen verrekend moeten worden (artikel 63 lid 8 BBV). Dergelijke voorzieningen worden dus niet opgenomen onder de passiva, maar als waarderingscorrectie in mindering gebracht op de boekwaarde van de desbetreffende lening of vordering.

3.2.3. Liquide middelen

De liquide middelen maken net als de voorraden, de uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar en de overlopende activa, deel uit van de vlottende activa (artikel 37 BBV). De liquide middelen worden onderscheiden in kas- en banksaldi (artikel 40 BBV). De liquide middelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (artikel 63 BBV).

3.2.4. Overlopende activa

De overlopende activa maken deel uit van de vlottende activa.

Onder de overlopende activa vallen de volgende posten:

- De van Nederlandse en Europese overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.
- De overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

De overlopende activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs (artikel 63 BBV).

3.2.5 Recht op verliescompensatie krachtens de wet op de vennootschapsbelasting

Buiten balanstelling aan activazijde op te nemen: recht op verliescompensatie Wet vennootschapsbelasting 1969 Indien er sprake is van verliescompensatie krachtens de wet op de vennootschapsbelasting, wordt dit buiten de balanstelling om gepresenteerd omdat er geen sprake is van een vordering, maar slechts van een eventuele mogelijkheid tot compensatie in de toekomst.

4. Eigen vermogen

Het eigen vermogen van een gemeente betreft het saldo van de bezittingen en de schulden. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat zoals dat volgt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening (artikel 42 lid 1 BBV). Het gerealiseerde resultaat wordt als afzonderlijk onderdeel van het eigen vermogen opgenomen (artikel 42 lid 2 BBV). De reserves zijn te onderscheiden in de algemene reserve en de bestemmingsreserves (artikel 43 lid 1 BBV).

5. Voorzieningen

Voorzieningen zijn passiefposten in de balans die een schatting geven van de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per balansdatum min of meer onzeker zijn en die oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan die datum. Er is een viertal categorieën voorzieningen, te weten:

- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's (artikel 44 lid 1a en 1b BBV)
- Voorzieningen ter egalisering van kosten (artikel 44 lid 1c BBV)
- Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35 eerste lid, onder b (artikel 44 lid 1d BBV)

- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (artikel 44 lid 2 BBV)

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. Ze mogen niet groter of kleiner zijn dan de geschatte omvang van verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld.

6. Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

De waardering van vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer geschiedt tegen nominale waarde (artikel 63 lid 7 BBV).

Op grond van artikel 56 BBV dient in de toelichting op de balans de rentelast voor het begrotingsjaar te worden vermeld van alle vaste schulden, genoemd in artikel 46 BBV.

7. Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De waardering van netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar geschiedt tegen nominale waarde (artikel 63 lid 7 BBV)

Geldleningen behoren alleen onder de netto-vlottende schulden te worden verantwoord als de oorspronkelijke rente typische looptijd of rentevaste periode van de lening korter is dan één jaar.

8. Overlopende passiva

Overlopende passiva zijn volgens artikel 49 in de BBV-verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen. De overlopende passiva omvatten tevens de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen maar nog niet bestede voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen te dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Daarnaast worden overige vooruit-ontvangen bedragen die ten gunste van volgende begrotingsjaren komen, ook onder de overlopende passiva opgenomen.

De waardering van overlopende passiva geschiedt tegen nominale waarde (artikel 63 lid 7 BBV).

9. Buiten de balans opgenomen borg- en garantstellingen

Aan de passiefzijde van de balans wordt buiten de balansstelling het bedrag opgenomen waartoe aan natuurlijke personen en rechtspersonen borgstellingen of garantiestellingen zijn verstrekt (artikel 50 BBV).

10. Belangrijke financiële verplichtingen

In de toelichting op de balans worden de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen vermeld waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden (artikel 53 BBV). Dit betreft meerjarige financiële verplichtingen, bijvoorbeeld langlopende huurcontracten of leasecontracten.

11. Algemene grondslagen voor de resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Het voorzichtigheidsprincipe wordt hierbij toegepast. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het

begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividend opbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het verbod op het opnemen van voorzieningen en schulden voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voorbeelden zijn ziektekostenpremie voor gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Bij de toepassing van de afschrijvingsmethode wordt het toerekeningbeginsel in acht genomen. Het toerekeningbeginsel houdt in dat baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, ongeacht of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. In beginsel wordt over vaste activa lineair afgeschreven met ingang van het jaar volgend op de ingebruikneming.

Het toerekenen van de kosten van kostenplaatsen (personeel/ bedrijfsvoering) gebeurt op basis van een procentuele verdeling over de verschillende producten. Per cluster van de organisatie worden bij het opstellen van de begroting de verdeelpercentages van de verschillende producten bepaald.

Rentelasten worden doorberekend aan de producten/programma's op basis van een bij begroting vastgesteld omslagpercentage. Financiering is immers meestal nodig voor aanschaf van kapitaalgoederen. De rente hierover wordt verdeeld op basis van de boekwaarde van de kapitaalgoederen behorende bij de verschillende programma's. Een rentesaldo wordt als resultaat afzonderlijk verantwoord op het overzicht van Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Voor Jeugd en Wmo geldt dat niet alle afrekeningen van het boekjaar bekend waren bij het opmaken van de Jaarstukken, omdat zorgaanbieders tot 1 april de tijd hebben om declaraties in te dienen. Voor Jeugd en Wmo zijn daarom schattingsposten opgenomen voor de laatste periodes van het jaar.

12. Stelsel- en schattingswijzigingen in de Jaarstukken 2023

Het BBV onderscheidt twee soorten wijzigingen:

- a) een stelselwijziging: dit betreft een wijziging van de vrij te kiezen waarderings-(activering) grondslag;
- b) een schattingswijziging: dit betreft een wijziging van een verwachte toekomstige gebruiksduur.

In deze jaarrekening zijn geen stelselwijzigingen of schattingswijzigingen verwerkt.

13. Aansluiting eigen vermogen en gerealiseerd resultaat

In onderstaande tabel is inzichtelijk gemaakt hoe het verloop van de reserves was in het afgelopen boekjaar. De mutaties zijn gebaseerd op besluiten van vorig boekjaar waaronder de besluitvorming over de resultaatbestemming bij de vorige jaarrekening. Als laatste wordt het resultaat over het verantwoordingsjaar gepresenteerd. Over dit bedrag wordt bij de vaststelling van deze jaarrekening een bestemming gevraagd aan de raad.

bedragen * € 1.000,-							
Aansluitingen eigen vermogen en gerealiseerd resultaat	Saldo 01-01-2023	Resultaat 2022	Mutaties 2023 stortingen	Mutaties 2023 onttrekkingen	Gerealiseerd resultaat 2023	Kapitaal- lasten reserve	Saldo 31-12-2023
Algemene reserves	21.802	7.661	3.045	6.919			25.589
Bestemmingsreserves	38.610	-	6.623	3.750		1.666	39.817
Gerealiseerd resultaat					-459		-459
Totaal	60.412	7.661	9.668	10.669	-459	1.666	64.947

14. Gebeurtenissen na balansdatum

Na de balansdatum hebben geen gebeurtenissen plaatsgevonden die een groot effect kunnen hebben op financiële positie van de gemeente. Voor zover bekend hebben zich na de balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan waarvoor de gemeente aansprakelijk gesteld kan worden.

Voor de volledigheid wordt wel opgemerkt:

- Bij het waarderen van de balanspost “voorraden” is ook rekening gehouden met de actualisatie van de grondexploitaties.
- De aandelen (financiële vaste activa) zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, waardoor koersmutaties hier niet op van invloed zijn.
- De controleverklaringen en laatste kostenverantwoordingen van 2023 in het sociaal domein worden naar verwachting medio april 2023 verwacht. Omdat dat de concept jaarrekening dan al is afgerond, hebben wij schattingsposten opgenomen voor deze laatste kosten van het boekjaar.
- In december 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met het intrekken van de verordening Duurzaamheidslening bewoners en Stimuleringslening duurzaamheid (R23.000109). Dit heeft effect op onze financiële vaste activa, maar nog niet per balansdatum 31/12/2023. Naar verwachting wordt in het tweede kwartaal van 2024 circa € 1,1 à 1,2 miljoen van de uitstaande lening naar ons teruggeboekt. Verder duurt het nog vijftien jaar voordat al het geld dat uitstaat teruggevloeit is. In de toelichting bij de financiële vaste activa hebben wij deze gebeurtenis ook genoteerd.
- De afgelopen jaren hebben wij melding gemaakt van het coronavirus (Jaarrekening 2020), de oorlog in Oekraïne (Jaarrekening 2021) en de hoge inflatie (Jaarrekening 2022) die invloed hebben op de budgetten van de gemeente. De situatie rond het coronavirus is inmiddels genormaliseerd, waardoor er in 2023 geen vrijheid beperkende maatregelen waren die invloed kunnen hebben op budgetten van de gemeenten, zoals de inzet van extra handhavers of compensatie voor maatschappelijke instellingen die de deuren dicht moeten houden. De oorlog in Oekraïne is begin 2024 nog steeds actueel en ook in financiële zin relevant voor onze gemeente. De kosten van de gemeente gerelateerd aan deze oorlog zijn met name de kosten voor de noodopvang van Oekraïners. Hier ontvangen wij ook een rijksvergoeding voor. De hoge inflatie van 2022 heeft in 2023 zijn beslag gekregen doordat veel budgetten fors verhoogd moesten worden, met name in de Zomernota 2023. De meerjarige begroting is structureel weer sluitend gemaakt bij de Begroting 2024 & Najaarsnota 2023.

2. Rechtmatigheidsverantwoording gemeente Zuidplas 2023

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 12 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.650.034,-.

Bevinding

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf Bedrijfsvoering van het Jaarverslag gemeente Zuidplas 2023 is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid en hoe de beheersing hiervan is vormgegeven.

3. Balans

Hieronder staat allereerst een vereenvoudigde balans met de hoofdcategorieën die bij een balans horen. In de tabel daaronder volgt de gedetailleerde balans, verspreid over enkele pagina's.

Vereenvoudigde balans			Cijfers * € 1.000		
ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022	PASSIVA	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa			Vaste passiva		
Immateriële vaste activa	12.659	8.739	Eigen vermogen	64.947	68.073
Materiële vaste activa	188.650	175.233	Voorzieningen	18.912	20.884
Financiële vaste activa	5.025	5.840	Vaste schulden > 1 jaar	112.014	99.170
Totaal vaste activa	206.334	189.812	Totaal vaste passiva	195.873	188.127
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Voorraden	6.172	8.218	Netto-vlottende schulden < 1 jaar	17.806	18.289
Uitzettingen < 1 jaar	23.673	26.749	Overlopende passiva	32.085	28.328
Liquide middelen	90	390			
Overlopende activa	9.494	9.576			
Totaal vlottende activa	39.430	44.933	Totaal vlottende passiva	49.891	46.618
Totaal generaal activa	245.763	234.744	Totaal generaal passiva	245.763	234.744
			- Gewaarborgde geldleningen		104.976
			- Garantstellingen Particulieren		994

Balans per 31 december 2023		bedragen x € 1.000	
ACTIVA	31-12-23	31-12-22	
Vaste activa			
<i>Immateriële vaste activa</i>	12.659	8.739	
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	11.030	7.009	
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	1.629	1.729	
<i>Materiële vaste activa</i>	188.650	175.233	
- Investerings met een economisch nut	110.614	102.134	
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	28.265	28.514	
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	49.772	44.585	
<i>Financiële vaste activa</i>	5.025	5.840	
- <i>Kapitaalverstreking aan:</i>			
- deelnemingen	564	564	
<i>Leningen aan:</i>			
- woningbouwcorporaties	0	895	
- Overige langlopende geldleningen	4.262	4.181	
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	199	199	
Totaal vaste activa	206.334	189.812	

ACTIVA	31-12-23	31-12-22
Viottende activa		
<i>Voorraden</i>	6.172	8.218
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	5.677	6.923
- Gereed product en handelsgoederen	323	271
- Vooruitbetalingen	172	1.025
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	23.673	26.749
- Vorderingen op openbare lichamen	12.746	10.436
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.341	10.412
- Overige vorderingen	7.586	5.901
<i>Liquide middelen</i>	90	390
- kassaldi	-	-
- banksaldi	90	390
<i>Overlopende activa</i>	9.494	9.576
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	0	-0
- Het Rijk	721	60
- Overige Nederlandse overheidslichamen	101	19
- Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	8.672	9.496
Totaal viottende activa	39.430	44.933
Totaal generaal activa	245.763	234.744
Recht op vennootschapsbelasting krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	-	-

PASSIVA	31-12-23	31-12-22
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	64.947	68.073
- Algemene reserve	25.589	21.802
- Bestemmingsreserves	39.817	38.610
- Gerealiseerde resultaat	-459	7.661
<i>Voorzieningen</i>	18.912	20.884
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	6.603	8.165
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	2.221	2.127
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	10.088	10.592
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	112.014	99.170
- Onderhandse leningen van:		
2. binnenlandse banken en overige financiële instellingen	97.008	99.118
4. openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	15.000	-
- Waarborgsommen	6	52
Totaal vaste passiva	195.873	188.127

PASSIVA	31-12-23	31-12-22
Viottende passiva		
<i>Netto-viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	17.806	18.289
- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	7.000	10.000
- Overige kasgeldleningen	5.000	-
- Banksaldi	-	-
- Overige schulden	5.806	8.289
<i>Overlopende passiva</i>	32.085	28.328
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	9.379	7.699
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	0	-0
- Het Rijk	21.767	19.238
- Overige Nederlandse overheidslichamen	760	1.060
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	179	332
Totaal viottende passiva	49.891	46.618
Totaal generaal passiva	245.763	234.744
- Gewaarborgde geldleningen		104.976
- Garantstellingen Particulieren		994

4. Toelichting op de balans

4.1 Vaste activa

De waardering van de activa en de bepaling van de afschrijvingen is uitgewerkt in de door de gemeenteraad vastgestelde Financiële verordening. De belangrijkste uitgangspunten zijn hieronder aangegeven:

- De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen historische aanschafwaarde minus afschrijvingen en eventuele waardeverminderingen;
- Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investeringen in mindering gebracht;
- In beginsel wordt een lineaire afschrijvingsmethode toegepast. Voor enkele categorieën wordt de annuïtair methode toegepast;
- Afschrijving vindt voor het eerst plaats in het jaar volgend op de ingebruikneming van het actief;

1.1 Immateriële vaste activa

Onderstaand overzicht geeft het verloop aan van de immateriële vaste activa:

<i>bedragen * € 1.000,-</i>		
Immateriële vaste activa	Boekwaarde 1-1	Boekwaarde 31-12
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	7.009	11.030
Bijdragen activa in eigendom van derden	1.729	1.629
Totaal	8.738	12.659

De mutaties in 2023 waren als volgt:

<i>bedragen * € 1.000,-</i>						
Immateriële vaste activa	Boekwaarde 1-1	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Afschrijvingen	Afwaarderin g	Boekwaarde 31-12
Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	7.009	4.648	537	90	-	11.030
Bijdragen activa in eigendom van derden	1.729			100		1.629
Totaal	8.738	4.648	537	190	-	12.659

Kosten voor onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief

Dit betreffen voorbereidingskosten voor de uit te voeren werkzaamheden in het kader van het Meerjarig investeringsplan. De kredieten voor de uit te voeren werkzaamheden komen pas in een later stadium beschikbaar. Wanneer de kredieten van de uit te voeren werkzaamheden beschikbaar komen, worden deze kosten overgeboekt naar de desbetreffende kredieten.

<i>bedragen * € 1.000,-</i>			
Belangrijkste investeringen	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
Planvoorbereiding Middengebied fase 3	9.875	4.263	8.388
Planvoorbereiding Middengebied fase 1	296	-	296
Totaal	10.171	4.263	8.684

1.2 Materiële vaste activa

Onderstaand overzicht geeft het verloop aan van de materiële vaste activa:

<i>bedragen * € 1.000,-</i>		
Materiële vaste activa	Boekwaarde 1-1	Balanswaarde 31-12
Investeringen met economisch nut	102.134	110.614
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	28.514	28.265
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	44.585	49.772
Totaal	175.233	188.650

Investeringen met economisch nut:

<i>bedragen * € 1.000,-</i>									
Investeringen met economisch nut - verloop boekwaarde	Boekwaarde 1-1	Investering	Des- investering	Afwaar- dering	Bijdragen van derden	Afschrijving	Boekwaarde 31-12	Verlies voorziening	Balanswaarde 31-12
Gronden en terreinen*	42.745	1.106				2	43.849	-8.063	35.785
Woonruimten	65	5.043		64	1.093	1	3.949		3.949
Bedrijfsgebouwen	54.325	5.927			114	1.640	58.498		58.498
Grond-, weg- en waterbouw	9.726	572			91	874	9.334		9.334
Vervoermiddelen	699	52		26		135	591		591
Machines, apparaten, installaties	2.249	362				367	2.244		2.244
Overige materiële vaste activa	387					175	212		212
Totaal	110.196	13.061	0	90	1.298	3.193	118.677	-8.063	110.614

De belangrijkste investeringen zijn:

bedragen * € 1.000,-			
Belangrijkste investeringen	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
IHP - Nieuwbouw Zevenhuizen	7.318	456	7.361
Aanleg 3 sportvelden het Ambacht	5.293	-142	3.944
Verwervingen Middengebied	3.928	977	1.049
IHP Circulaire modules	2.904	2.951	2.951
IHP - Permanente lokalen Moerkapelle	2.641	1.000	1.242
Totaal	22.084	5.242	16.547

De investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven zijn als volgt onderverdeeld:

bedragen * € 1.000,-							
Investerings met economisch nut met heffingen - verloop boekwaarde	Boekwaarde 1-1	Investering	Des- investering	Afwaar- dering	Bijdragen van derden	Afschrijving	Boekwaarde 31-12
Gronden en terreinen	1.588						1.588
Woonruimten	0						0
Bedrijfsgebouwen	1.613					65	1.548
Grond-, weg- en waterbouw	24.212	846				895	24.163
Vervoermiddelen	148	171				33	286
Machines, apparaten, installaties	953					274	679
Overige materiële vaste activa	0						0
Totaal	28.514	1.017	0	0	0	1.267	28.265

De belangrijkste investeringen zijn:

bedragen * € 1.000,-			
Belangrijkste investeringen	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
Reco VGRP 2022	2.798	429	601
Reco VGRP 2021	1.299	23	1.276
Reco VGRP 2023	581	235	235
Totaal	4.678	687	2.112

Investerings met maatschappelijk nut

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut heeft het volgende verloop:

bedragen * € 1.000,-							
Investerings met maatschappelijk nut - verloop boekwaarde	Boekwaarde 1-1	Investering	Des-investering	Afwaardering	Bijdragen van derden	Afschrijving	Boekwaarde 31-12
Maatschappelijk nut vóór 2017							
Grond-, weg- en waterbouw	11.982					881	11.101
Machines, apparaten, installaties	269					44	225
Subtotaal	12.251	-	-	-	-	926	11.326
Maatschappelijk nut vanaf 2017							
Grond-, weg- en waterbouw	31.258	7.157			23	1.032	37.360
Machines, apparaten, installaties	1.076	83				72	1.087
Subtotaal	32.334	7.239	-	-	23	1.104	38.446
Totaal	44.585	7.239	-	-	23	2.029	49.772

De belangrijkste investeringen zijn:

bedragen * € 1.000,-			
Belangrijkste investeringen	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2023	Cumulatief besteed t/m 2023
reconstructies wegen (MIP 2021)	4.355	3.439	3.439
Reconstructie Groenendijk	3.730	735	3.087
Reconstructies wegen MIP 2020	962	489	489
Vervangingskrediet Civiele Kunstwerken MIP 2021	839	13	987
Reconstructie openbaar groen MIP 2022	673	21	652
Omvormen openbaar groen IBOR 2022	575	469	469
Vervanging houten bruggen MIP 2021	469	87	500
Vervanging speelvoorziening MIP 2022	463	-29	176
Omvormen openbaar groen IBOR 2021	446	47	446
50-er Jaren buurt Verharding, riolering en groen Fase 1	419	132	132
Bestrijden boomziekten 2022	340	210	428
Vervanging houten bruggen MIP 2020	317	240	240
Toegankelijk maken bushaltes	227	12	100
Vervangen brug over Ringvaart Rottedijk - MIP 2020	200	91	91
Totaal	14.015	5.956	11.235

Uit deze tabel blijkt dat de grootste kredieten van de investeringen met maatschappelijk nut optellen tot een begroot bedrag van circa € 14 miljoen (begroting meerdere jaarschijven), waarvan tot nu toe circa € 11 miljoen uitgegeven is. Een totaaloverzicht van alle kredieten staat in bijlage 2 van deze jaarrekening.

1.3. Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan instellingen en verstrekte leningen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Als de waarde van de aandelen onverhoopt structureel daalt tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het afgelopen jaar wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Financiële vaste activa

bedragen * € 1.000,-						
Financiële vaste activa	Boekwaarde 1-1	Investering	Des- investering	Afschrijving / Aflossingen	Afwaarderin g	Boekwaarde 31-12
<u>Kapitaalverstrekking aan:</u>						
Deelnemingen	564					564
<u>Leningen aan:</u>						
Woningbouwcorporaties	895			895		-
Deelnemingen	-					-
Overige langlopende geldleningen	4.181	81				4.262
Uitzettingen in 's Rijks schatkist > 1 jaar	-			-		-
Overige uitzettingen > 1 jaar	199			-		199
Totaal	5.839	81	-	895	-	5.025

Belangrijkste (des)investeringen

bedragen * € 1.000,-	
Belangrijkste (des)investeringen	Investering
Aflossingen leningen Stedelink	-895
SVN	69
Waarborgsommen oude jaren overgeboekt van passiva	12
Totaal	-814

De gemeente kent de volgende deelnemingen:

De gemeente kent de volgende deelnemingen	Boekwaarde 1-1	Meest recent beschikbare financiële informatie jaarverslag	Eigen vermogen volgens laatste jaarrekening	Totaal vermogen volgens laatste jaarrekening	Solvabiliteit	Netto resultaat volgens laatste jaarrekening	Wel/geen afwaardering noodzakelijk
Cyclus NV	282	2022	10.568	33.484	31,6%	225	nee
BNG	136	2022	4.600.000	112.100.000	4,1%	300.000	nee
Oasen	4	2022	125.600	347.555	36,1%	3.174	nee
Alliander	81	2023	4.749.000	11.646.000	40,8%	267.000	nee
Zevenhuizen-Zuid Beheer B.V.	-	2022	1	487	0,3%	-	nee
Zevenhuizen-Zuid C.V.	61	2022	200	23.561	0,8%	-	nee
Totaal	564						

Boekwaarde bedragen x 1.000

Cyclus NV is een afvalverwerker. Cyclus kent al jaren stabiele financiële resultaten.

BNG-bank is een van de meest veilige banken ter wereld met een triple A-ranking.

Oasen is een drinkwaterbedrijf. Drinkwaterbedrijven mogen (op basis van de Drinkwaterwet) hun kosten in rekening brengen, vermeerderd met een kleine opslag. Oasen kent al jaren goede resultaten.

Alliander heeft ook een goede financiële positie en keert al jaren structureel dividend uit. Ook zij mag haar tarieven in rekening brengen, vermeerderd met een kleine opslag, conform de Gaswet en de Elektriciteitswet.

Zevenhuizen-Zuid is een gezonde onderneming met goede vooruitzichten.

N.B. Naast bovenstaande deelnemingen heeft Zuidplas ook een aandelenbelang in Dunea. Echter zijn die om niet verkregen, en derhalve niet geactiveerd op de balans. Bovendien zijn deze aandelen niet verhandelbaar en keren geen dividend uit.

Leningen aan:

Woningbouwcorporaties

De leningen zijn in 2023 algeheel afgelost.

Deelnemingen

In 2023 zijn er geen nieuwe leningen aangetrokken of vervroegd afgelost.

Overige langlopende leningen

Het betreffen een tweetal leningen;

Startersleningen Stimuleringsfonds - € 4.250.601

Dit betreft leningen die via het SVN worden verstrekt aan particulieren. De kredietwaardigheid van Nederlandse huizenbezitters is uitstekend gebleven. Per 31 december 2023 waren er geen achterstanden op de portefeuille aan het SVN.

Bovendien zijn er twee zekerheden over deze leningen:

- Op het onderpand zit een tweede recht van hypotheek.
- De leningen vallen onder de nationale hypotheekgarantie.

In december 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met het intrekken van de verordening Duurzaamheidslening bewoners en Stimuleringslening duurzaamheid ([R23.000109](#)). Dit heeft effect op de financiële vaste activa, maar nog niet per balansdatum 31/12/2023. Naar verwachting wordt in het tweede kwartaal van 2024 circa € 1,1 à 1,2 miljoen van de uitstaande lening naar ons teruggeboekt. Verder duurt het nog vijftien jaar voordat al het geld dat uitstaat teruggevloeid is.

HD Vastgoed/ Stapper Waarborgsommen € 11.590

Onder de FVA zijn in 2023 een tweetal waarborgsommen (vorderingen) opgenomen welke zijn overgeheveld van Langlopende schulden, omdat deze conform BBV huishoren onder de FVA.

Overige uitzettingen

Het betreft hier een lening aan Stichting JB West – werkkapitaalfinanciering € 199.050

Deze lening is in 2021 door een 5-tal gemeenten gezamenlijk verstrekt als werkkapitaal voor Stichting JB West. Mondeling en per mail is met JB West overeengekomen dat zij elk jaar

€ 600.000 bovenregionaal aflossen. Ieder jaar in juni wordt bovenregionaal overleg gevoerd of deze aflossing haalbaar is of aangepast moet worden.

In 2023 is JB West door liquiditeitsproblemen haar aflossingsverplichting niet nagekomen. We lopen als Zuidplas hierdoor een risico ter grootte van de restantschuld ad. € 199.050. Momenteel wordt op bovenregionaal niveau (Midden-Holland) overleg gevoerd om te bezien of er nieuwe afspraken gemaakt kunnen worden m.b.t. aflossingen.

In de laatste uitvraag actualisering risicoparagraaf 2023/2024 is dit nu ook als reëel risico benoemd/opgenomen.

4.2 Vlottende activa

2.1. Voorraden

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden (gronden die in exploitatie zijn genomen) zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs of de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend en een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden genomen volgens het voorzichtigheidsprincipe. Dit wil zeggen dat de winsten met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Als hiervan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten volledig op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Producten die zijn gerealiseerd worden gewaardeerd tegen de kostprijs, of tegen de marktwaarde als de marktwaarde lager is dan de kostprijs.

Dat laatste doet zich vooral voor als voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

<i>bedragen * 1.000,-</i>		
Voorraden	Balanswaarde 1-1	Balanswaarde 31-12
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	6.923	5.677
Gereed product en handelsgoederen	271	323
Vooruitbetalingen	1.025	172
Totaal	8.219	6.171

bedragen * € 1.000,-							
In exploitatie genomen bouwgronden	Boekwaarde 1-1	Investering	Opbrengsten	Winst uitname	Boekwaarde 31-12	Voorziening verlieslatende complexen	Balanswaard e 31-12
Esse Zoom Laag	-5.503	568	0	385	-4.550		-4.550
Kleine Vink	1.443	105	1.548	0	0		0
Nijverheidscentrum	-19	583	0	-56	508		508
De Tweemaster	414	213	0	0	626	483	144
Zelling Onderneming	-10	1.177	355	0	813	813	0
Sportpark 't Lage	3.237	595	5.870	1.582	-456		-456
Jonge Veenen fase 3 & 4	2.873	191	229	38	2.872		2.872
Swanla Verlaat	3.822	3.385	1.705	0	5.503	41	5.462
Stevenstraat	451	321	245	0	527	527	0
Dorpsstraat 38	-	1.758	0	0	1.758	177	1.581
Keijzerschool	-	167	0	0	167	167	0
Rehobothschool	-	216	0	0	216	216	0
SubTotaal	6.707	9.279	9.951	1.948	7.984	2.423	5.561
Grondbanken							
Zevenhuizen Zuid	2.484	197	2.576	10	115		115
SubTotaal	2.484	197	2.576	10	115	0	115
Totaal	9.191	9.476	12.527	1.958	8.099	2.423	5.676
Gereed product							
Vrije kavels	202	34			236		236
s Gravenweg 16	69	17			86		86
Totaal	271	51	0	0	322	0	322

Met onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de kosten, de opbrengsten en het geraamde eindresultaat van de bouwgronden in exploitatie.

In exploitatie genomen bouwgronden	bedragen * € 1.000,-				
	Boekwaarde 31-12	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat (nominale waarde)	Geraamd eindresultaat (contante waarde)
Esse Zoom Laag	-4.550	3.588	20	982	978
Kleine Vink	0	0	0	0	0
Nijverheidscentrum	508	156	1.180	516	467
De Tweemaster	626	687	848	-465	-483
Zelling Onderneming	813	357	225	-945	-951
Sportpark 't Lage	-456	1.065	1.767	1.158	1.107
Jonge Veenen fase 3 & 4	2.872	135	3.557	550	500
Swanla Verlaat	5.503	27.626	33.846	717	-41
Stevenstraat	527	44		-571	-575
Dorpsstraat 38	1.758	694	2.409	-43	-177
Keijzerschool	167	764	764	-167	-213
Rehobothschool	216	646	378	-484	-530
SubTotaal	7.984	35.763	44.994	1.247	82
Grondbanken					
Zevenhuizen Zuid	115	155	787	517	487
SubTotaal	115	155	787	517	487
Totaal	8.099	35.918	45.781	1.764	569

2.2. Uitzettingen korter dan één jaar

De uitzettingen korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statistisch bepaald op basis van de geschatte oninbaarheid.

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder bestaan uit:

bedragen * € 1.000,-				
Uitzettingen < 1 jaar	Balans waarde 1-1	Boekwaarde 31-12	Voorziening oninbaarheid	Balans waarde 31-12
Vorderingen op openbare lichamen	10.436	12.746	-	12.746
Overige verstrekte kasgeldleningen	-	-	-	-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd < 1 jaar	10.412	3.341	-	3.341
Overige vorderingen	5.901	8.757	1.171	7.586
Totaal	26.748	24.844	1.171	23.674

Schatkistbankieren De regeling schatkistbankieren decentrale overheden (Skb) schrijft voor dat decentrale overheden hun overtollige (liquide) middelen, boven een bepaald drempelbedrag, moeten aanhouden in de schatkist van het Rijk. Gerekend over een heel kwartaal, mogen de gemiddelde overtollige middelen per dag niet hoger zijn dan deze drempel.

Schatkistbankieren					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	2.719			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	403	389	1.099	1.353
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	2.316	2.330	1.620	1.366
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	135.966			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 milj	135.966			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
	Drempelbedrag	2.719			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve	36.234	35.425	101.153	124.461
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	403	389	1.099	1.353

berekening dempelbedrag: (1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.

2.3. Liquide middelen

<i>bedragen * € 1.000,-</i>		
Liquide middelen	Boekwaarde 1-1	Boekwaarde 31-12
Kassaldi	0	0
Banksaldi	390	90
Totaal	390	90

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de saldi bij verschillende Nederlandse handelsbanken en staan vrij ter beschikking van de gemeente.

2.4. Overlopende activa

<i>bedragen * € 1.000,-</i>		
Overlopende activa	Boekwaarde 1-1	Boekwaarde 31-12
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	79	822
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	9.496	8.672
Totaal	9.575	9.494

<i>bedragen * 1.000,-</i>					
Specificatie nog te ontvangen voorschotbedragen Europese en Nederlandse overheden		Saldo 1-1	Verminderinge n	Vermeerderi ngen	Saldo 31-12
Hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Rijk	1	1	124	124
Ontwikkeling Middengebied (PZH)	PZH	9	-	28	38
Kwijtschelding publieke schulden SZW-domein	Rijk	44	35	-9	-
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	Rijk	15	12	-	3
SPUK Normbedrag vluchtelingenopvang	Rijk	-	3.635	3.787	152
SPUK Transitiekosten Oekraïne	Rijk	-80	716	870	74
SPUK Verstrekkingen POO	Rijk	228	-	140	368
PZH Vliegende Brigade Middengebied Waterhuishoudk adv	PZH	-	56	88	32
PZH Vliegende Brigade Middengebied Mobiliteit	PZH	-	111	143	32
Totaal		218	4.566	5.170	822

Opmerking het beginsaldo wijkt 138k af van eindsaldo 31-12-2022 ivm verschuiving activa/passiva

De nog te ontvangen bedragen bestaan onder andere uit:

	<i>bedragen * € 1.000,-</i>
Omschrijving	
Vooruitbetaalde bedragen	2.977
Nog te factureren	1.903
Voorfinanciering faciliterend	1.130
Diftar 2023	793
Onroerend Zaakbelasting	528
Bevoorschotting GR IJssel	333
Toeristenbelasting 2023	328
Vastrecht afval	136
Forensenbelasting 2021 tm 2023	160
Nog te ontvangen transitorische rente	125
ODMH afrekening BTW 2023	73
Afvalfonds opbrengst PMD	71
Overig	115
Totaal	8.672

Passiva

4.3 Vaste passiva

1. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het resultaat van de jaarrekening en onderscheiden hierbij twee soorten reserves:

- De algemene reserves
- De bestemmingsreserves

De algemene reserve is bedoeld als buffer voor tegenvallers. Het betreft de vrij aanwendbare middelen die worden ingezet wanneer zich onvoorziene financiële risico's voordoen. De algemene reserve maakt onderdeel uit van de weerstandscapaciteit. Voor het totale overzicht van de weerstandscapaciteit wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in het Jaarverslag.

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de raad een specifieke bestemming is gegeven. De toevoegingen en onttrekkingen zijn geoorloofd voor zover de raad hiertoe heeft besloten. Onttrekkingen zijn daarnaast uitsluitend toegestaan als dit past binnen het specifieke doel van de reserve.

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

<i>bedragen * € 1.000,-</i>		
Eigen vermogen	Boekwaarde 1-1	Boekwaarde 31-12
Algemene reserve	21.802	25.589
Bestemmingsreserves	38.610	39.817
Gerealiseerd resultaat	7.661	-459
Totaal	68.074	64.947

Het verloop van de reserves geven we in onderstaand overzicht weer:

<i>bedragen * € 1.000,-</i>						
Verloop reserves	Boekwaarde 1-1	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2023	Vermin- dering wegens kap.lstn	Boekwaarde 31-12
Algemene reserve vrij besteedbaar deel	21.802	3.045	6.919	7.661	-	25.589
Algemene reserve	21.802	3.045	6.919	7.661	-	25.589
Afvalstoffenheffing	100	-	100	-	-	-
Grondexploitatie	20.074	2.834	2.545	-	-	20.363
Egalisatiereserve Wet Inburgering Nieuwkomers	165	50	-	-	-	215
Ontwikkeling Ambonwijk	499	-	-	-	-	499
Sociaal domein	562	308	-	-	-	870
Gebiedsgericht werken	332	-	-	-	-	332
MFC De Zuidplas	170	-	170	-	-	-
PRO Reserve	3.701	1.195	935	-	-	3.961
Noogopvang Ontheemden Oekraïne	-	2.132	-	-	-	2.132
Kapitaallastenreserve Investerings Begroting 2021	7.634	104	-	-	1.598	6.140
Kapitaallastenreserve Tijdelijke onderwijshuisvesting ZVH	2.168	-	-	-	88	2.080
Kapitaallastenreserve Sportpark het Ambacht	2.243	-	-	-	-56	2.299
Kapitaallastenreserve Zuidplaspweg	962	-	-	-	36	926
Bestemmingsreserves	38.610	6.623	3.750	-	1.666	39.817
Totaal	60.412	9.668	10.669	7.661	1.666	65.406

Onder “Bestemming resultaat” staan de onttrekkingen en toevoegingen die het gevolg zijn van het resultaat van het vorige boekjaar. Met het vaststellen van de Jaarstukken vorig jaar is besloten om het rekeningresultaat toe te voegen aan de algemene reserve.

Onder de “Verminderings ter dekking van kapitaallasten” staan de verminderingen vermeld waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.

In het coalitieakkoord is de wens opgenomen om het aantal bestemmingsreserves te verminderen. Dit is ook vertaald in de Nota reserves en voorzieningen 2023, waarbij is aangegeven dat reserves die in twee jaar tijd niet gemuteerd zijn, opgeheven kunnen worden. Bij deze jaarrekening is de situatie dat de volgende reserves langer dan twee jaar niet gemuteerd zijn: reserve Ontwikkeling Ambonwijk en reserve Gebiedsgericht werken. Omdat er nog wel plannen zijn om deze reserves in de toekomst aan te wenden, vallen deze reserves niet vrij bij deze jaarrekening.

Hieronder lichten we per reserve de aard en het doel van iedere reserve toe met de mutaties die hebben plaatsgevonden in het afgelopen begrotingsjaar.

JAARSTUKKEN 2023

bedragen * € 1.000,-				
Algemene reserve	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Vermin- deringen:	Saldo 31-12-2023
<i>Doel: middelen beschikbaar hebben voor eenmalige uitgaven die niet in de begroting of voor dekking van een eventueel nadelig saldo van de jaarrekening.</i>				
Saldo 1 januari	21.802			
Jaarrekeningresultaat 2022	7.661			
Vermeerderingen:				
ZN23 aframes noodfonds ivm minder aanvragen		250		
Budgetoverheveling 2023 > 2024		2.795		
Vrijval voorzieningen 2022 restant		-		
Verminderen:				
NJN22 Kosten Taskforce TBZ 2023			600	
Terugdraaien herstelplan deel sportstimulering			50	
JR22 Bestemming resultaat 2022			1.431	
JR22 dotatie AR aan Res Soc Domein			308	
JR22 storting in reserve Opvang Oekraïners			1.653	
Budgetoverheveling 2022 > 2023			1.869	
Ambitie coll.progr. 17 sluitend maken met besluitvorming			448	
Noodfonds energie			550	
Amendement A2.1 geen vermindering wisselgeldbudget			10	
Saldo 31 december	29.463	3.045	6.919	25.589

bedragen * € 1.000,-				
Afvalstoffenheffing	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Vermin- deringen:	Saldo 31-12-2023
<i>Doel: Het egaliseren van de jaarlijkse voor- en nadelige saldi van de kosten en opbrengsten op het product afvalstoffenbeleid.</i>				
Saldo 1 januari	100			
Vermeerderingen:				
Verminderen:				
Saldo afval 2023			100	
Saldo 31 december	100	-	100	-

bedragen * € 1.000,-				
Grondexploitatie	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Vermin- deringen:	Saldo 31-12-2023
<i>Doel: Versterking van de vermogenspositie van het grondbedrijf. Eventuele nadelige saldi van exploitaties kunnen ten laste van deze reserve worden gebracht.</i>				
Saldo 1 januari	20.074			
Vermeerderingen:				
Winstneming grondeexploitatie		1.958		
Vorbereidingsbudgetten PRO (risicoreservering)		73		
Bijstellen voorzieningen grondexploitatie		803		
Verminderen:				
PRO 23 Dotatie aan reserve BIP 2023			750	
Bijstellen voorzieningen grondexploitatie			1.426	
Vorbereidingsbudgetten PRO (risicoreservering)			346	
Algemene kosten PRO			23	
Saldo 31 december	20.074	2.834	2.545	20.363

bedragen * € 1.000,-				
Egalisatiereserve Wet Inburgering Nieuwkomers	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Vermin- deringen:	Saldo 31-12-2023
<i>Doel: Het ondervangen van verschillen tussen werkelijke en begrote bedragen voor inburgering.</i>				
Saldo 1 januari	165			
Vermeerderingen:				
Egalisatiereserve Inburgering 2023		50		
Verminderen:				
Saldo 31 december	165	50	-	215

JAARSTUKKEN 2023

bedragen * € 1.000,-				
Ontwikkeling Ambonwijk	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Vermin- deringen:	Saldo 31-12-2023
<i>Doel: Bekostigen van de herontwikkeling van het middengebied in de Ambonwijk, waaronder het JWF-gebouw in Moordrecht</i>				
Saldo 1 januari	499			
Vermeerderingen:				
Verminderen:				
Saldo 31 december	499	-	-	499

bedragen * € 1.000,-				
Sociaal domein	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Vermin- deringen:	Saldo 31-12-2023
<i>Doel: Het opvangen van de risico's die verbonden zijn aan de openeinde regelingen in het sociaal domein en het (tijdelijk) opvangen van de onevenwichtigheid in de Rijksbijdrage.</i>				
Saldo 1 januari	562			
Vermeerderingen:				
JR22 dotatie AR aan Res Soc Domein		308		
Verminderen:				
Saldo 31 december	562	308	-	870

JAARSTUKKEN 2023

bedragen * € 1.000,-				
Gebiedsgericht werken	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Vermin- deringen:	Saldo 31-12-2023
<i>Doel: De provincie wil samen met de regio's werken aan gebiedsgerichte projecten die bijdragen aan de ontwikkeling van en in de regio's. In 2017 is een bedrag van € 410.000-- (10,- per inwoner) gereserveerd ten behoeve van de cofinanciering voor het programma gebiedsgericht werken, waarbij de gemeente autonoom blijft in de beslissing haar gelden beschikbaar te stellen.</i>				
Saldo 1 januari	332			
Vermeerderingen:				
Verminderen:				
Saldo 31 december	332	-	-	332

bedragen * € 1.000,-				
MFC De Zuidplas	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Vermin- deringen:	Saldo 31-12-2023
<i>Doel: Het beschikbaar houden van de middelen tot stand gekomen door acties vanuit de gemeenschap. Deze middelen zullen worden aangewend voor het doel als waarvoor de Stichting is opgericht.</i>				
Saldo 1 januari	170			
Vermeerderingen:				
Verminderen:				
ZN23 opheffing reserve MFC de Zuidplas			170	
Saldo 31 december	170	-	170	-

bedragen * € 1.000,-				
PRO Reserve	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Vermin- deringen:	Saldo 31-12-2023
<i>Dit betreft het investeringsfonds van de opgaven 'Versterken vitale dorpen en 'Landschappelijke Zuidplas'.</i>				
Saldo 1 januari	3.701			
Vermeerderingen:				
PRO 23 Dotatie BIP 2023 vanuit reserve grondexploitatie		750		
Bijdragen Bovenwijkse Voorzieningen van derden		355		
Diverse bijdragen sociaal bouwen		90		
Verminderen:				
Diverse bijdragen bovenwijkse voorzieningen			228	
Investeringen Versterken Vitale Dorpen			580	
Investeringen Landschappelijk Zuidplas			93	
Amb. 36 Dekking mobiliteitsvisie uit Middeng.+PRO			34	
Saldo 31 december	3.701	1.195	935	3.961

bedragen * € 1.000,-				
Noodopvang Ontheemden Oekraïne	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Vermin- deringen:	Saldo 31-12-2023
<i>Doel: Het (tijdelijk) afdekken van de risic's samenhangende met de rijksvergoeding en verkoopwaarde na afloop van de opvang of onderdelen van de investeringskosten voor de opvang van ontheemden.</i>				
Saldo 1 januari	-			
Vermeerderingen:				
R23.000014 storting restant noodopvang		2.132		
Verminderen:				
Saldo 31 december	-	2.132	-	2.132

Kapitaallastenreserve Investerings Begroting 2021	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Vermin- deringen:	Saldo 31-12-2023
<i>Doel: (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten van een aantal specifieke investeringen</i>				
Saldo 1 januari	7.634			
Vermeerderingen:				
Extra dotatie reserve 6		104		
Verminderings:				
NJN21 Inzet kap.res. Versn. afschr. sportvelden 't Verlaat			289	
Onttrekking ter dekking van kapitaallasten			190	
Vrijval reserve 460 ivm boekwaarde nihil			603	
Inzet Kapitaallastenreserve			516	
Saldo 31 december	7.634	104	1.598	6.140

Kapitaallastenreserve Investerings Begroting 2021

Voor deze jaarrekening hebben wij de alle kapitaallastenreserves gecontroleerd, door de jaarlijkse onttrekkingen uit de reserves te vergelijken met de werkelijke afschrijvingen van de bezittingen (activa) waar deze reserves aan gekoppeld zijn. Bij deze analyse hebben wij een aantal verschillen geconstateerd bij de reserves die bij de Begroting 2021 zijn opgesteld, als onderdeel van het Herstelplan van deze begroting. Dit had als oorzaak dat de investeringen die ten laste van de reserve zijn gebracht bij deze begroting, nog niet gereed waren. De werkelijke afschrijvingen van deze investeringen weken daarmee af van de begrote onttrekkingen. Het herstellen van deze verschillen leidde tot een nadeel van € 48.000. Hieronder een gedetailleerde onderbouwing.

Het betrof deze mutaties:

- € 115.000 terugdraaien begrote onttrekkingen i.v.m. op een later moment gereed melden van activum dan bij start kapitaallastenreserve voorzien (nadeel exploitatie);
- € 350.000 terugdraaien begrote onttrekkingen i.v.m. lagere kapitaallasten (nadeel exploitatie);
- € 84.000 terugdraaien begrote onttrekkingen i.v.m. versnelde afschrijving (nadeel exploitatie);
- € 103.000 storting in reserve i.v.m. aansluiting met actuele boekwaarden (nadeel exploitatie);
- € 603.000 vrijval reserve i.v.m. nihil boekwaarde activum (voordeel exploitatie).

bedragen * € 1.000,-				
Kapitaallastenreserve Tijdelijke onderwijshuisvesting ZVH	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Vermin- deringen:	Saldo 31-12-2023
<i>Doel: Gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten van de investering ontwikkeling Tijdelijke School Zevenhuizen.</i>				
Saldo 1 januari	2.168			
Vermeerderingen:				
Verminderen:				
Onttrekking ter dekking van kapitaallasten			88	
Saldo 31 december	2.168	-	88	2.080

bedragen * € 1.000,-				
Kapitaallastenreserve Sportpark het Ambacht	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Vermin- deringen:	Saldo 31-12-2023
<i>Doel: Dekking van de kapitaallasten van de investering t.b.v. het sportcomplex 't Lage.</i>				
Saldo 1 januari	2.243			
Vermeerderingen:				
Verminderen:				
ZN21 Dekking kap Sportpark Ambacht			58	
Correctie uitname 2022 en 2023			-114	
Saldo 31 december	2.243	-	-56	2.300

Kapitaallastenreserve Sportpark het Ambacht

Uit Kapitaallastenreserve Sportpark het Ambacht wordt al sinds 2022 conform begroting onttrokken. Echter, de onderliggende investering is nog niet afgerond. Er heeft dus nog geen afschrijving plaats gevonden. De onttrekking van 2022 en 2023 moeten daarom teruggestort worden in de reserve om de totale kapitaallasten te kunnen dekken.

bedragen * € 1.000,-				
Kapitaallastenreserve Zuidplasweg	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Vermin- deringen:	Saldo 31-12-2023
<i>Doel: Dekking van de kapitaallasten van de investering reconstructie Zuidplasweg.</i>				
Saldo 1 januari	962			
Vermeerderingen:				
Verminderen:				
Onttrekking ter dekking van kapitaallasten activa 1466			36	
Saldo 31 december	962	-	36	926

2. Voorzieningen

Voorzieningen zijn een schatting van voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen waarvan de omvang en/of tijdstip van optreden per balansdatum min of meer onzeker zijn en de oorzakelijk samenhang met de periode voorafgaande aan die datum. Er is een viertal categorieën, te weten:

- Verplichtingen, verliezen en risico's;
- Egalisering van de kosten;
- Voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35 eerste lid, onder b;
- Middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is.

De Voorzieningen bestaan uit de volgende posten:

bedragen * € 1.000,-		
Voorzieningen	Boekwaarde 1-1	Boekwaarde 31-12
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	8.165	6.603
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.127	2.221
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvestering, waarvoor een heffing wordt geheven	-	-
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	10.592	10.088
Totaal	20.884	18.912

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

<i>bedragen * € 1.000,-</i>					
Verloop voorzieningen	Boekwaarde 1-1	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	Boekwaarde 31-12
Pensioengerechtigde wethouders	6.317	85	501	317	5.584
Voorziening Wachtgeld wethouders	334	-	60	146	128
Voorziening Verlofsparen	126	66	35	-	157
Voorziening Claims en Geschillen	-	-	-	-	-
Voorziening actieve grondexploitatie	1.071	360	885	-	546
Voorziening faciliterend grondbedrijf Zevenhuizen-Zuid	-	61	-	-	61
Voorziening faciliterend grondbedrijf Jonge Veenen	316	-	-	189	127
Voorz. voor verplichtingen, verliezen en risico's	8.164	572	1.481	652	6.603
Wegen	-	-	-	-	-
Onderhoud openbare verlichting	-	-	-	-	-
Onderhoud kunstwerken	-	-	-	-	-
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	2.126	1.007	912	-	2.221
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.126	1.007	912	-	2.221
Riolering	10.592	-	504	-	10.088
SPUK-Sport tgv sportstichting	-	-	-	-	-
Van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel	10.592	-	504	-	10.088
Totaal	20.882	1.579	2.897	652	18.912

In de kolom vrijval hebben we de bedragen opgenomen die vrijvallen ten gunste van de exploitatie. Alle bestedingen van de voorzieningen komen rechtstreeks ten laste van de voorziening en lopen, in tegenstelling tot de vrijval, niet via de exploitatie.

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Bij deze categorie van voorzieningen gaat het min of meer om onzekere verplichtingen die te zijner tijd tot schulden kunnen leiden, zoals juridische claims n afwachting van een uitspraak van de rechter en dergelijke, of om voorzieningen die een schatting betreffen van de lasten die voortkomen uit risico's die samengaan met de bedrijfsvoering.

bedragen * € 1.000,-					
Pensioengerechtigde wethouders	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Verminderen:		Saldo 31-12-2023
<i>Doel: het zorgen voor beschikbaarheid van financiële middelen voor pensioenuitkeringen op het moment dat voormalige wethouders de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt.</i>			Onttrekking	Vrijval	
Saldo 1 januari	6.317				
Vermeerderingen:					
Periodieke storting in de voorziening		85			
Verminderen:					
Diverse uitbetalingen			501		
Bijstelling 2023- Vrijval t.g.v. exploitatie				317	
Saldo 31 december	6.317	85	501	317	5.584

bedragen * € 1.000,-					
Voorziening Wachtgeld wethouders	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Verminderen:		Saldo 31-12-2023
<i>Doel: Het beschikken van voldoende vermogen ter financiering van de wachtgeldverplichtingen voormalige wethouders</i>			Onttrekking	Vrijval	
Saldo 1 januari	334				
Vermeerderingen:					
Verminderen:					
Uitkeringsgelden Programmalasten 2023			60		
Bijstelling 2023- Vrijval t.g.v. exploitatie			146		
Saldo 31 december	334	-	206	-	128

JAARSTUKKEN 2023

bedragen * € 1.000,-					
Voorziening Verlofsparen	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Verminderen:		Saldo 31-12-2023
<i>Doel: Besteding aan verplichtingen werkgever in situaties dat medewerkers langer dan 2 maanden spaarverlof opnemen, conform de Cao 2021-2022 waarbij buitengewoon verlof niet meer vervalt na 5 jaar.</i>			Onttrekking	Vrijval	
Saldo 1 januari	126				
Vermeerderingen:					
Storting in voorziening		66			
Verminderen:					
Bestedingen 2023			35		
Saldo 31 december	126	66	35	-	157

bedragen * €					
Verliesvoorziening actieve grondexploitatie	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Verminderen:		Saldo 31-12-2023
<i>Doel: Voor verliesgevende grondexploitatie moet een verliesvoorziening worden getroffen. Indien de voorziening de boekwaarde overstijgt dient de resterend getroffen voorziening aan de creditzijde te worden gepresenteerd. Dit geldt voor de grondexploitatie Kleine Vink, De Tweemaster, Zelling onderneming en Stevensstraat.</i>			Onttrekking	Vrijval	
Saldo 1 januari	1.071				
Vermeerderingen:					
		360			
Verminderen:					
				885	
Saldo 31 december	1.071	360		885	546

bedragen * €					
Voorziening faciliterend grondbedrijf Zevenhuizen-Zuid	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Verminderen:		Saldo 31-12-2023
Doel: Bij faciliterende delen van gemengde projecten met een negatieve balanswaarde wordt een verliesvoorziening getroffen ter hoogte van het negatieve resultaat			Onttrekking	Vrijval	
Saldo 1 januari	-				
Vermeerderingen:					
Verminderen:					
Bijstelling 2023		61			
Saldo 31 december	-	61	-	-	61

bedragen * € 1.000,-					
Voorziening faciliterend grondbedrijf Jonge Veenen	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Verminderen:		Saldo 31-12-2023
Doel: Bij faciliterende delen van gemengde projecten met een negatieve balanswaarde wordt een verliesvoorziening getroffen ter hoogte van het negatieve resultaat			Onttrekking	Vrijval	
Saldo 1 januari	316				
Vermeerderingen:					
Verminderen:					
Bijstelling 2023- Vrijval t.g.v. exploitatie				189	
Saldo 31 december	316	-	-	189	127

Onderhoud en egalisatievoorzieningen

Deze voorzieningen worden gevormd voor de egalisering van in tijd onregelmatig gespreide kosten, zoals grootonderhoud mits de kosten in een volgend begrotingsjaar gemaakt zullen worden en de oorsprong in het lopende of voorgaande begrotingsjaar. Deze categorie voorzieningen de toekomstige lasten gelijkmatig te verdelen over meerdere begrotingsjaren.

Voorzieningen openbare ruimte: niet opnieuw in gebruik nemen

Bij het opstellen van de Jaarrekening van 2022 zijn drie voorzieningen voor groot onderhoud (kunstwerken, wegen en civiele kunstwerken) komen te vervallen, door het ontbreken van een actuele en gedetailleerde onderbouwing. In de toelichting bij de jaarrekening is aangegeven dat in 2023 nader

onderzoek zal plaatsvinden om te bepalen of de voorzieningen groot onderhoud opnieuw worden ingesteld. Op basis onderstaande afwegingen is gekozen om geen voorzieningen groot onderhoud civiele kunstwerken, wegen en openbare verlichting meer in te stellen. De geraamde stortingen in de voorzieningen in de begroting worden omgezet naar onderhoudsbudgetten.

Het is een keuze om voor het groot onderhoud van civiele kunstwerken, wegen en openbare verlichting een voorziening groot onderhoud in te stellen. Het voordeel is dat de jaarlijkse lasten in de begroting door een storting die over de planperiode ieder jaar hetzelfde is niet leidt tot schommelingen in de begroting. Het grote nadeel zijn de forse administratieve lasten die gepaard gaan met het instellen en onderhouden van deze voorzieningen groot onderhoud.

Per voorziening dient periodiek een schouw (inspecties van de staat van alle objecten) te worden uitgevoerd en o.b.v. hiervan een meerjaren onderhoudsplan te worden opgesteld. De eisen ten aanzien van de actualiteit van de gegevens zijn scherper gesteld terwijl in het verleden een 4-jaarlijkse actualisatie voldoende was. De gegevens moeten in het onderhoudsprogramma worden ingevoerd en gedurende het jaar moet de voortgang worden bewaakt en vastgelegd.

Per jaareinde is een analyse noodzakelijk van hetgeen is gepland en wat is uitgevoerd en wat de redenen zijn van de afwijking. Tevens dient onderbouwd te worden dat de uitgaven groot onderhoud niet vallen in de andere categorieën (dagelijks onderhoud en investeringen). Deze tijdsinvestering weegt niet op tegen de voordelen van het hebben van een voorziening.

Uiteraard geldt dat bovenstaande systematiek ook van toepassing is indien geen voorziening groot onderhoud wordt ingesteld, maar de strenge vereisten om een registratiesysteem voor het onderhoud en het gedetailleerd bijhouden van de planning en de werkelijke realisatie per asset object op detail onderdeel groot onderhoud is dan niet nodig. Er wordt wel gestuurd op het uitvoeren van het groot onderhoud, maar niet op het detailniveau wat is vereist voor het onderhouden van de voorziening.

					bedragen *€ 1.000,-
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Verminderen:		Saldo 31-12-2023
Doel: Dekking van de kosten van groot onderhoudk die verband houden met het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen (Minimaal onderhoudsniveau C)			Onttrekking	Vrijval	
Saldo 1 januari	2.126				
Vermeerderingen:					
Storting voorziening cf MJOP		889			
Verhoging storting vanwege inflatie (Zomernota 2023)		230			
Verlaging om aan te sluiten op vastgesteld lager kwaliteitsniveau (JR 2023)		-230			
Spuk btw 23		118			
Verminderen:				912	
Groot onderhoud beheerplan gemeentelijke gebouwen					
Saldo 31 december	2.126	1.007	912	-	2.221

Van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel

bedragen * € 1.000,-				
Egalisatievoorziening riolering	Saldo 01-01-2023	Vermeer- deringen:	Verminderen: Onttrekking Vrijval	Saldo 31-12-2023
<i>Doel: Het beschikbaar hebben van middelen om de riolering te onderhouden.</i>				
Saldo 1 januari	10.592			
Vermeerderingen:				
Verminderen:				
Saldo riolering 2023			504	
Saldo 31 december	10.592	-	504 -	10.088

De voorziening Riolering betreft een 'van derden verkregen middelen met specifiek bestedingsdoel' voorziening. Deze egalisatievoorziening vangt de 'schommelingen' op van het product Riolering. In het vGRP worden de baten en lasten van het product Riolering geraamd evenals de meerjarige vervangingsinvesteringen.

3. Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

Deze post bestaat uitsluitend uit aangetrokken langlopende geldleningen bij binnenlandse banken. Deze vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2023.

bedragen * € 1.000,-				
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	Saldo 1-1	Vermeer- deringen	Verminderen: deringen	Saldo 31-12
Obligatieleningen	-			-
Onderhandse leningen van:	-			-
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	-			-
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	99.118	-	2.111	97.007
- openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden	-	15.000	-	15.000
Waarborgsommen	52	13	58	7
Overige leningen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-			-
Totaal	99.170	15.013	2.169	112.014

In 2023 zijn er twee nieuwe lening van totaal 15 miljoen aangetrokken. Verder is er regulier afgelost.

4.4 Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk opgenomen de netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en de overlopende passiva.

	<i>bedragen * € 1.000,-</i>	
Vlottende passiva	Boekwaarde 1-1	Boekwaarde 31-12
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	18.289	17.806
Overlopende passiva	28.328	32.085
Totaal	46.618	49.891

4.1. Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden bestaan uit:

	<i>bedragen * € 1.000,-</i>	
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekwaarde 1-1	Boekwaarde 31-12
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	10.000	7.000
Kasgeldleningen	-	5.000
Banksaldi	-	-
Overige schulden	8.289	5.805
Totaal	18.289	17.806

Eind 2023 stonden kasgeldleningen open ter hoogte van € 12.000.000. Het saldo van de overige schulden bestaat hoofdzakelijk uit crediteuren.

4.2. Overlopende Passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	bedragen * € 1.000,-	
Overlopende passiva	Boekwaarde 1-1	Boekwaarde 31-12
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	7.699	9.379
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
- Europese overheidslichamen	1.060	760
- Het Rijk	19.238	21.767
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	333	180
Totaal	28.328	32.085

De nog te betalen bedragen bestaan onder andere uit:

	bedragen * € 1.000,-
Omschrijving	
Jeugdzorg	2.031
Nog te betalen facturen	2.648
Transitorische rente	1.525
Loonheffing	1.231
WMO	470
Cyclus	233
Afdrachten ABP	241
Algemene kosten	215
Spuk BTW 2023 SSZ	188
Areaalmutaties 2023	147
Liquidatie Bedrijvenschap	89
Ariaalmutaties	78
Afhandeling claim	75
Tariefsverhoging (Leerlingen)vervoer	42
BPM Bestelauto's	36
Overig	130
Totaal	9.379

Onder de post “de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren” zijn bedragen opgenomen waaraan een bestedingsverplichting is verbonden.

		bedragen * €			
Specificatie voorschotbedragen Europese en Nederlandse overheden		Saldo 1-1	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo 31-12
Stimulering duurzame energie (SDE)	Rijk	10	-7	-2	0
Specifiek uitkering Ventilatie Scholen (SUVIS)	Rijk	191	-	-	191
Woningbouwimpuls	Rijk	14.153	-	-	14.153
Restveengebied Moordrecht	PZH	484	62	-546	-
Onderwijs achterstanden Beleid 2019-2022	Rijk	312	676	-686	301
Sanering verkeerslawaaï	Rijk	149	11	-	160
Regeling circulaire ambachtcentra 2020 -2022	Rijk	33	-	-19	14
Tijdelijke ondersteuning zelfstandige ondernemers	Rijk	156	-156	132	132
Participatiewet, uitkering vergunninghouders	Rijk	79	-	-26	52
Lokaal Sport akkoord	Rijk	41	-	-	41
Lokaal Preventie akkoord	Rijk	44	30	-40	35
Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	Rijk	316	179	-283	213
Inburgeringsvoorziening 2022	Rijk	195	365	-213	347
Uitkoopregeling woningen onder hoogspanningsverbinding	Rijk	53	-	-	53
Prov ZH Van 't Verlaat en Leliestraat 211201-C0142	PZH	160	-	-	160
Provincie ZH Voorziening Vaarroute Rott-HIJ 211208	PZH	40	-	-4	36
Subsidie Zonmw inzet Wijk GGD'er	ZonMw	-10	80	-	70
Tijdelijke impuls klimaatadaptatie 2021-2027	Rijk	-	-	-	-
Kamerlingh Onnes (2021-2022)	PZH	176	-	-	176
Aanpak energie armoede	Rijk	501	283	-400	383
Corona Toegangsbewijzen (CTB) 2022	Rijk	140	-	-140	-
Stimulering sport 2022	Rijk	788	1.918	-614	2.092
Sociale woningbouw Swanladriehoek	PZH	200	-	-	200

JAARSTUKKEN 2023

Stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Rijk	185	-	-	185
Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Rijk	2.000	-	-	2.000
specifieke uitkering onderwijsroute	Rijk	39	13	-	52
SPUK ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Rijk	-	-	-	-
Spuk Voorschoolse educatie aan ontheemde peuters	Rijk	-	63	-	63
Spuk Breed 2023-2026	Rijk	-	687	-389	298
Spuk MEOZ	Rijk	-	139	-139	-
Flexwonen starters Nwk-Noord	PZH	-	40	-	40
SRM D22024 Aanpak obstakels fietsroutes	PZH	-	24	-	24
Opgave Middengebied Zuidplaspolder - PL initiatieven	PZH	-	30	-	30
BIZ Kleine Vink	PZH	-	5	-5	-
Bevordering samenwerking Het Ambacht Mdr	PZH	-	20	-6	14
Bevordering samenwerking en kwaliteit Mkp	PZH	-	17	-7	10
SPUK informatiepunten digitale overheid	Rijk	-	44	-34	10
F28 Tijdelijke regeling capaciteit klimaat- en energiebeleid	Rijk	-	771	-771	-
C94 SPUK Nationaal Isolatieprogramma	Rijk	-	499	-19	480
C105 SPUK Startbouwimpuls	Rijk	-	510	-	510
H31 SPUK noodfonds Energie amateursportverenigingen (NEAS)	Rijk	-	42	-42	-
Totaal		20.436	6.346	-4.254	22.527

Opmerking het beginsaldo wijkt 138k af van eindsaldo 31-12-2022 ivm verschuiving activa/passiva

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen

Het bedrag aan gewaarborgde geldleningen is niet opgenomen in de balansstelling. Het verstrekken van een gemeentegarantie leidt namelijk normaal gesproken niet tot een feitelijke verplichting of betaling. Dat gebeurt pas als de eigenaar van de lening deze niet kan voldoen.

De waarborg heeft voornamelijk betrekking op geldleningen van enkele instellingen in de woningbouw, de zorgsector in de regio en gegarandeerd particulier woningbezit.

De borgstellingen in de gemeente Zuidplas zijn als volgt verdeeld:

						bedragen * € 1.000,-	
Gewaarborgde geldleningen	Hoofdsom	Percentage	Boekwaarde 1-1	Vermeer- deringen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12	Waarborg 31-12
Ouderenhuisvesting	2.495	100%	1.154	0	428	726	726
Sportinstellingen	350	50%	274	0	12	262	131
Sportinstellingen	299	100%	82	0	14	68	68
Subtotaal Directe garantstellingen	3.144		1.509		453	1.056	925
Woningbouw	166.214	50%	108.008	49.932	9.985	147.954	73.977
Woningbouw achtervang > 1-8-2021*	692.755	50%	170.536	492.981	27.390	636.127	30.074
Subtotaal Indirecte garantstellingen	858.970		278.544	542.912	37.375	784.081	104.051
Totaal	862.114		280.053	542.912	37.828	785.137	104.976

* Van de Woningbouw waarvan achtervang van na 1-8-2021 is, wordt de boekwaarde berekend over het aan Zuidplas toegerekende bedrag lening.

1. Overige langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren gebonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende financiële verplichtingen.

Huurcontracten

De gemeente heeft diverse huurcontracten, waarvan dit de grootste zijn:

Huur object	Kosten 2023
Huur diverse gymzalen in dorpshuizen	218
Huur tijdelijke onderwijshuisvesting	172
Huur parkeerplaatsen omgeving gemeentehuis	91
Huur gymzaal Burgemeester Nederveenlaan 53 Zevenhuizen	52

Vennootschapsbelasting

De gemeente Zuidplas streeft naar een juiste weergave van de lasten en baten die samenhangen met de vennootschapsbelasting (VPB), met als doel een juiste en tijdige aangifte VPB. Vanaf 2016 is ook de 'Wet op de vennootschapsbelasting 1969' van toepassing op de gemeente voor zover deze een onderneming voert. Dit is het meest waarschijnlijk bij het grondbedrijf. Om vast te stellen of het grondbedrijf als een onderneming geldt wordt ieder jaar een toets uitgevoerd. Voor het boekjaar 2023 is geconcludeerd dat het Grondbedrijf niet als onderneming kan worden beschouwd en daarom niet vennootschapsbelastingplichtig is.

Jaarlijks, bij het opstellen van het PRO, Perspectief Ruimtelijke Opgaven, wordt op basis van de geactualiseerde cijfers van de grondexploitaties, een fiscale toets uitgevoerd naar het winstoogmerk van het Grondbedrijf. Op grond van deze inzichten is het Grondbedrijf niet vennootschapsbelastingplichtig.

Meerjarige inkoopcontracten (kadernota rechtmatigheid)

Bij meerjarige inkoopcontracten kunnen, afhankelijk van het geraamde inkoopbedrag, de Europese aanbestedingsregels van toepassing zijn. Een onrechtmatigheid bij de contractverlening kan in zo'n geval jaarlijks in de afweging naar de controleverklaring blijven doorwerken, doordat jaarlijks de lasten voortvloeiende uit het inkoopcontract in de jaarrekening zijn opgenomen. Deze situaties horen opgenomen te worden bij de "niet uit de balans blijvende verplichtingen".

In de paragraaf bedrijfsvoering is een verantwoording opgenomen van de aanbestedingsrechtmatigheid. Hieruit blijkt dat in één geval geconstateerd van een contract waarvan de contractwaarde middels verlengingen boven de Europese aanbestedingsgrens is uitgekomen.

Verplichtingen Middengebied

Voor de ontwikkeling van het Middengebied zijn de volgende, al dan niet voorwaardelijke, verplichtingen aangegaan.

A. Koopovereenkomst Grondbank RZG Zuidplas

De gemeente is op 1 juli 2021 een koopovereenkomst aangegaan met RZG Zuidplas voor de aankoop ongeveer 296 hectare grond. De belangrijkste voorwaarde voor de definitieve koop is een onherroepelijk nieuw omgevingsplan binnen het ontwikkelgebied.

B. Koopovereenkomst Provincie Zuid-Holland

De gemeente is op 1 juli 2021 een koopovereenkomst aangegaan met de provincie Zuid-Holland voor de aankoop van ongeveer 43 hectare grond. De belangrijkste voorwaarde voor de definitieve koop is een onherroepelijk nieuw omgevingsplan binnen het ontwikkelgebied.

C. Bestuurlijke overeenkomst 'Ontwikkeling Middengebied Zuidplaspolder'

De gemeente is op 1 juli 2021 een bestuurlijke overeenkomst aangegaan met Gemeente Zuidplas, Provincie Zuid-Holland en de Grondbank RZG Zuidplas. Het doel van deze overeenkomst is om intenties, uitgangspunten en randvoorwaarden voor de integrale Gebiedsontwikkeling van het Plangebied alsmede de rolverdeling van de Partijen en de daarbij behorende taken en verantwoordelijkheden vast te leggen.

5. Overzicht van lasten en baten

Overzicht van baten en lasten en reservemutaties per programma													
	Jaarrekening 2022			Primitieve begroting 2023			Begroting na wijziging 2023			Jaarrekening 2023			afwijkingen 2023
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	
1. Bestuur en organisatie	1.357	7.809	-6.452	371	7.251	-6.880	528	7.794	-7.267	1.096	7.150	-6.054	1.213
2. Sociaal domein	14.256	51.908	-37.652	8.997	45.625	-36.629	14.897	58.305	-43.408	14.336	57.289	-42.952	456
3. Maatschappelijk domein	3.277	10.830	-7.552	2.262	11.559	-9.297	2.729	12.844	-10.115	2.788	12.876	-10.087	28
4. Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	12.961	17.996	-5.035	24.526	29.677	-5.151	45.154	56.607	-11.454	28.322	33.785	-5.462	5.991
5. Fysieke omgeving	14.538	23.188	-8.651	13.247	22.995	-9.748	15.041	26.332	-11.291	14.711	25.354	-10.643	648
6b. Overhead	631	14.816	-14.185	350	13.775	-13.425	301	16.606	-16.305	512	16.523	-16.011	294
6c. Vpb	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6d. Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal programma's	47.020	126.547	-79.527	49.752	130.883	-81.131	78.649	178.489	-99.839	61.766	152.976	-91.210	8.630
6a. Algemene dekkingsmiddelen													-
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	11.098	1.036	10.062	11.717	602	11.115	11.343	430	10.913	12.006	1.532	10.475	-438
Algemene uitkeringen	72.767	67	72.699	71.163	223	70.940	74.488	-	74.488	77.568	-	77.568	3.080
Dividend	2.489	-	2.489	230	-	230	261	-	261	283	-	283	22
Saldo van de financieringsfunctie	309	207	102	55	-12	68	380	126	254	617	682	-64	-319
Overige algemene dekkingsmiddelen	14	38	-23	-	1.730	-1.730	-	160	-160	-	177	-177	-18
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	86.677	1.348	85.329	83.166	2.543	80.623	86.472	716	85.756	90.475	2.391	88.084	2.329
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	133.697	127.895	5.802	132.918	133.426	-508	165.121	179.205	-14.084	152.241	155.367	-3.125	10.958
reserves													-
6. Financiële producten	12.127	10.269	1.858	3.873	2.540	1.333	17.028	8.613	8.414	12.334	9.667	2.667	-5.748
Totaal mutaties reserves	12.127	10.269	1.858	3.873	2.540	1.333	17.028	8.613	8.414	12.334	9.667	2.667	-5.748
Resultaat	145.824	138.164	7.661	136.791	135.966	825	182.148	187.818	-5.669	164.575	165.034	-459	5.211

De vergelijkende cijfers in de tabellen zijn conform eerdere besluitvorming in de raad.

6. Toelichting overzicht van lasten en baten

In de onderstaande tabel staan de grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting opgesomd: afwijkingen groter dan € 100.000, zowel positief als negatief en zowel baten als lasten. In de tabellen daaronder volgt per programma een analyse van afwijkingen ten opzichte van de begroting, wanneer de verschillen groter zijn dan € 50.000. De kleur groen wordt gebruikt om een voordeel ten opzichte van de begroting te verklaren, de kleur rood om een nadeel te verklaren. Als iets budgetneutraal is bij baten en lasten, of tussen het ene en andere programma, dan is dit blauw.

Grootste verschillen

Omschrijving grootste verschillen > € 100.000	Bedragen * € 1.000	I/S*	Resultaat bestemming?
Resultaten grondexploitaties	4.435	I	
Toevoegen grondexploitaties aan reserve Grondexploitaties	-4.435	I	
Gemeentefonds Decembercirculaire 2023	1.623	I	
Gemeentefonds Decembercirculaire 2023 - Energietoeslag	1.203	I	
Energietoeslag lage inkomens	-1.090	I	
Jeugd - Maatwerkvoorzieningen	-928	S	
Taskforce Ontheemden	598	I	-598
Vitale dorpen, landschappelijk Zuidplas, bovenwijkse voorzieningen	492	I	
Idem: doorschuiven via reserve Perspectief Ruimtelijke Opgaven	-492	I	
Bijstellingen diverse voorzieningen	463	I	
Degeneratie opbrengsten en kosten straatwerk	410	I	
Ozb niet-woningen	-384	I	
Vastgoed sport/ gym	-341	I	
Mutaties rente toerekening	-317	I	
Jeugd - Geëscaleerde zorg	289	S	
Gemeentefonds Decembercirculaire 2023 - Omgevingswet	254	I	-254
Participatie	-251	S	
Waterbeheer	251	I	
Verlaging storting voorziening onderhoud gebouwen	230	I	
Wmo beschermd/ beschut wonen	222	S	
Transformatiebudget sociaal domein	208	I	-208
Energietoeslag maatschappelijke voorzieningen	203	I	
Wmo zorgvoorzieningen	202	S	
Lokaal gezondheidsbeleid	194	I	
Sportparken en accommodaties	-181	I	
Herstelwerkzaamheden onderwijs Van Beethovenlaan	171	I	-150
Uitvoeringskosten belastingen	-167	I	
Inkomensvertrekkingen	165	S	
Gemeentehuis huisvesting	-163	I	
Toerekening overhead aan projecten	155	I	
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	-152	I	
Kunstwerken openbare ruimte dagelijks onderhoud	140	I	
Duurzaamheidsbeleid	138	I	
Transitie restveen bovendaling Groene Hart	137	I	
Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandige Ondernemers (TOZO)	135	I	
Automatisering kosten	130	I	
Vastgoed onderwijs/ kinderopvang	123	I	
Afvalinzameling en -verwerking	-122	I	
Automatisering ICT ruimtelijk domein	111	I	
Openbare verlichting	-108	I	
Lagere huur- en overige opbrengsten vastgoed	-105	I	

Programma 1 Bestuur en organisatie toelichting lasten en baten

Bestuur en organisatie	bedragen x € 1.000			
	lasten	baten	reserves	Saldo
Analyse t.b.v. bestuurlijke verantwoording en rechtmatigheid				
Omschrijving				
Bestuur, organisatie en participatie	70	464		534
Mutaties voorzieningen		463		463
Lokale rekenkamer	19			19
Overige verschillen	51	1		52
Dienstverlening	-13	73		60
Hogere inkomsten leges	-45	122		77
Uitbestede werkzaamheden en bedrijfsvoering	76			76
Overig	-44	-49		-93
Veiligheid	587	32		619
Taskforce ontheemden	598			598
Overig	-11	32		21
Toelichting op de mutatie in het programma				1.213

1.1 Bestuur, organisatie en participatie

Het product kent per saldo een voordeel van € 534.000

Mutaties voorzieningen, voordeel € 463.000

De rekenrente voor de voorzieningen pensioenen wethouders is bij de berekening verhoogd, waardoor de toekomstige verplichtingen lager zijn per balansdatum 31/12/2023. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van € 317.000. Overige bijstellingen leiden tot een incidenteel voordeel van € 146.000.

Lokale rekenkamer

In de begroting was rekening gehouden met verhoging van € 0,60 per inwoner naar € 1,00 per inwoner. Omdat de regiogemeenten verschillende tarieven wilden betalen, heeft de rekenkamer in 2023 vooralsnog vastgehouden aan facturering op basis van € 0,60 per inwoner. Vanaf 2024 geldt de nieuwe regionale verordening en vindt facturering op basis van € 1,00 per inwoner plaats.

1.2 Dienstverlening

Het product kent per saldo een voordeel van € 60.000

Hogere inkomsten leges, voordeel € 77.000

Het voordeel heeft betrekking op meerdere producten met een totaal voordeel van € 77.000.

1.3 Veiligheid*Het product kent per saldo een voordeel van € 619.000**Taskforce Huisvesting Ontheemden, voordeel € 598.000*

Bij de Najaarsnota 2022 is voor de Taskforce ontheemden voor 2022 een bedrag van € 150.000 en voor 2023 € 600.000 beschikbaar gesteld t.l.v. de algemene reserve vrij besteedbaar. Het restant 2022 van € 99.000 is overgeheveld naar 2023, zodat het totaal budget 2023 € 699.000 betreft. In 2023 konden veel kosten gedekt worden uit de specifieke uitkering Opvang Ontheemden Oekraïne. Hierdoor resteert er per 31/12/2023 nog € 598.000. Het voorstel is om het budget van 2023 over te hevelen naar 2024, aangezien de werkzaamheden van de taskforce ook in 2024 doorlopen. In 2024 zal onder andere inzet gepleegd worden voor de Regionale Opvang Locatie. De bedoeling is om deze kosten ook vergoed te krijgen van het Rijk.

Programma 2 Sociaal domein toelichting lasten en baten

Sociaal domein	bedragen x € 1.000			
Analyse t.b.v. bestuurlijke verantwoording en rechtmatigheid	lasten	baten	Saldo	I/S
Omschrijving				
Algemeen sociaal domein	430	517	947	
Noodopvang	202	277	479	I
Transformatiebudget	208	-	208	I
Regeling Hulp Gedupeerden Toeslagenproblematiek	-80	124	44	I
Uitvoeringskosten Participatie	-22	58	36	S
Onafhankelijke clientondersteuning	38	-	38	I
Overig	84	57	141	I
Werk en inkomen	28	-963	-935	
Energietoeslag	-1.090	-	-1.090	I
Leefgeld	719	-719	-	I
Inburgering Nieuwkomers	343	-287	56	I
Participatie	-128	-	-128	S
Kwijtscheldingen	117	-117	-	S
Bijzondere Bijstand	-64	16	-47	S
Inkomensverstrekkingen	59	133	192	S
Promen WSW	57	-	57	S
Armoedebeleid	-50	9	-41	S
Overig	64	2	66	I
Jeugd	-509	16	-493	
Jeugd - Maatwerkvoorzieningen	-928	-	-928	S
Jeugd - Geëscaleerde zorg	289	-	289	S
Jeugd - PGB	70	-	70	S
Expertisecentrum	35	-	35	I
Overig	23	16	39	I
Maatschappelijke ondersteuning	361	341	702	
Beschermd / beschut wonen	-57	279	222	S
Wmo - zorgvoorzieningen	180	21	202	S
Wmo - maatwerkvoorziening	45	-	45	S
Wmo - zorgvoorzieningen PGB	81	-	81	S
Overig	112	40	153	I
Volksgezondheid	707	-472	235	
Lokaal gezondheidsbeleid	646	-453	194	I
Overig	60	-19	41	I
Toelichting op de mutatie in het programma			456	

2.1 Algemeen Sociaal Domein

Het product algemeen sociaal domein kent een voordeel van per saldo € 947.000

Opvang ontheemden Oekraïne, per saldo een voordeel € 479.000

Het product Noodopvang laat een positief saldo zien van € 479.000. De gerealiseerde lasten blijken lager dan de vaste normvergoeding die we ontvangen van het rijk (zonder terugbetaalverplichting). Conform raadsbesluit R23.000014 wordt het overschot op dit product gestort in de reserve Ontheemden.

Transitiekosten kavel 13, budgettair neutraal € 153.500

Voor de transitiekosten kavel 13 was een bedrag begroot van € 716.000, overeenkomstig de voorlopige beschikking van het rijk (lasten en baten). Door hogere kosten € 153.560,65 door met name het stil leggen van de bouw (materiaal en beveiliging) is een aanvullende declaratie ingediend bij J&V, die ook gehonoreerd is. Per saldo verloopt dit budgettair neutraal in deze Jaarrekening 2023.

Transformatiebudget, een voordeel van € 208.000

Op het transformatiebudget is 208K minder besteed dan begroot in 2023. De kosten fluctueren jaarlijks stevig wat inherent is aan de aard van het budget, dat is bedoeld voor opstart- en aanjaagkosten van nieuwe initiatieven en experimenten. Over de jaren heen wordt dit budget dan ook stelselmatig afgeraamd conform de trend, zo ook in 2024. Vanuit het transformatiebudget was tevens 87K begroot voor de kosten van jeugd POH-GGZ, inclusief een uitbreiding van uren. Vanwege ziekteverzuim van een van de jeugd POHs alsook de on-hold zetting van de uitbreiding van uren wegens de te maken keuzes in beheersmaatregelen, is er minder besteed aan deze inspanning. Voorgesteld wordt om een bedrag van 120.000 via resultaatbestemming toe te voegen aan het budget 2024 voor de pilot Alert4You.

Regeling Hulp Gedupeerden Toeslagenproblematiek, budgettair neutraal € 124.000

Het is niet mogelijk geweest om een raming te maken en in de begroting op te nemen voor de kosten in het kader van de Kinderopvang toeslagen affaire. Het afgelopen jaar is er nieuw en ruimhartiger beleid uitgerold vanuit het Rijk en vervolgens binnen de gemeente. De effecten hiervan zijn op voorhand niet te kwantificeren en de tegemoetkomingen verschillen ernstig per casus. De totale kosten bedroegen 124K. Dit bestaat voor een deel uit trajectzorg en onkostenvergoedingen aan gedupeerden en voor een deel uit uitvoerings- en organisatiekosten. De kosten worden volledig gedekt via een Rijksvergoeding (specifieke uitkering).

Uitvoeringskosten Participatie, een voordeel 39.000

Vanwege de normvergoeding vanuit het Rijk voor de uitvoering van de vertrekkingen Leefgeld ontheemden is er een incidenteel voordeel ontstaan van per saldo 39K op de uitvoeringskosten die we bijdragen aan de GR IJsselgemeenten.

Onafhankelijke cliëntondersteuning, een voordeel 38.000

Het incidentele voordeel op dit onderwerp komt uit de doorontwikkeling van onafhankelijke cliëntondersteuning. Het was op voorhand voorzien dat een deel van de kosten van het aflopende koplopers traject in 2024 zouden landen waarvoor er een budgetoverheveling is gedaan. Op het reguliere 'structurele' budget is geen overschot.

2.2 Werk en Inkomen

Het product Werk en Inkomen kent een nadeel van per saldo € 935.000

Energietoeslag, een nadeel € 1.090.000

De energietoeslag 2022 is het afgelopen jaar afgerond. Hiervoor was budget opgenomen in de begroting. Voor de energietoeslag 2023 zijn geen kosten opgenomen in de begroting 2023, omdat dit te laat voor de najaarsnota in gang is gezet. Voor de uitkering van de toeslagen wordt de gemeente gecompenseerd via een aanvulling in het Gemeentefonds. Per saldo is dit budget neutraal. De baat die tegenover deze last kan worden gezet is terug te vinden in programma 6 algemene dekking. Over de afgelopen 2 jaar zien de Rijksbijdragen via diverse circulaire versus de uitgaven er als volgt uit:

Energietoeslag	2023	2022	Totaal
Baten	€ 2.045	€ 1.867	€ 3.912
Lasten	€ 1.950	€ 1.934	€ 3.884
Saldo	€ 95	- € 67	€28

x 1.000 €

Verstrekingen leefgeld POO, budgettair neutraal € 719.000

Het leefgeld GOO (gemeentelijke opvang) valt onder de normvergoeding. Voor POO (particuliere opvang) is een aparte specifieke uitkering ingesteld. De uitkering van het leefgeld voor zowel GOO als POO is voortvarend en naar tevredenheid door de GR IJsselgemeente uitgevoerd. Het oorspronkelijk geraamde budget voor de particuliere opvang en gemeentelijke opvang bleek achteraf veel te hoog ingeschat. Hierdoor is zowel op de baten als wel op de lasten substantieel minder gerealiseerd. Per saldo verloopt dit budgettair neutraal in deze Jaarrekening 2023.

Inburgering Nieuwkomers, een voordeel € 343.000 op de lasten, nadeel € 287.000 op de baten

Op inburgering is minder uitgegeven dan geraamd omdat de gemeente minder inburgeraars heeft bediend dan waarop de beschikking van het ministerie is gebaseerd. Tegenover de kosten die in dit kader worden gemaakt staat een Specifieke uitkering. Het voordeel dat per saldo overblijft komt voort uit de uitvoeringskosten. Het overschot wordt conform besluit toegevoegd aan de egalisatiereserve inburgering.

Participatie, een nadeel van € 128.000

De uitgaven participatiebudget lopen jaarlijks verder op als gevolg van een verschuiving vanuit de WSW, wat is gestopt. Bij de sociale werkvoorziening (Promen) is er juist een daling zichtbaar.

Kwijtscheldingen, € 117.000

Er zijn in 2023 minder kwijtscheldingen gedaan dan waar er in de begroting rekening meer is gehouden. De kwijtscheldingen worden ten laste van het product afval gebracht.

Bijzondere Bijstand, een nadeel van € 47.000

Er is in 2023 meer beroep gedaan op de bijzondere bijstand dan begroot. Aanhoudend hoge kosten voor levensonderhoud zijn hier de oorzaak van.

Inkomensverstrekking (BUIG, IOAW, BBZ), een voordeel van per saldo € 191.000

De BUIG uitgaven zijn in de NJN bijgesteld conform bestuur rapportage Q3 GR IJsselgemeente. In Q4 bleek er toch minder dan verwacht aan uitkeringen te zijn gedaan, het totale budget bedraagt circa 9 mln. De Rijksbijdragen worden eveneens op meerdere momenten in het jaar bijgesteld waardoor de inkomsten en uitgaven binnen een begrotingsjaar uit de pas kunnen lopen. Op de lange termijn nivelleert dit effect. Over de afgelopen 2 jaar ziet het plaatje van de Rijksbijdragen afgezet tegen de uitgaven voor de gebundelde uitkering BUIG er als volgt uit:

	2023	2022	Totaal
Rijksbudget incl. Loonkostensubsidie	€ 8.564	€ 7.923	€ 16.487
Lasten	€ 8.787	€ 7.741	€ 16.528
Saldo	- € 223	€ 182	- € 41

x 1.000 €

Promen WSW, een voordeel van € 57.000

Jaarlijks vindt er een daling plaats van de WSW-plekken vanwege de beëindiging van de wet in 2015. In datzelfde jaar is de participatiewet ingevoerd. De verschuiving vindt geleidelijk plaats.

Armoedebeleid, een nadeel van € 41.000

Op het armoedebeleid is € 41.000 meer uitgegeven dan begroot. Er is al enkele jaren een stijgende tendens in de uitgaven waarneembaar die wordt veroorzaakt door de groei van de gemeente en de stijgende inflatie. De afgelopen jaren is dit altijd opgevangen met incidentele middelen die in de diverse circulaire voor armoedebeleid werden beschikbaar gesteld door het Rijk (tijdens de coronajaren en later rondom de energiecrisis). De begroting is hier niet structureel op bijgesteld.

2.3 Jeugd*Het product Jeugd kent een nadeel van per saldo € 493.000**Jeugd – Maatwerkvoorzieningen, een nadeel € 928.000*

De verklaring voor het tekort is tweeledig. Enerzijds is er een toename vanuit de geëscaleerde zorg richting de maatwerkvoorzieningen zichtbaar. Anderzijds wordt de ingeboekte taakstelling van 600K nog niet volledig gerealiseerd. De taakstelling is op dit budget ingeboekt maar heeft feitelijk betrekking op het

hele product Jeugd. Het tekort op het totale product Jeugd laat in de trend wel een nadrukkelijke daling zien. Dit hangt samen met een afvlakking in het volume die het gevolg is van de genomen hervormingsmaatregelen.

Jeugd - Geëscaleerde zorg, een voordeel van € 289.000 (onder voorbehoud schattingspost)

De geëscaleerde zorg Jeugd neemt in volume af en manifesteert zich in een verschuiving richting de Jeugd-Maatwerkvoorzieningen. Zie toelichting vorige onderdeel.

Jeugd – PGB, een voordeel van € 70.000 (onder voorbehoud schattingspost)

De prognose van de SVB voorspellen een voordeel van 70K op een budget van 1mln. De afrekening vindt later in 2024 en kan in de praktijk nog voor een ander plaatje zorgen.

2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Het product Maatschappelijke ondersteuning kent een voordeel van per saldo € 702.000

Beschermde/ beschermd wonen, een voordeel van per saldo € 222.000

Omdat 2 van de 5 regiogemeenten (nog) geen uitvoering geven aan Beschut Wonen blijven er relatief meer middelen over vanuit het compensatiefonds die via centrumgemeente Gouda wordt uitgekeerd aan de vijf gemeenten. Dit levert een voordeel op voor onze gemeente van ongeveer 100K. Een deel van de kosten (100K) zitten opgenomen in de Wmo-zorgvoorzieningen (Gewoon Thuis).

Wmo – zorgvoorzieningen, een voordeel van per saldo € 202.000

Op de Wmo-zorgvoorzieningen zien we een lichtere stijging dan waar we in de begroting rekening mee hadden gehouden, wat zich vertaalt in een voordeel van per saldo 202K. Een deel van het voordeel komt voort uit meer inkomsten uit eigen bijdragen.

Wmo – maatwerkvoorzieningen, een voordeel van €45.000

Ook op de maatwerkvoorzieningen is een daling waar te nemen conform de trend van het voorgaande jaar.

Wmo - zorgvoorzieningen PGB, een voordeel van € 81.000

De prognose van de SVB op de Wmo PGB kosten 2023 voorspellen een voordeel van 81K opgeteld op de twee onderdelen begeleiding en huishoudelijke hulp. De werkelijke afrekening, die in de praktijk regelmatig afwijkt van de prognose, vindt medio 2024 plaats wat betekent dat dit resultaat onder voorbehoud is.

2.5 Volksgezondheid (Voordeel 235K)

Het product Volksgezondheid kent een voordeel van per saldo € 235.000

Lokaal gezondheidsbeleid, een voordeel van per saldo € 194.000

De voordelige verschillen op de begroting worden verklaard door de invoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Voor de uitvoering van dit akkoord zijn voor de periode van 2023-2026 jaarlijkse budgetten beschikbaar gesteld vanuit het Rijk middels een brede SPUK (specifieke uitkering). Omdat de invoering en uitwerking hiervan pas laat in het afgelopen jaar gestalte kreeg was er onvoldoende tijd en capaciteit beschikbaar om de verschillende onderwerpen uit het akkoord volledige invulling te geven. Een deel van het beschikbare budget uit 2023 wordt derhalve doorgeschoven naar 2024 binnen de gestelde kaders die met deze regeling gepaard gaan.

Programma 3 Maatschappelijk domein toelichting lasten en baten

	lasten	baten	reserves	Saldo	I/S
Analyse t.b.v. bestuurlijke verantwoording en rechtmatigheid					
Omschrijving					
Sport	619-	134		485-	
Vastgoed sport/gym	4	-345		-341	I
Sportparken en accommodaties	-649	468		-181	I
Overig	26	11		37	I
Onderwijs	301	-75		227	
Vastgoed Onderwijs/Kinderopvang	173	-50		123	I
Nationaal Programma Onderwijs	295	-213		82	I
Voorschoolse voorzieningen (peuteropvang)	62	-		62	I
Passend Onderwijs	56	-		56	I
Overig (afwijkingen < € 50.000)	-285	188		-97	I
Cultuur	286	0		286	
Energietoeslag	203	-		203	I
Subsidies i.r.t. corona	64	-		64	I
Overig	19	-		19	I
Toelichting op de mutatie in het programma				27	

3.1 Sport

Het product Sport heeft een nadeel van per saldo € 485.000

Vastgoed sport/gym, een nadeel van € 341.000

In 2022 is een nota dubbel verstuurd. Deze nota is gecorrigeerd in 2023 en hierdoor ontstaat een nadeel van € 340.000.

Sportparken en accommodaties, een nadeel van € 181.000

Dit tekort wordt voor het overgrote deel verklaard door het verwerken van de versnelde en volledige afschrijving van de sportvelden 't Verlaat.

3.2 Onderwijs

Het product onderwijs heeft een voordeel van per saldo € 227.000

Vastgoed Onderwijs/Kinderopvang, een voordeel van € 123.000

Het resultaat ontstaat door:

- een rentevoordeel van € 48.000;
- het niet volledig uitvoeren van herstelwerkzaamheden aan de dakconstructie Van Beethovenlaan, voordeel € 172.000 (via resultaatbestemming overhevelen naar 2024 € 150.000);
- een nadeel op gas/electra € 51.000;
- lagere huuropbrengsten €50.000;
- overig € 4.000 voordeel.

Nationaal Programma Onderwijs, een voordeel van € 82.000

Vorig jaar zijn er in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) extra lokalen ingezet door scholen. De kosten hiervan zijn echter niet ten laste gebracht van de NPO-gelden. Dit is nu alsnog gedaan, daardoor ontstaat er dit jaar een voordeel.

Voorschoolse voorzieningen, een voordeel van € 62.000

In 2023 zijn er minder peuters zonder indicatie voor voorschoolse educatie geplaatst dan waarvoor subsidie was verstrekt aan de kindcentra, daardoor is er sprake van een overschot op dit budget. Er zijn echter meer peuters mét indicatie voor voorschoolse educatie geplaatst. De kosten voor deze laatste groep komen ten laste van de Specifieke Uitkering Onderwijsachterstandenbeleid.

Passend Onderwijs, een voordeel van € 56.000

Dit voordeel wordt voor het overgrote deel verklaard door het overschot van ruim € 40.000 op het budget voor het opstellen van een onderwijsvisie.

3.3 Cultuur

Het product Cultuur heeft een voordeel van per saldo € 286.000

Energietoeslag, een voordeel van € 203.000

Het gemeentelijk noodfonds, dat eind 2022 beschikbaar is gesteld, voor de energielasten van maatschappelijke organisaties is niet volledig benut. Het aantal en de omvang van de aanvragen was relatief beperkt.

Subsidies i.r.t. corona, een voordeel van € 64.000

In 2022 is het restant aan ontvangen subsidies voor de gevolgen van de coronacrisis voor maatschappelijke organisaties overgeheveld naar 2023 om eventuele na-effecten te kunnen bekostigen. Dit budget is in 2023 niet nodig gebleken.

Programma 4 Ruimtelijk Beleid en Ontwikkeling toelichting lasten en baten

Ruimtelijk Beleid en ontwikkeling				bedragen x € 1.000	
	lasten	baten	reserves	Saldo	I/S
Analyse t.b.v. bestuurlijke verantwoording en rechtmatigheid					
Omschrijving					
Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	516	408		924	
Transitie Restveen Bodemdaling Groene Hart	-409	546		137	I
Verbreding A20	-36			-36	I
Ruimte automatisering bw2023	111			111	I
Versterking vitale dorpen, Landschappelijk Zuidplas en bijdrage bovenwijkse voorzieningen (doorschuiven via reserve PRO)	650	-158		492	I
Doorbelasting bedrijfsvoeringskosten	157	18		175	I
Overig	43	2		45	I
Wonen	91	52		143	
Afrekening ODMH 2023 BWT	74			74	I
Verhuur groenstroken en snippergroen		61		61	I
Uitvoering huisvestingsverordening	50			50	I
Doorbelasting bedrijfsvoeringskosten	-45	10		-35	I
Overig	12	-19		-7	I
Economie	93	30		123	
Liquidatie bedrijfsvenschap Regio Gouda incl. handhaving	69			69	I
Eenmalige budgetten economie en subsidies	35	27		62	I
Doorbelasting bedrijfsvoeringskosten	-9	2		-7	I
Overig	-2	1		-1	I
Gebiedsontwikkeling	22.335	-17.673		4.663	
Grondexploitatieprojecten	17.974	-1.050		16.924	I
Mutaties boekwaarde onderhanden werk	-1.175	-15.749		-16.924	I
Resultaten grondexploitaties	4.696	-261		4.435	I
Faciliterende grondexploitaties	766	-634		132	I
Vrije kavels				-	I
Kleine verkopen en snippergroen		21		21	I
Diverse kosten grondbedrijf	-44			-44	I
Doorbelasting bedrijfsvoeringskosten	119			119	I
Overig	-1			-1	I
Duurzaamheid en klimaatadaptatie	-213	351		138	
Duurzaamheidsbeleid	-340	478		138	I
Energiearmoede	-354	354		-	I
Isolatieaanpak	481	-481		-	I
Toelichting op de mutatie in het programma				5.991	

4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Transitie Restveen Bodemdaling Groene Hart, voordeel € 137.000

De gemaakte kosten voor het project Restveen in Transitie zijn door middel van een accountantsverklaring aan de Provincie verantwoord. De definitieve bijdrage is vastgesteld en het project is financieel afgerond.

Ruimte automatisering, voordeel € 111.000

Er zijn minder kosten gemaakt dan begroot.

PRO-projecten: versterking vitale dorpen, landschappelijk Zuidplas en bijdrage bovenwijkse voorzieningen, voordeel € 492.000 (mutatie reserve)

In het PRO 2023 zijn diverse projecten opgenomen met uitgaven in 2023 met een dekking uit de bestemmingsreserve investeringsfonds PRO. Een deel van de projecten is nog niet gestart of loopt door in 2024. De bedragen blijven in de reserve beschikbaar. De resultaten en afwijkingen worden uitgebreid toegelicht in het PRO 2024.

4.2 Wonen

Uitvoering huisvestingsverordening, voordeel € 50.000

De OMDH is verzocht of ze de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving op grond van de verordening (ingaaende medio 2023) willen uitvoeren. De werkzaamheden voor de verordening in 2023 vielen onder de reguliere uren, omdat dit nog minimaal was en paste binnen de uren die geraamd waren voor met name toezicht.

Verhuur groenstroken en snippergroen, voordeel € 61.000

Er zijn hogere inkomsten doordat in 2023 ook nog facturen voor 2022 zijn gestuurd.

4.3 Economie

Liquidatie bedrijvenschap Regio Gouda inclusief handhaving, voordeel € 69.000

In de zomernota 2023 is een risicodepot van € 100.000 opgenomen ter dekking van eventuele nakomende kosten. De gemeente Zuidplas heeft een bedrag à € 133.000 ontvangen, na aftrek van kosten. Hiervan is 2/3 deel voor de deelnemende gemeenten. Het restantbedrag € 44.000 valt vrij. Het bedrag voor handhaving van het Beeldkwaliteitsplan op Gouwe Park van € 25.000 is in 2023 niet besteed.

4.5 Gebiedsontwikkeling

Dit product kent een voordeel van € 4.507.000

Grondexploitaties en onderhanden werk € 0

De werkelijke uitgaven en opbrengsten in 2023 in de actieve grondexploitatieprojecten worden per saldo toegevoegd aan het onderhanden werk (onder balans Voorraden, onderdeel Bouwgronden in exploitatie). In 2023 is per saldo € 17.974.000 minder uitgegeven en € 1.205.000 minder aan inkomsten gerealiseerd dan geraamd in het PRO 2023. Daarmee wijkt de mutatie in het saldo onderhanden werk met € 16.759.000 af. Een uitgebreide toelichting op de individuele projecten wordt opgenomen in het PRO 2024. De belangrijkste afwijking ontstaat door, in opdracht van de accountant, het niet inbrengen van de voorbereidingskredieten Middengebied aan de grondexploitatie fase 1a Middengebied.

Resultaten grondexploitatie, voordeel € 4.435.000 (mutatie met reserve)

De resultaten uit de grondexploitaties worden verwerkt in de reserve grondexploitaties. Tegenover het voordeel op dit product is op programma 6 een nadeel verwerkt voor hetzelfde bedrag.

De belangrijkste afwijking ontstaat door, in opdracht van de accountant, het niet opnemen van een verliesgevende voorziening voor de grondexploitatie fase 1a Middengebied. De onttrekking aan de reserve grondexploitaties vindt ook niet plaats. Dit is feitelijk een verschuiving naar volgend jaar.

De BBV-richtlijnen (Percentage of Completion) resulteren in een verschuiving van de tussentijdse winstnemingen naar de volgende jaren met een nadelig effect in 2023.

Daarnaast is voor een aantal verliesgevende grondexploitaties in de jaarrekening een aanvullende voorziening getroffen of een verlaging van de voorziening doorgevoerd. De resultaten worden uitgebreider toegelicht in de paragraaf grondbeleid en in het PRO 2024.

Resultaten faciliterend grondbeleid, voordeel € 129.000 (mutatie met reserve)

Dit is vooral de bijstelling van de voorziening faciliterende grondbedrijf voor 2 faciliterende projecten: een verlaging van de voorziening met € 190.000 en een verhoging van de voorziening met € 61.000. Tegenover dit voordeel op dit product is op programma 6 een nadeel verwerkt voor hetzelfde bedrag.

4.6 Duurzaamheid en klimaatadaptatie*Duurzaamheidsbeleid, voordeel 138.000*

In 2023 is niet het hele budget besteed van duurzaamheid. Het programma duurzaamheid is pas in het tweede kwartaal van 2023 echt van start gegaan. Lagere kosten zitten in minder personele kosten, communicatiekosten en overige kosten.

Programma 5 Fysieke Omgeving toelichting lasten en baten

Analyse t.b.v. bestuurlijke verantwoording en rechtmatigheid	lasten	baten	reserves	Saldo	I/S
Omschrijving					
Beheer buitenruimte	315	324		639	
Wegen degeneratie vergoedingen glasvezel		298		298	I
Wegen glasvezel begeleiding	112			112	I
Doorbelaasting projecten IBOR	-358			-358	I
Waterbeheer	251			251	I
Kunstwerken dagelijks onderhoud	140			140	I
Openbare verlichting	-33			-33	I
Wegen afwaardering investering	-100			-100	
Dagelijks/technisch onderhoud Verkeer	81			81	I
Verkeer	69			69	I
VRI	63			63	I
Doorbelaasting bedrijfsvoeringskosten	-25			-25	I
Overig	115	26		141	I
Afval, riolering en begraven	256	-549		-293	
Riolering	337	-354		-17	I
Afvalinzameling en - verwerking	-118	-116		-234	S
Begraafplaatsen	37	-79		-42	I
Vastgoed	408	-105		302	
Lagere dotatie voorz. onderhoud gebouwen (verlaging conditieniveau)	230				
Lagere huuropbrengsten en overige ontvangsten		-105		-105	S
Lagere Kapitaallasten	80			80	I
Exploitatie lasten maatschappelijk vastgoed	95			95	I/S
Doorbelaasting bedrijfsvoeringskosten	-1			-1	I
Overig	4			4	I
Toelichting op de mutatie in het programma				648	

5.1. Beheer Buitenruimte

Het product heeft per saldo een voordeel van € 639.000

Wegen degeneratie vergoedingen glasvezel, incidenteel voordeel op de baten van € 298.000 en voordeel op de lasten van € 112.000

Het project aanleg glasvezel verloopt voortvarend en leidt tot incidentele voordelen. Dit voordeel draagt bij aan het rekeningssaldo. Te voorziene lasten in de toekomst als gevolg van deze werkzaamheden worden opgenomen in het beheerplan.

Doorbelasting projecten IBOR incidenteel nadeel op de lasten van € 358.000

De personeelskosten van IBOR zijn minder toe te rekenen aan investeringsprojecten dan begroot. Dit is mede het gevolg van het niet kunnen opvullen van vacatures van projectleiders waardoor er geen door te belasten uren geschreven worden

Waterbeheer incidenteel voordeel op de lasten van € 251.000

Doordat de aanbesteding van de meerjarige baggerwerkzaamheden vertraging heeft opgelopen, zijn de baggerwerkzaamheden later gestart dan initieel gepland. De werkzaamheden zullen de komende jaren alsnog plaats vinden.

Kunstwerken dagelijks onderhoud incidenteel voordeel op de lasten van € 140.000

Dit voordeel is deels doordat de weersomstandigheden aan het einde van het jaar niet meer toestonden dat slijtlagen vervangen konden worden, dit deel van de opdracht wordt/is in 2024 uitgevoerd.

De rest van het voordeel is ontstaan doordat het (externe) ingenieursbureau de werken niet meer kon uitvoeren in 2023.

Openbare verlichting nadeel van € 33.000

Via een raadsinformatienota (Z23.002001, geheim) op 12 maart 2024 hebben wij u geïnformeerd over een claim die wij van een externe partij kregen op het domein van openbare verlichting. Onze inzet was om tot een minnelijke schikking te komen. Dit is gelukt. Samen met enkele andere mutaties op het product openbare verlichting is er een nadelig saldo van € 33.000 op openbare verlichting.

Wegen afwaardering investering incidenteel nadeel op de lasten van € 100.000

Er is een oude investering van ontwikkelkosten ineens als last moeten verwerken omdat er een foutieve afschrijvingstermijn was toegepast (30 jaar i.p.v. 5 jaar).

Verkeer dagelijks onderhoud incidenteel voordeel op de lasten van 81.000,-.

In de zomernota zijn extra middelen beschikbaar gesteld van €150.000 om onveilige verkeerssituaties op te lossen. De voorbereiding van de projecten die vanuit dit budget uitgevoerd moesten worden, heeft langer geduurd en daardoor is een groot deel niet in 2023 uitgegeven. De projecten worden wel in 2024 uitgevoerd.

Verkeersregelinstallaties incidenteel voordeel op de lasten van 63.000,-.

De aannemer heeft door capaciteitsgebrek pas in 2024 de offerte aangeleverd voor uit te voeren werken, dus de uitvoering is hiermee vertraagd.

5.2. Afval, Riolering en Begraven

Het product heeft per saldo een nadeel van € 293.000

Riolering incidenteel voordeel op de lasten van 337.000,- en incidenteel nadeel op de baten van 354.000,-.

Het voordeel op de lasten is 122.000,-. Dit voordeel is het gevolg van het later starten van de baggerwerkzaamheden. Het overige voordeel op de lasten betreft de egalisatievoorziening riolering. De baten zijn 146.000 lager dan begroot, doordat er minder nieuwe woningen zijn opgeleverd dan in de begroting van is uitgegaan. Het overige nadeel op de baten betreft de egalisatievoorziening riolering.

Afval structureel nadeel op de lasten van 118.000,- en een incidenteel nadeel op de baten van 116.000,-.

Het nadeel op de lasten omvat voornamelijk de lasten van vermindering kohier welke in de begroting niet was voorzien en hogere inzamelkosten van Cyclus. Het nadeel op de baten omvat het vastrecht afvalstoffenheffing omdat er minder objecten aangeslagen zijn dan waar in de begroting mee is gerekend. Dit komt doordat er minder nieuwe woningen zijn opgeleverd. Het saldo van het product afval is verrekend met de reserve afvalstoffenheffing, echter was deze ontoereikend en is er 223.000,- ten laste van het rekeningsaldo gebracht (algemene middelen).

Begraafplaatsen incidenteel voordeel op de lasten van 37.000,- en een incidenteel nadeel op de baten van 79.000,-.

Het nadeel op de baten is het gevolg van dat er in 2023 minder uitvaarten zijn geweest.

5.3. Vastgoed

Het product heeft per saldo een voordeel van € 302.000

Lagere dotatie voorziening onderhoud gebouwen (verlaging conditieniveau), voordeel € 230.000

Bij de Zomernota 2023 is de jaarlijkse dotatie aan de voorziening onderhoud gebouwen structureel met € 230.000 verhoogd vanwege inflatie. Bij de Begroting 2024 is met ingang van 2024 een lager conditieniveau van het onderhoud vastgesteld: van niveau 3 “redelijk” naar niveau 4 “matig”. Vanwege dit besluit heeft de accountant geadviseerd om de dotatie in 2023 terug te brengen op het oude niveau. Per 31/12/2023 is het immers bekend dat de jaarlijkse lasten vanaf 2024 lager zijn dan voorheen. Deze correctie leidt tot een voordeel van € 230.000.

Overige mutaties voordeel van € 73.000

Het resultaat ontstaat door:

- Nadeel op huuropbrengsten en overige opbrengsten € 105.000;
- Voordeel op kapitaallasten door verlaging renteomslag € 80.000;
- Voordeel op exploitatielasten € 95.000;
- Overig € 3.000 voordeel.

Programma 6 Financiële Producten toelichting lasten en baten

	lasten	baten	Saldo	I/S
Analyse t.b.v. bestuurlijke verantwoording en rechtmatigheid				
Omschrijving				
Algemene dekkingsmiddelen	-1.708	4.004	2.296	
Gemeentefonds Decembecirculaire 2023 Energietoeslag		1.623	1.623	I
Gemeentefonds Decembecirculaire 2023 Overige mutaties		1.203	1.203	I
Gemeentefonds Decembecirculaire 2023 Omgevingswet		254	254	I
Mutaties rente toerekening	-555	238	-317	I
Ozb niet-woningen	-90	-294	-384	I
Ozb woningen	-217	30	-187	I
Ozb woningen storting meeropbrengst naar 2024	-600	600	-	I
Uitvoeringskosten belastingen	-167		-167	I
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	-152		-152	I
Doorbelasting bedrijfsvoeringskosten	142		142	I
Overige verschillen	-69	-12	-81	I
Overhead	116	211	327	
Huisvesting gemeentehuis	-163		-163	I
Toerekening overhead	155		155	I
Automatisering kosten	130		130	I
Doorbelasting bedrijfsvoeringskosten	-6	211	205	I
Vennootschapsbelasting	-	-	-	
Onvoorzien	-	-	-	
Mutaties reserves	Stortingen	Onttrekkingen		
	-1.054	-4.694	-5.748	
Zie specificatie reserves en voorzieningen	-1.054	-4.694	-5.748	I
Toelichting op de mutatie in het programma			-3.125	

6.1 Algemene dekkingsmiddelen

Het product heeft per saldo een voordeel van € 2.115.000

Gemeentefonds Decemercirculaire 2023 Energietoeslag voordeel € 1.623.000

In de Decemercirculaire 2023 kregen wij € 1.623.000 om de energietoeslag van 2023 uit te voeren. Op programma 2 staat het nadeel van de kosten die deze uitkering met zich mee hebben gebracht.

Gemeentefonds Decemercirculaire 2023 Overige mutaties voordeel € 1.151.000

Gedurende 2023 zijn er afrekeningen geweest van de verschillende gemeentefonds jaren. Dit heeft geen structurele gevolgen voor de gemeentefonds begroting.

Gemeentefonds Decemercirculaire 2023 Omgevingswet voordeel € 254.000

Voor de invoering van de Omgevingswet ontvangen wij € 254.000 incidentele middelen. Vanuit eerdere circulaires zijn ook incidentele middelen ontvangen, waarvan het restant saldo van € 237.000 via de Budgetoverheveling 2023 overgeheveld is naar 2024. Het voorstel is om dit bedrag ook via resultaatbestemming toe te voegen aan het budget van 2024, om in te zetten voor capaciteit voor Buitenplanse Omgevingsplanactiviteiten.

Mutaties rente toerekening nadeel € 317.000

Het saldo van rentelasten en – baten was in 2023 lager dan begroot. Het aantal nieuwe leningen was lager en er zijn rentebaten gerealiseerd omdat wij bepaalde periodes geld bij de schatkist konden stallen. Om deze reden is de renteomslag bij het opstellen van deze jaarrekening verlaagd van 1,30% naar 1,00%. Hierdoor kon er minder rente toegerekend worden naar de verschillende producten van de begroting. Dit leidt tot voordelen op andere producten en tot een nadeel op dit product.

Ozb niet-woningen: nadeel € 384.000

In 2023 zijn er per saldo minder opbrengsten uit de Ozb niet-woningen gerealiseerd. Dit komt doordat (nog) niet alle objecten zijn aangeslagen. Dit heeft te maken met een aantal panden die nader dienen te worden uitgezocht om tot waardering te komen.

Ozb woningen: nadeel van € 187.000

Op de Ozb woningen is in 2023 een meeropbrengst gerealiseerd van € 413.000. Vanwege de meeropbrengst heeft de raad besloten dat deze in mindering gebracht wordt op de Ozb aanslagen 2024. Bij de budgetoverheveling 2023-2024 is hiervoor € 600.000 overgeheveld naar 2024. De definitieve verordening Ozb 2024 is hierop aangepast in de raadsvergadering van 23 januari 2024 (R23.000104). Per saldo, na rekening te houden met de € 600.000, is er in deze jaarrekening een nadelig verschil van € 187.000. Nog niet alle aanslagen 2023 zijn verzonden. Dit verklaart het nadelige verschil. In 2024 zullen de aanslagen uit oudere jaren worden verstuurd en daarmee zullen deze opbrengsten binnen het jaar 2024 worden verantwoord.

Ozb woningen storting meeropbrengst naar 2024, budget neutraal

Bij de budgetoverheveling 2023-2024 is € 600.000 verwachte meeropbrengst overgeheveld naar 2024.

Uitvoeringskosten belastingen: nadeel van € 167.000

Vanwege een grote hoeveelheid bezwaarschriften en extra werkzaamheden zijn er meer kosten gemaakt voor de uitvoering van de belastingen dan begroot.

Mutatie voorziening dubieuze debiteuren nadeel € 152.000

Per 31/12/2023 is conform reguliere werkwijze een analyse gemaakt van de mogelijke oninbaarheid van de debiteuren. Dit leidt tot een aanpassing van de benodigde voorziening. Dit leidt tot een toevoeging van €152.000 aan de voorziening dubieuze debiteuren.

6.2 Overhead*Het product heeft per saldo een voordeel van € 327.000**Gemeentehuis huisvesting nadeel € 163.000*

Vanwege onder andere onderhoud zijn er meer kosten gemaakt voor het gemeentehuis.

Toerekening overhead voordeel € 155.000

Vanwege een hogere inzet van personeel aan projecten van begroot, is er meer overhead toegerekend aan projecten.

Automatisering voordeel € 130.000

Een aantal projecten is vertraagd in de uitvoering in 2023 en zal in 2024 verder worden uitgevoerd.

7. Begrotingsrechtmatigheid

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid zijn de overschrijdingen (en onderschrijdingen) van zowel de baten als de lasten ten opzichte van de begroting na wijziging per programma beoordeeld. In tabel 1 zijn de baten en lasten per programma opgenomen, onderverdeeld naar de producten binnen het programma. Een inhoudelijke analyse van en toelichting op de overschrijdingen en onderschrijdingen van zowel de lasten als de baten ten opzichte van de begroting na wijziging met het onderscheid in afwijkingen welke passend en/of niet passend zijn binnen de beleidskaders van de raad is opgenomen in tabel 2 resp. tabel 3. In sommige gevallen gaat het om begrotingsonrechtmatigheden welke passen binnen het door de raad uitgezette beleid, zoals vastgesteld in de Financiële verordening gemeente Zuidplas 2024, bijvoorbeeld als er sprake is van een open-einde-regeling of als er sprake is van compensatie via direct te relateren baten. Er is geen sprake van overschrijdingen van lasten ten opzichte van de begroting na wijziging op het niveau van de programma's. Op diverse programma's zijn onderschrijdingen ten aanzien van de baten geconstateerd, echter deze afwijkingen zijn gedurende het begrotingsjaar niet bekend geweest of behoorden niet te zijn welke om die reden niet tijdig tot een aanpassing van de begroting hebben kunnen leiden. Derhalve zijn geen begrotingsonrechtmatigheden meegewogen in de oordeelsvorming van de rechtmatigheidsverantwoording.

Investeringskredieten

Kredietoverschrijdingen vereisen conform de Kadernota rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV – vergelijkbaar met kostenoverschrijdingen in het overzicht baten en lasten – autorisatie van de raad. Indien een overschrijding niet door de raad is geautoriseerd, is deze strikt genomen onrechtmatig. Afspraken hierover zijn nader vastgelegd in de Financiële verordening gemeente Zuidplas 2024.

Omdat op basis van de uitgevoerde analyse ten aanzien van de gevoteerde investeringskredieten een aantal afwijkingen is geconstateerd welke de vastgestelde rapportagegrens ad. € 100.000,- overschrijdt is een toelichting hiervan opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering.

JAARSTUKKEN 2023

Overzicht van baten en lasten									
bedragen * 1.000,-									
	Begroting na wijziging 2023			Jaarrekening 2023			Begrotingsafwijking		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bestuur en organisatie									
1.1	-	2.496	-2.496	464	2.426	-1.962	464	70	
1.2	518	1.591	-1.073	591	1.604	-1.014	73	-13	
1.3	10	3.708	-3.698	42	3.120	-3.079	32	587	
	528	7.794	-7.267	1.096	7.150	-6.054	568	644	1.213
Sociaal domein									
2.1	3.258	13.361	-10.103	3.775	12.931	-9.156	517	430	
2.2	10.291	14.883	-4.592	9.328	14.855	-5.527	-963	28	
2.3	-	16.125	-16.125	16	16.634	-16.617	16	-509	
2.4	601	9.539	-8.938	942	9.178	-8.236	341	361	
2.5	747	4.398	-3.651	275	3.691	-3.416	-472	707	
	14.897	58.305	-43.408	14.336	57.289	-42.952	-561	1.017	456
Maatschappelijk domein									
3.1	1.306	4.251	-2.946	1.440	4.870	-3.431	134	-619	
3.2	1.305	6.230	-4.925	1.231	5.929	-4.698	-75	301	
3.3	118	2.363	-2.245	118	2.077	-1.959	0	286	
	2.729	12.844	-10.115	2.788	12.876	-10.087	59	-31	28
Ruimtelijk beleid en ontwikkeling									
4.1	1.405	6.877	-5.471	1.813	6.361	-4.548	408	516	
4.2	2.043	3.382	-1.339	2.096	3.291	-1.195	52	91	
4.3	140	411	-272	170	318	-149	30	93	
4.4	-	-	-	-	-	-	-	-	
4.5	40.294	44.063	-3.769	22.621	21.728	894	-17.673	22.335	
4.6	1.271	1.874	-603	1.622	2.087	-465	351	-213	
	45.154	56.607	-11.454	28.322	33.785	-5.462	-16.831	22.822	-
Fysieke omgeving									
5.1	1.813	14.426	-12.613	2.138	14.111	-11.974	324	315	
5.2	12.065	10.061	2.005	11.516	9.805	1.711	-549	256	
5.3	1.162	1.845	-683	1.057	1.437	-381	-105	408	
	15.041	26.332	-11.291	14.711	25.354	-10.643	-330	978	648
Financiële producten									
6.1	86.472	716	85.756	90.475	2.424	88.052	4.004	-1.708	
6.2	301	16.606	-16.305	511	16.490	-15.978	211	116	
6.3	-	-	-	-	-	-	-	-	
6.4	-	-	-	-	-	-	-	-	
	86.772	17.322	69.451	90.987	18.914	72.073	4.215	-1.592	2.623
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	165.121	179.205	-14.084	152.241	155.367	-3.125	-12.880	23.838	4.967
Stortingen en onttrekkingen									
6.1	17.028	8.613	8.414	12.334	9.667	2.667	-4.694	-1.054	
Totaal stortingen en onttrekkingen	17.028	8.613	8.414	12.334	9.667	2.667	-4.694	-1.054	-5.748
Resultaat	182.148	187.818	-5.669	164.575	165.034	-459	-17.573	22.784	5.211

<i>Begrotingsrechtmatigheid lasten</i>	<i>Onrechtmatig, binnen het beleid van de raad</i>	<i>Onrechtmatig, buiten het beleid van de raad</i>	<i>Toelichting</i>
1 Bestuur en organisatie		€ 13.436,-	Hogere kosten op het product Dienstverlening ten aanzien van de presentiegelden en uitbestede werkzaamheden in verband met de Provinciale Statenverkiezingen en Tweede Kamerverkiezingen 2023.
2 Sociaal domein	€ 517.933,-		Onvermijdelijke afwijking begroting daar sprake is van een open-einde-regeling Jeugdhulp.
3 Maatschappelijk domein	€ 139.000,-	€ 479.792,-	Specifieke uitkering (spuk) ad € 139.000,- voor compensatie energiekosten zwembaden, vergoed aan zwembad in de vorm van een éénmalige subsidie. De afwijking op het product Sport ad € 479.792,- is veroorzaakt door een tweetal betalingen inzake een specifieke uitkering en een afboeking van de boekwaarde.
4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling	€ 213.059,-		Een specifieke regeling in relatie tot het product Duurzaamheid en Klimaatadaptatie waar subsidiebaten tegenover staan.
6 Financiële producten	€ 2.761.671,-		De afwijkingen op de Financiële producten zijn te verdelen in overschrijdingen en onderschrijdingen. Een tweetal overschrijdingen voor een bedrag van € 600.000,- en € 800.000,- zien toe op een wijziging van de rente-omslag resp. de teruggave meeropbrengst OZB (woningen). Conform voorschriften BBV is de rente-omslag in december 2023 naar beneden bijgesteld van 1,30% naar 1,00 % met als gevolg een nadelig resultaat ad € 600.000,- op het taakveld Treasury. Per saldo heeft dit geen effect op het resultaat jaarrekening daar het een voordeel op de producten betreft. De teruggave meeropbrengst OZB (woningen) ad € 800.000,- ziet toe op een nog te betalen post, als gevolg van de hogere stijging WOZ-waarden dan waarmee met de vaststelling van de OZB-tarieven rekening was gehouden. Conform een motie van de raad is het positieve verschil tussen de gerealiseerde en de begrote OZB-opbrengst 2023 terugbetaald aan de woningeigenaren. De meeropbrengst is in 2023 gereserveerd en in mindering gebracht op de OZB-aanslag 2024 ten laste van de Algemene reserve. Omdat deze twee afwijkingen van de begroting door financieel technische aanpassingen voortvloeiend uit wetgeving resp. een besluit van de raad zijn ontstaan is, in afstemming met de accountant, geconcludeerd dat deze afwijkingen niet gedefinieerd wordt als begrotingsonrechtmatigheid. Het resterende bedrag van de afwijking van de begroting is veroorzaakt door de begrotingswijziging van de budgetoverhevelingen van 2023 naar 2024. Hierbij is de dotatie aan de algemene reserve verwerkt aan de batenkant, in plaats van als last, terwijl de realisatie van de dotatie wel aan de lastenkant is opgenomen. Dit leidt tot zowel een overschrijding van de lasten als een overschrijding van de baten voor hetzelfde bedrag. Deze financieel technische boeking heeft per saldo dan ook geen effect op het jaarrekeningresultaat

<i>Begrotingsrechtmatigheid baten</i>	<i>Onrechtmatig, binnen het beleid van de raad</i>	<i>Onrechtmatig, buiten het beleid van de raad</i>	<i>Toelichting</i>
1 Sociaal domein	€ 560.556,-		De afwijkingen zien toe op lagere subsidieontvangsten van de Rijksoverheid voor specifieke regelingen en uitkeringen producten Werk en inkomen en Volksgezondheid. Deze afwijkingen waren gedurende het begrotingsjaar niet al bekend welke dan ook niet tijdig tot een aanpassing van de begroting hebben geleid.
4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling	€ 17.672.761,-		Conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) leidt de financiële verwerking van de grondexploitaties ertoe dat in geval van lagere lasten ten opzichte van de begroting na wijziging ook de afwikkeling naar de balans via de baten lager is ten opzichte van de begroting na wijziging. De resultaten op de grondexploitaties zorgen voor een lagere storting in de reserve (tussentijdse winstnemingen grondexploitaties en voorziening verliesgevende grondexploitaties). De lagere lasten zien toe op de voortgang van de grondexploitaties en het Perspectief Ruimtelijke Opgaven (PRO). Een lagere dotatie aan de reserve PRO voor boven-wijkse voorzieningen leidt tevens tot een afwijking.
5 Fysieke omgeving	€ 542.521,-		Deze afwijkingen vloeien voort uit lagere baten in relatie tot rioolheffing en lijkbezorgingsrechten en uit lagere baten verhuur vastgoed.
6 Financiële producten	€ 870.617,-		De afwijking op het product Algemene dekkingsmiddelen van het programma Financiële producten heeft betrekking op diverse over- en onderschrijdingen. De voornaamste afwijking ziet toe op lagere onttrekkingen uit de reserves welke gedurende het begrotingsjaar niet al bekend waren en welke niet tot een aanpassing van de begroting hebben geleid.

8. Incidentele baten en lasten

In deze bijlage wordt inzicht gegeven in de incidentele baten en lasten van de begroting en realisatie. Dit is nodig om het structurele resultaat te kunnen bepalen.

Wanneer is er sprake van incidentele baten en lasten?

Voor de definitie van incidentele baten en lasten baseren wij ons op de Notitie Structurele en Incidentele Baten en Lasten van de Commissie BBV uit 2018, en op de Handreiking “Verduidelijking Structurele en Incidentele Baten en Lasten” van de provinciaal toezichthouders uit 2021. Uit deze richtlijnen blijkt dat incidentele baten en lasten altijd als uitzondering moeten worden gezien: de hoofdregel is dat baten en lasten bij gemeenten structureel zijn. Verder moet iedere mogelijke incidentele baat of last getoetst worden aan de volgende 3 criteria:

1. De aard van de post is incidenteel;
2. Er is een onvoorwaardelijke einddatum;
3. De post is materieel, dus niet gering.

Met het eerste criterium wordt bedoeld dat de baat of last duidelijk eenmalig of hooguit enkele jaren plaatsvindt (maximaal 3 jaar). Het mag dus niet gaan om een bestaand structureel budget dat in één jaar verhoogd of verlaagd wordt. Ook mag het niet gaan om structurele inkomsten zoals uit het gemeentefonds of een specifieke uitkering die gedurende één of enkele jaren verhoogd of verlaagd worden. De aard van deze inkomsten is immers structureel.

Met het tweede criterium wordt bedoeld dat er een duidelijke einddatum voor ogen is. Iets wordt eenmalig uitgevoerd, daarna niet meer. Nieuw beleid voor de duur van een raadsperiode geldt niet als incidenteel, ook al kan een nieuwe raad in een nieuwe raadsperiode tot ander beleid kiezen. Ook een proef of pilot geldt niet als incidenteel, omdat daaruit in principe volgt dat er geëvalueerd wordt en bepaald of er gecontinueerd wordt. De mogelijkheid tot continueren betekent dat er geen sprake is van een onvoorwaardelijke einddatum.

Met het derde criterium wordt bedoeld dat het overzicht van incidentele baten en lasten alleen de grotere posten betreft. Dit heeft als doel om het overzicht niet onnodig ingewikkeld te maken door allerlei kleine posten op te sommen. Wat “materieel” is, verschilt per gemeente. Zuidplas heeft in de financiële verordening geen grensbedrag opgenomen. Daarom adviseert de toezichthouder om aan te sluiten bij andere besluiten over grensbedragen. Dit is dan € 50.000, de rapportagegrens uit de financiële verordening die ook bij de Zomernota en Najaarsnota wordt gehanteerd.

Voor onttrekkingen en toevoegingen aan reserves geldt de omgekeerde stelregel: deze zijn in principe altijd incidenteel, omdat deze een apart raadsbesluit nodig hebben. Een uitzondering betreft de kapitaallastenreserves: reserves die opgericht zijn met als doel om jaarlijks de kapitaallasten van investeringen te dekken. Mutaties op deze reserves hebben een structureel karakter.

Structureel resultaat 2023

Structureel resultaat jaarrekening 2023	Begroot 2023 *	Realisatie 2023
Baten	165.120	152.241
Lasten	179.204	155.367
Saldo van baten en lasten	-14.084	-3.126
Toevoegingen aan reserves	8.613	9.667
Onttrekkingen aan reserves	17.028	12.334
Saldo reservemutaties	8.415	2.667
Resultaat	-5.669	-459
Incidentele baten	39.399	38.439
Incidentele lasten	59.044	38.981
Saldo incidentele baten en lasten	-19.645	-542
Structureel resultaat	13.976	83

*Primitieve Begroting 2023 en latere wijzigingen zoals Zomernota en Najaarsnota

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	Begroot 2023	Realisatie 2023
Toevoegingen aan reserves		
Totaal toevoegingen aan reserves	8.613	9.667
Af: structurele kapitaallastenreserves		-103
Totaal incidentele lasten ten laste van reserves	8.613	9.564
Onttrekkingen aan reserves		
Onttrekkingen reserves conform staat van reserves	17.028	12.334
Af: structurele kapitaallastenreserves	-1.610	-1.666
Totaal incidentele baten onttrekkingen reserves	15.418	10.668
Saldo structurele reservemutaties	-1.610	-1.563
Saldo incidentele reservemutaties	-6.805	-1.104

Toelichting op de incidentele lasten en baten per programma

Overzicht incidentele baten en lasten	Begroot 2023	Realisatie 2023
Incidentele lasten in programma's		
Programma 1 Bestuur en Organisatie		
Nvt		
Programma 2 Sociaal Domein		
Doorontwikkeling onafhankelijke cliëntondersteuning (NJN 2022, Budgetoverheveling 2023-20;	118	79
Noodopvang Ontheemden & Taskforce (NJN 2022, NJN 2023)	2.542	2.186
Energietoeslag lage inkomens (JR 2022)	599	1.689
Programma 3 Maatschappelijk Domein		
Nationaal programma onderwijs (Zomernota 2022, NJN 2022, NJN 2023)	495	201
Tijdelijke onderwijshuisvesting, verplaatsingskosten Koningskwartier (JR 2022)	326	372
Programma 4 Ruimtelijk Beleid en Ontwikkeling		
Capaciteit ruimtelijke aanvragen (JR 2022, NJN 2023)	285	430
Versterken vitale dorpen/ gebiedspaspoorten (incl. landschappelijk Zuidplas)	1.254	927
Bijdrage bovenwijkse voorzieningen (div. besluiten)	1.577	1.571
Verbreding A20 (ZN 2022, Begr. 2022)	75	111
Transitie Restveen, bodemdaling Groene Hart	70	479
Lasten grondexploitaties	12.258	9.481
Balansmutatie grondexploitaties	8.218	9.394
Grondexploitatie voorziening verlieslatende compexen	6.619	1.922
Mutaties faciliterende grondexploitaties	1.217	451
Programma 5 Fysieke omgeving		
Nvt		
Financiële Producten		
Implementatie aanbesteding pers.-/salarissysteem (NJN 2022)	150	124
Totaal incidentele lasten in de programma's	35.803	29.417
Incidentele lasten toevoegingen aan reserves		
Toevoegingen reserves conform staat van reserves	8.613	9.667
Af: structurele kapitaallastenreserves		-103
Totaal incidentele toevoegingen aan reserves	3.596	9.564
Totaal incidentele lasten	39.399	38.981

Overzicht incidentele baten en lasten	Begroot 2023	Realisatie 2023
Incidentele baten in programma's		
Programma 1 Bestuur en Organisatie		
Programma 2 Sociaal Domein		
Noodopvang Ontheemden & Taskforce (NJN 2022, NJN 2023)	2.542	2.665
Programma 3 Maatschappelijk Domein		
Nationaal programma onderwijs (Zomernota 2022, NJN 2022, NJN 2023)	495	283
Programma 4 Ruimtelijk Beleid en Ontwikkeling		
Versterken vitale dorpen/ gebiedspaspoorten (incl. landschappelijk Zuidplas)	315	73
Transitie Restveen, bodemdaling Groene Hart		546
Opbrengsten grondexploitatie	12.457	11.408
Balansmutatie grondexploitatie	23.216	7.468
Mutaties verlieslatende complexen	-	1.170
Grondexploitatie tussentijdse winstnemingen	3.390	1.958
Mutaties faciliterende grondexploitatie	1.211	577
Financiële Producten		
Energietoeslag gemeentefonds uit Decembecirculaire 2023		1.623
Totaal incidentele baten in programma's	43.626	27.771
Incidentele baten onttrekkingen aan reserves		
Onttrekkingen reserves conform staat van reserves	17.028	12.334
Af: structurele kapitaallastenreserves	-1.610	-1.666
Totaal incidentele baten onttrekkingen reserves	15.418	10.668
Totaal incidentele baten	59.044	38.439
Saldo baten en lasten	19.645	-542

9. Wet normering topinkomens (Wnt)

Per 1 januari 2013 is de Wet Normering Topinkomens Publieke en Semipublieke Sector ingegaan. Hierdoor gelden er normeringen voor topfunctionarissen. Voor gemeenten worden de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris aangemerkt. In het jaarverslag moet verantwoording afgelegd worden over hun bezoldiging. Uit de onderstaande tabellen blijkt dat de gemeentesecretaris en de griffier geen hogere bezoldiging dan de WNT-norm hebben ontvangen. Ook de gegevens van vorig jaar (2022) zijn opgenomen. In 2022 was dhr. A.R. de Graaf nog niet werkzaam voor de gemeente.

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	Heijdra, R.C.L.	Engelsman, M.L.
Funcatiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 01/06	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	55.043,33	102.565,96
Beloningen betaalbaar op termijn	9.382,00	16.046,16
<i>Subtotaal</i>	<i>64.425,33</i>	<i>118.612,12</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	92.254,79	223.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	64.425,33	118.612,12
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens vorig jaar 2022		
bedragen x € 1	Heijdra, R.C.L.	Engelsman, M.L.
Funcatiegegevens	gemeentesecretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/04 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	126.005,49	71.394,54
Beloningen betaalbaar op termijn	21.240,15	13.053,24
<i>Subtotaal</i>	<i>147.245,64</i>	<i>84.447,78</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000,00	162.739,73
Bezoldiging	147.245,64	84.447,78

bedragen x € 1	Graaf, A.R. de
Funcatiegegevens interim gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris, interim
Kalenderjaar	2023
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	15/06 – 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	7
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	988,00
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	212,00
Maxima op basis van de normbedragen per maand (1e 6 maanden)	29.500,00
Maxima op basis van de normbedragen per maand (2e 6 maanden)	22.400,00
Individueel toepasselijk maximum o.b.v. de normbedragen per maand	199.400,00
Individueel toepasselijk maximum o.b.v. norm uren	209.456,00
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja, namelijk € 161,96
Bezoldiging in de betreffende periode	160.016,48
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	160.016,48
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

10.SiSa verantwoording specifieke uitkeringen

SiSa is de afkorting van “Single information, single audit”. Via het verplichte overzicht in de jaarrekening verantwoorden gemeenten zich aan het Rijk over de besteding van de middelen van specifieke uitkeringen, en over de realisatie op bepaalde indicatoren. De accountant doet specifiek onderzoek naar deze verantwoording.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 09-03-2024								
Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06
			€ 3.787.290			€ 435.213	€ 434.347	€ 87.361
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
			Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10		
			€ 5.592	€ 58.170	€ 4.796.789	€ 4.796.789		

FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)	Normbedragen voor e (ja/nee)
				Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06
				5	85	7	19	Ja	Ja
				Wijziging keuze per (2023/2024)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1		
				Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10		
				2023	Nee				
				Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
				Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
				Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/14	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/15	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/16
				€ 47.306	€ 47.306			€ 32.358	€ 32.358
				Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
				Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
				Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22
				€ 4.560	€ 34.580	€ 24.276	€ 65.892	€ 12.565	€ 12.665
				Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	
Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling					
Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/24	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/25	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/26	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27					
€ 0	€ 0	€ 2.800	€ 2.800	€ 123.865					

JAARSTUKKEN 2023

BZK	C9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Projectnaam/nummer	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Afgesproken datum van start bouw van de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee)	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T)
		Tranche 1 t/m 5 Gemeenten						
			Aard controle n.v.t. Indicator: C9/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/02	Aard controle D1 Indicator: C9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/06
			1 2021-000001457 Zuidplas Middengebied	Nee	Nee	0	0	0
			Kopie projectnaam/nummer	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Opbrengsten (jaar T)	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C9/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/08	Aard controle R Indicator: C9/09	Aard controle R Indicator: C9/10	Aard controle R Indicator: C9/11	Aard controle R Indicator: C9/12
			1 2021-000001457 Zuidplas Middengebied	Nee	€ 5.582.894	€ 9.933.477	€ 319.050	€ 456.484
			Kopie projectnaam/nummer	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Toelichting afwijking(en)	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C9/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/15	Aard controle n.v.t. Indicator: C9/16		
			1 2021-000001457 Zuidplas Middengebied	Ja	Gelet op omvang ontwikkeling en doorlopen m.e.r. proces is een uitgebreidere voorbereiding noodzakelijk gebleken. Startbouw is afhankelijk van vaststelling bestemmingsplan en daarna procedure Raad van State. De hierdoor opgelopen vertraging is reeds met minBZK besproken. En er is met de minister gesproken over aanpassing van de WBI beschikking. Dit wordt naar verwachting nog in dit boekjaar bekrachtigd door minBZK.	Nee		

JAARSTUKKEN 2023

BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen						

JAARSTUKKEN 2023

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffectie	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 0	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 33.681	€ 10.278	0	128	10	
BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkningsnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] , eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...] , eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatstbedoelde woningen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	Aard controle R Indicator: C94/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03	Aard controle R Indicator: C94/04	Aard controle R Indicator: C94/05	Aard controle R Indicator: C94/06
			1 LAI23-03590224	€ 0	0	0	0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		
			Aard controle R Indicator: C94/07	Aard controle R Indicator: C94/08	Aard controle R Indicator: C94/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10		
			1	€ 0	€ 18.851	€ 0	Nee	

JAARSTUKKEN 2023

BZK	C105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/01 2023-0000096336	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/02	Aard controle D1 Indicator: C105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/04	Aard controle D1 Indicator: C105/05	Aard controle R Indicator: C105/06
			1	0	Ja	0	Ja	€ 429.617
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/11	Aard controle D1 Indicator: C105/12
			1	2023-0000096336	€ 429.617	Ja	0	Ja
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/14				
			1	2023-0000096336	Nee			
BZK	C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/02	Aard controle R Indicator: C209/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/04	Aard controle D2 Indicator: C209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/06
			1	2021-0000072998	Nieuwerkerk-Noord	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/09	Aard controle R Indicator: C209/10		
			1	Nieuwerkerk-Noord	0	Nee	Ja	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: C209/11					
			Nee					

JAARSTUKKEN 2023

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
				Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
				€ 661.446	€ 25.000	€ 0	€ 0	€ 299.877	
				Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		
				Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09		
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen		Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
				Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	
				€ 200.844	€ 0	€ 0	€ 82.020	€ 212.538	
				Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
				Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09		
OCW	D22	Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters		Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
				Aard controle R Indicator: D22/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D22/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D22/03			
				€ 0	€ 0	Ja			

JAARSTUKKEN 2023

lenW	E3	Subsidiereregeling sanering verkeerslawaa	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
		Subsidiereregeling sanering verkeerslawaa Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)						
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/06</i>
			1 lenWBSK-2021/17L086	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 lenW/BSK-2019/40854	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 lenM/BSK-2017/308862	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
				Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12</i>
			1 lenWBSK-2021/17L086	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			2 lenW/BSK-2019/40854	€ 151.614	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			3 lenM/BSK-2017/308862	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
lenW	E21	Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cofinanciering (jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)
		Gemeenten en GR'en						
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E21/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E21/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/06</i>
			1 IENW/BSK-2020/243573	€ 18.934	€ 34.768	€ 0	€ 0	Nee
			Kopie beschikingsnummer	Is voldaan aan artikel 15 van de regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra? (Ja/Nee)	Toelichting aan welke voorwaarde(n) van artikel 15 vd regeling word(t)(en) niet voldaan? (a of/en b of/en c)? (verplicht als bij 06 Nee is ingevuld)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E21/09</i>			
			1 IENW/BSK-2020/243573	Ja				

JAARSTUKKEN 2023

lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06</i>
		1	060513 Gemeente Gouda	0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		2	060513 Gemeente Gouda	0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
		3	060513 Gemeente Gouda	0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09</i>			
		1	060513 Gemeente Gouda	0	Nee			
		2	060513 Gemeente Gouda	0	Nee			
		3	060513 Gemeente Gouda	0	Nee			
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13</i>		
		1	060513 Gemeente Gouda	0	Afkoppelen verhard oppervlak naar bergings- of infiltratievoorziening. Parkeerkoffers binnen het project worden voorzien van / 15	Ja		
		2	060513 Gemeente Gouda	0	Extra oppervlaktewaterberging in 6 parken te Nieuwerkerk aan den IJssel / 16	Ja		
		3	060513 Gemeente Gouda	0	Aanleg van een experimenteel circulair buffertrottoir www.wasteworks.nl / 17	Ja		

IenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
		Provincies en Gemeenten	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
		1	310: Aanbrengen kantmarkering	Nee	0			
		2	311: Verplaatsen lichtmast	Nee	0			
		3	312: Verwijderen fietspaaltje	Nee	0			
		4	314: Saneren verticale stoepranden en hoogteverschillen tussen verharding en berm	Nee	0			
		5	317: Vervangen verharding fietspad (zwart asfalt)	Nee	0			
		6	319: Drempeel op fietskruispunt GOW/ETW - solitair fietspad	Nee	0			
		7	342: Ronde bibeko	Nee	0			
		8	347: Zebrapad	Nee	0			
EZK	F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Projectnaam/UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: F1/01	Aard controle R Indicator: F1/02	Aard controle D1 Indicator: F1/03	Aard controle D1 Indicator: F1/04	Aard controle R Indicator: F1/05	
		1	UWHS210CAN9FU	€ 0	Nee	Nee	€ 1.244.493	
EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: F28/01	Aard controle R Indicator: F28/02	Aard controle R Indicator: F28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Aard controle R Indicator: F28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06
			€ 75.976	€ 735.385	€ 79.548	€ 890.909	€ 140.260	€ 140.260
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07					
			Nee					

JAARSTUKKEN 2023

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 8.033.072	€ 164.069	€ 246.866	€ 4.864	€ 17.661	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 14.008	€ 5.622	€ 0	€ 723.823	€ 18.014	€ 0
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	Ja	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

JAARSTUKKEN 2023

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	-€ 625	€ 0	€ 9.361	€ 60.324	€ 3.548	
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	-€ 93	€ 0	€ 1.389	€ 14.504	€ 643	
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	-€ 359	€ 0	€ 5.378	€ 32.895	€ 731	
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	-€ 102	€ 0	€ 1.523	€ 0	€ 0	
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	-€ 20	€ 0	€ 300	€ 0	€ 0	
		6 Totaal	-€ 1.199	€ 0	€ 17.951	€ 107.723	€ 4.922	
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
		6 Totaal	0	0	N.v.t.			
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
		6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19		
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		€ 0	€ 0	€ 0		
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 0	€ 0	€ 0		
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		€ 0	€ 0	€ 0		
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		€ 0	€ 0	€ 0		
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		€ 0	€ 0	€ 0		
		6 Totaal	0	0	0			

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03			
			€ 212.853	€ 0	Ja			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2023 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	

JAARSTUKKEN 2023

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 1.917.835	€ 614.144				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1 1.1 - Onroerende zaken - Nieuwbouw	€ 81.538	€ 81.538	€ 0	€ 0	
			2 1.2 - Onroerende zaken - Renovatie	€ 113.750	€ 113.750	€ 0	€ 0	
			3 1.3 - Onroerende zaken - Onderhoud	€ 143.209	€ 143.209	€ 0	€ 0	
			4 2.1 - Roerende zaken - Aankoop	€ 29.576	€ 0	€ 29.576	€ 0	
			5 2.2 - Roerende zaken - Dienstverlening	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 2.3 - Roerende zaken - Beheer en exploitatie	€ 41.919	€ 0	€ 41.919	€ 0	
			7 3.1 - Overige kosten - Mengpercentage	€ 16.449	€ 0	€ 0	€ 16.449	
			8 3.2 - Overige kosten - Verbonden lichamen	€ 187.703	€ 0	€ 0	€ 187.703	
			9 3.3 - Overige kosten - Overige	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)
Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/03				Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/04	Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
1 0	€ 0	€ 0				€ 0	€ 0	€ 0
Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)							
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08				
			1 0	Ja				

JAARSTUKKEN 2023

VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle R Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04			
			€ 39.526	€ 58.824	Ja	Ja			
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06	
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 29.843	€ 29.843	€ 0	€ 29.843	Ja	
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 205.460	€ 124.939	€ 41.092	€ 124.939	Ja	
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 45.913	€ 33.281	€ 9.183	€ 33.281	Ja	
			4 Kansrijke Start	€ 34.435	€ 27.548	€ 6.887	€ 27.548	Ja	
			5 Mentale Gezondheid	€ 16.070	€ 19.190	€ 0	€ 19.190	Ja	
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 40.174	€ 31.223	€ 8.035	€ 31.223	Ja	
			7 Valpreventie	€ 118.226	€ 0	€ 23.645	€ 0	Ja	
			8 Leefomgeving	€ 22.956	€ 15.000	€ 4.591	€ 15.000	Ja	
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 5.739	€ 0	€ 1.148	€ 0	Ja	
			10 Versterken sociale basis	€ 83.791	€ 27.875	€ 16.758	€ 27.875	Ja	
			11 Mantelzorg	€ 22.956	€ 22.956	€ 0	€ 22.956	Ja	
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 22.956	€ 36.750	€ 0	€ 36.750	Ja	
			13 Welzijn op recept	€ 12.626	€ 0	€ 2.525	€ 0	Ja	
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 5.739	€ 5.739	€ 0	€ 5.739	Ja	
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 20.431	€ 14.940	€ 4.086	€ 14.940	Ja	
			Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08					
			1 Lokaal Sportakkoord	N.v.t.					
			2 Brede regeling combinatiefuncties	N.v.t.					
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	N.v.t.					
			4 Kansrijke Start	N.v.t.					
			5 Mentale Gezondheid	N.v.t.					
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	N.v.t.					
			7 Valpreventie	N.v.t.					
			8 Leefomgeving	N.v.t.					
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	N.v.t.					
			10 Versterken sociale basis	N.v.t.					
			11 Mantelzorg	N.v.t.					
			12 Eén tegen eenzaamheid	N.v.t.					
13 Welzijn op recept	N.v.t.								
14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	N.v.t.								
15 Coördinatiekosten regionale aanpak	N.v.t.								
Eindverantwoording (Ja/Nee)									
Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09									
Nee									

JAARSTUKKEN 2023

VWS	H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	Beschikkingnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H31/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/02	Aard controle R Indicator: H31/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/05	
			SPUKNEAS230026	€ 41.894	€ 41.894	Ja	n.v.t.	
VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Beschikkingnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03			
			MEOZ23237	€ 139.081	€ 139.081			
		Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting		
		Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05	Aard controle R Indicator: H32/06	Aard controle D1 Indicator: H32/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08		
		1 Polderbad	€ 73.189	€ 73.189	Nee			
		2 Sportcomplex de Zuidplas	€ 65.892	€ 65.892	Nee			
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02				
		060513 Gemeente Gouda	€ 0					

Bijlage 1 Kerngegevens en bestuursstructuur

Kerngegevens

Sociale structuur	Werkelijk 1-1-2020	Werkelijk 1-1-2021	Werkelijk 1-1-2022	Werkelijk 1-1-2023
Totaal aantal inwoners	43.883	45.161	45.790	47.006

Fysieke structuur	Werkelijk 1-1-2020	Werkelijk 1-1-2021	Werkelijk 1-1-2022	Werkelijk 1-1-2023
Oppervlakte gemeente in ha excl. binnenwater	5.816	5.802	5.802	5.802
Binnenwater in ha ¹	589	603	603	603
Aantal woningen ²	18.031	18.566	18.687	19.033
Lengte van de wegen in km	246	250	252	254
Lengte van de fiets- en wandelpaden in km	97	97	98	100
Lengte van de waterwegen in km	103	104	103	104
Lengte van het rioolstelsel in km	444	447	481	482

Bestuursstructuur

Gemeenteraad

De gemeente Zuidplas wordt bestuurd door de gemeenteraad, die eenmaal in de 4 jaar door stemgerechtigde inwoners wordt gekozen. De gemeenteraad bestaat uit 29 raadsleden en kent momenteel de volgende zetelverdeling naar partijen:

CU/SGP	6 zetels
VVD	6 zetels
CDA	4 zetels
D66	4 zetels
NEZ	3 zetels
PvdA/GL	2 zetels
SP	2 zetels
Groep Pouwels	1 zetel
Groep Van	1 zetel

¹ Onder andere door nieuwbouwwijken is de oppervlakte aan binnenwater licht gestegen

² Bij de registratie van het aantal woningen is de gemeentelijke basisadministratie gebouwen (BAG) de bron. Ook het CBS houdt statistieken bij over het aantal woningen per gemeente. Het CBS hanteert als bron de BAG. Jaarcijfers van het CBS kunnen enigszins afwijken van de jaarcijfers in het gemeentelijk jaarverslag omdat het CBS op een ander moment de broncijfers publiceert

De gemeenteraad vergadert volgens een tevoren opgesteld vergaderschema. De griffier ondersteunt en adviseert (het presidium van) de gemeenteraad.

Raadscommissies

De gemeenteraad wordt ondersteund door een aantal programmacommissies, te weten:

- Programmacommissie Ruimte
In deze commissie passeren allerlei ruimtelijke onderwerpen de revue, onder meer onder meer bestemmingsplannen, zienswijzen en de nota van zienswijzen aan de orde.
- Programmacommissie Samenleving
In deze commissie komen documenten die betrekking hebben op samenlevingsonderwerpen aan de orde (denk aan diverse onderwerpen sociaal domein, sport e.d.).
- Programmacommissie Bestuur en Middelen
De taken van deze commissie bestaan onder andere uit behandeling en advisering over bestuurlijke en financiële aangelegenheden. Daarnaast wordt in deze commissie alles rondom de ontwikkeling van het Middengebied (het Vijfde dorp) behandeld.
- Programmacommissie Verbonden Partijen
Door middel van deze programmacommissie kan de gemeenteraad meer invulling geven aan zijn kaderstellende en controlerende rol richting verbonden partijen.
- Auditcommissie
Deze commissie is anders van karakter dan de andere programmacommissies die politiek zijn. De auditcommissie geeft de gemeenteraad technische adviezen met betrekking tot de financiën, zoals de jaarstukken en andere documenten uit de planning & control-cyclus. Ook onderhoudt deze commissie de contacten met de accountant.

Bijlage 2 Overzicht investeringskredieten

Overzicht van investeringen jaarschijf 2023 totaal				x1.000
	begroot 2023	realisatie 2023	Restant	
In 2023 af te sluiten investeringen	12.819	10.533	2.286	
in 2024 doorlopende investeringen	21.057	13.564	7.493	
totaal	33.877	24.097	9.780	

Overzicht van investeringen totaal gevoteerd				x1.000
	Totaal begroot	Totaal gerealiseerd	Restant	
<u>In 2023 af te sluiten investeringen</u>				
Uitgaven	25.297	24.456	841	
Bijdragen derden	7	1.388	-1.381	
<i>Subtotaal</i>	25.291	23.068	2.222	
<u>in 2024 doorlopende investeringen</u>				
Uitgaven	45.910	35.935	9.975	
Bijdragen derden	6.609	3.717	2.892	
<i>Subtotaal</i>	39.301	32.218	7.083	
totaal	64.592	55.287	9.305	

Hieronder volgt een totaaloverzicht van alle investeringskredieten, inclusief toelichting of de investeringen afgesloten worden per 31/12/2023.

Af te sluiten investeringen 31-12-2023	Totaal investeringskrediet (uitgavenkader)	Totaal bijdragen van derden (begroot)	Ontvangen bijdrage van derden	Totaal uitgaven	Uitgaven 2023	Restant (uitgaven) krediet	afsluiten ja/nee	rechtmatig
Vervangen brug over Ringvaart (MIP 2020)	200.000	-	-	199.478	88.987	522	ja	ja
Reco Civiele Kunstwerken 2023	428.000	-	-	428.000	209.918	-	ja	ja
Reco Wegen 2023	3.087.000	-	-	3.087.000	735.380	-	ja	ja
LED verlichting (MIP 2021)	21.429	-	-	21.429	-	-	ja	ja
Vervanging openb verlichting excl. LED (MIP 2021)	257.000	-	-	257.000	131.686	-	ja	ja
reconstructies dijkwegen (MIP 2020)	-	-	-	-	-	-	ja	ja
Reco dijkwegen 2023	267.690	-	42.480	310.170	-	-	ja	ja
Reco Wegen 2023	286.060	-	-	286.060	286.060	-	ja	ja
Vervanging openb verlichting excl. LED (MIP 2022)	7.906	-	-	7.906	-	-	ja	ja
LED verlichting (MIP 2022)	19.512	-	-	19.512	-	-	ja	ja
Reco Civiele Kunstwerken 2023	-	-	-	-	-	-	ja	ja
Reco groen 2023	446.000	-	42.773	488.773	47.141	-	ja	ja
Reco groen 2023	651.514	-	-	651.514	21.328	-	ja	ja
Verzamelcontainers restafval nieuwbouwwij MIP 201	160.000	-	-	73.733	-	86.267	ja	ja
Inzamelvoertuig MIP 2019	-	-	-	-	-	-	ja	ja
Reco VGRP 2021	1.275.671	-	16.353	1.292.024	23.058	-	ja	ja
Iveco Daily riool MIP 2020	38.310	-	-	38.310	-	-	ja	ja
GRP milieumaatregelen MIP 2019	40.000	-	-	35.295	24.200	4.705	ja	ja
Iveco Daily riool MIP 2022	61.690	-	-	73.715	73.715	-12.025	ja	nee
Duurzame materialen begraafplaatsen MIP 2019	15.000	-	-	15.000	12.163	-	ja	ja
Subtotaal af te sluiten investeringen	7.262.782	-	101.606	7.284.917	1.653.636	79.469		

Af te sluiten investeringen 31-12-2023	Totaal investeringskrediet (uitgavenkader)	Totaal bijdragen van derden (begroot)	Ontvangen bijdrage van derden	Totaal uitgaven	Uitgaven 2023	Restant (uitgaven) krediet	afsluiten ja/nee	rechtmatig
Subtotaal vorige pagina	7.262.782	-	101.606	7.284.917	1.653.636	79.469		
Duurzame materialen begraafplaatsen MIP 2020	15.000	-	-	15.073	5.823	-73	ja	nee
Aanleg/uitbreiding verzamelkelder MIP 2022	25.000	-	-	20.661	20.661	4.339	ja	ja
Duurzame materialen begraafplaatsen MIP 2022	15.000	-	-	41.007	15.000	-26.007	ja	nee
Drempelvrij maken wegen	500.000	-	-	500.043	87.207	-43	ja	nee
Nissan Capstar MIP 2018	45.000	-	-	54.173	35.598	-9.173	ja	nee
LED verlichting MIP 2018	52.951	-	-	92.419	-	-39.468	ja	nee
Omgevingswet 3D software	150.000	-	-	-	-	150.000	ja	ja
IVA Moerkapelle	227.000	-	-	-	-217.639	227.000	ja	ja
Aanleg 3 sportvelden het Ambacht	4.696.023	6.511	1.183.224	5.127.179	-66.312	745.557	ja	ja
Toplaag 2 kunstgrasvelden het Ambacht	477.248	-	-	500.000	500.000	-22.752	ja	nee
Verkeersveiligheid Moerkapelse Zijde	139.503	-	-	139.504	-	-1	ja	ja
Zwembadinstallatie sportcentrum Parkzoom	1.000.000	-	89.728	979.110	-	110.618	ja	ja
IHP - Gymlokaal Zevenhuizen	-	-	-	-	-	-	ja	ja
Reco Wegen 2023	4.355.079	-	-	3.438.903	3.438.903	916.176	ja	ja
Reco groen 2023	961.611	-	-	488.812	488.812	472.799	ja	ja
Reco Civiele Kunstwerken 2023	317.000	-	-	239.713	239.713	77.287	ja	ja
Reco groen 2023	175.000	-	-	175.000	175.000	-	ja	ja
Vervangingsinvestering ICT (3jr) 2023	-	-	-	-	-	-	ja	ja
Vervangingsinvestering ICT (4jr) 2023	52.000	-	-	52.144	52.144	-144	ja	nee
Vervanging valondergrond speeltoestellen	75.000	-	-	72.594	2.594	2.406	ja	ja
Subtotaal af te sluiten investeringen	20.541.197	6.511	1.374.558	19.221.251	6.431.139	2.687.992		

	Totaal investeringskrediet (uitgavenkader)	Totaal bijdragen van derden (begroot)	Ontvangen bijdrage van derden	Totaal uitgaven	Uitgaven 2023	Restant (uitgaven) krediet	afsluiten ja/nee	rechtmatig
Af te sluiten investeringen 31-12-2023								
Subtotaal vorige pagina	20.541.197	6.511	1.374.558	19.221.251	6.431.139	2.687.992		
Locatieonderzoek afvalbrengstation	90.000	-	-	72.491	21.070	17.509	ja	ja
Veldverlichting korfbal Moordrecht	10.034	-	2.018	11.533	11.533	519	ja	ja
Veldverlichting veld 4, 5 en 6 vv Nwk	58.000	-	11.363	64.930	64.930	4.433	ja	ja
Reco Civiele Kunstwerken 2023	1.001.499	-	-	986.896	13.441	14.603	ja	ja
Valondergronden speelvoorzieningen MIP 2021	19.402	-	-	19.402	362	0	ja	ja
Vervanging eigen kabelnet OVL MIP 2021	-	-	-	-	-	-	ja	ja
Vervanging eigen kabelnet OVL MIP 2023	1.000	-	-	788	788	213	ja	ja
Voedingskasten OVL	50.000	-	-	49.063	49.063	937	ja	ja
Renoveren Sportcentrum Zuidplas	-	-	-	-	-	-	ja	ja
Renovatie Sportcentrum Parkzoom	-	-	-	-	-	-	ja	ja
Afrondingsfase project GBO - Belastingen	17.000	-	-	-	-	17.000	ja	ja
Sleutelbeheer systeem gemeentewerf	30.000	-	-	29.337	29.337	663	ja	ja
Reconstructie dijkwegen (MIP 2023)	-	-	-	-	-	-	ja	ja
IHP Circulaire modules	2.904.000	-	-	2.950.668	2.950.668	-46.668	ja	nee
RECO Kunstwerken beton 2023	575.000	-	-	468.946	468.946	106.054	ja	ja
Strategische verwerving Spoorzone	-	-	-	580.892	580.892	-580.892	ja	nee
Totaal af te sluiten investeringen	25.297.132	6.511	1.387.939	24.456.197	10.622.169	2.222.362		

Overzicht van investeringen die doorlopen in 2023 en komende jaren	Totaal investeringskrediet (uitgavenkader)	Totaal bijdragen van derden (begroot)	Ontvangen bijdrage van derden	Totaal uitgaven	Uitgaven 2023	Restant (uitgaven) krediet	afsluiten ja/nee	rechtmatig
Vervangingsinvestering ICT/Telefonie MIP 2022	37.764	-7.075	7.075	37.764	-	14.150	Nee	ja
Nidos strooier Stratos MIP 2021	35.000	-	-	3.791	-	31.209	Nee	ja
Canter Fuso MIP 2022	43.750	-	-	-	-	43.750	Nee	ja
Veegwagen Dulevo MIP 2022	168.750	-	-	-	-	168.750	Nee	ja
Veld 1 Hoofdveld vv Moerkapelle kunstgras	315.099	-	5.984	307.614	-	13.469	Nee	ja
Vervanging speelvoorziening MIP 2022	249.829	-	-	182.133	-	67.696	Nee	ja
Vrachtwagen Scania Inzamel MIP 2022	512.500	-	-	-	-	512.500	Nee	ja
Grondwatermaatregelen MIP 2019	50.000	-	-	31.350	-	18.650	Nee	ja
Reco VGRP 2022	1.484.704	-	-	600.712	428.867	883.992	Nee	ja
Voertuig Riolering	50.000	-	-	-	-	50.000	Nee	ja
Mechanische renovatie gemalen MIP 2022	322.000	-	-	90.577	75.762	231.424	Nee	ja
Toegankelijk maken bushaltes	377.787	87.584	170.000	345.817	614	114.386	Nee	ja
Zonnepanelen Sporthal Comenius	-	-	-	4.538	-	-4.538	Nee	nee
Planvoorbereiding Middengebied fase 1	296.009	-	-	296.009	-	-	Nee	ja
IBOR Reconstructie	20.000	20.000	74.489	74.489	-	-	Nee	ja
IHP - Tijdelijke onderwijshuisvesting ZVH	2.188.115	-	-	2.188.115	-	-	Nee	ja
IHP-Tijdelijke onderwijshuisv. ZVH aankoop grond	750.939	-	-	749.524	-465.939	1.415	Nee	ja
IHP - Nieuwbouw scholen Nieuwerkerk, wijk Zuidplas	71.050	-	-	156.458	-	-85.408	Nee	nee
IHP - Nieuwbouw Zevenhuizen	7.606.186	274.000	26.200	7.387.313	455.915	-28.927	Nee	nee
IHP - Nieuwbouw Zevenhuizen 1e inrichting	235.768	-	-	16.657	-	219.111	Nee	ja
IHP - Nieuwbouw Zevenhuizen grond	1.043.000	-	-	1.045.647	-	-2.647	Nee	nee
IHP - Permanente lokalen Moerkapelle	1.474.706	-	-	1.241.962	1.000.151	232.744	Nee	ja
IHP - Permanente lokalen MKP 1e inrichting	55.503	-	-	42.445	-	13.058	Nee	ja
IHP Donge – Uitbouw (Esse Zoom)	453.464	-	-	447.401	323.253	6.063	Nee	ja
IHP - Permanente lokalen 1e inricht. Nwk Esse Zoom	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Subtotaal lopende investeringskredieten 2023	17.841.923	374.509	283.748	15.250.316	1.818.624	2.500.845		

Overzicht van investeringen die doorlopen in 2023 en komende jaren	Totaal investeringskrediet (uitgavenkader)	Totaal bijdragen van derden (begroot)	Ontvangen bijdrage van derden	Totaal uitgaven	Uitgaven 2023	Restant (uitgaven) krediet	afsluiten ja/nee	rechtmatig
Subtotaal vorige pagina	17.841.923	374.509	283.748	15.250.316	1.818.624	2.500.845		
IHP - tijdelijke huisv 1e inricht. Nwk, Esse Zoom	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Bouwkundige aanpassing MFA Swanla	250.000	-	27.918	191.212	-	86.707	Nee	ja
Grondbank vrije kavels Woonvisie	2.500.000	-	1.499	238.561	36.163	2.262.938	Nee	ja
Calamiteit maatregelen boomziekten	150.000	-	-	150.000	-	-	Nee	ja
Park Dorrestein algemene inrichting MJP 2023	27.540	-	-	-	-	27.540	Nee	ja
IHP-Inrichting buiten terrein (openb) ZHN 2020	500.000	-	12.571	505.173	60.405	7.398	Nee	ja
IHP-Inr. buiten terrein (school) ZHN 2020	67.000	-	-	61.800	61.800	5.200	Nee	ja
IHP-Openbare ruimte kinderopvang ZHN 2020	49.000	-	-	-	-	49.000	Nee	ja
IHP-Tijdelijke onderwijshuisvesting ZVH	241.000	-	-	256.498	224.214	-15.498	Nee	nee
Aanleg ondergrond Sportpark Swanla	8.243	-	1.443	16.486	8.243	-6.800	Nee	nee
Aanleg regeninstallatie Sportpark Swanla	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Aanleg toplaag kunstgras Sportpark Swanla	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Grond Sportpark Swanla	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
IHP – Grond Permanente lokalen Moerkapelle	192.405	-	-	-	-	192.405	Nee	ja
IHP 23 - Bestaande huisv - 1e inrichting	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
IHP 23 - Bestaande huisv - Nieuwbouw/Renovatie	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
IHP 23 - Bestaande huisv - Uitbreiding	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
IHP Donge - verbouw (Esse Zoom)	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
IHP Wolga (Esse Zoom)	150.000	-	-	-	-	150.000	Nee	ja
Park Kleine Vink - algemene inrichting (MIP 2025)	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Park Kleine Vink - algemene inrichting (MIP 2027)	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Park Van 't Verlaat-alg. inrichting (MIP2025)	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Veld 1 kunstgras veld KV IJsselvogels (MIP 2026)	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Veld 2 kunstgras veld KV IJsselvogels (MIP 2026)	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Veld 2 vv Groeneweg kunstgras (MIP 2027)	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Subtotaal lopende investeringskredieten 2023	21.977.111	374.509	327.180	16.670.046	2.209.449	5.259.735		

Overzicht van investeringen die doorlopen in 2023 en komende jaren	Totaal investeringskrediet (uitgavenkader)	Totaal bijdragen van derden (begroot)	Ontvangen bijdrage van derden	Totaal uitgaven	Uitgaven 2023	Restant (uitgaven) krediet	afsluiten ja/nee	rechtmatig
Subtotaal vorige pagina	21.977.111	374.509	327.180	16.670.046	2.209.449	5.259.735		
Veld 4 vv Nieuwerkerk kunstgras (MIP 2027)	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Veld 5 vv Nieuwerkerk kunstgras (MIP 2027)	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Perceel (Julianaweg) Moerkapelle-Zuid	853.000	-	-	13.648	13.648	839.353	Nee	ja
IVA 's-Gravenweg 16	-	-	-	82.515	44.857	-82.515	Nee	Nee
50-er jaren buurt VAT/POK Fase 1	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Veld 3 NHC de ijssel kunstgras zandingestrooid	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Veld 4 NHC de ijssel kunstgras zandingestrooid	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Jeu de boules banen half verhard	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Veld 1 kunstgras korfbal hoofdveld CKB Nieuwerkerk	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Veld 2 kunstgras korfbalveld CKB Nieuwerkerk	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Veld 3 kunstgras korfbalveld CKB Nieuwerkerk	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Veld 1 Hoofdveld vv Mkp kunstgras armaturen verv.	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Trainingsveld 3 vv Moerkapelle - grondkosten	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Trainingsveld 3 vv Moerkapelle - ondergrond	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Trainingsveld 3 vv Moerkapelle-toplaag kunstgras	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Canter Fuso MIP 2021	50.000	-	-	3.045	-	46.955	Nee	ja
Bestrijden boomziekten MIP 2021	158.000	-	-	100.475	11.567	57.525	Nee	ja
Bestrijden boomziekten MIP 2022	158.000	-	-	133.448	-	24.552	Nee	ja
Bestrijden boomziekten MIP 2023	158.000	-	-	86.371	86.371	71.629	Nee	ja
Vervangen VRI	50.000	-	-	36.368	36.368	13.632	Nee	ja
Valondergronden speelvoorzieningen MIP 2022	128.598	-	-	116.052	68.273	12.546	Nee	ja
Valondergronden speelvoorzieningen MIP 2023	74.000	-	-	5.543	5.543	68.457	Nee	ja
Reco OVL 2023	136.000	-	-	7.984	7.984	128.016	Nee	ja
Vervanging komborden MIP 2022	20.000	-	-	20.000	20.000	-	Nee	ja
Vervanging komborden MIP 2023	45.000	-	-	21.737	21.737	23.263	Nee	ja
50 'er jaren buurt groen fase 1	5.664	-	-	18.117	12.454	-12.453	Nee	nee
Subtotaal lopende investeringskredieten 2023	23.813.373	374.509	327.180	17.315.349	2.538.252	6.450.694		

Overzicht van investeringen die doorlopen in 2023 en komende jaren	Totaal investeringskrediet (uitgavenkader)	Totaal bijdragen van derden (begroot)	Ontvangen bijdrage van derden	Totaal uitgaven	Uitgaven 2023	Restant (uitgaven) krediet	afsluiten ja/nee	rechtmatig
Subtotaal vorige pagina	23.813.373	374.509	327.180	17.315.349	2.538.252	6.450.694		
50 'er jaren buurt groen fase 2	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
50 'er jaren buurt verharding fase 1	291.201	537.662	459.302	459.302	239.738	-246.461	Nee	nee
50 'er jaren buurt verharding fase 2	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
50 'er jaren buurt riolering fase 1	26.900	-	-	86.056	59.156	-59.156	Nee	nee
50 'er jaren buurt riolering fase 2	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Speelvoorziening MIP 2023	114.000	-	-	5.556	5.556	108.444	Nee	ja
Aanpassingen MFC Swanla (Nieuwe ambitie)	750.000	-	131.250	750.000	650.000	131.250	Nee	ja
Aanpassingen MFC Op Moer-aanbouw (nw ambitie)	62.960	-	4.870	27.830	-	40.000	Nee	ja
Aanpassingen MFC Op Moer-renovatatie (nw ambitie)	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Blaashal	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Rolschaatsbaan	100.000	-	-	-	-	100.000	Nee	ja
Planvoorbereiding Middengebied fase 3	7.450.000	-	456.484	8.844.341	4.581.760	-937.857	Nee	nee
Grond 's-Gravenweg 16	1.372.000	1.297.000	1.244.493	1.244.493	-	75.000	Nee	ja
Reco VGRP 2023	580.582	-	-	234.952	234.952	345.630	Nee	ja
Tijdelijk informatiecentrum Middengebied	1.000.000	-	-	40.085	24.233	959.915	Nee	ja
Verwervingen Middengebied	1.550.000	-	-	1.049.051	976.901	500.949	Nee	ja
Volkswagen veiligheid	53.400	-	-	52.469	52.469	931	Nee	ja
Veld 2 VV Moerkapelle renovatie kunstgras	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
IHP - Kroonkruid (Wijk Zuidplas)	149.992	-	-	90.287	90.287	59.705	Nee	ja
IHP - Goudmos (Wijk Zuidplas)	150.000	-	-	85.828	85.828	64.172	Nee	ja
Geluidsmaatregelen N219	321.000	-	-	-	-	321.000	Nee	ja
Dorpshuis Swanla	222.000	-	-	-	-	222.000	Nee	ja
Duurzaamheidsinvestering Batavier routekaart	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Duurzaamheidsinvestering Het Blok routekaart	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Duurzaamheidsinvestering Moz-Art routekaart	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Subtotaal lopende investeringskredieten 2023	38.007.408	2.209.171	2.623.579	30.285.598	9.539.132	8.136.217		

Overzicht van investeringen die doorlopen in 2023 en komende jaren	Totaal investeringskrediet (uitgavenkader)	Totaal bijdragen van derden (begroot)	Ontvangen bijdrage van derden	Totaal uitgaven	Uitgaven 2023	Restant (uitgaven) krediet	afsluiten ja/nee	rechtmatig
Subtotaal vorige pagina	38.007.408	2.209.171	2.623.579	30.285.598	9.539.132	8.136.217		
ICT Modernisering werkplek (Office 365)	60.000	-	-	-	-	60.000	Nee	ja
ICT Migratie naar Cloud	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
ICT vervangingsinvestering 2023 (3 jaar)	65.000	-	-	32.730	32.730	32.270	Nee	ja
Installaties Koningskwartier	275.000	-	-	275.000	247.500	-	Nee	ja
Buckeburgpark	200.000	-	-	91.346	91.346	108.655	Nee	ja
Kleinpolderlaanpark	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Europalaanpark	33.900	-	-	14.243	14.243	19.657	Nee	ja
Essepark	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
IJsselpark	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Uilendaalpark	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Reco groen 2025	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Reco groen 2026	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Noodopvang kavel 13	6.850.000	4.400.000	1.093.401	5.042.664	5.042.664	-1.499.263	Nee	nee
Onderzoek duurzame mobiliteit	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Afval inzamelvoertuig 2027	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Elektrisch riolering voertuig 2027	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Electrische voertuigen 2027	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Reco Civiele Kunstwerken 2027	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Kunstwerken solitaire werken beton MIP 2027	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Openb verlichting integrale werken (MIP 2027)	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Reco VGRP 2027	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Wegen integrale werken MIP 2027	-	-	-	-	-	-	Nee	ja
Zuigperswagen Riolering	-	-	-	61.973	61.973	-61.973	Nee	nee
RECO Openbare verlichting Kasten en Kabels 2023	419.000	-	-	131.745	131.745	287.255	Nee	ja
Totaal lopende investeringskredieten 2023	45.910.308	6.609.171	3.716.980	35.935.299	15.161.333	7.082.817		

Bijlage 3 Baten en lasten per taakveld

bedragen * 1.000,-											
Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Jaarrekening 2022		Primitieve begroting 2023		Begroting na wijziging 2023		Jaarrekening 2023		Verschil	
		Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Bestuur en ondersteuning											
0.1	Bestuur	429	2.784	-	2.491	-	2.506	464	2.426	464	80
0.10	Mutaties reserves	12.127	10.269	3.873	2.540	17.028	8.613	12.334	9.667	-4.693	-1.054
0.2	Burgerzaken	542	1.183	361	1.248	518	1.591	591	1.604	73	-13
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.463	1.918	1.018	1.734	1.162	1.845	1.057	1.437	-105	408
0.4	Overhead	631	14.815	350	13.883	301	16.612	511	16.499	211	113
0.5	Treasury	2.798	207	285	-1	641	126	900	682	260	-556
0.61	OZB woningen	7.168	764	7.558	615	7.310	399	8.419	1.419	1.109	-1.021
0.62	OZB niet-woningen	3.450	265	3.597	-	3.483	-	3.076	90	-407	-90
0.64	Belastingen overig	63	7	163	32	151	32	133	22	-18	9
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	72.767	67	71.163	60	74.488	-	77.568	-	3.080	-
0.8	Overige baten en lasten	14	38	-	1.730	-	160	-	177	-	-18
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Bestuur en ondersteuning		101.451	32.318	88.368	24.330	105.081	31.883	105.053	34.025	-28	-2.142
Veiligheid											
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	310	2.969	-	2.715	-	2.715	-	2.717	-	-3
1.2	Openbare orde en veiligheid	76	1.979	10	1.924	10	1.410	42	1.376	32	34
Totaal Veiligheid		386	4.949	10	4.639	10	4.125	42	4.093	32	32
Verkeer en vervoer											
2.1	Verkeer en vervoer	2.095	6.932	222	7.015	1.754	8.735	2.093	8.770	340	-35
2.2	Parkeren	25	59	40	98	40	98	42	79	2	19
2.4	Economische havens en waterwegen	3	132	-	111	-	381	-	131	-	251
Totaal Verkeer en vervoer		2.123	7.122	262	7.224	1.794	9.215	2.136	8.980	342	234
Economie											
3.1	Economische ontwikkeling	27	272	-	200	-	268	30	242	30	26
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	27	8	28	18	140	143	140	76	0	67
3.4	Economische promotie	417	0	399	-	399	-	379	33	-20	-33
Totaal Economie		472	280	427	218	539	411	549	351	10	60

Onderwijs											
4.2	Onderwijshuisvesting	240	2.743	257	2.780	257	3.344	209	3.271	-48	73
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	727	2.020	832	2.578	1.035	2.799	1.017	2.576	-18	223
Totaal Onderwijs		966	4.763	1.089	5.358	1.292	6.143	1.226	5.847	-66	296
Sport, cultuur en recreatie											
5.1	Sportbeleid en activering	139	476	23	151	52	227	60	200	8	27
5.2	Sportaccommodaties	2.091	3.656	1.076	4.186	1.254	4.025	1.379	4.671	126	-646
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	68	527	62	351	74	784	82	484	8	300
5.4	Musea	-	264	-	298	-	298	-	357	-	-58
5.5	Cultureel erfgoed	8	18	5	22	5	48	7	23	3	25
5.6	Media	7	663	-	676	44	764	35	718	-9	45
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	43	5.440	20	4.709	20	5.728	3	5.649	-17	79
Totaal Sport, cultuur en recreatie		2.356	11.045	1.185	10.393	1.448	11.873	1.567	12.101	119	-227
Sociaal domein											
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.555	2.840	13	770	4.600	6.312	3.876	4.379	-724	1.932
6.2	Wijkteams	34	7.080	-	7.322	-	8.262	58	7.954	58	308
6.3	Inkomensregelingen	8.695	13.211	8.836	11.241	8.963	12.924	9.186	14.014	224	-1.090
6.4	Begeleide participatie	1	1.875	-	1.842	-	1.852	1	1.795	1	57
6.5	Arbeidsparticipatie	1	764	-	647	-	757	0	860	0	-103
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	9	761	161	1.599	201	1.793	227	1.637	26	156
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	260	6.150	-	507	-	956	-	-	-	956
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	27	14.208	-	267	-	503	-	-	-	503
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	664	450	-	74	-	101	-	-	-	101
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	5	1.388	-	48	-	96	-	-	-	96
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	-	-	-	2.950	-	2.950	13	3.607	13	-657
6.71b	Begeleiding (WMO)	-	-	-	1.519	-	1.519	7	1.582	7	-63
6.71c	Dagbesteding (WMO)	-	-	-	759	-	809	3	901	3	-92
6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-	-	-	337	-	302	-	221	-	81
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	-	-	-	1.373	-	1.797	2	2.519	2	-721
6.72b	Jeugdhulp behandeling	-	-	-	1.954	-	2.367	2	2.543	2	-176
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	-	-	-	982	-	1.193	1	1.646	1	-453
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	-	-	-	1.183	-	1.368	1	1.038	1	330
6.73a	Pleegzorg	-	-	-	885	-	1.100	1	807	1	294
6.73b	Gezinsgericht	-	-	-	615	-	747	1	1.045	1	-298
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	-	-	-	358	-	435	0	449	0	-14
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	-	-	-	2.068	-	2.513	2	2.673	2	-161
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTAGGZ-verblijf	-	-	-	1.655	-	2.011	2	1.984	2	26
6.74c	Gesloten plaatsing	-	-	-	309	-	375	2	365	2	10
6.81a	Bescherm d wonen (WMO)	-	-	0	0	400	400	682	573	282	-173
6.82a	Jeugdbescherming	-	-	-	1.223	-	1.412	1	1.349	1	64
6.82b	Jeugdreclassering	-	-	-	64	-	78	0	87	0	-9
Totaal Sociaal domein		14.250	48.727	9.010	42.551	14.163	54.931	14.066	54.027	-97	904

Volksgezondheid en milieu											
7.1	Volksgezondheid	9	2.160	-	2.036	747	3.035	275	2.367	-472	668
7.2	Riolering	4.349	3.405	4.836	3.838	4.953	4.001	4.599	3.665	-354	336
7.3	Afval	6.031	4.881	6.569	5.115	6.569	5.183	6.453	5.302	-116	-119
7.4	Milieubeheer	321	2.509	-	1.992	1.271	3.831	1.624	4.018	353	-187
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	531	815	543	828	543	876	464	838	-79	38
Totaal Volksgezondheid en milieu		11.242	13.771	11.948	13.809	14.084	16.927	13.416	16.190	-668	737
Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing											
8.1	Ruimtelijke ordening	3.154	5.199	1.189	3.410	2.611	6.088	2.381	4.859	-230	1.230
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	7.143	6.974	21.287	20.824	39.083	42.840	22.044	21.271	-17.039	21.570
8.3	Wonen en bouwen	2.280	3.015	2.017	3.210	2.043	3.382	2.096	3.291	52	91
Totaal VHROSV		12.577	15.189	24.493	27.444	43.738	52.311	26.521	29.420	-17.217	22.890
Totaal saldo baten en lasten per taakveld		145.824	138.164	136.791	135.966	182.148	187.818	164.575	165.034	-17.573	22.784
Saldo programmabegroting			7.661		825		-5.669		-459		5.211

Bijlage 4 Stelpost prijs, groei en loon

In de begroting van de gemeente Zuidplas zijn 3 stelposten verwerkt, te weten de stelpost groei, de stelpost prijs en de stelpost loon. Stelposten begrotingsposten die nog geen concrete bestemming hebben, maar waarbij redelijkerwijs te voorzien is dat deze nodig zijn voor nadelen op verschillende plekken in de begroting. Deze stelposten zijn om verschillende redenen ontstaan, hebben een specifiek doel en een eigen mechanisme. Ze vinden hun basis in de financieel technische uitgangspunten zoals deze voor begrotingsjaar 2023 zijn vastgesteld in de [Zomernota 2022](#).

Stelpost Prijs	2023
Meicirculaire 2022	1.400
Begr. 2023 Indexatie VNG contributie	-32
Begr. 2023 Indexatie college & raad	-87
Begr. 2023 Indexatie subsidies	-70
Begr. 2023 Indexatie ICT	-104
Begr. 2023 Indexatie verzekeringen	-42
Subtelling	1.065
Aanvulling Septembercirculaire 2022	1.100
Subtelling	2.165
Inzet bij Zomernota 2023	-2.165
Totaal	0

Stelpost Groei	2023
Meicirculaire 2022	285
Begr. 2023 Dekking collegeprogramma	-285
Subtelling	0
Aanvulling Septembercirculaire 2022	445
Subtelling	445
Amendent B23 "Visie op onderwijs"	-70
Subtelling	375
Inzet bij Zomernota 2023	-375
Totaal	0

Stelpost Loon	2023
Meicirculaire 2022	550
Inzet bij Zomernota 2023	-550
Totaal	0

Bijlage 5 Interbestuurlijk toezicht

In deze bijlage geven wij inzicht in de kwaliteit van de uitvoering van vijf wettelijke taken. Zuidplas heeft samen met andere Zuid-Hollandse gemeenten een bestuursovereenkomst gesloten over het toezicht op deze wettelijke taken. Deze bestuursovereenkomst vormde de uitvoering van de Wet Revitalisering Generiek Toezicht uit 2012. De provincie kan ook interveniëren door bijvoorbeeld verbeterplannen te vragen.

De bestuursovereenkomst is in 2021 gewijzigd, waardoor er nu geen zes maar vijf toezicht domeinen zijn. Het onderdeel “Financiën” is vervallen, omdat de provincie op dat domein al specifiek toezicht houdt. Ook zijn de indicatoren soms gewijzigd. Op de website van de provincie staat een [dashboard](#) met de scores van de Zuid-Hollandse gemeenten.

De provincie hanteert de volgende interventieladder voor het toezicht:

- **Trede 0 Groen:** gemeente voldoet aan indicator, geen interventie;
- **Trede 1 Groen:** provincie gaat vooralsnog uit van voldoen aan indicator, maar start een dialoog;
- **Trede 2 Geel:** tijdelijke achterstand, provincie wil aanvullende informatie;
- **Trede 3a Oranje:** ambtelijk dialoog, er moet een verbeterplan komen;
- **Trede 3b Rood:** bestuurlijk dialoog, indien termijn verbetering niet behaald wordt volgt indeplaatsstelling;
- **Trede 4 Rood:** juridische vooraankondiging van indeplaatsstelling;
- **Trede 5 Zwart:** besluit tot indeplaatsstelling;
- **Trede 6 Zwart:** besluit tot indeplaatsstelling en sanctie.

Uitkomsten Zuidplas 2023

Uit onderstaande overzicht blijkt dat vier domeinen op trede 0 staan, waardoor er geen interventie van de provincie is. Dit zijn ruimtelijke ordening, omgevingsrecht, monumentenzorg en huisvesting vergunninghouders.

Het archief- en informatiebeheer stond vorig jaar op trede 1 (groen maar meer informatie nodig) maar gaat nu naar trede 2 (geel, verbeteringen nodig). Er is geen recente kwaliteitsinspectie geweest, waardoor de kwaliteit van het archief- en informatiebeheer niet goed inzichtelijk is. De provincie wil aanvullende informatie van de gemeente.

In de onderstaande tabel staat een overzicht per domein.

1. Ruimtelijke ordening	Score Zuidplas	Toelichting	Is er reden voor extra aandacht?
Indicatoren: de bestemmingsplannen zijn grondgebied-dekkend en voldoen aan de instructieregels van het	Trede 0 Groen: geen interventie	De bestemmingsplannen zijn geactualiseerd en voldoen aan de Omgevingsverordening.	Nee.

ruimtelijk deel van de Omgevingsverordening			
2. Omgevingsrecht	Score Zuidplas	Toelichting	Is er reden voor extra aandacht?
Indicatoren: de aanwezigheid van 1) Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2) Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) 3) Jaarlijkse evaluatierapportage	Trede 0 groen: geen interventie	De gemeente voldoet aan de minimale procescriteria van de provincie voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Gemeente Zuidplas heeft haar milieutaken en bouw- en woningtoezichttaken ondergebracht bij de Omgevingsdienst Midden-Holland. De gemeente heeft de regionale operationele nota VTH voor gemeentelijke milieutaken 2019-2022 van Omgevingsdienst Midden-Holland vastgesteld. Er is ook een opgestelde Nota VTH Milieu en BWT 2023-2026 van Omgevingsdienst Midden-Holland, die zal worden vastgesteld door het college voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Het gemeentelijke Handhavingsbeleid Bouw- en Woningtoezicht 2016-2020 is niet actueel, maar het is nog steeds operationeel. In 2023 heeft Zuidplas het vereiste jaarprogramma milieu en BWT tijdig vastgesteld, en de gemeenteraad is tijdig geïnformeerd. Ook is de gemeenteraad tijdig geïnformeerd over de jaarstukken en eindrapportage 2022.	Nee. Actuele documenten nog op te sturen indien vastgesteld (uitvoeringsprogramma en uitvoerings- en handhavingsstrategie).
3. Monumentenzorg	Score Zuidplas	Toelichting	Is er reden voor extra aandacht?
Indicator: de gemeente beschikt over een deskundige adviescommissie met betrekking tot (Rijks-) monumenten.	Trede 0 Groen: geen interventie	De nieuwe indicatoren voor Monumentenzorg en Archeologie zijn in het Uitvoeringsprogramma IBT 2024 opgenomen. Het oordeel voor 2023 is nog gebaseerd op de oude indicator, zoals vermeld in het Uitvoeringsprogramma IBT 2022. De gemeente scoort groen omdat zij in 2021 beschikte over een deskundige monumentencommissie.	Nee.
4. Archief- en Informatiebeheer	Score Zuidplas	Toelichting	Is er reden voor extra aandacht?
Indicator: (twee)jaarlijks informeert het college de raad over het archiefbeheer en over het inspectieverslag van de gemeentearchivaris	Trede 2 Geel: informatie opvragen	Het antwoord op de vraag of het archief- en informatiebeheer van uw gemeente op orde is moet blijken uit de verantwoording van uw college aan de gemeenteraad en het daaraan ten grondslag liggende inspectieverslag van uw gemeentearchivaris. De provincie toetst of u	Ja. De informatiestroom naar de raad en de periodieke inspectie zijn aandachtspunten. Er wordt

		de gemeenteraad informeert en de aanbevelingen uit het inspectieverslag oppakt. In 2021 is het verslag van de archivaris over het jaar 2020 behandeld in uw college en vervolgens aangeboden aan de raad en de provincie. Dit verslag wijst erop dat de gemeente in 2020 nog niet aan alle eisen van de Archiefwet voldeed. In de jaarstukken over 2022 meldt de gemeente dat het informatiebeheer op orde (groen) zou zijn en er een inspectie zou komen naar de kwaliteit van het archief- en informatiebeheer. Deze inspectie heeft echter niet plaatsgevonden en evenmin zijn er zogenaamde KPI-verslagen opgesteld over de jaren 2021 en 2022. De gemeente heeft over deze jaren dus geen verantwoording afgelegd over het informatie- en archiefbeheer in de vorm van een toezichts- of archiefverslag. Zodoende hebben de gemeenteraad noch de provincie een duidelijk beeld van de huidige stand van zaken. In 2024 zal de gemeentearchivaris weer een inspectie uitvoeren.	gewerkt aan een Informatiebeleidsplan.
5. Huisvesting vergunninghouders	Score Zuidplas	Toelichting	Is er reden voor extra aandacht?
Er is volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand	Trede 0 Groen: geen interventie	De gemeente heeft op 31 december 2023 voldaan aan de taakstelling met een voorsprong van 10 vergunninghouders en is daarom op 1 januari 2024 op trede 0 van de IBT-ladder geplaatst: taakstelling gerealiseerd.	Nee.

Bijlage 6 Lijst met afkortingen

Afkorting Betekenis

AB	Algemeen bestuur
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BIZ	Bedrijveninvesteringszone
BUIG	Budgetten gebundelde uitkeringen
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CJG	Centrum voor jeugd en gezin
CPI	Consumentenprijs index
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
FIP	Frequent, Intensief en Persoonlijk klantcontact
GR	Gemeenschappelijke regeling
IBOR	Integraal Beheerplan Openbare Ruimte
IBSD	Integraal Beleidsplan Sociaal Domein
IBT	Interbestuurlijk Toezicht
IHP	Integraal Huisvestingsplan onderwijs
IKC	Integraal kind centrum
ISP	Intergemeentelijk Structuurplan
JB	Jeugdbescherming
JGGZ	Jeugd geestelijke gezondheidszorg
JOS	Jeugdhulp op School
JPT	Jeugd preventie team
KCC	Klant Contact Centrum
MPG	Meerjarenperspectief Grondbedrijf
MPV	Meerjarenperspectief Vastgoed
MVA	Materiële vaste activa
NJN	Najaarsnota
NPO	Nationaal Programma Onderwijs

Afkorting Betekenis

ODMH	Omgevingsdienst Midden-Holland
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerendezaakbelasting
P&C	Planning & control
PMD	Plastic, metalen, drinkpakken
PAST	Pilot Ambulante Specialistische hulp Thuis
PoC	PoC-methode - percentage of completion
POH	Praktijk ondersteuner huisartsen
RDOG	Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden
RZB	Roerende zaakbelasting
VNG	Vereniging van Nederlandse gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VPB	Vennootschapsbelasting
VRHM	De Veiligheidsregio Hollands Midden
Wgr	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
WLZ	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet Normering Topfunctionarissen
Wpg	Wet Publieke gezondheid
WRC	World Rowing Cup (internationale roeiwedstrijd)
ZO!	Stichting ZO!: Stichting Zuidplas Ondersteunt!
ZVW	Zorgverzekeringswet

